

Slutevaluering af puljen "Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde"

Slutevaluering af puljen ”Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde”

Kolofon:

Udgivet af Ministeriet for Børn, Ligestilling,
Integration og Sociale Forhold

Udgivelsesår: 2014

Forfatter: Oxford Research

Kontakt

Spørgsmål til rapportens indhold kan stilles til afdelingschef i Oxford Research, Nina Middelboe, nmi@oxfordresearch.dk, Tlf: 29 16 17 73.

Om Oxford Research - Knowledge for a better society

Oxford Research er en specialiseret videnvirksomhed med fokus på velfærd, erhverv og regionaludvikling. Inden for disse områder arbejder vi blandt andet med viden- og innovationssystemer, udvikling af kommuner og regioner samt social-, uddannelses-, integrations- og arbejdsmarkedspolitik.

Oxford Research gennemfører evalueringer og analyser af aktuelle udviklingstendenser og problemstillinger. Vi rådgiver om strategiudvikling, faciliterer udviklingsprocesser og formidler vores viden på undervisningsforløb og seminarer.

Oxford Research er grundlagt i 1995 og har selskaber i Danmark, Norge, Sverige og Finland. Oxford Research er en del af Oxford Gruppen.

Oxford Research A/S
Falkoner Alle 20, 4.
2000 Frederiksberg C
Danmark
(+45) 33 69 13 69
office@oxfordresearch.dk
www.oxfordresearch.dk

Forord

”Socialheden, klogheden, venskab”

Citatet er et svar – formuleret skriftligt med en yngre brugers egne ord – på, hvad hun får ud af det frivillige integrationsarbejde.

Disse ord indfanger på fornem vis formålet med puljen vedrørende ”Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde”, som er genstandsfeltet for denne evaluering.

Puljen har fokus på at støtte op om den velfungerende integrationsindsats, der allerede pågår i idræts- og foreningslivet, de frivillige organisationer, de etniske minoritetsforeninger og lokale frivilligrupper. Det frivillige integrationsarbejde bidrager på forskellig vis til at skabe lokale netværk samt kontakt og forståelse mellem etniske minoriteter og den øvrige befolkning. Desuden støtter arbejdet danskindlæringen og kan derved bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Endelig bidrager det frivillige integrationsarbejde til at etniske minoriteter deltager aktivt i foreningslivet.

Oxford Research har i perioden 2010-2014 gennemført en evaluering af puljen for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Formålet med evalueringen er at gennemføre en kvantitativ og kvalitativ analyse af puljens overordnede effekt med henblik på at belyse, om puljen lever op til de opstillede succes-kriterier.

Med denne evaluering træder vi nye stier i forhold til at involvere brugerne i det frivillige integrationsarbejde gennem kvantitative spørgeskemaundersøgelser. Der er ligeledes kvalitative data i form af mange åbne besvarelser i spørgeskemaerne og fokusgruppeinterview. Dermed får alle os, der interesserer os for dette felt, en mere dækkende viden om den oplevede effekt direkte set fra målgruppernes synsvinkel. Således skaber evalueringen ligeledes en unik mulighed for, at de frivillige i organisationerne får viden om, brugernes oplevelse af de frivilliges arbejde, hvilket kan være med til at rekruttere og fastholde de frivillige. Samtidig er også de frivillige og projektledere i organisationerne blevet inddraget som kilder i evalueringen.

Oxford Research vil gerne sige en stor tak til alle involverede for indsatsen – og en stor tak til de seks organisationer samt Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold for et fint samarbejde om evalueringen.

På vegne af Oxford Research

Afdelingschef Nina Middelboe

Analytiker Gry Grundtvig

Indhold

RESUMÉ OG ANBEFALINGER	5
INDLEDNING	10
1. PULJENS SAMLEDE EFFEKTER	12
1.1 De seks bevillingsmodtageres profil	12
1.2 Puljens effekter for organisationerne	15
1.3 Klar stigning i antallet af frivillige med anden etnisk baggrund	15
1.4 Puljens effekter for brugerne	19
2. DANSK FLYGTNINGEHJÆLP	24
2.1 Aktiviteter og målgrupper	24
2.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	26
2.3 Resultater og virkninger for brugerne	30
2.4 Opsamling og anbefalinger	41
3. DANSK UNGDOMS FÆLLESRÅD (DUF)	43
3.1 Aktiviteter og målgrupper	43
3.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	45
3.3 Resultater og virkninger for brugerne	51
3.4 Opsamling og anbefalinger	57
4. DANSKE GYMNASTIK OG IDRÆTSFORENINGER – INKLUSION (DGI)	60
4.1 Aktiviteter og målgrupper	60
4.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	61
4.3 Resultater og virkninger for brugerne	65
4.4 Opsamling og anbefalinger	74
5. GET2SPORT	77
5.1 Aktiviteter og målgrupper	77
5.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	79
5.3 Resultater og virkninger for brugerne	84
5.4 Opsamling og anbefalinger	93
6. KVINFO’S MENTORNETVÆRK	96
6.1 Aktiviteter og målgrupper	96
6.2 Organisering af det frivillige integrationsarbejde	99

6.3	Resultater og virkninger for brugerne	103
6.4	Opsamling og anbefalinger	113
7.	TEAM SUCCES	115
7.1	Aktiviteter og målgrupper	115
7.2	Organisering af det frivillige integrationsarbejde	117
7.3	Resultater og virkninger for brugerne	123
7.4	Opsamling og anbefalinger	130
8.	METODE	133
8.1	Registreringsdata fra organisationerne	133
8.2	Elektronisk survey blandt brugere	133
8.3	Elektronisk survey blandt frivillige	136
8.4	Kvalitative projektlederinterviews	138
8.5	Fokusgruppeinterview blandt brugere	139

Resumé og anbefalinger

Oxford Research har for Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold foretaget en evaluering af puljen vedrørende ”Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde”. Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 2010 er der i perioden 2010 – 2013 afsat i alt 95,0 millioner kr. til denne pulje.

Puljens formål er at støtte op om den velfungerende integrationsindsats, der allerede pågår i idræts- og foreningslivet, de frivillige organisationer, de etniske minoritetsforeninger og lokale frivilligrupper. Det frivillige integrationsarbejde bidrager på forskellig vis til at skabe lokale netværk samt kontakt og forståelse mellem etniske minoriteter og den øvrige befolkning. Desuden støtter arbejdet danskindlæringen og kan derved bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Endelig bidrager det frivillige integrationsarbejde til, at etniske minoriteter deltager aktivt i foreningslivet.

Formålet med evalueringen er at gennemføre en kvantitativ og kvalitativ analyse af puljens overordnede effekt med henblik på at belyse, om puljen lever op til de opstillede succeskriterier. Der er foretaget tre nedslagspunkter for at følge projektets udvikling: en baselinemåling i 2010, en midtvejsmåling primo 2013 og en slutmåling primo 2014. Resultaterne præsenteret her refererer til slutmålingen, men der drages ligeledes paralleller til midtvejsmålingen for at redegøre for projektets udvikling.

I alt er 88,45 millioner kr. ud af de 95,0 millioner kr. tildelt følgende bevillingsmodtagere, der som de største bevillingsmodtagere indgår i evalueringen:

- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)
- Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (Idræt+-projektet)
- Get2sport under Danmarks Idrætsforbund
- KVINFOs mentornetværk
- Team Succes

De seks bevillingsmodtagere beskæftiger sig alle med frivilligt integrationsarbejde, men på meget forskellig vis. Således dækker puljen bredt forskellige målgrupper (børn, unge, voksne og forskellige etniske minoriteter), ligesom brugerne er tilknyttet organisationerne på meget forskellig vis og deltager i vidt forskellige aktiviteter, fx lektiehjælp, idrætsaktiviteter, mentorforløb, netværksfamilier til flygtninge og konsulentstøtte til kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger.

Der er tale om en evaluering på tværs af de seks organisationer, der er gennemført med afsæt i en overordnet forandringsteori for puljen, se bilag 1.

Metodisk er slutevalueringen baseret på data i form af registreringsdata fra organisationerne, elektronisk survey blandt brugere såvel som frivillige medarbejdere i foreningerne, kvalitative interview med projektledere i de seks organisationer, fokusgruppeinterview blandt brugere samt fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger i forbindelse med Partnerskabsprojektet under DUF.

Overordnet viser evalueringen, at bevillingsmodtagerne har levet op til de opstillede resultat- og effektmål. I det følgende opsummeres evalueringens hovedresultater efterfulgt af de anbefalinger, som den tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter giver anledning til.

Klar stigning i antallet af frivillige og frivillige med anden etnisk baggrund

En af målsætningerne for puljen er at styrke organisationernes kapacitetsopbygning bl.a. ved at flere frivillige fastholdes i organisationerne. Evalueringen viser, at der primo 2014 er i alt 29.059 brugere omfattet af det frivillige integrationsarbejde i de seks organisationer. Siden baselinemålingen i 2010 er der tale om en stigning på 38 %. Så godt som alle brugere i denne sammenhæng har anden etnisk baggrund end dansk. Tilsvarende er der i tråd med puljens mål om fastholdelse af frivillige sket en stigning i det samlede antal frivillige i de seks organisationer. Samlet set er der 7.499 frivillige primo 2014, hvoraf 1397 har en anden etnisk baggrund end dansk. Der er her tale om en stigning i antallet af frivillige på 14 % og en stigning i antallet af frivillige med anden etnisk baggrund på 108 %.

Evalueringen har ligeledes fokuseret på, hvad der motiverer de frivillige til at arbejde i organisationerne for derved at kunne pege på elementer, der er vigtige for at fastholde de frivillige. Særligt oplever de frivillige, at det giver en følelse af at gøre en forskel at yde frivilligt arbejde. Desuden oplever de at finde fællesskab og netværk, hvorved det frivillige arbejde ligeledes udøves for at få socialt samvær med andre. Karakteristisk for det frivillige arbejde er ligeledes, at de frivillige ønsker at give noget igen, efter de selv har været medlemmer i foreningerne.

Flere samarbejdsrelationer til andre aktører

Et andet element af at styrke organisationernes kapacitetsopbygning er at organisationernes samarbejdsrelationer styrkes. Samarbejdsrelationer opfattes som centrale for de frivillige integrationsindsatser bæredygtighed. Det frivillige integrationsarbejde foregår i lokalsamfundet, hvor både organisation, frivillige og brugere har netværk og kontakt til andre aktører, og hvor integrationsindsatsen derfor kan forventes at fungere bedre, når den er godt koordineret mellem forskellige lokale aktører. Det er derfor centralt, at organisationerne finder samarbejdspartnere, der kan hjælpe dem i integrationsarbejdet. Det kan fx være kommuner, der kan hjælpe ved at stille lokaler til rådighed for den frivillige organisation, eller virksomheder, der kan tilbyde praktikplads til de unge medlemmer i foreningerne eller som kan bistå med virksomhedsfrivillige (hvor virksomhedens medarbejdere yder frivilligt integrationsarbejde).

Siden baselinemålingen i 2010 er organisationernes samlede antal af samarbejdsrelationer - kvantitativt set - steget fra 656 til 1277, svarende til 95 %. Herunder er der flere eksempler på, at kommunale afdelinger er væsentlige samarbejdspartnere for organisationerne. Samarbejdet med kommunerne ses da også som yderst relevant for at forankre velfungerende tilbud via medfinansiering af indsatserne.

At skabe bæredygtige og godt koordinerede tilbud vurderes dog fortsat at være et opmærksomhedspunkt i forbindelse med den frivillige integrationsindsats.

De etniske minoritetsforeninger er blevet mere bæredygtige

Et kriterium for puljens målsætning om at styrke organisationernes kapacitetsopbygning er desuden, at flere etniske minoritetsforeninger bliver bæredygtige organisationer. DUF's partnerskabsprojekt arbejder direkte

for at gøre etniske minoritetsforeninger mere bæredygtige ved at understøtte dem i dette arbejde gennem rådgivning og kurser. Evalueringen af DUF viser, at der er sket en positiv udvikling for de involverede etniske minoritetsforeninger i puljeperioden i forhold til at blive mere bæredygtige, og én af foreningerne er overgået som fulgyldige medlemmer af DUF.

Styrket netværk og bedre dansk kundskaber

Det er ligeledes en målsætning for puljen, at brugerne af organisationerne udvider deres netværk samt forbedre deres dansk kundskaber, idet det betragtes som centrale trin på vejen til at øge etniske minoriteters tilknytning til uddannelsessystemet, arbejdsmarkedet og civilsamfundet. At øge etniske minoriteters tilknytning til uddannelsessystemet, arbejdsmarkedet og civilsamfundet er det overordnede formål med puljen, hvorfor det er et centralt element at vurdere i evalueringen.

I samtlige seks organisationer har brugerne fået nye venner/udvidet deres netværk. Effekten er som forventet større i de foreninger, hvor der i tråd med evalueringens forandringsteori opbygges *gruppebaserede sociale fællesskaber* gennem aktiviteterne. I *gruppebaserede sociale fællesskaber* er drivkraften for forandringerne, at målgruppen oplever at blive en del af et socialt fællesskab. Der er tale om aktiviteter, som danner ramme for et frirum, hvor personer, som ellers kan være isolerede, kan mødes med andre om fælles interesser, fx idrætstilbud og kulturelle foreningsaktiviteter. Ved at bryde med evt. isolation og få et styrket netværk, forventes aktiviteterne at forbedre den enkeltes trivsel samt styrke den enkeltes tilknytning til skole/uddannelse, arbejdsmarkedet og civilsamfundet.

Uddannelsesrettede aktiviteter er centrale for organisationer som Dansk Flygtningehjælp, KVINFO og Team Succes. Således er det disse organisationer som især bidrager til at forbedre brugernes dansk kundskaber. Dette er i særlig grad kontekstafhængigt, idet hovedparten af brugerne i DGI og Get2Sport angiver, at de i forvejen var rigtig gode til dansk.

Markant styrket selvtillid blandt brugerne

Selvtillid indgår evalueringens forandringsteori som et vigtigt trin på vejen til at opnå puljens målsætninger om at styrke målgruppernes relation til uddannelse og arbejde. Ligesom øget selvtillid kan betyde, at de unge deltager mere i samfundet, fordi de i højere grad tror på deres egen formåen.

Af evalueringen fremgår det, at den frivillige integrationsindsats giver brugerne mere selvtillid og tro på sig selv. Således peger evalueringen på, at det frivillige integrationsarbejde generelt set er særdeles velegnet til at øge selvtilliden blandt etniske minoriteter på tværs af køn, alder og ressourcer hos målgrupperne.

Bedre muligheder i relation til skole og uddannelse

Evalueringen viser desuden, at brugerne i alle organisationer oplever, at de klarer sig bedre i skole- og uddannelsessammenhæng. Således ses en effekt af at være tilknyttet organisationerne målt på motivation for at gennemføre en uddannelse og klare sig godt i skole-/uddannelsessystemet.

Der ses en sammenhæng mellem om foreningernes aktiviteter er uddannelsesrettede i forhold til, om brugerne klarer sig bedre i skole-/uddannelsessystemet. Derudover ses en sammenhæng mellem om foreningens ak-

tiviteter primært er rettet mod at etablere gruppebaserede sociale fællesskaber og brugernes tilfredshed med at gå i skole. En styrkelse af brugernes sociale kompetencer betyder, at brugerne bliver glattere for at gå i skole.

Begrænsede effekter af puljen ift. forbedrede muligheder for et job

Evalueringen kan ikke på samme vis konkludere, at puljen generelt set bidrager til de langsigtede effekter omkring øget tilknytning til arbejdsmarkedet for etniske minoriteter.

Det skal tages med i betragtning, at personerne i målgrupperne selv har forskellige udgangspunkter i forhold til at komme på arbejdsmarkedet (uddannelsesbaggrund, præferencer, personlige og sociale ressourcer mv.), og at det for nogle organisationer er en effekt, der først forventes indfriet på længere sigt. Det gælder særligt for de organisationer, hvis aktiviteter er målrettet børn og unge. KVINFO har specifikt større arbejdsmarkedstilknytning som særskilt mål, hvorfor det kan undre, at deres brugere ikke i højere grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedet. Dette kan dog hænge sammen med, at de grundet strukturelle vilkår i form af den aktuelle lavkonjunktur oplever, at det er vanskeligt at få et lønnet arbejde.

Variationer på tværs ift. indikatorer for øget tilknytning til civilsamfundet

At øge tilknytningen til civilsamfundet er som nævnt en af målsætningerne for puljen. Tilknytning til civilsamfundet udfolder sig på meget forskellig vis for de vidt forskellige målgrupper, som er i berøring med organisationerne i puljen, ligesom det varierer betydeligt på tværs af organisationerne, hvorvidt tilknytning til civilsamfundet og styrkelse af medborgerskab er centralt for organisationens virke.

På trods heraf vurderer mere end halvdelen af brugerne i samtlige organisationer, at de er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet, at de generelt deltager mere aktivt i samfundet, samt at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger efter, de er begyndt at komme i foreningerne. Team Success og KVINFOs brugere har i væsentlig højere grad end de øvrige organisationer fået mere tilknytning til civilsamfundet.

Anbefalinger

I det følgende præsenteres de anbefalinger, som den tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter giver anledning til.

- **At fokusere på forankring af den frivillige integrationsindsats.** Evalueringen viser, at organisationerne i perioden 2010-2013 i stigende grad har arbejdet på at udvikle bæredygtige tilbud, herunder indgået i dialog med kommuner om medfinansiering med varierende resultater. Det fremgår samtidig, at indsatserne ikke kan forventes at være økonomisk bæredygtige uden en fortsat medfinansiering af statslige midler. Derfor bør det overvejes, hvorvidt og hvordan det frivillige integrationsarbejde fremover skal understøttes gennem kombinationer af statslige og lokale midler. I tråd med anbefalingen i Oxford Researchs analyse ”Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet”¹ bør der overvejes finansieringsmodeller, der giver mulighed for at arbejde strategisk ud fra opstillede målsætninger for integrationsindsatsen.

¹ Se: <http://www.integrationsviden.dk/demokrati-deltagelse/frivillig-integrationsindsats-1/sammenlignende-analyse-af-frivillighedsindsatsen-pa-integrationsområdet/#.UzAAF02PLIU>

- **At være opmærksom på de forskellige potentialer for integration, som kan understøttes via hhv. frivillige sociale organisationer og folkeoplysende foreninger.** Evalueringen viser bl.a., at de sociale organisationer, som er baseret på én til én relationer, og som har fokus på uddannelsesrelaterede aktiviteter, især bidrager til at styrke brugernes faglige kompetencer, mens de folkeoplysende foreningerne i højere grad udvider deltagernes netværk. Dertil er der foreninger, som formår på bedste vis at forene de to former for relationsopbygning samt sociale aktiviteter med uddannelsesrettede aktiviteter og dermed forene de forskellige integrationsmekanismer. Således er det værd at være opmærksom på, at man ved at støtte forskellige foreninger styrker integrationsarbejdet på forskellig vis. På den baggrund er det værd at overveje, hvilke organisationer man fremadrettet vælger at støtte.
- **At understøtte aktiviteter målrettet sårbare drenge/unge mænd med anden etnisk baggrund en dansk.** Evaluatoren vurderer, at lignende puljer fremover bør have blik for at støtte aktiviteter, der tilgodeser sårbare drenge/unge mænd med anden etnisk baggrund, der er i særlig risiko for at falde fra på ungdomsuddannelser, havne i kriminalitet mv. Denne pulje har primært haft idrætstilbud til målgruppen af socialt udsatte drenge/unge mænd med anden etnisk baggrund en dansk. For dem, der ikke ønsker at spille fodbold, vil det være hensigtsmæssigt, at have blik for andre greb og virkemidler, som kan bidrage til den sociale integration af netop denne målgruppe.
- **At facilitere samarbejde, læring og generering af viden på tværs af bevillingsmodtagere og andre aktører, der har med de samme målgrupper af gøre.** Evaluatoren vurderer, at ministeriet som donor med fordel kan have blik for at indtage en rolle som facilitator af samarbejde, læring og generering af viden på tværs af bevillingsmodtagere og eventuelle andre relevante aktører, der har med målgrupperne at gøre. Via en mere helhedsorienteret og koordineret indsats kan det forventes, at der skabes en større impact på det samlede integrationsområde.
- **Formidle til de frivillige, at de gør en forskel.** Evalueringen bekræfter i høj grad eksisterende viden om, at frivillige er motiveret af at gøre en forskel. Samtidig dokumenterer evalueringen, at de reelt gør en forskel for brugerne af de frivillige integrationstilbud. Dette budskab – at de frivillige netop gør en forskel - bør organisationerne tydeligt formidle til de frivillige. Evaluatoren vurderer, at det kan bidrage til rekruttering og fastholdelse af frivillige, at de frivillige bliver styrket i deres opfattelse af, at de gør en forskel ved at yde frivilligt arbejde.

Indledning

Nærværende rapport omhandler slutevalueringen af puljen vedrørende ”Forpligtende samarbejde om videreførelse af det frivillige integrationsarbejde” og er en opfølgning på og opdatering af midtvejsevalueringen². Slutevalueringsrapporten kan læses selvstændigt og uafhængigt af midtvejsevalueringen.

I tråd med puljens navn er det idéen bag puljen, at nogle af de velfungerende og godt lokalt forankrede frivillige integrationsindsatser fortsat kan have brug for støtte udefra for at kunne fortsætte. Således er der i forbindelse med satspuljen for 2010 afsat i alt 95,0 millioner kr. i perioden 2010 - 2013 til at støtte op om den velfungerende integrationsindsats, der allerede pågår i idræts- og foreningslivet, de frivillige organisationer, de etniske minoritetsforeninger og lokale frivilligrupper. Det frivillige integrationsarbejde bidrager på forskellig vis til at skabe lokale netværk samt kontakt og forståelse mellem etniske minoriteter og den øvrige befolkning. Desuden støtter arbejdet danskindlæringen og kan derved bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Endelig bidrager det frivillige integrationsarbejde til at etniske minoriteter deltager aktivt i foreningslivet.

Evalueringens genstandsfelt

I alt er 88,45 millioner kr. ud af de 95,0 millioner kr. tildelt følgende bevillingsmodtagere:

- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)
- Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (Idræt+-projektet)
- Get2sport under Danmarks Idrætsforbund
- KVINFOs mentornetværk
- Team Succes

Evalueringen omfatter disse seks største bevillingsmodtagere³. I rapporten betegnes de også som de seks organisationer - velvidende, at der for nogles vedkommende er tale om udvalgte projekter i og ikke hele organisationen.

Evalueringens fokus og metodedesign

Formålet med evalueringen er at gennemføre en kvantitativ og kvalitativ analyse af puljens overordnede effekt med henblik på at belyse, om puljen lever op til de opstillede succeskriterier.

Der er således tale om en evaluering på tværs af de seks organisationer, der er gennemført med afsæt i en overordnet forandringsteori for puljen, se bilag 1. Opdragsgiver har især ønsket en evaluering af puljens effekter for brugerne, hvorfor brugerne også indgår direkte som kilde i evalueringens kvantitative analyser.

Evalueringen er tilrettelagt som en følgeevaluering med to afrapporteringer:

² Midtvejsevalueringen kan forefindes her:

<http://www.sm.dk/Publicationer/Sider/VisPublikation.aspx?Publication=717>

³ De øvrige bevillingsmodtagere, som typisk modtager mindre beløb fra puljen, er Ungdommens Røde Kors, Red Barnet Ungdom, Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskaede og Projektrådgivningen i Københavns Kommune.

- Midtvejsevaluering 2012
- Slutevaluering 2014

Metodisk er slutevalueringen baseret på data indsamlet i perioden oktober 2013 - januar 2014:

- Registreringsdata fra organisationerne
- Elektronisk survey blandt brugere
- Elektronisk survey blandt frivillige
- Kvalitative interview med projektledere i de seks organisationer
- Fokusgruppeinterview blandt brugere
- Fokusgruppeinterview blandt repræsentanter for etniske minoritetsforeninger i forbindelse med Partnerskabsprojektet under DUF

I nærværende rapport trækkes ligeledes på data indsamlet ved en baselinemåling i 2010 samt midtvejsmålingen i 2012.

Rapportens opbygning

I kapitel 1 leveres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter.

I kapitel 2-7 følger en evaluering af integrationsindsatsen i hver af de seks organisationer med vægt på resultater og effekter i forhold til de opsatte mål på puljeniveau. Hvert kapitel er struktureret på følgende vis:

- Indledning, herunder kapitlets datagrundlag
- Aktiviteter og målgrupper
- Organisering af det frivillige integrationsarbejde
- Resultater og virkninger
- Opsamling og anbefalinger

Rapporten afsluttes med et metodekapitel, der mere udførligt redegør for de anvendte metodeelementer i evalueringen.

1. Puljens samlede effekter

Dette kapitel indeholder en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter baseret på kapitlerne om de seks organisationer/projekter, som indgår i puljeevalueringen:

- Dansk Flygtningehjælp
- Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)
- Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (Idræt+-projektet)
- Get2sport
- KVINFOs mentornetværk
- Team Succes

Overordnet viser evalueringen, at bevillingsmodtagerne har levet op til de opstillede resultat- og effektmål.

I det følgende opsummeres først de seks enkelte organisationers profil set i forhold til andel af puljen, antal brugere og frivillige, fokus i aktiviteter og målgrupper samt organisering af det frivillige integrationsarbejde.

Derefter følger en tværgående analyse og vurdering af puljens effekter i relation til kapacitetsopbygning i organisationerne og effekter i relation til brugerne.

Kapitlet afsluttes med evaluators anbefalinger på puljeniveau.

1.1 DE SEKS BEVILLINGSMODTAGERES PROFIL

De seks organisationer, der modtager økonomisk støtte fra puljen, beskæftiger sig på frivilligt integrationsarbejde på forskellig vis.

Som det fremgår af evalueringens analyser skal hver organisations resultater og virkninger netop ses i lyset af hver enkelt organisations karakteristika.

I tabel 1.1 er de enkelte bevillingsmodtageres profil kort skitseret i forhold til:

- Bevilling fra puljen i perioden 2010 – 2013 i mio. kr.
- Antal brugere (brugere har generelt anden etnisk baggrund end dansk)
- Antal frivillige
- Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
- Målgrupper
- Hovedaktiviteter

For en mere detaljeret gennemgang af de enkelte organisationer henvises til kapitel 2-7.

Tabel 1.1 Profil af de seks bevillingsmodtagere – slutevaluering 2014

	Bevilling fra puljen i perioden 2010 – 2013 (i mio. kr.)	Antal brugere med anden etnisk baggrund	Antal frivillige (anden etnisk baggrund end dansk)	Målgrupper	Hovedaktivitet
Dansk Flygtningehjælp	44	17.983	5.160 (651)	Børn Unge Voksne Ældre	Bred vifte af aktiviteter, herunder: Lektiehjælp Netværkspersoner/ familier
Dansk Ungdoms Fællesråd (Partnerskabsprojektet)	3	2195 *	50** (50)	Etniske minoritetsforeninger for unge	Kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger
DGI Inklusion	5,25	1104***	87 (21)	Børn Unge	Idrætsaktiviteter
Get2sport	15,2	6416**** (2778)	1154 (449)	Foreninger Børn Unge	Idrætsaktiviteter
KVINFOs mentornetværk	18	966/2270*****	861***** (146)	Voksne	Mentor-mentee-relationer Kurser og netværksaktiviteter
Team Succes	3	500-550	82 (81)	Unge	Kurser, lektiehjælp og sociale arrangementer

*Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUFs partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere

** Frivillige er i denne sammenhæng defineret ved nationale frivillige, dvs. bestyrelsesmedlemmer og lignende i en af landsorganisationernes bestyrelser

***Tallet dækker over unge, der har deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter. Derudover har 3376 unge deltaget i endagevents, turneringer i boligområder o.l.

****Tallet angiver medlemmer under 18 år og i parentes andelen af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Det samlede antal medlemmer i Get2sport-foreningerne er 9322.

*****Tallene dækker over 861 frivillige (mentorer) og 966 brugere (mentees), der har været aktive i mentornetværket i 2013. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr.1.november yderligere 2270 netværksdeltagere, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign. Der er pr. 1. oktober 2013 i alt 445 mentorforløb, heraf er 282 blevet matchet i 2012. Siden baseline har der været 3758 mentees tilknyttet netværket og 2753 mentorer.

Forskellige målgrupper og aktiviteter

Som det fremgår af tabel 1.1. dækker puljen bredt over forskellige målgrupper (børn, unge, voksne og forskellige etniske minoriteter), ligesom brugerne er tilknyttet organisationerne på meget forskellig vis og deltager i vidt forskellige aktiviteter. Nogle er fx medlemmer i idrætsforeninger i stærkt udsatte boligområder, mens andre får støtte til at lære dansk sprog og kultur i en netværksfamilie.

I forlængelse heraf er der selvsagt forskelle på, hvilken betydning de fælles opsatte mål for puljen har for de enkelte organisationer og de forskellige brugere og frivillige.

I det følgende fremhæves andre karakteristiske forskelle mellem de seks bevillingsmodtagere, som det er værd at have blik for i forbindelse med vurdering af puljens effekter.

Relationsopbygning – én til én relationer eller gruppebaserede fællesskaber

Bevillingsmodtagerne er kendetegnet ved at have forskellige bærende mekanismer i hovedaktiviteterne, der knytter sig til to principielt forskellige former for relationsopbygning mellem brugere og frivillige. Og netop relationsopbygningen mellem brugere og frivillige ansues i denne evaluering som en afgørende forudsætning for brugernes udbytte af integrationsarbejdet, jf. forandringsteorien.

Analytisk skelnes i evalueringen mellem relationsopbygning, der overvejende foregår *én til én* og *gruppebaserede sociale fællesskaber*.

I aktiviteter, der integrerer *én til én* er drivkraften for forandringerne den personlige relation, som opstår mellem målgruppen og den/de frivillige. Lektiehjælp, mentorordninger, besøgsvenner og venskabsfamilier er alle eksempler på aktiviteter, hvor forandringerne for målgruppen bæres igennem af den personlige relation. Gennem en tillidsfuld relation mellem målgruppen og den/de frivillige forventes målgruppen at kunne opnå større selvtillid, blive inspireret til at blive bedre i skolen, begynde på en uddannelse og søge/få et lønnet arbejde.

Inden for *gruppebaserede fællesskaber* er drivkraften for forandringerne, at målgruppen oplever at blive en del af et socialt fællesskab. Eksempler på aktiviteter, der integrerer igennem fælles aktiviteter er idrætstilbud og kulturelle foreningsaktiviteter. Der kan her være tale om, at aktiviteterne danner ramme for et frirum, hvor personer, som ellers kan være isolerede, kan mødes med andre om fælles interesser. Ved at bryde med evt. isolation og få et styrket netværk, forventes aktiviteterne at forbedre den enkeltes trivsel samt styrke den enkeltes tilknytning til skole/uddannelse, arbejdsmarkedet og civilsamfundet.

Den analytiske skelnen mellem drivkræfterne for integration knytter i en vis udstrækning an til, hvorvidt der er tale om *frivillige foreninger under folkeoplysningsloven* eller *frivillige sociale hjælpeorganisationer*. Hvor DGI Inklusion, Get2sport under DIF, Team Succes og DUF er karakteriseret ved at være foreninger efter folkeoplysningsloven kan KVINFOs mentornetværk og Dansk Flygtningehjælp karakteriseres som frivillige sociale organisationer.

Som skitseret under hovedaktiviteter i tabel 1.1 er den bærende mekanisme for DGI Inklusion, Get2sport og DUF, at foreningerne skaber integration via gruppebaserede fællesskaber. Omvendt er KVINFOs mentornetværk og Dansk Flygtningehjælp overvejende karakteriseret ved, at skabe integration via *én til én* relationer mellem målgruppe og frivillig(e). Team Succes´ aktiviteter kan placeres et sted midt imellem, idet Team Succes både kan karakteriseres som en frivillig forening, der integrerer via gruppebaserede fællesskaber og samtidig har *én til én* relaterede aktiviteter som lektiehjælp.

Organisering og forankring

Endelig er det væsentligt at have blik for bevillingsmodtagernes forskelle i relation til organisering og forankring. Nogle har en relativt formaliseret organisation med hovedkontor og afdelinger og andre er mere netværksbaserede. Nogle er erfarne organisationer med en del års anciennitet inden for frivilligt integrationsarbejde, mens andre er nystartede initiativer.

I korte træk kan de seks bevillingsmodtagere karakteriseres på følgende vis i relation til organisering og forankring:

Danske Flygtningehjælp blev etableret i 1956 som en privat humanitær paraplyorganisation og er en klassisk opbygget organisation med hovedkontor og afdelinger og med lang tradition for frivilligt integrationsarbejde.

KVINFOs mentornetværk er forankret i KVINFO, som er et videnscenter for køn, ligestilling og mangfoldighed. Mentornetværket er opbygget med professionelt drevne sekretariater, der varetager rekruttering, matching mellem mentorer og mentees samt står for uddannelse af mentorer, supervision, arrangementer og møder. KVINFOs mentornetværk har eksisteret i over 10 år.

Get2sport har en stor, klassisk organisation i ryggen (Danmarks Idrætsforbund, som er bevillingsmodtageren), men er i praksis en netværksbaseret organisation bestående af DIF's to konsulenter, kommuner og idrætsforeninger i udsatte boligområder. Get2sport har eksisteret siden 2005.

Danske Ungdoms Fællesråd har kørt partnerskabsprojektet siden 2005 og har dermed en længerevarende erfaring med både dette projekt og andre integrations- og medborgerskabsrettede initiativer.

Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion fik tildelt puljemidler i 2011 til et nyopstartet initiativ, Idræt+, som denne evaluering fokuserer på.

Team Succes er et relativt nyt initiativ, som udspringer af en forening i Vejle, der blev dannet i 2007, og som i 2010 blev en del af puljen. Midlerne fra puljen anvendes til at skalere de gode erfaringer fra Vejle og etablere fem Team Succes-foreninger og en landsorganisation.

1.2 PULJENS EFFEKTER FOR ORGANISATIONERNE

I det følgende præsenteres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter ved slutevalueringen set i forhold til de opsatte mål om:

- Fastholdelsen af de frivillige forbedres
- De frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer
- Flere bæredygtige etniske minoritetsforeninger

1.3 KLAR STIGNING I ANTALLET AF FRIVILLIGE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND

Primo 2014 er i alt 29.059 brugere omfattet af det frivillige integrationsarbejde i de seks organisationer. Der har været en stot stigning i antallet af brugere siden baselinemålingen i 2010. I alt er der tale om en stigning på 7.810 brugere, svarende til 38 %. Så godt som alle brugere i denne sammenhæng har anden etnisk baggrund end dansk.

Tilsvarende er der i tråd med puljens mål om fastholdelse af frivillige overordnet set sket en stigning i det samlede antal frivillige i de seks organisationer siden 2010. Samlet set er der 7.499 frivillige primo 2014. Der er her tale om en stigning på 924 siden baselinemålingen, svarende til 14 %. Faldet i antallet af frivillige fra midtvejsmålingen til slutmålingen skyldes Dansk Flygtningehjælps ajourføring af ny frivilligdatabase samt fald i antallet af organisationer i DUF's Partnerskabsprojekt.

De seks bevillingsmodtageres registreringer er generelt ikke på et deltaljeringsniveau, hvor det er muligt at ud-sige noget om andelene af hhv. gamle og nye frivillige og dermed fastholdelsesgraden.

Det fremgår til gengæld helt klart, at der er flere frivillige med en anden etnisk baggrund end dansk. Samlet set er der på tværs af de seks bevillingsmodtagere i alt 1397 frivillige/medlemmer med anden etnisk baggrund, som er involveret i integrationsarbejdet. Siden midtvejsmålingen er der desuden forekommet en lille stigning i antallet af frivillige med anden etnisk baggrund end dansk, på trods af der har været et fald i det samlede antal af frivillige. Der er tale om en stigning siden baselinemålingen i 2010 på 108 % i antallet af frivillige/medlemmer med anden etnisk baggrund i de seks organisationer/projekter.

Tabel 1.2 Status på antallet af brugere og frivillige i de seks organisationer – baselinemåling og slutevaluering					
	Baselinemåling	Midtvejsmåling	Slutmåling	Ændring i antal fra baseline- til slutmåling	Ændring i procent fra baseline- til slutmåling
Brugere	21.249	27.800	29.059	+7.810	+38 %
Frivillige	6.575	9.290	7.499	+924	+14 %
Frivillige med anden etnisk baggrund end dansk	671	1.331	1.397	+726	+108 %
<i>Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra de seks organisationer i 2010, 2012 og 2014</i>					

Surveys blandt de frivillige i alle seks organisationer viser også, at de frivillige oplever det som værdifuldt at yde frivilligt arbejde. Hovedparten angiver, at det giver dem en følelse af at gøre en forskel, hvilket således kommer til at fremstå som det vigtigste for, at de frivillige yder frivilligt arbejde. Desuden oplever de at finde fællesskab og netværk, hvorved det frivillige arbejde ligeledes udøves for at få socialt samvær med andre. Karakteristisk for det frivillige arbejde er ligeledes, at de frivillige ønsker at give noget igen efter de selv har været medlemmer i foreningerne eller med i projekterne. Dette bliver brugt som metode til både at rekruttere og fastholde de frivillige i flere af organisationerne. I Team Succes bliver det brugt aktivt og italesættes ved aktiviteter for medlemmerne, at de skal give noget igen. Team Succes har endnu ikke haft problemer med at rekruttere eller fastholde frivillige, hvilket højst sandsynligt kan hænge sammen med, at de systematisk har fokus på at brugerne efterfølgende bliver frivillige. Team Succes' metode må således karakteriseres som en effektiv metode til at rekruttere og fastholde frivillige.

Endvidere vil de frivillige gerne videreudvikle deres kompetencer i forhold til deres foreningsarbejde. De frivillige vil især gerne udvikle sig i forhold til faglig viden, sociale kompetencer samt interkulturelle kompetencer. Der er imidlertid også to af organisationerne, hvor de frivillige gerne vil videreudvikle deres organisatoriske kompetencer. Det gør sig gældende for Team Succes og Get2sport’s frivillige. De frivillige fra de øvrige organisationer fremhæver ikke i særlig grad organisatoriske kompetencer, hvilket kan tyde på, at Team Succes og Get2Sport i højere grad end de øvrige foreninger involvere de frivillige i det organisatoriske arbejde.

Evaluators vurderer, at det er positivt at antallet af brugere og frivillige er steget i løbet af projektperioden. Det er dog samtidig et opmærksomhedspunkt, at de procentvise stigninger i antal brugere og frivillige helst skal følges ad nogenlunde. Det er fx vigtigt, at der er tilstrækkeligt med frivillige i idrætsforeningerne i de udsatte boligområder for at disse kan være bæredygtige og dermed i stand til at tilbyde integrationsskabende aktiviteter; eller at organisationerne er i stand til at modtage nye brugere, når disse er motiverede for at deltage i indsatserne og ikke skal på en lang venteliste, før de kan få tilknyttet fx en mentor. Derfor er det et opmærksomhedspunkt, at der har været en stigning i antallet af brugere på 38 %, mens stigningen i antallet af frivillige kun har været på 14 % i perioden.

Særligt fastholdelse, men også rekruttering af frivillige er generelt et opmærksomhedspunkt for frivillige organisationer, idet frivillige ofte deltager aktivt i foreninger i en begrænset periode, hvilket er med til at gøre frivillige organisationer sårbare. Derfor bør det også være et opmærksomhedspunkt for organisationerne under puljen. Erfaringer fra organisationer som fx Team Succes kan derfor trækkes frem af de øvrige organisationer for at fastholde frivillige.

Flere samarbejdsrelationer til andre aktører

Evalueringen har ligeledes fokus på bevillingsmodtagernes samarbejdsrelationer, idet samarbejdsrelationerne opfattes som centrale for organisationernes bæredygtighed. Det frivillige integrationsarbejde foregår i lokalsamfundet, hvor både organisation, frivillige og brugere har netværk og kontakt til andre aktører, og hvor integrationsindsatsen derfor kan forventes at fungere bedre, når den er godt koordineret mellem forskellige lokale aktører.

Siden baselinemålingen i 2010 er organisationernes samlede antal af samarbejdsrelationer - kvantitativt set - steget fra 656 til 1277, svarende til 95 %. Fra baselinemålingen til midtvejsevalueringen steg antallet af samarbejdsrelationer fra 656 til 864, svarende til 32 %. Det seneste år (2012-2013) er antallet af samarbejdsrelationer således steget med 48 %. Dette skyldes særligt DUF’s partnerskabsorganisationer, som har øget deres samarbejdsrelationer med 46 % fra 2012 til 2013.

Tabel 1.3 Status på antallet af brugere og frivillige i de seks organisationer – baselinemåling og slutevaluering					
	Baselinemåling	Midtvejsmåling	Slutmåling	Ændring i antal fra baseline- til slutmåling	Ændring i procent fra baseline- til slutmåling
Samlet antal samarbejdsrelationer	656	864	1277	+621	+95 %
<i>Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra de seks organisationer i 2010, 2012 og 2014</i>					

Der er især tale om samarbejdspartnere inden for følgende kategorier:

- Afdelinger i kommuner
- Uddannelsesinstitutioner
- Boligforeninger
- Etniske minoritetsforeninger
- Virksomheder

Særligt er der flere eksempler på, at kommunale afdelinger er væsentlige samarbejdspartnere for organisationerne. Det gælder i forhold til at få tidlig kontakt med nyankomne flygtninge samt i forhold til at stille lokaler til rådighed for integrationsarbejdet. Boligforeninger er typisk vigtige samarbejdspartnere i integrationsindsatser, der er forankret i udsatte boligområder. Virksomheder kan være gode samarbejdspartnere i forhold til at give et ungt medlem fra den lokale idrætsforening en praktikplads eller ved at kunne levere såkaldte virksomhedsfrivillige (hvor virksomhedens medarbejdere yder frivilligt integrationsarbejde).

Dertil er samarbejdet med kommunerne relevant for at forankre organisationerne. Det er derfor vigtigt at organisationerne skaber forpligtende samarbejde med kommunerne. Nogle organisationer havde allerede ved midtvejsevalueringen et velfungerende samarbejde med kommunerne, som fortsat eksisterer: det gælder især Get2sport og Team Succes. Get2sports organisering betyder, at kommunerne er en helt naturlig og integreret del af indsatsen bl.a. ved at kommunerne udøver medfinansiering til projektet. Team Succes har ligeledes et tæt samarbejde med kommunerne, som bl.a. stiller lokaler gratis til rådighed for flere af foreningens lokalafdelinger. Dansk Flygtningehjælp formåede via en målrettet indsats at fordoble antallet af samarbejdsrelationer til kommunale afdelinger fra 2010 til 2012 (midtvejsevalueringen), og DUF's partnerskabsorganisationer har formået at fordoble antallet af deres samarbejdsrelationer fra 26 til 47 alene fra 2012 til 2013. Der er således sket en positiv udvikling i forhold til at få et styrket samarbejde om integrationsindsatsen lokalt i løbet af projektperioden.

Støtte til etniske minoritetsforeninger

Puljen har bidraget til kapacitetsopbygning i etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer på flere måder. Via DUF, Dansk Flygtningehjælp og Team Succes har i alt 22 etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer fået støtte til øget bæredygtighed professionelt og demokratisk. I løbet

af 2013 er antallet af etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer, der har fået støtte imidlertid reduceret til 19, da tre af DUF's partnerskabsorganisationer er faldet fra.

Evaluator vurderer, at det generelt har skabt værdi for de etniske minoritetsforeninger/nydanske ungdomsorganisationer, og at disse samtidig er blevet styrket som samarbejdspartnere for andre lokale aktører, der arbejder med social integration og medborgerskab.

1.4 PULJENS EFFEKTER FOR BRUGERNE

Udover at styrke kapacitetsopbygning i de frivillige organisationer er det puljens formål, at bidrage til at lette vejen til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet og åbne for aktiv deltagelse i foreningsliv for etniske minoriteter.

Vejen dertil er skitseret i en forandringsteori, hvor første skridt er relationsopbygning mellem målgruppe og frivillige i forbindelse med aktiviteter i regi af de frivillige organisationer. Aktiviteterne og de relationer, som skabes, forventes at føre til følgende resultater i forhold til brugernes personlige udvikling og kompetencer:

- Målgruppen får styrket selvtillid
- Målgruppen får et styrket netværk og flere venner
- Målgruppens dansk kundskaber forbedres

Disse resultater forventes på længere sigt, at bidrage til følgende effekter:

- Målgruppen opnår øget tilknytning til uddannelse og arbejde
- Målgruppen opnår øget tilknytning til civilsamfundet

I det følgende præsenteres en tværgående analyse og vurdering af puljens samlede effekter for brugerne. Det har ikke været muligt grundet for lav svarprocent at benytte data fra surveyen til DUF's partnerorganisationers brugere. I kapitlet sammenlignes derfor med de frivilliges vurdering af brugernes udbytte, hvor det er relevant.

Indsatser og virkninger kan knyttes til organisationernes ophav som frivillige sociale organisationer eller folkeoplysende organisationer

Evalueringens empiriske data bekræfter forandringsteorien om, at de to forskellige former for relationsopbygning: *én til én relationer* og *gruppebaserede sociale fællesskaber* har betydning for de ønskede resultater om styrkede dansk kundskaber og nye venner/større netværk.

Det er givet, at der i praksis finder *både* én til én og gruppebaseret relationsopbygning sted i samtlige organisationer. Det er imidlertid interessant at se, at det især er frivillige sociale organisationer præget overvejende af én til én relationer mellem brugere og frivillige, som bidrager til at styrke dansk kundskaberne (Dansk Flygtningehjælp og KVINFO). Omvendt får brugere i folkeoplysende organisationer, båret af fællesskab omkring en given interesse, i højere grad flere nye venner/større netværk (især hos Get2sport og Team Succes).

Der er ligeledes kontekstuelle forhold på spil i form af forskelle på målgruppernes eksisterende udgangspunkter og behov. Fx er nogle brugere meget motiverede for og fokuserede på at styrke deres danskundskaber, mens det for andre brugere slet ikke er nødvendigt eller opleves som relevant. Desuden har det betydning, hvilke aktiviteter foreningerne har fokus på. De foreninger, der har uddannelsesrettede aktiviteter som fx lektiehjælp, har en større effekt i forhold til brugernes danskundskaber (Dansk Flygtningehjælp, KVINFO og Team Succes), end de foreninger, der har deres hovedfokus på andre aktiviteter (Get2Sport og DGI).

Team Succes kommer således til at fremstå som en interessant forening, som i særlig grad formår at koble én til én relationer og gruppebaserede sociale fællesskaber, hvor brugernes personlige udvikling og faglige kompetencer i relation til skole og uddannelse styrkes, samtidig med at fællesskab styrkes gennem sociale arrangementer. Get2sport er ligeledes en organisation, hvor der er et overlap. Integrationsmekanismerne i Get2Sport er primært båret af gruppebaserede fællesskaber i idrætsforeningerne, men samtidig tilbydes mindre privilegerede børn og unge en håndholdt social indsats, herunder lektiehjælp.

Styrket netværk og flere venner i foreningerne

I samtlige seks organisationer har brugerne fået nye venner/udvidet deres netværk. Dog fremstår det, som tidligere nævnt, at særligt Team Succes (98 %) og Get2sports (86 %) brugere har fået nye venner/større netværk gennem deltagelse i foreningerne. Blandt KVINFO's brugere er det 57 %, hvor dette gør sig gældende og for Dansk Flygtningehjælps brugere gør det sig gældende for 66 %. For DGI Inklusion gør det sig gældende for 77 % af brugerne, at de har fået nye venner/udvidet deres netværk

For DUF er det ikke muligt at få brugernes egne vurderinger i forhold til dette spørgsmål grundet meget lav svarprocent i surveyen. De frivillige angiver imidlertid, at brugerne i høj grad får flere venner/større netværk af at være med i partnerskabsorganisationerne.

Danskundskaber styrkes blandt de brugere, som det er relevant for

Som tidligere nævnt er uddannelsesrettede aktiviteter centralt for Dansk Flygtningehjælp, KVINFO og Team Succes. Således er det ligeledes disse organisationer som især bidrager til at forbedre brugernes danskundskaber.

Dette er i særlig grad kontekstafhængigt, idet hovedparten af brugerne i DGI og Get2Sport angiver, at de i forvejen var rigtig gode til dansk. Forbedringen af danskundskaber afhænger således af brugernes udgangspunkt. Tillige kan brugernes udgangspunkt i forhold til danskundskaber muligvis også influere på, hvilke aktiviteter og dermed foreninger de opsøger.

Markant styrket selvtillid blandt brugerne

Selvtillid er en vigtig målsætning for puljen, idet selvtillid er vigtigt for unge menneskers formåen både i relation til uddannelse og arbejde. Tillige kan øget selvtillid betyde, at de unge deltager mere i samfundet, fordi de i højere grad tror på deres egen formåen.

Af evalueringen fremgår det, at den frivillige indsats giver brugerne mere selvtillid og tro på sig selv. I samtlige seks organisationer har brugerne fået øget selvtillid gennem deres tilknytning til de frivillige foreninger. På tværs af foreningerne findes der ingen nævneværdige forskelle på dette effektmål. Således er det alene det at

være tilknyttet en frivillig forening, der giver selvtillid uafhængigt af om foreningen er baseret på én til én relationer eller gruppebaserede sociale fællesskaber. Om det er via sportslig udfoldelse som i Get2Sport eller lek-tiecafe gennem Dansk Flygtningehjælp har ingen betydning for, i hvor høj grad brugerne angiver, at de har fået mere selvtillid.

Således peger evalueringen på, at det frivillige integrationsarbejde generelt set er særdeles velegnet til at øge selvtilliden blandt etniske minoriteter på tværs af køn, alder og ressourcer hos de vidt forskellige målgrupper.

Bedre muligheder i relation til skole og uddannelse

Evalueringen viser, at brugerne i alle organisationer oplever, at de klarer sig bedre i skole- og uddannelses-sammenhæng. Således ses en effekt af at være tilknyttet organisationerne målt på motivation for at gennemfø-re en uddannelse og klare sig godt i skole-/uddannelsessystemet.

Særligt brugerne i to organisationer, Team Succes og Dansk Flygtningehjælp vurderer, at de klarer sig bedre i skole-/uddannelsessystemet. Samtidig vurderer brugerne i Dansk Flygtningehjælp, DGI og Get2sport, at de er blevet gladere for at gå i skole.

De frivillige i DUF's partnerskabsorganisationer vurderer ligeledes, at brugerne i høj grad får kompetencer til samt øget motivation for at klare sig bedre i skole-/uddannelsessystemet.

Således ses en sammenhæng mellem om foreningernes aktiviteter er uddannelsesrettede i forhold til, om bru-gerne klarer sig bedre i skole-/uddannelsessystemet. Imidlertid er det kun 49 % af KVINFOs meentees, der er i gang med en uddannelse, som i høj grad eller i nogen grad oplever at klare sig bedre i skole-/uddannelsessystemet, hvilket er en lavere andel sammenlignet med de andre organisationer.

Derudover ses en sammenhæng mellem om foreningens aktiviteter primært er rettet mod at etablere gruppe-baserede sociale fællesskaber og brugernes tilfredshed med at gå i skole. Således er der en kobling mellem, at Get2Sport og DGI's brugere oplever, at de bliver gladere for at gå i skole, hvilket kan kobles til, at de får styrket deres sociale kompetencer gennem de gruppebaserede sociale fællesskaber, der generes i idrætsaktivi-teterne.

Begrænsede effekter af puljen ift. forbedrede muligheder for et job

Evalueringen kan ikke på samme vis konkludere, at puljen generelt set bidrager til de langsigtede effekter om-kring øget tilknytning til arbejdsmarkedet for etniske minoriteter.

For nogle af organisationerne er det ikke et umiddelbart relevant mål for organisationens aktiviteter og/eller målgrupper. Særligt for organisationer rettet mod børn og unge er det vanskeligt for børnene/de unge selv og de frivillige, at vurdere indsatsens betydning for mulighederne for at få et lønnet arbejde. Dette afspejles i den store andel af ”ved ikke”-besvarelser. Det er således lettest at forholde sig til resultater og virkninger på kort sigt, mens det er sværere for børnene og de unge selv såvel som de voksne omkring dem at vurdere de lang-sigtede effekter af foreningsdeltagelse ift. arbejdsmarkedet.

For nogle af organisationernes vedkommende er øget tilknytning til arbejdsmarkedet dog et relevant mål. Det gælder særligt for Team Succes, KVINFO og for dele af Dansk Flygtningehjælps aktiviteter.

Blandt brugerne i Team Succes vurderer knapt halvdelen af de adspurgte, at tilknytning til foreningen i høj grad eller i nogen grad har givet dem bedre muligheder for at få et arbejde med løn. En tredjedel af de adspurgte svarer ved ikke.

I KVINFOs mentornetværk vurderer 41 % af de adspurgte, at de i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedet. 13 % svarer ved ikke. Det fremgår desuden at 38 % af KVINFOs brugere har fået et job efter deres mentorforløb.

I Dansk Flygtningehjælp vurderer 30 % af brugerne, at de har fået bedre muligheder for at få et lønnet job. 33 % svarer ved ikke.

Årsagen til at en relativ stor andel af brugerne for de tre sidstnævnte organisationer svarer ”ved ikke” til spørgsmålet om, hvorvidt de har fået bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedet skyldes formentlig, at der i nogle af tilfældene er tale om indvandrere, som har begrænsede eksisterende ressourcer og komplekse problemstillinger. Denne gruppe har typisk andre problemer end ledighed, som f.eks. begrænsede dansk kundskaber, manglende sociale netværk, fysisk og psykiske lidelser samt manglende viden om regler og rettigheder. Det vil således være nødvendigt, at styrke disse områder, for at brugeren kan tilegne de rette kompetencer og overskud til at få et job.

DGI Inklusion har indført praktikforløb i den sidste halvdel af puljeperioden, hvor brugerne efter endt træningsforløb kan komme i praktik i idrætsforeningerne. Dette har betydet, at flere af brugerne er blevet trænere eller hjælpetrænere i idrætsforeningerne. Dette kan forklare, at 45 % af brugerne vurderer, at deres muligheder for at få et lønnet arbejde er forbedret på trods af, at brugerne primært er børn og unge.

Det skal tages med i betragtning, at personerne i målgrupperne selv har forskellige udgangspunkter i forhold til at komme på arbejdsmarkedet (uddannelsesbaggrund, præferencer, personlige og sociale ressourcer mv.), og at det for nogle organisationer er en effekt, der først forventes indfriet på længere sigt. Det gælder særligt for de organisationer, hvis aktiviteter er målrettet børn og unge. Særligt KVINFO har større arbejdsmarkeds-tilknytning som særskilt mål, hvorfor det kan undre, at deres brugere ikke i højere grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at komme på arbejdsmarkedet. Dette kan dog hænge sammen med, at de grundet strukturelle vilkår i form af den aktuelle lavkonjunktur oplever, at det er vanskeligt at få et lønnet arbejde.

Variationer på tværs ift. indikatorer for øget tilknytning til civilsamfundet

I forhold til puljens effektmål om øget tilknytning til civilsamfundet har det generelt set været vanskeligt for evaluator - i dialog med opdragsgiver og organisationerne - at finde relevante tværgående, målbare indikatorer i puljeevalueringen. Tilknytning til civilsamfundet kan udfolde sig på meget forskellig vis for de vidt forskellige målgrupper, som er i berøring med organisationerne i puljen, ligesom det varierer betydeligt på tværs af organisationerne, hvorvidt tilknytning til civilsamfundet og styrkelse af medborgerskab er centralt for organisationens virke.

På trods heraf vurderer mere end halvdelen af brugerne i samtlige organisationer, at de er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet, at de generelt deltager mere aktivt i samfundet samt at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger efter, de er begyndt at komme i foreningerne.

Derudover kan der fremhæves eksempler fra nogle af organisationerne, der yderligere indikerer, at puljen har betydning for brugernes tilknytning til civilsamfundet. For Team Succes gælder det, at 84 % af de adspurgte brugere er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet efter, at de er begyndt at komme i foreningen. Der er også et flertal på 65 % af respondenterne som svarer, at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger, og 81 % vurderer, at de generelt deltager mere aktivt i samfundet. 78 % KVINFOs brugere vurderer, at de har fået mere lyst til at være med i andre foreninger og 67 % er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet.

2. Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp blev etableret i 1956 som en privat humanitær paraplyorganisation. Der er i dag 29 medlemsorganisationer under Dansk Flygtningehjælp, som arbejder med alle aspekter af flygtningesagen, og disse har som overordnet mål at skabe varige løsninger for flygtninge og internt fordrevne. Denne evaluering evaluerer udelukkende den del af Dansk Flygtningehjælp, som vedrører det frivillige integrationsarbejde finansieret af puljemidlerne.

Dansk Flygtningehjælps frivillige integrationsarbejde har som formål at inkludere medborgere med etnisk minoritetsbaggrund i samfundslivet gennem en ligeværdig og anerkende støtte i hverdagen. I perioden 2010-2013 bygger Dansk Flygtningehjælp videre på de hidtidige erfaringer og arbejder for at nå flere flygtninge/indvandrere, udvikle nye metoder og aktiviteter til at nå nye målgrupper, inddrage og fastholde nye typer af frivillige og opbygge strategisk samarbejde med andre NGO'er, offentlige institutioner og det private erhvervsliv.

Kapitlet giver en status på Dansk Flygtningehjælps aktiviteter og organisering, herunder udviklingen i eksterne samarbejdsrelationer. Endvidere gennemgås de foreløbige resultater for brugerne. Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt frivillige
- En survey blandt brugere
- Et fokusgruppeinterview blandt brugere af et lokalt integrationstilbud med forskellige aktiviteter og målgrupper. Der deltog 10 brugere i alderen 10-18 år samt en frivillig.
- Kvalitativt interview med den ansvarlige projektleder for det frivillige integrationsarbejde
- Registreringsdata fra Dansk Flygtningehjælp.

2.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Dansk Flygtningehjælp har en lang række forskellige aktiviteter og målgrupper.

Målgrupperne omfatter:

- Børn
- Unge
- Voksne/familier
- Ældre
- Etniske minoritetsfrivillige og minoritetsforeninger

Der tilbydes en vifte af aktiviteter, herunder:

- Lektiecafé
- Netværkspersoner/-netværksfamilier
- Sprogtræning
- Mentorordninger
- Foreningsguider
- Rådgivning
- Cykeltræning

- Udflugter (eks. til museer, naturen, forlystelser)
- Pigeklub/drengklub

Der har desuden været afholdt 60 kurser og/eller temaarrangementer for frivillige i løbet af 2013. Arrangementerne har haft til formål at kompetenceudvikle de frivillige i netværket.

Status på antal brugere og frivillige

Slutevalueringen viser, at der ultimo 2013 er kommet flere brugere til siden midtvejsevalueringen i 2012. Som det fremgår af tabel 2.1 er der kommet 1566 flere brugere, så der aktuelt er i alt 17.983 brugere. Der er pr. 27. november 2013 5.160 frivillige i det landsdækkende netværk, hvilket er et fald på 1.213 frivillige, der kan tilskrives ajourføring af ny frivilligdatabase.

Tabel 2.1 Antal brugere og frivillige i Dansk Flygtningehjælp ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	13.995	4.250	293
Midtvejs (2012)	16.417	6.373	771
Slut (2013)	17.983	5.160	651

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Ifølge Dansk Flygtningehjælps opgørelser er Dansk Flygtningehjælps egen målsætning for antallet af brugere inden for de forskellige aktiviteter for året 2013 stort set opfyldt eller overopfyldt, bl.a. har:

- 3.715 unge i alderen 13-25 år har modtaget faglig og sproglig lektiehjælp og 1.713 har modtaget særlige råd og vejledning om skole og uddannelse⁴
- 755 med etnisk minoritetsbaggrund fået rådgivning fra en af Frivillignets 8 Frivilligrådgivninger⁵
- 485 uledsagede og unge, som har deltaget i ung-til-ung aktiviteter⁶

Frivillignet, der er Dansk Flygtningehjælps landsdækkende netværk af frivillige, har i 2013 haft kontakt til 17.983 brugere med etnisk minoritetsbaggrund. I 2012 var antallet 16.417 brugere med etnisk minoritetsbaggrund. Antallet fordeler sig med 4.855 brugere mellem 0-12 år., 5.088 brugere mellem 13-25 år og 8.040 over 25 år.

⁴ Dansk Flygtningehjælps egen målsætning: 1.500 unge med etnisk minoritetsbaggrund mellem 13 - 25 år skal have modtaget faglig og sproglig lektiehjælp fra frivillige i Dansk Flygtningehjælp

⁵ Dansk Flygtningehjælps egen målsætning: 400 med etnisk minoritetsbaggrund skal have været i kontakt med en af Dansk Flygtningehjælps Frivilligrådgivninger.

⁶ Dansk Flygtningehjælps egen målsætning: Ved udgangen af 2013 skal 300 uledsagede eller sent ankomne børn og unge deltaget i ung-til-ung aktiviteter faciliteret af DFUNK (Dansk Flygtningehjælps ungenetværk)

2.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

Dansk Flygtningehjælp er tildelt den største andel af puljen med i alt 44 millioner kr. fordelt over fire år med 11 millioner kroner årligt.

Dansk Flygtningehjælps frivillige integrationsindsats er organiseret med ca. 250 frivilligrupper i Danmark, der kan få støtte til deres arbejde fra hovedkontoret i København og via regionale konsulenter.

Der er forskellige måder, at organisere sig på lokalt som frivilligruppe – gruppen kan være organiseret i et løst netværk eller i en mere formel forening. Fælles for dem alle er, at de har en kontaktperson og en samarbejdsaftale med Dansk Flygtningehjælp. Frivilligrupperne kan få støtte fra regionskonsulenten til at vælge den organisering, der passer bedst lokalt. Siden baselinemålingen har Dansk Flygtningehjælp desuden skabt én fælles indgang for frivillige og samarbejdspartnere, som er betegnet *Frivillignet – en del af Dansk Flygtningehjælp*.

Dansk Flygtningehjælp har siden baselinemålingen i 2010 skullet tilpasse sig efter en reduktion i den årlige bevilling fra satspuljemidlerne (fra tidligere ca. 16 millioner årligt til det nuværende niveau på 11 millioner årligt). Løbende har det bl.a. haft den konsekvens, at de frivillige selv skal stå for flere opgaver, der tidligere var konsulentstøtte til. Det kan fx være administrations- eller rekrutteringsopgaver. Der er bl.a. blevet udviklet et intranet for de frivillige samt en rekrutteringsguide, hvor de eksisterende frivillige kan stå for at rekruttere nye frivillige. Desuden har reduktionen i bevillingen haft en betydning for nærværet til brugerne og de frivillige, idet konsulenterne i mindre udstrækning har mulighed for at etablere en personlig kontakt til de nævnte grupper. I stedet afholdes der i højere grad større arrangementer, hvor de frivillige kan tage ud og møde deres konsulent.

I relation til nærværende evaluering er der – udover effekter for brugerne – fokus på at belyse effektmål vedrørende styrkelse af samarbejdsrelationer. Disse forhold vurderes nærmere i de følgende afsnit.

Samarbejdsrelationer i projektet

Det er et særskilt effektmål i puljeevalueringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 2.2 viser udviklingen i antallet af samarbejdsrelationer blandt de fem vigtigste typer samarbejdspartnere fra 2010 til 2013. Tabellen viser, at der er et fald i antallet af samarbejdsrelationer med afdelinger i kommuner siden midtvejsevalueringen.

Det fremgår yderligere af tabellen, at der er kommet flere samarbejdsrelationer med uddannelsesinstitutioner og boligforeninger siden 2012. Stigningen i antallet af samarbejdsrelationer med boligforeninger skyldes, at Frivillignet i 2013 har haft særligt fokus på samarbejde med boligforeninger, herunder udsatte boligområder.

Tabel 2.2. Dansk Flygtningehjælps fem vigtigste samarbejdspartnere ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Uddannelsesinstitutioner	Etniske minoritetsforeninger	Afdelinger i kommuner	Boligforeninger	Øvrige*
Baseline (2010)	60	30	55	55	82
Midtvejs (2012)	108	38	103	42	106
Slut (2013)	155	38	101	52	106

* Øvrige dækker blandt over biblioteker og frivillighuse/centre
 Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

Dansk Flygtningehjælp har desuden i 2013 26 samarbejdsrelationer med private virksomheder, hvilket er en stigning på 8 samarbejdsrelationer sammenlignet med 2012. Stigningen er ifølge Dansk Flygtningehjælps registreringer særligt udtrykt i Frivillignets samarbejde med virksomheder i forbindelse med projektet Mind Your Own Business. Derudover samarbejder lokale frivilligrupper også med private virksomheder, som typisk sponsorerer gruppens aktiviteter. Samarbejdet med private virksomheder kan bane vejen for flere kilder til finansiering af det frivillige integrationsarbejde, hvorfor evaluatoren vurderer udviklingen i samarbejdsrelationer med virksomheder som værende positivt.

Dansk Flygtningehjælp er endvidere fortsat opmærksom på, at etablere samarbejdsrelationer med kommuner. Dansk Flygtningehjælp har således også i 2013 taget kontakt til kommunerne og forsøgt sig med en anden tilgang end i 2012, hvor der blev sendt breve ud til 65 kommuner. I 2013 har alle regionskonsulenterne i stedet afholdt kommunemøder sammen med fagprofessionelle fra Integrationsnet med det formål at komme ud og fortælle om arbejdet i integrationsnet og frivillignet samt muligheden for at levere sammensatte ydelser. Organisationen har således haft øje for, at drage fordel af den interne synergi. Det har også givet resultater, i og med at Dansk Flygtningehjælp i 2014 har fået nye partnerskabsaftaler i hus. Dansk Flygtningehjælp har planer om at gentage kommunemøderne i 2014 med fokus på udsatte boligområder.

Evaluatoren vurderer, at det er positivt at Dansk Flygtningehjælp har skærpet fokus på at indgå i samarbejdsrelationer med andre aktører, som arbejder med samme målgrupper. Projektlederen fra Dansk Flygtningehjælp påpeger, at samarbejdspartnere kan hjælpe med at lokalisere deres brugere og deres behov:

”Vores samarbejdspartnere har tilgangen til brugerne, mens vi er gode til at rekruttere de frivillige, der kan matche behovene. Regionskonsulenterne tager sig tid til at tage ud på bibliotekerne og taler med bibliotekarerne, som har en fornemmelse af brugernes behov. Den viden kan vi kun få, hvis vi er i dialog med vores samarbejdspartnere. Samarbejdspartnere i boligområderne kender fx beboernes behov og kan gøre dem opmærksomme på vores aktiviteter. Vores samarbejdspartnere fortæller os om hvilken retning vi skal rekruttere frivillige i.”

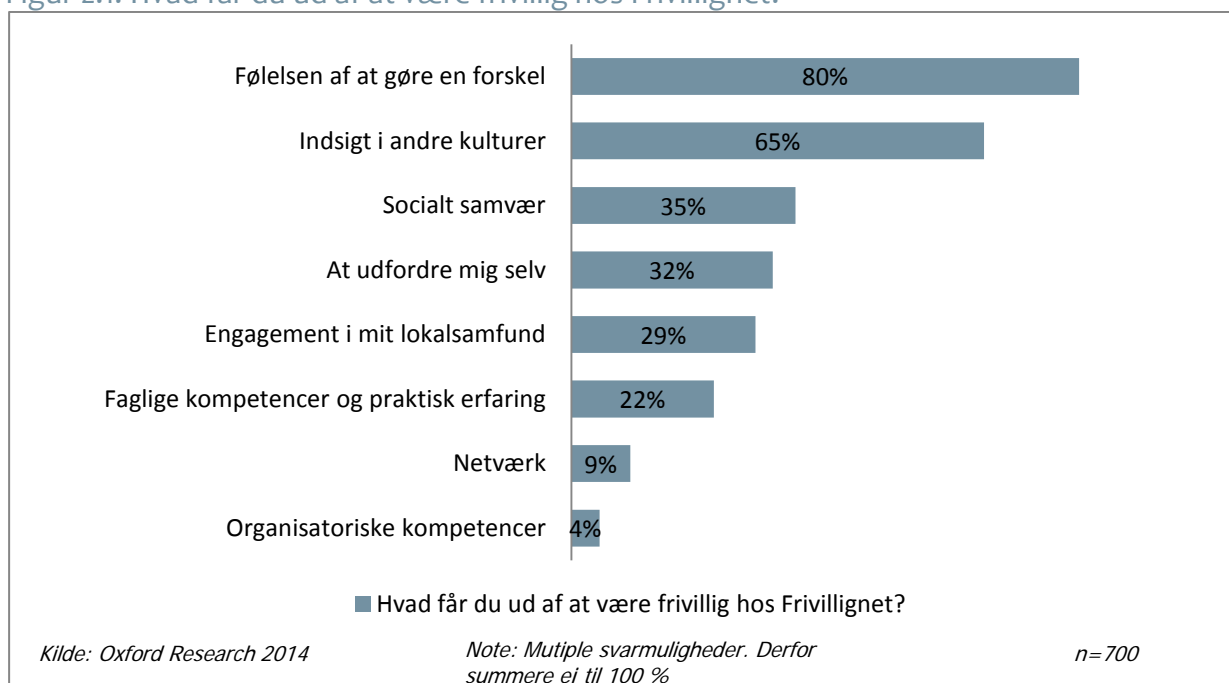
Samarbejdsrelationer kan således skabe synergi og føre til koordinerede indsatser, som har større effekt og skaber bedre resultater hos brugerne.

De frivilliges udbytte

I surveyen blandt de frivillige, er de frivillige blevet bedt om at vurdere deres udbytte af at være i aktiv i Dansk Flygtningehjælp.

Det viser sig, at det især er følelsen af at gøre en forskel og indsigt i andre kulturer, som driver de frivillige i deres arbejde hos Dansk Flygtningehjælp. Som det fremgår af figur 2.1, synes 80 % af de frivillige, at et væsentligt udbytte af integrationsarbejdet er følelsen af at gøre en forskel.

Figur 2.1. Hvad får du ud af at være frivillig hos Frivillignet?

Der er kommet over 300 supplerende åbne kommentarer til spørgsmålet om udbyttet af det frivillige arbejde. Dette peger på, at Dansk Flygtningehjælps frivilligkorps består af engagerede frivillige. I det følgende præsenteres udvalgte citater, hvor de frivillige – med egne ord – beskriver, hvad de får ud af frivilligarbejdet:

”At være frivillig hos Dansk Flygtningehjælp giver mig følelsen af at gøre en forskel for andre mennesker, som virkelig ønsker min hjælp. Det er en gave at følge den udvikling som mange af brugerne af lektiehjælpen gennemgår.”

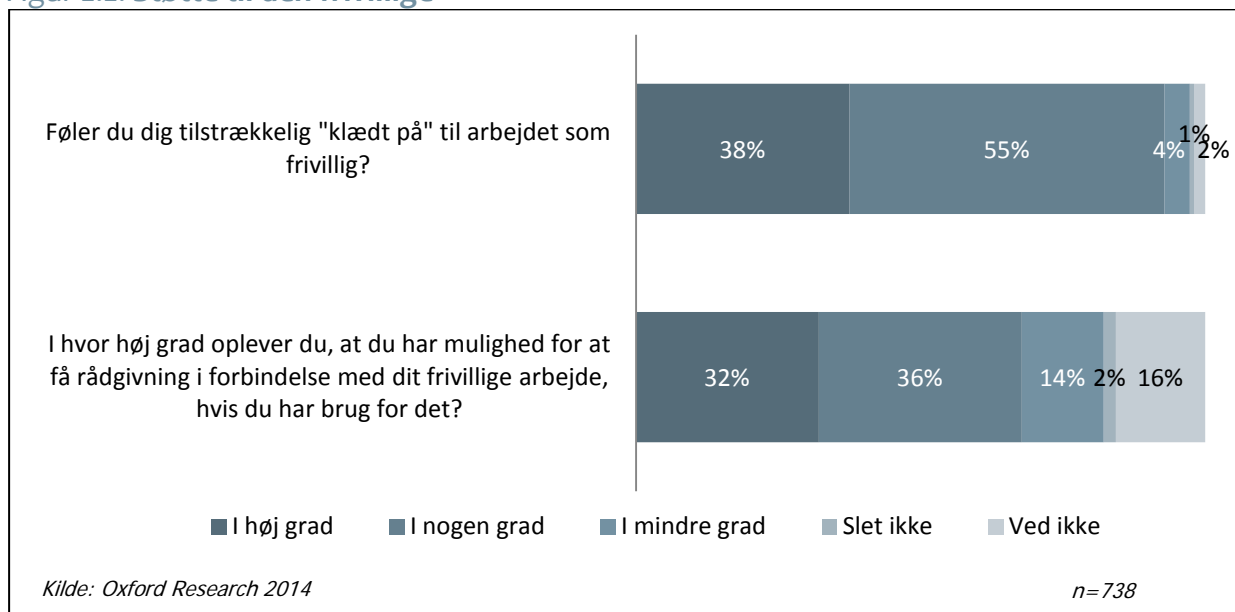
”Det er meget livsbekræftende og til stor tilfredsstillelse, at kunne hjælpe med at løse problemer i hverdagen, som gør at overskuddet til at klare dagligdagens udfordringer bliver større for flygtningefamilien. Ligeledes er det til stor glæde at kunne give børnene nogle gode oplevelser.”

”Det har været udfordrende, men også dejligt, at komme tæt på mennesker med en anden kultur: Mennesker med ønske om og vilje til at blive integreret i det danske samfund. Glæden ved at se dem klare en uddannelse, finde et job, være på god talefod med deres naboer, se deres børn lege med danske børn. Venskaber og gode bekendtskaber. Men også forståelse for, at deres situation ofte er svær.”

Følelsen af at gøre en forskel går igen flere steder i besvarelserne og er således en central motivationsfaktor for at involvere sig i frivilligarbejdet. Andre gevinster ved frivilligarbejdet som nævnes er: Indsigt i nye faglige områder, forståelse for andre kulturer, udvidelse af netværket, engagement i lokalsamfundet og anvendelse af kompetencer fra sin profession.

Der er generelt tilfredshed med at være frivillig i regi af Dansk Flygtningehjælp på trods af den førnævnte reduktion i bevillingerne. Figur 2.2 viser, at 93 % mener, at de i høj eller i nogen grad er klædt på til arbejdet som frivillig. Endvidere oplever 68 %, at de har mulighed for at få rådgivning ifm. det frivillige arbejde. Dansk Flygtningehjælp har således formået at opretholde støtten og rådgivningen til de frivillige. At der er en stor andel på 16 %, som angiver ’ved ikke’ skyldes muligvis, at der er frivillige, som ikke har haft behov for at få rådgivning og derfor ikke har opsøgt mulighederne.

Figur 2.2. Støtte til den frivillige

I forhold til den fremadrettede indsats har de frivillige forskellige gode råd omkring, hvordan Dansk Flygtningehjælp kan støtte dem i deres arbejde. Der er i alt 255 åbne kommentarer til dette spørgsmål, og igen her er der generelt en stor tilfredshed med Dansk Flygtningehjælps eksisterende indsats med at skabe rammer for de frivilliges integrationsarbejde. Da det ikke er muligt, at gengive alle kommentarerne kommer der i det følgende en liste over forslag til forbedring af støtten til de frivillige:

- Flere arrangementer og kurser – der efterspørges især flere arrangementer i de mindre byer
- Flere muligheder for at mødes med andre frivillige og erfaringsudveksle
- Løbende orientering om ændringer i lovgivningen, herunder regler vedr. danskundervisning, permanent opholdstilladelse og dansk statsborgerskab mm.
- Bedre kontakt med regionskonsulenterne, herunder mere supervision
- Oplysninger om den lokale organisation skal være mere tilgængelige. Der skal være større gennemsigtighed.

2.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

I de følgende afsnit gennemgås resultater og virkninger for brugerne af Dansk Flygtningehjælp i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

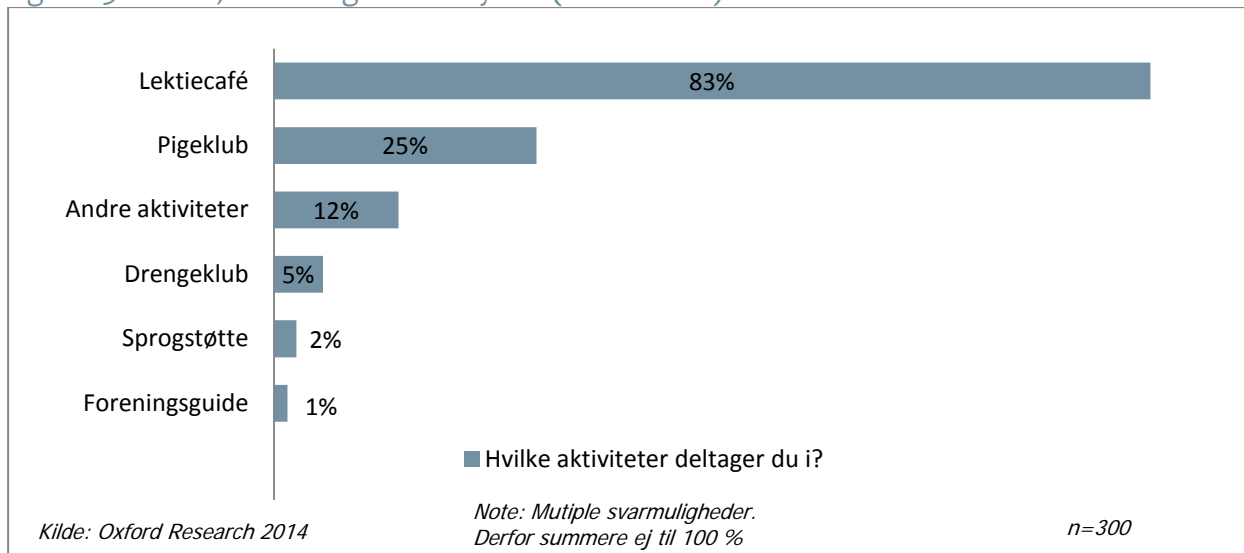
Afsnittene er baseret på en brugersurvey med i alt 536 besvarelser og en frivilligsurvey med 738 besvarelser. Desuden indgår der også kvalitative data i form af projektlederinterview, fokusgruppeinterview med brugerne og åbne besvarelser fra brugersurveys. Det har kun været muligt, at sammenligne resultaterne fra de frivillige fra midtvejsevalueringen med data fra slutevalueringen, da brugersurveyen fra 2012 havde få respondenter. Til slutevalueringen havde Dansk Flygtningehjælp ansat 6 studentermedarbejdere i 1½-2 måneder, som har været landet rundt for at indsamle data til brugersurveyen. Dette har resulteret i et solidt datagrundlag, som udgør fundamentet for analysen.

Kigger vi på brugerprofilen i surveyen, ser vi, at over halvdelen af brugerne er under 20 år. Aldersfordeling blandt brugerne ser således ud: 52 % er 10-19 år; 16 % er 20-29 år; 13 % er 30-39 år; 11 % er 40-49 år og 8 % er over 50 år. Der er en overvægt af piger/kvinder i stikprøven, idet der er 36 % drenge/mænd og 64 % piger/kvinder repræsenteret. En femtedel af brugerne bor i region Hovedstaden, mens hhv. 28 % og 29 % bor i region Syddanmark og region Midtjylland. 11 % bor i region Nordjylland og 4 % i Region Sjælland.

Der er endvidere tale om nogle aktive brugere, idet 86 % af de brugere, som benytter sig af aktiviteterne, kommer i aktiviteten mere end en gang om ugen. Lidt under halvdelen af brugerne begyndte at komme i aktiviteten for mere end 1 år siden (47 %), for 15 % er det for ½ til 1 år siden, mens 28 % begyndte at komme i aktiviteten for mindre end 6 måneder siden.

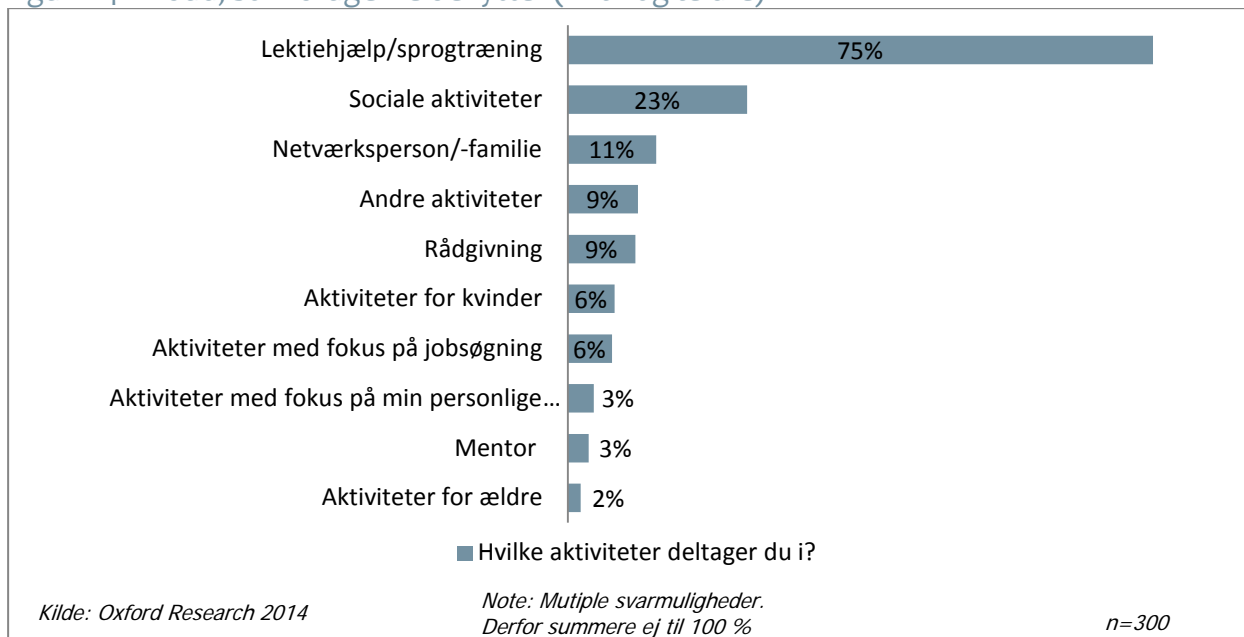
Figur 2.3 viser hvilke typer aktiviteter, som brugere under 18 år har deltaget i. Her ses det, at en overvægt af de unge brugere benytter sig af lektiecafe (83 %), mens en femtedel benytter sig af pigeclub. Lektiecafeen bruges især af piger (64 %); brugere der kommer i Dansk Flygtningehjælps aktiviteter mindst en gang om ugen (90 %) samt brugere der er kommet i Dansk Flygtningehjælps aktiviteter i mere end ½ år (76 %).

Figur 2.3. Tilbud, som brugerne benytter (under 18 år)

Lektiehjælp/sprogtræning er ligeledes den mest populære aktivitet blandt voksne over 17 år og benyttes af tre-fjerdedele af brugerne. Denne gruppe af brugere består af 62 % kvinder. 64 % begyndte at komme i aktiviteten for mere end 1/2 år siden, og 84 % benytter sig af aktiviteten mindst en gang om ugen. De to næstmest benyttede aktiviteter blandt voksne er sociale aktiviteter (23 %) og netværksperson/-familie (11 %).

Figur 2.4. Tilbud, som brugerne benytter (18 år og ældre)

Den høje andel af brugere, som benytter sig af lektiecafé/lektiehjælp, skal ses i lyset af, at data i brugersurveyen i slutevalueringen, som tidligere nævnt er indsamlet af studentermedhjælpere, der har besøgt stederne, hvor de forskellige aktiviteter er afholdt. Det kan formodes, at netop lektiecaféer har været et hensigtsmæssigt sted at træffe brugerne, eftersom brugerne i lektiecaféer typisk er mere tilgængelige end brugere i andre aktiviteter, fx aktiviteter som er baseret på én til én relation, udflugter mm. Ser vi på, hvilke typer aktiviteter, som de frivillige har været involveret i, tegner der sig også et lidt anderledes billede, idet 44 % af de frivillige har været involveret i lektiehjælp for voksne; 37 % har deltaget i lektiecafé for børn, mens 29 % har været del i sprogtræning for voksne. Ift. nogle af de øvrige aktiviteter ser fordelingen sådan ud: Udflugter 27 %, Netværkspersoner/-familiegrupper 22 % og rådgivning 20 %. Ifølge Dansk Flygtningehjælps egne registreringer er der 4361 børn med etnisk minoritetsbaggrund mellem 9-12 år, som i 2013 har modtaget lektiehjælp og/eller sprogtræning fra frivillige i Dansk Flygtningehjælp. Det drejer sig om 90 % af Dansk Flygtningehjælps 4855 brugere mellem 0-12 år. 3.715 unge med etnisk minoritetsbaggrund mellem 13 - 25 år har i 2013 modtaget faglig og sproglig lektiehjælp. Det svarer til 73 % af Dansk Flygtningehjælps 5.088 brugere mellem 13-25 år.

I de åbne kommentarer kommer brugerne med forslag til Dansk Flygtningehjælps aktiviteter. Det er ikke muligt at gengive alle kommentarerne, men i det følgende fremgår en liste over nogle af de punkter, som går igen i kommentarerne:

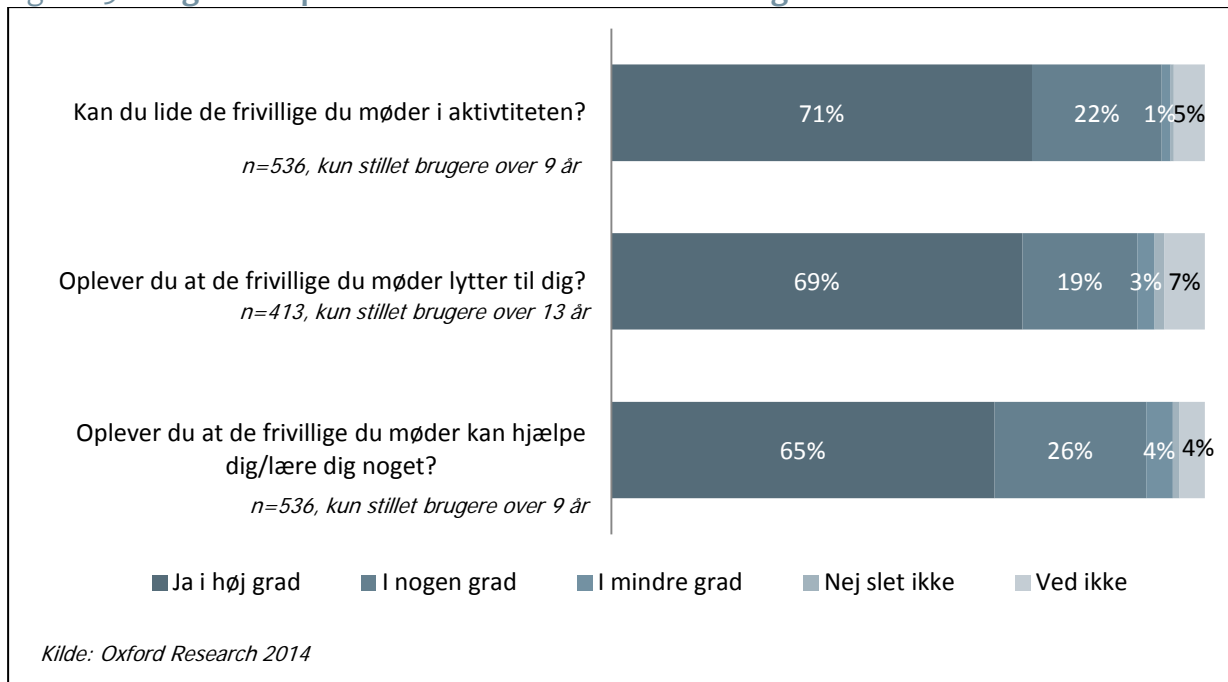
- Der skal være flere lektiehjælpere tilstede i lektiecaféer
- Der er brug for flere frivillige og bedre lokaler
- Flere aktiviteter med danskere
- Flere typer af aktiviteter: herunder sportsaktiviteter, madlavning, systue og kagedage.

Proces – relationen til de frivillige

Første trin på vejen i forandringsteorien er relationsopbygning – enten én til én eller i et gruppefællesskab. Givet Dansk Flygtningehjælps brede vifte af forskellige bruger- og aktivitetstyper vil der forventeligt være forskellige former for relationsopbygning mellem brugere og frivillige. Eksempelvis gives lektiehjælp typisk i en én til én relation mellem et barn og en frivillig, men lektiehjælpen kan også gives inden for en ramme af et socialt fællesskab. Det er dog evaluators vurdering, at Dansk Flygtningehjælps aktiviteter hovedsageligt har fokus på relationsopbygning mellem bruger og (en eller flere) frivillig(e) frem for at have det sociale fællesskab med andre brugere og frivillige som omdrejningspunkt

Generelt viser det sig, at brugerne har en god relation til de frivillige. Hele 93 % kan lide de frivillige, som de møder i de aktiviteter, de kommer i, jf. figur 2.5. Kun 2 % angiver i mindre grad/slet ikke. Brugerne føler også, at de frivillige er forstående og tilstedeværende, idet 88 % angiver, at de frivillige lytter til dem i nogen eller høj grad. Endelig oplever 91 % af brugerne, at de frivillige kan hjælpe dem eller lære dem noget.

Figur 2.5. Brugernes oplevelse ift. relationen til de frivillige

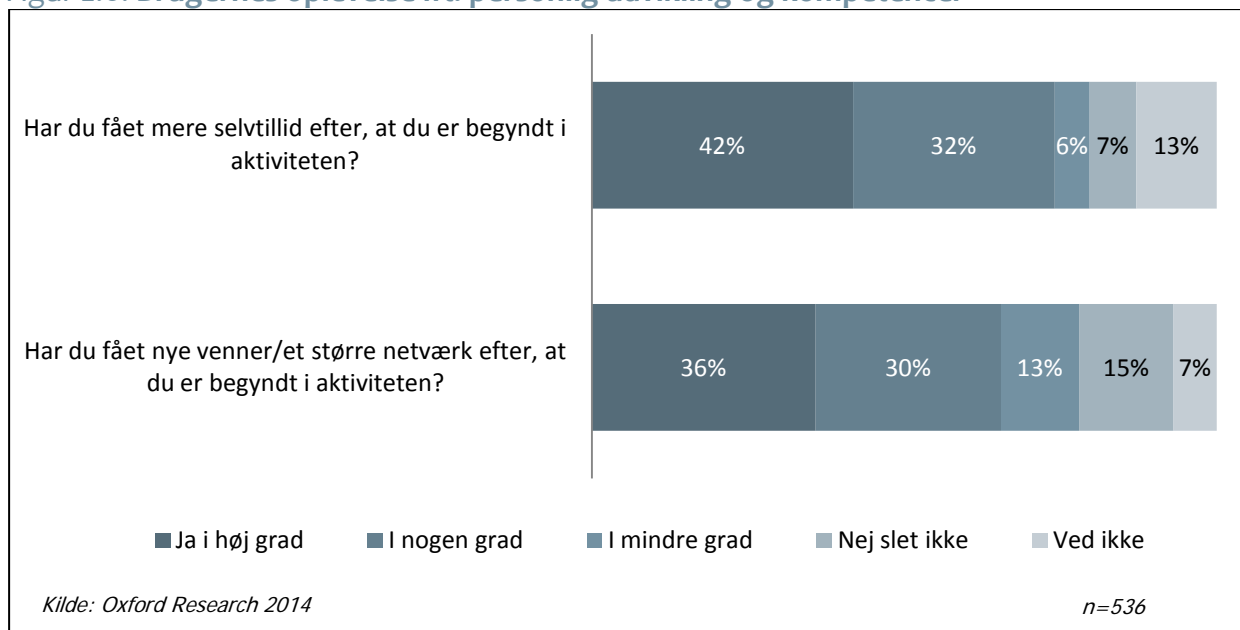

Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

I det følgende vurderes, i tråd med forandringsteorien, hvilken betydning Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har for brugernes selvtillid, netværk og dansk kundskaber.

Dansk Flygtningehjælps frivillige indsats er med til at styrke brugernes tro på sig selv og udvide brugernes netværk/vennekreds. Som det fremgår af figur 2.6, vurderer 42 % af brugerne, at de i høj grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt i aktiviteten, og 32 % svarer i nogen grad. Relativt få respondenter svarer i mindre grad/slet ikke eller ved ikke. Samtidig svarer 36 % i høj grad og 30 % i nogen grad til spørgsmålet om, hvorvidt indsatsen har givet dem flere venner/et større netværk.

Figur 2.6. Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

I de åbne besvarelser er der flere af brugerne, som angiver, at Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har givet dem mere selvtillid og flere venner samt et større netværk. I det følgende ses nogle udvalgte kommentarer fra brugersurveyen:

"Jeg får en masse hjemmeopgaver og bliver nervøs for ikke at kunne klare at lave dem, men så ved jeg, at jeg kan få hjælp i lektiecaféen tirsdag og onsdag. Det giver håb og selvtillid."

"Jeg har fået mere selvtillid og mange gode venner."

"Det er det sociale samvær, som jeg kommer for. Selvom jeg ikke har nogle lektier, så kommer jeg alligevel. Jeg kommer alle dage de har åbent. Det er hyggeligt her, og man keder sig lidt i weekenden, når der ikke er åbent her."

"Jeg møder flere danskere og flere tosprogede end jeg ellers ville have mødt. Mine børn har også mulighed for at få lektiehjælp, og det er jeg glad for. Derudover kan jeg komme med papirer forskellige steder fra, som jeg kan få forklaret."

Frivilligsurveyen viser, at de frivillige er mindre positive end brugerne, idet 28 % af de frivillige vurderer, at brugerne i høj grad har fået viden/kompetencer til at tro mere på sig selv. 54 % vurderer, at det gælder i nogen grad. Når det gælder motivation til at få flere venner/større netværk blandt brugerne, vurderer 10 % de frivillige, at brugerne i høj grad er blevet mere motiveret, mens 41 % angiver i nogen grad. 27 % angiver ved ikke.

I midtvejsevalueringen sås et tilsvarende mønster. 27 % af de frivillige vurderede, at brugerne i høj grad havde fået viden/kompetencer til at tro mere på sig selv, mens 57 % angav at det gjaldt i nogen grad. På spørgsmålet om hvorvidt brugerne er blevet motiveret til at møde nye mennesker, svarede 15 % af de frivillige i høj grad og 41 % i nogen grad. 28 % angav ved ikke.

Jo oftere, man kommer i aktiviteterne, jo større sandsynlighed er der for at udvide sit netværk/vennekreds

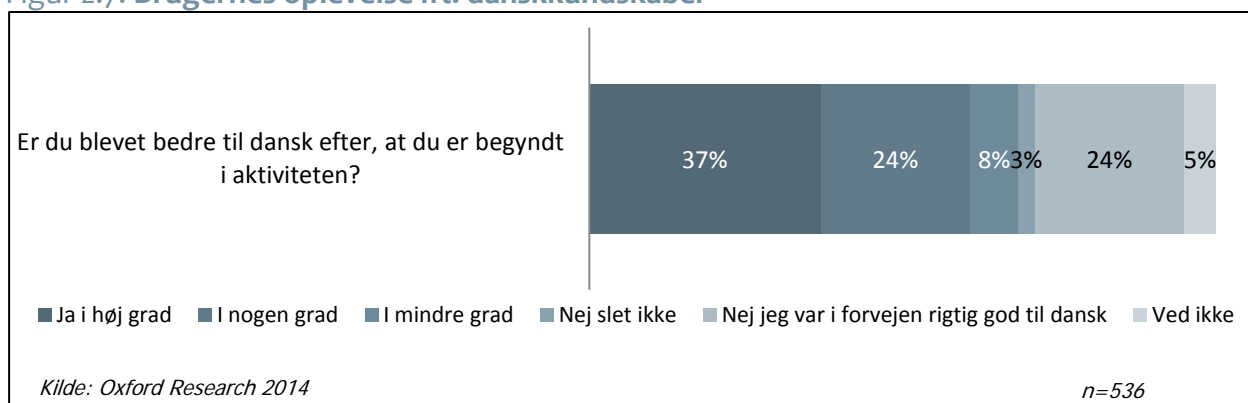
Evalueringen viser signifikant sammenhæng⁷ mellem frekvensen i brugen af aktiviteterne blandt brugerne og det opsatte resultatmål i puljeevalueringen vedrørende udvidelsen af målgruppens netværk/vennekreds. Det fremgår tydeligt, at jo oftere brugerne kommer i aktiviteterne, jo større netværk/flere venner får de. 90 % af brugerne, som kommer mere end to gange om ugen i aktiviteten oplever, at de har fået nye venner/et større netværk. Dette gælder for 69 % af de brugere, som kommer i aktiviteten mindre end to gange om ugen.

Det er ikke overraskende, at jo mere intensiv en indsats er, jo bedre muligheder er der for, at målgruppen kan forstærke sit netværk/vennekreds. Det kan således være en fordel for Dansk Flygtningehjælp at overveje, at forlænge åbningstiderne og øge frekvensen på deres aktiviteter. Af de åbne kommentarer fremgår det desuden, at flere af brugerne efterspørger lektiecaféer flere dage om ugen og længere åbningstider. Derudover udtrykker brugerne også ønsker om flere aktiviteter, herunder sportsaktiviteter og udflugter.

Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats forbedrer brugernes danskkundskaber

Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har også gjort en forskel, når det kommer til brugernes danskkundskaber. Det fremgår af figur 2.7, at ca. en femtedel af brugerne vurderer, at de allerede var gode til dansk, inden de begyndte at komme i Dansk Flygtningehjælps aktiviteter. Af de 76 % af brugerne, hvor dette ikke har været tilfældet, er der 37 % der vurderer, at de i høj grad er blevet bedre til dansk, mens 24 % angiver i nogen grad.

Figur 2.7. Brugernes oplevelse ift. danskkundskaber

⁷ Sammenhængen er statistisk signifikant i et 95 % konfidensinterval ved en chi²-test. Det betyder, at der rent statistisk kan argumenteres for, at forskellen mellem grupperne ikke er et udtryk for en tilfældig variation, men en reel forskel mellem gruppernes besvarelser på spørgsmålet.

Igen er der mange positive kommentarer fra brugerne i de åbne besvarelser. En bruger fremhæver bl.a., at han har fået mere selvtillid, efter at han har fået en bedre udtale i dansk. Dette har også medført, at han i højere grad tør at føre samtaler på dansk. I det nedenstående ses nogle af de øvrige kommentarer:

”Jeg bliver bedre til dansk, fordi jeg får det øvet. Jeg får et større ordforråd og større indsigt i, hvordan det danske samfund fungerer. Det mindsker de frustrationer man får, når man kan få en forklaring på, hvorfor man oplever det man gør.”

”Jeg har fået bedre forståelse af det danske samfund og mere motivation til at lære det danske sprog.”

De frivillige er mere positive, når det kommer til brugernes danskundskaber. 44 % vurderer, at brugerne i høj grad har fået viden/kompetencer til at blive bedre til dansk, mens 45 % mener, at det gælder i nogen grad.

I midtvejsevalueringen vurderede 40 % af de frivillige, at brugerne i høj grad havde fået styrkede kompetencer/viden i forhold til at blive bedre til dansk, mens 46 % svarede i nogen grad. Relativt få respondenter svarede i mindre grad/slet ikke eller ved ikke.

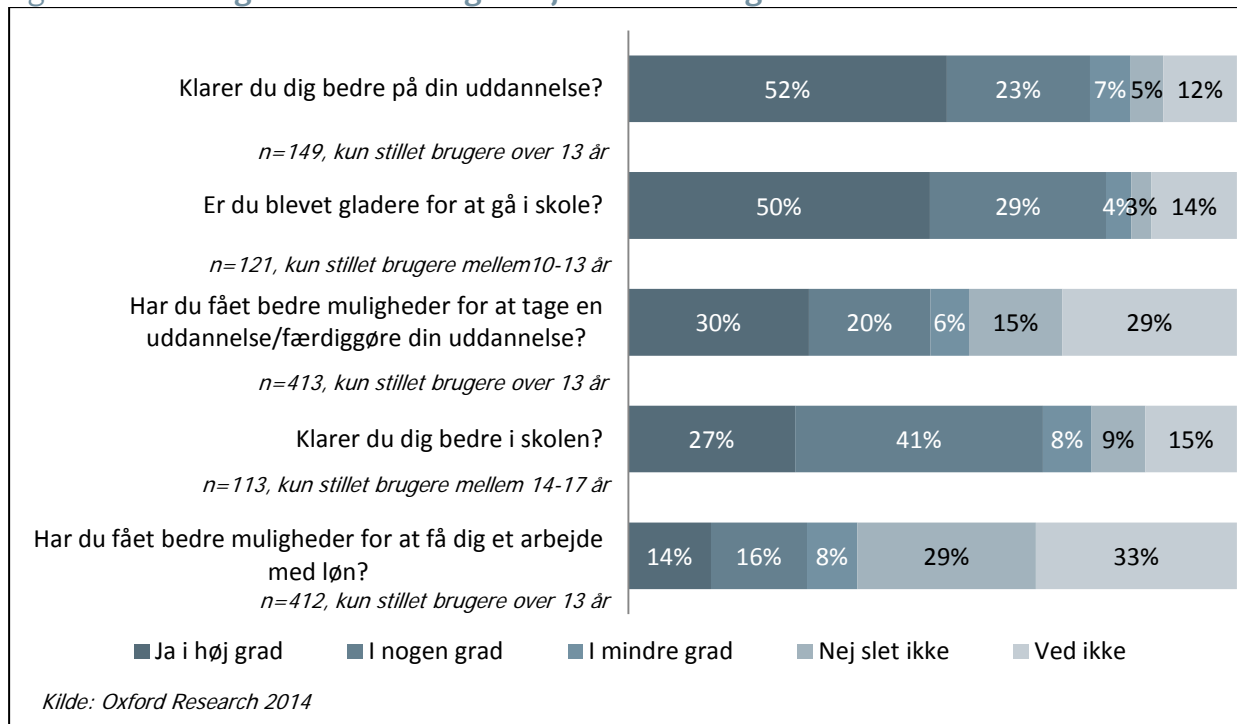
Virkning – uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet

I dette afsnit vurderes puljens opsatte mål for effekter på længere sigt i forhold til uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.

Som det fremgår af figur 2.8 er der 75 % af brugerne over 17 år, der svarer i nogen grad og i høj grad eller til spørgsmålet om, hvorvidt de klarer sig bedre på uddannelsen. Der er 12 %, som har markeret ved ikke. Blandt de 14-17-årige, har Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats imidlertid ikke en lige så stor virkning, idet 68 % af denne gruppe vurderer at klare sig bedre i skolen, efter at have startet i en aktivitet hos Dansk Flygtningehjælp. Hos de brugere, som er mellem 10 og 13 år, er det 79 %, som er i nogen eller høj grad er blevet gladere for at gå i skole.

De frivilliges vurdering af målgruppens motivation og viden/kompetence til at klare sig bedre i skolen/på uddannelsen stemmer godt overens med brugernes egen oplevelse. Hhv. 75 % og 83 % af de frivillige vurderer, at indsatsen har haft betydning for brugernes motivation og brugernes viden/kompetencer i forhold til klare sig bedre i skolen/på uddannelsen. I midtvejsevalueringen var de to spørgsmål sammenlagt. Her vurderede 79 % af de frivillige, at brugerne havde fået større viden og flere kompetencer ift. at klare sig bedre i skolen/uddannelsen.

Figur 2.8. Virkning – uddannelse og arbejde efter deltagelse i aktivitet

Figuren viser også, at 50 % af målgruppen i nogen eller høj grad oplever, at indsatsen har haft betydning for deres muligheder for at tage eller færdiggøre en uddannelse. 21 % svarer i mindre grad/slet ikke og 29 % har markeret ved ikke. De frivillige er her lidt mere positive, idet 65 % vurderer, at målgruppen i nogen eller høj grad er blevet mere motiveret til at tage en uddannelse, mens 63 % vurderer, at målgruppen har fået den nødvendige viden/kompetence. I midtvejsevalueringen vurderede 65 % af de frivillige, at indsatsen havde haft betydning for brugerens viden/kompetencer i forhold til at tage en uddannelse.

At den frivillige indsats i regi af Dansk Flygtningehjælp kan have stor betydning for brugerens tilknytning til uddannelse fremgår af de åbne besvarelser, hvor brugerne er blevet bedt om at komme med eksempler på, hvad aktiviteten har betydet for den måde, som de klarer sig på i skolen:

”For mig har det betydet, at jeg er blevet mere aktiv i klassen.”

”At jeg kan række hånden mere op i timerne”

”Bedre karakterer, da jeg deltager mere i timerne!”

”De ting jeg havde svært for, har jeg fået hjælp til nu. Det har hjulpet mig meget siden jeg begyndte i aktiviteten.”

"Lektiecafeen hjælper mig meget med lektierne, og jeg kan bedre følge med i skolen. Hvis ikke jeg kan følge med, bliver jeg ked af det"

Brugerne er ligeledes blevet spurgt om, at give nogle eksempler på, hvad aktiviteten har betydet for, hvordan de klarer sig på deres uddannelse:

"Bedre mundtlige eksamener og bedre skriftlige eksamener. Jeg stoler mere på mine meninger og holdninger."

"Jeg er blevet bedre til at skrive opgaver."

"Matematik var forhen en stor belastning, hvor det nu faktisk er et af de fag, som jeg er bedst til. Jeg har også en meget større forståelse for faget."

Endnu en gang viser analyserne, at frekvensen på deltagelsen i aktiviteterne har betydning for resultatmålene. På spørgsmålene om, hvorvidt brugerne oplever, at de klarer sig bedre i skolen og har fået bedre muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse, svarer 92 % af de brugere, som kommer i aktiviteten mere end to gange om uge, at have fået bedre muligheder, mens det gælder for 62 % af de brugere, som kommer mindre end to gange om ugen (statistisk signifikant).

Nærmere analyser viser endvidere, at brugere under 18 år, som benytter sig af lektiecaféer i højere grad oplever, at de er blevet glattere for at gå i skolen end brugere af andre aktiviteter. Dette gælder for 97 % af brugerne, som får lektiehjælp, mens 83 % af de brugere, som benytter sig af andre aktiviteter oplever tilsvarende (statistisk signifikant). Lektiehjælp, som i høj grad er målrettet skole og uddannelse, forøger således i højere grad de unge brugeres glæde ved at gå i skole sammenlignet med andre aktiviteter.

Om støtte i relation til arbejdsmarkedet

Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har haft en mindst virkning, når det kommer til brugernes muligheder for at få et lønnet arbejde. 30 % af brugerne oplever, at de i nogen eller høj grad har forbedret deres muligheder for at få et lønnet arbejde jf. figur 2.8. En større andel, nemlig 37 %, angiver i mindre grad/slet ikke, mens en tredjedel svarer ved ikke. Ser vi på frivilligsurveyen vurderer 43 %, at målgruppen er mere motiveret til at få et lønnet job, mens 35 % angiver ved ikke. På spørgsmålet om, hvorvidt målgruppen har viden/kompetence til at få et lønnet job, vurderer 48 % af de frivillige, at det i nogen eller høj grad er tilfældet, mens en tredjedel angiver ved ikke. Sammenlignet med midtvejsevalueringen angav 44 % af de frivillige, at brugerne har fået viden/kompetence til at få et lønnet job, mens 38 % svarede ved ikke.

Der er en stor andel af respondenter, både blandt målgruppen og frivillige, som svarer ved ikke på spørgsmålene omkring jobmuligheder. Årsagen hertil kan skyldes, at spørgsmålet stilles til alle respondenter over 14 år. Det kan formodes, at ikke alle i denne gruppe har et ønske om at få et lønnet arbejde, hvorfor det ikke er relevant, at svare på spørgsmålet. Dette gør det ligeledes svært for de frivillige, at vurdere om indsatsen har langsigtede effekter for de unge.

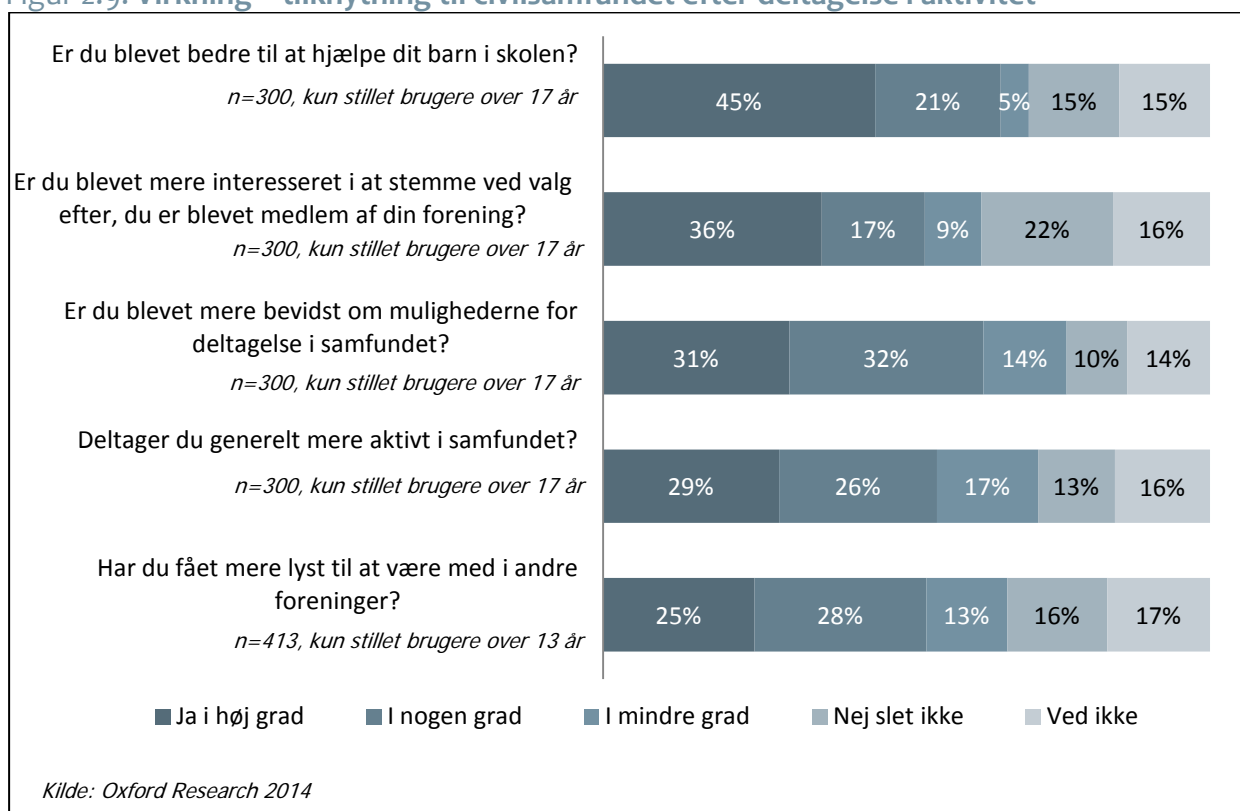
Endvidere er der formentlig også grupper af brugerne, for hvem det ikke er realistisk, at få et lønnet arbejde, da de kan være påvirkede af forhold, som betyder, at de ikke er i stand til at varetage et lønnet arbejde under almindelige vilkår.

Brugerne er her også blevet bedt om, at komme med eksempler på, hvordan aktiviteten har givet dem bedre muligheder for at få et arbejde med løn. Der er kommet ganske få åbne kommentarer. I nogle af kommentarerne skriver brugerne, at Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har forbedret deres danskundskaber, hvilket betyder, at de står bedre på arbejdsmarkedet. Andre nævner, at de gennem aktiviteterne er blevet bedre til at skrive ansøgninger.

Virkning – tilknytning til civilsamfundet

Puljens mål om øget tilknytning til civilsamfundet er i evalueringen af Dansk Flygtningehjælp blevet målt på følgende fem parametre: Mulighed for at hjælpe sit barn i skolen; interesse i at stemme i valg; bevidsthed om muligheder for deltagelse i samfundet; mere aktiv deltagelse og lyst til at være med i andre foreninger. Svarfordelingerne for brugerne i stikprøven samlet set er vist i figur 2.9.

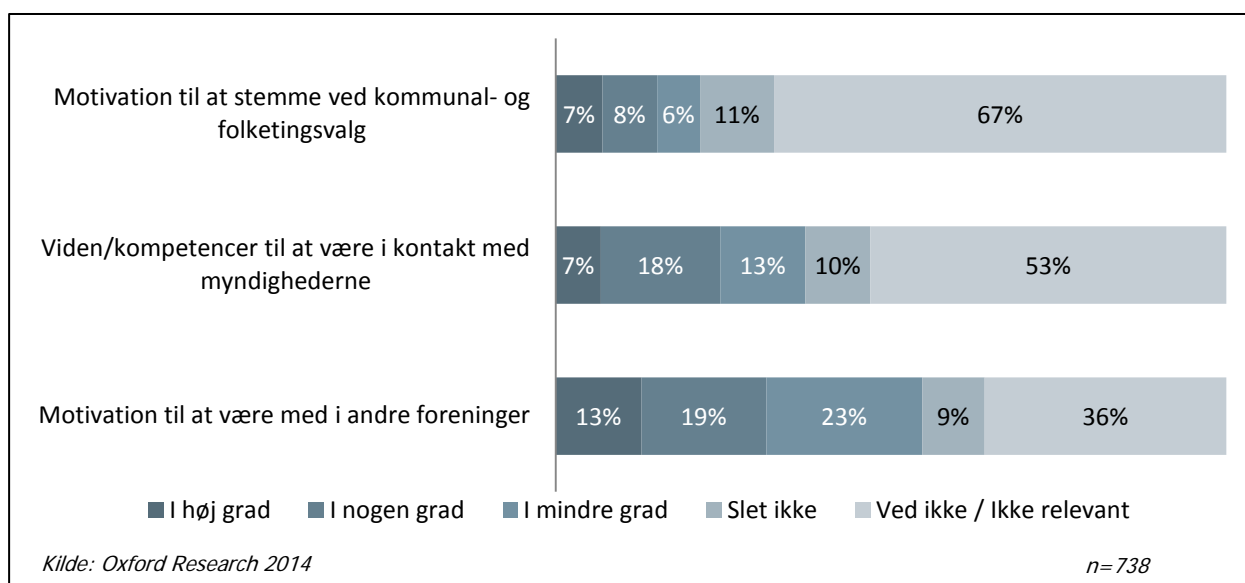
Figur 2.9. Virkning – tilknytning til civilsamfundet efter deltagelse i aktivitet

På de parametre varierer andelen af respondenter, der svarer 'i høj grad' fra 25 % til 45 %. Højest score gives af de 87 respondenter, som har børn, der går i skole. Her vurderer 45 %, at de i høj grad er blevet bedre til at hjælpe deres børn i skole. I kategorien 'i nogen grad' placerer respondenterne sig mellem 17 % til 28 % på de fem parametre, mens mellem 20 % til 31 % placerer sig i 'i mindre grad/slet ikke'. Størstedelen af respondenterne placerer sig således i kategorierne 'i nogen grad' eller 'i høj grad' på de fem spørgsmål.

De frivillige er blevet spurgt ind til brugernes tilknytning til civilsamfundet ift. parametrene: Motivation til at stemme; motivation til at være med i andre foreninger og viden/kompetencer til at være i kontakt med myndigheder. 15 % af de frivillige angiver, at brugerne i nogen eller høj grad er blevet mere motiveret til at stemme ved kommunal- og folketingsvalg, mens 67 % svarer ved ikke/ikke relevant. 32 % vurderer, at målgruppen er motiveret til at være med i andre foreninger, mens 36 % angiver ved ikke/ikke relevant. Endelig svarer 32 %, at brugerne har viden/kompetencer til at være i kontakt med myndigheder, mens 53 % angiver ved ikke/ikke relevant. Svarene var nogenlunde fordelt på samme måde i midtvejsevalueringen.

Figur 2.10. De frivilliges vurdering af brugernes tilknytning til civilsamfundet

De åbne besvarelser understøtter, at flere af brugerne har fået en større tilknytning til civilsamfundet. I det følgende ses nogle eksempler på, hvordan brugerne deltager mere aktivt i samfundet efter, at de er begyndt at komme i aktiviteter hos Dansk Flygtningehjælp:

"Jeg giver undervisning i syning og hjælper ved sociale arrangementer."

"Jeg stemte til kommunalvalget"

"Jeg har meldt mig ind i et politisk parti"

”Jeg har sammen med andre dannet min egen forening. Vi har fundet meget støtte og ideer fra de forskellige frivillige i frivilligcenteret i Nykøbing Falster. Det er dejligt at kunne yde noget og være sammen med andre, der gør en forskel.”

”Jeg har fået lyst til at arbejde frivilligt og er politisk aktiv i mit kvarter.”

2.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

Dansk Flygtningehjælps frivillige integrationsarbejde har som formål at inkludere medborgere med etnisk minoritetsbaggrund i samfundslivet gennem en ligeværdig og anerkende støtte i hverdagen.

Dansk Flygtningehjælp har siden midtvejsevalueringen formået at tiltrække endnu flere brugere. Imidlertid er antallet af frivillige faktisk faldet som følge af en ajourføring af en ny frivilligdatabase. Der er aktuelt i alt 17.983 brugere med anden etnisk baggrund end dansk og 5.160 frivillige.

Dansk Flygtningehjælp har i 2013 haft specifik fokus på at etablere flere samarbejdsrelationer til boligforeninger og kommuner og som følge heraf ses en stigning i antallet af samarbejdsrelationer med boligforeninger. Ligeledes er der sket en stigning i antallet af samarbejdsrelationer med private virksomheder, mens antallet af samarbejdsrelationer med bl.a. uddannelsesinstitutioner er faldet.

Det fremgår af evalueringen, at brugerne har gode relationer til de frivillige. Størstedelen af målgruppen kan lide de frivillige, som de møder i aktiviteterne, og de oplever, at de frivillige lytter til dem og hjælper dem. Den frivillige indsats har desuden både styrket brugernes tro på dem selv, udvidet deres netværk/vennekreds samt forbedret deres dansk kundskaber.

Resultaterne viser desuden, at der er signifikant sammenhæng mellem hvor ofte brugerne benytter aktiviteterne, og hvorvidt de får udvidet deres netværk/vennekreds. Det fremgår tydeligt, at jo hyppigere brugerne kommer i aktiviteterne, jo større netværk/flere venner får de. Dette indikerer, at jo mere intensiv indsatsen er, jo større effekt har den for brugerne, når det gælder netværk/vennekreds.

I forhold til effekter på uddannelse viser evalueringen, at der er en positiv effekt for de brugere, der allerede er i gang med skole/uddannelse. De er blevet gladere for at gå i skole og klarer sig bedre i skolen. Desuden vurderer ca. halvdelen, at indsatsen har haft betydning for deres muligheder i forhold til at tage eller færdiggøre en uddannelse.

Nærmere analyser viser, at frekvensen på deltagelsen i aktiviteterne har betydning for, hvorvidt brugerne oplever, at de klarer sig bedre i skolen og har fået bedre muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse. Endvidere ses det af resultaterne, at lektiehjælp, som i høj grad er målrettet skoleelever og studerende i højere grad øger brugernes glæde ved at gå i skole sammenlignet med andre aktiviteter.

Når det gælder tilknytning til arbejdsmarkedet, ser resultaterne ikke lige så positive ud. Her svarer 30 % af brugerne i høj grad eller i nogen grad, at de har fået bedre muligheder for at få et lønnet arbejde. Der er en stor andel af målgruppen, hvor dette ikke er relevant, fordi de er børn og unge og dermed aldersmæssigt langt fra arbejdsmarkedet.

Endelig viser evalueringen, at Dansk Flygtningehjælps integrationsindsats har styrket målgruppens tilknytning til civilsamfundet. Især forældre til børn, som går i skole, føler at de er blevet bedre til at hjælpe børnene i skolemæssige sammenhænge.

Evaluator vurderer, at aktiviteter, hvor det sociale fællesskab med andre brugere og frivillige er omdrejningspunkt, har mest effekt på brugernes tilknytning til civilsamfundet, mens én til én relationer som fx lektiehjælp har større effekt på brugernes personlige udvikling og kompetencer samt uddannelsesmæssige resultater.

Anbefalinger til Dansk Flygtningehjælp

Fremadrettet vurderer evaluator, at Dansk Flygtningehjælp kan fokusere på følgende forhold:

- **At være proaktive ift. at lokalisere brugernes behov for at sikre forankring.** Lige nu får Dansk Flygtningehjælp hovedsageligt viden om deres målgruppers behov gennem samarbejdspartnerne. Evaluator vurderer, at det kan være fordelagtigt for Dansk Flygtningehjælp selv at være opsøgende ift., hvad der rører sig hos brugerne, men også blandt de frivillige. Det foreslås derfor, at Dansk Flygtningehjælp etablerer *fokusgrupper* og *brainstormingssessioner* blandt brugerne samt frivillige for at få feedback på aktiviteterne og komme med nye idéer til aktiviteter. Ligeledes kan Dansk Flygtningehjælp få et fingerpeg om, hvordan de skal rekruttere og fastholde frivillige og dermed sikre organisationens bæredygtighed.
- **Intensivering af aktiviteterne, herunder lektiecaféer.** Evalueringen viser, at lektiecaféer er populært blandt brugerne og især givtige ift. de uddannelsesmæssige effektmål. Det fremgår desuden af analyserne, at jo hyppigere brugerne kommer i aktiviteterne, jo gladere er de for at gå i skole. Dansk Flygtningehjælp kan således overveje, at afholde lektiecaféerne flere gange om ugen. Eftersom længere og hyppigere åbningstider kræver ekstra ressourcer, kan Dansk Flygtningehjælp ligeledes overveje muligheden for online lektiehjælp ved fx at oprette en chat eller telefonlinje, som brugerne kan henvende sig til. Dette vil være et godt alternativ til de unge brugere, som i forvejen typisk bruger meget tid på at lave lektier på computer.
- **Løbende orientering til de frivillige om ændringer i lovgivningen.** Dette er især relevant for de frivillige, som beskæftiger sig med netværkspersoner/-familiegrupper og rådgivning. Orienteringen om lovgivningen kan fx tage form af informationsmøder for de frivillige vedr. den eksisterende lovgivning inden for relevante områder for Dansk Flygtningehjælps målgruppe, fx udlændingeloven, opholdstilladelse osv. Efterfølgende kan der blive sendt opdaterende mails ud, når der kommer nye lovændringer på området, så de frivillige hele tiden holdes opdaterede.
- **Fortsætte etableringen af strategiske samarbejdsrelationer til andre aktører i berøring med Dansk Flygtningehjælps målgrupper.** Evaluator vurderer, at det er positivt, at Dansk Flygtningehjælp er opsøgende ift. at opbygge nye samarbejdsrelationer, da dette ikke alene åbner for nye finansieringskilder, men også skaber synergi og større effekt ift. målgruppen.

3. Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF)

I dette kapitel vurderes resultater og virkninger af DUF's Partnerskabsprojekt.

Partnerskabsprojektet er et samarbejde mellem Dansk Ungdoms Fællesråd (i det følgende DUF) og en række nydanske ungdomsorganisationer. Formålet med projektet er at styrke og udvikle nydanske ungdomsorganisationer gennem coaching, kurser, netværksdannelse og erfaringsudveksling. Herigennem er det målet, at organisationerne på sigt vil kunne inddrage endnu flere børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk i foreningslivet og demokratiforståelsen.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt frivillige (aktive medlemmer i DUF's partnerskabsorganisationer, herunder både nationale og lokale frivillige)
- Et fokusgruppeinterview blandt fem landsorganisationsaktive medlemmer (nationale frivillige) fra fem af DUF's partnerskabsorganisationer
- Kvalitativt interview med DUF's projektleder
- Registreringsdata fra DUF

Der er i forbindelse med evalueringen desuden blevet gennemført en survey blandt brugerne. Idet der i denne survey kun er kommet 49 besvarelser og den samlede population af brugere ved slutevalueringen er 2195, vurderes kvaliteten af disse data ikke at være tilstrækkelig god til at blive inkluderet i evalueringen. Kapitlet vil dog stadig indeholde henvisninger til brugernes åbne besvarelser i surveyen.

Selvom betegnelserne frivillige og brugere ikke selv bruges af foreningerne, vil disse betegnelser med henblik på at skabe sammenlignelighed med de øvrige organisationer i evalueringen blive brugt i kapitlet. De frivillige skal i forbindelse med partnerskabsprojektet forstås som de medlemmer, der er aktive i foreningen enten lokalt eller på landsorganisationsniveau, mens brugere forstås som ikke aktive medlemmer.

3.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Projektets primære målgruppe er aktive medlemmer i en række udvalgte nydanske ungdomsorganisationer. Projektets aktiviteter retter sig fortrinsvis mod de nationale frivillige, dvs. bestyrelsesmedlemmer i foreningernes landsorganisationer.

Det umiddelbare mål for partnerskabsprojektet er at få styrket organisationerne, deres medlemstal og knytte dem tættere til DUF og det organisatoriske danske foreningsliv, styrke demokratiforståelsen samt skabe foreningsvenskaber med DUF's medlemsorganisationer.

Projektets aktiviteter består af kurser, rådgivning og coachingforløb, som dels er individuelt målrettet de enkelte organisationer, dels går på tværs af organisationerne. De individuelle sparringsforløb er undervejs kommet til at fylde mere i projektet pga. organisationernes forskellige forudsætninger og fokusområder, men der afholdes fortsat fælles kurser.

Såvel den individuelle sparring som de fælles kompetenceudviklingsforløb har fokus på temaer såsom rekruttering af medlemmer, forandringsledelse, samarbejdet mellem landsorganisationen og lokalafdelinger samt opbygningen af samarbejdsrelationer til eksterne aktører.

Organisationerne indgår i forbindelse med deres optagelse i projektet en samarbejdskontrakt med DUF, som der følges op på med årlige projektplaner. I samarbejdskontrakten formuleres en række mål for organisationerne. Alle organisationer i projektet forpligtiger sig på at øge deres medlemstal og at blive større. Derudover fastsættes en række mål, der tager hensyn til den retning, som hver enkelt organisation ønsker for deres specifikke udvikling.

Hver organisation modtager som en del af projektet mellem 50.000 og 75.000 kr. årligt. Disse midler går til den daglige drift, lokaler, afholdelse af landsmøder osv.

Ifølge DUF's projektleder er aktiviteterne i Partnerskabsprojektet i projektperioden 2011 -2013 gennemført som planlagt.

Status på antal brugere og frivillige

Ved start (2011) indgik 11 organisationer i Partnerskabsprojektet. Ved midtvejsevalueringen i december 2012 havde en af organisationerne forladt projektet og ved slutevalueringen i januar 2014 er 7 organisationer med i partnerskabsprojektet. Der er forskellige grunde til at foreningerne har forladt projektet: Foreningen for Unge Nydanske Kvinder og Sammenslutningen af Unge Muslimer blev opløst, Dansk Arabisk Ungdom trak sig ud af projektet, da de ikke mente, at de havde kapaciteten til at udvikle sig til det, som projektet sigter mod, og Somalisk Diaspora Organisation ønskede at udvikle sig til andet end en ungdomsorganisation.

Nedenstående tal for udviklingen i antallet af brugere og frivillige, skal således ses i lyset af, at antallet af organisationer er mindsket.

På trods heraf steg antallet af brugere i Partnerskabsprojektet fra 2011 til 2012. Faldet i antallet af brugere fra 2012 til 2013 er ligeledes heller ikke proportionelt med antallet af organisationer, og det må således vurderes, at der er kommet flere brugere i de tilbageværende organisationer i perioden. DUF skelner ikke mellem frivillige og brugere, hvorfor der mangler tal for baseline specifikt for antal brugere, frivillige og antallet af frivillige med anden etnisk baggrund end dansk. Antallet af brugere er opgjort i juni 2011.

Antallet af frivillige er ligeledes faldet fra 70 til 50 grundet, at færre organisationer er med i Partnerskabsprojektet. Der er således i gennemsnit ligeså mange frivillige per organisation i 2013 som i 2012.

Idet Partnerskabsprojekter målretter sig nydanske ungdomsorganisationer, forventes langt hovedparten af medlemmerne at have anden etnisk baggrund end dansk.

Tabel 3.1 Antal brugere og frivillige i organisationerne i partnerskabsprojektet ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal nationale frivillige**	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2011)	2620*	0	0
Midtvejs (2012)	2842	70	70
Slut (2013)	2195	50	50

*Tallet er opgjort per 1. juli 2011

**Udover nationale frivillig er der også lokale frivillige i foreningerne

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF

3.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

Partnerskabsprojektet har eksisteret siden 2005 og har efterfølgende løbende modtaget bevillinger. I perioden 2011 til 2013 modtager Partnerskabsprojektet over tre år tre millioner kr. fra puljen.

DUF har det overordnede ansvar for Partnerskabsprojektet. DUF er en service- og interesseorganisation med 70 medlemmer. Medlemmerne er samfundsenhederende børne- og ungdomsorganisationer og tæller politiske ungdomspartier, spejderkorps, sociale og humanitære foreninger, kirkelige organisationer, elev- og studenterorganisationer mm.

Der er to konsulenter, som arbejder med Partnerskabsprojektet, og som begge er organisatorisk forankret i DUF, hvor de også arbejder med andre projekter med fokus på integration og medborgerskab.

De 7 ungdomsorganisationer, som aktuelt indgår i projektet, er, som angivet i tabel 3.2, blevet optaget på forskellige tidspunkter. Der er således enkelte organisationer, som har været med siden 2005, mens andre først er optaget i 2010 eller 2011.

Tabel 3.2 Organisationer i projektet pr. jan 2014	Optagelse i projektet (årstal)	Antal lokalforeninger
Semerkand Ungdom	2008	11
O.N.E	2008	4
FOKUS-A	2008	6
Bosnisk Ungdoms Forbund	2007	4
Afghansk Ungdom AYAD	2010	3
Muslimere i dialog	2008	6
Ungvej	2005	13

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF, pr januar 2014

Der er stor forskel på organisationernes størrelse. Som det fremgår af tabel 3.2 varierer antallet af lokalforeninger mellem 3 og 13. Organisationerne har meget forskellige formål og aktiviteter. Mens nogle af organisationerne fx Semerkand Ungdom er religiøse og kulturelle foreninger, sætter andre foreninger fx O.N.E. fokus på medlemmernes udvikling i forhold til uddannelse og arbejde.

DUF's arbejde er fokuseret på at kapacitetsudvikle organisationerne, men foreningerne er på meget forskellige niveauer i den proces, hvorfor de kræver forskellige opmærksomhedspunkter fra DUF. Nogle arbejder for at få flere lokalforeninger, mens andre arbejder på forholdet mellem landsorganisationen og lokalafdelingerne. Særligt siden midtvejsevalueringen har DUF haft stort fokus på at hjælpe landsorganisationer i deres arbejde med og relation til lokalforeningerne. Derfor afholdt DUF bl.a. et kursus i forandringsledelse i foråret 2013. Dette kursus har særligt bidraget til, at organisationerne i højere grad har arbejdet med at skabe et forum, hvor medlemmer kan komme til orde og være med til at præge organisationen:

"Efter vi har været til et kursus om forandringsledelse i DUF, afholder vi motivationsmøder for vores medlemmer. Der åbner vi op for vores medlemmer, hvor de kan komme til orde (...). Hvis vi skal tiltrække flere medlemmer, skal vi også høre, hvad de har af inputs og ønsker. Vi er der jo pga. vores medlemmer, og dem skal vi også tilgodesee".

Således har kurset i forandringsledelse særligt betydet, at foreningerne er blevet bevidste om at inddrage medlemmerne mere i foreningen og i udviklingen af foreningen. Foreninger der baserer sig på frivillige kræfter er ofte sårbare, fordi der ofte sker en stor personudskiftning. Særligt i ungdomsforeninger, hvor medlemmerne skal være under 30 år, er de frivillige ofte ikke aktive i længere perioder. Kurset i forandringsledelse var såle-

des et led i at gøre foreningerne mindre sårbare for personudskiftninger, idet to medlemmer i hver organisation blev uddannet til forandringsagenter. Formålet med forandringsagenterne er at forankre kompetenceudviklingen af de frivillige hos organisationerne selv:

”Vi har hele tiden tilbud om konsulentytelser til dem. Så vi har løbende læringsaktiviteter, hvor vi slår ned og kapacitetsopbygger dem (...), som handler om at klæde dem bedre på og selv varetage deres egne interesser. Frem for at klæde dem på med processer, så klæde dem på, så de selv kan køre processerne med deres lokalforeninger”.

Evaluators vurderer, at målet om bæredygtighed er helt centralt for kapacitetsopbygningen af nydanske organisationer. I relation til Partnerskabsprojektet anses det derfor som positivt, at dette er et vigtigt fokusområde for DUF.

Samarbejdsrelationer i projektet

Som en del af kapacitetsopbygningen af organisationerne i Partnerskabsprojektet, har DUF fokus på at styrke organisationernes eksterne samarbejdsrelationer.

Tabel 3.3 angiver den samlede udvikling i antallet af samarbejdspartnere fra baselinemålingen i 2011 til slutmålingen i 2013. Som det fremgår, har organisationerne i denne periode fået flere samarbejdsrelationer inden for samtlige områder. Det formodes, at der har været nogle problemer med registreringerne ved midtvejsevalueringen, hvorfor tallene flere steder falder på dette tidspunkt.

Tabel 3.3. Partnerskabsorganisationernes fem vigtigste typer af samarbejdspartnere ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Uddannelsesinstitutioner	Virksomheder	Andre frivillige foreninger	Andre etniske minoritetsforeninger	Afdelinger i kommuner
Baseline (2010)	19	34	49	53	26
Midtvejs (2012)	30	39	28*	28*	26
Slut (2013)	46	59	58	59	47

* Springet fra baseline til midtvejsmålingen i antallet af samarbejder med andre tilskudsmodtagere og etniske minoritetsforeninger, kan skyldes, at indsamlingen af data ved baseline- og midtvejsmålingen er foretaget af to forskellige personer i DUF. Desuden kan personudskiftninger i organisationerne have betydning for organisationernes forståelse af, hvilke samarbejder med frivillige foreninger og etniske minoritetsforeninger, som skal registreres. Endvidere mangler der ved midtvejsmålingen data fra tre ud af de ti organisationer, hvilket desuden kan have haft betydning for det samlede billede af tallene.

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DUF

Ved midtvejsevalueringen blev det fremhævet, at DUF har hjulpet foreningerne med at blive godkendt som folkeoplysende organisationer grundet deres netværk i kommunerne. Godkendelsen som folkeoplysende organisationer har bl.a. betydet, at organisationerne har fået mulighed for at benytte kommunernes lokaler til deres aktiviteter. Et mål for DUF har desuden været at give partnerskabsorganisationerne mulighed for at etablere samarbejder med DUF's medlemsorganisationer. Partnerskabsorganisationerne har derfor været invi-

teret med til en række af DUF's øvrige læringsaktiviteter og arrangementer for medlemsorganisationerne, hvilket har betydet at organisationerne har kunnet lade sig inspirere af de andre foreninger:

"Vi er blevet inviteret til landsmoderne, hvor vi møder nogle af de store foreninger i partnerskabet, og det har været meget inspirerende. Selvom de måske er 10 gange større end os, har de, de samme udfordringer. Man får samtidig gode ideer af det. DUF har været god til at lytte efter, hvad det er, vi har brug for, og de har givet os konkrete redskaber, som har været relevante for os".

På den måde kan foreningerne under DUF drage erfaringer af hinanden bl.a. fordi de er på forskellige udviklingsstadier.

Organisationernes udbytte af Partnerskabsprojektet

Idet Partnerskabsprojektets primære mål er kapacitetsopbygning af nydanske ungdomsorganisationer, vurderes i dette afsnit projektets resultater for organisationerne.

Ligesom ved midtvejsevalueringen, peger fokusgruppinterviewet med de nationale frivillige ved slutevalueringen på, at Partnerskabsprojektet har haft en stor betydning i forhold til at gøre organisationerne mere professionelle i deres opbygning:

"Ja, der er sket det, som jeg næsten vil kalde en professionalisering sted. Vi er blevet bedre til at være strategiske i vores planlægning og lægge planer for et år, også set i forhold til tipsmidler fra DUF. På den måde fungerer bestyrelsen og foreningen bedre, fordi der er mere klarhed over, hvem der gør hvad".

"DUF har været en kæmpe hjælp med at gøre vores projekt mere tydeligt, og hvordan vi gør det på en strategisk og ordentlig måde".

"Vi startede med at være et løst netværk uden at være organiserede eller strategiske omkring det. Det formelle og også kravene har gjort, at vi begynder at planlægge lidt mere langsigtet".

Organisationerne peger dog også på, at den organisatoriske udvikling tager fokus fra aktiviteterne, og at de derfor ikke har fået gennemført så mange aktiviteter, mens de har haft travlt med at arbejde med at udvikle og styrke foreningerne organisatorisk. Dog fremhæver de ligeledes, at den strategiske udvikling også har haft en positiv indflydelse på aktiviteterne, som er blevet mere målrettet foreningens formål:

"Det har også gjort, at når vi afholder aktiviteter, så tænker vi, hvad er formålet med det! Hvordan passer aktiviteten med foreningens formål?"

DUF's projektleder vurderer ligeledes, at organisationerne har udviklet sig meget som led i den kapacitetsopbygning, som DUF har forestået:

"Der er flere foreninger, som er begyndt at have frivillige sekretariater. Der er et bevis på, at de har udviklet deres kapacitet organisatorisk. De er nået til et niveau, hvor de kan skelne mellem en bestyrelse i en landsorganisation, og hvad en sekretariatsrolle ville være. Der har de tidligere blandet dem sammen. Muslimer i Dialog har et 6-mands sekretariat, hvor alle ar-

bejder frivilligt for så derimod at få flere kompetencer inden for bestemte områder. Det er en model, som flere og flere er begyndt kopiere. Det tyder også på, at de er blevet skarpere på, hvad de vil som landsorganisation”.

Projektlederens opfattelse af foreningerne bekræftes ligeledes af fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige:

”Jeg kan også genkende det. Hvor DUF har hjulpet os med, at der er noget lokalforeningerne tager sig af, og der er noget landsorganisationen tager sig af. Det er ikke landsforeningens formål at arrangere de her foredrag, men man kan støtte og rådgive lokalforeningerne i det. Den skillelinje havde vi svært med, indtil vi kom ind i DUF”.

Desuden bidrager partnerskabet til, at foreningerne udvikler sig, og de nationale frivillige er meget begejstrede for den hjælp, de har modtaget fra DUF:

”Partnerskabet giver afsæt, midler og plads til de udfordringer, som findes i de lokale foreninger. DUF har fokus på unge, demokrati, netværk osv.(...). Med DUF’s viden og erfaring løfter man på den helt rigtige måde”.

”Partnerskabet åbner døren til, hvad man kan bruge foreningerne til, og hvad man får ud af det. Det har åbnet øjnene for mig og mange andre. Det bliver anerkendt det, vi laver. Der er et system bag det, vi laver. Det er seriøst nok. (...). Uden DUF var vi ikke kommet i nærheden af der, hvor vi er i dag”.

Således har Partnerskabsprojektet betydet, at foreningerne er blevet mere professionelle og virker mere seriøse over for medlemmerne. Det har stor betydning for foreningerne at blive anerkendt for det arbejde, de laver, dels for at tiltrække medlemmer, dels for at kunne skabe samarbejde med andre foreninger.

Partnerskabsprojektets positive betydning for organisationernes strategiske og organisatoriske udvikling er yderst centralt og bliver desuden bekræftet i Oxford Researchs evaluering af DUF’s integrations- og medborgerskabsstrategi. I forbindelse med den evaluering er der ligeledes gennemført et fokusgruppeinterview med de nationale frivillige i partnerskabsorganisationerne, hvori det også fremhæves, at partnerskabsprojektet har haft en stor indflydelse på organisationernes strategiske og organisatoriske udvikling.

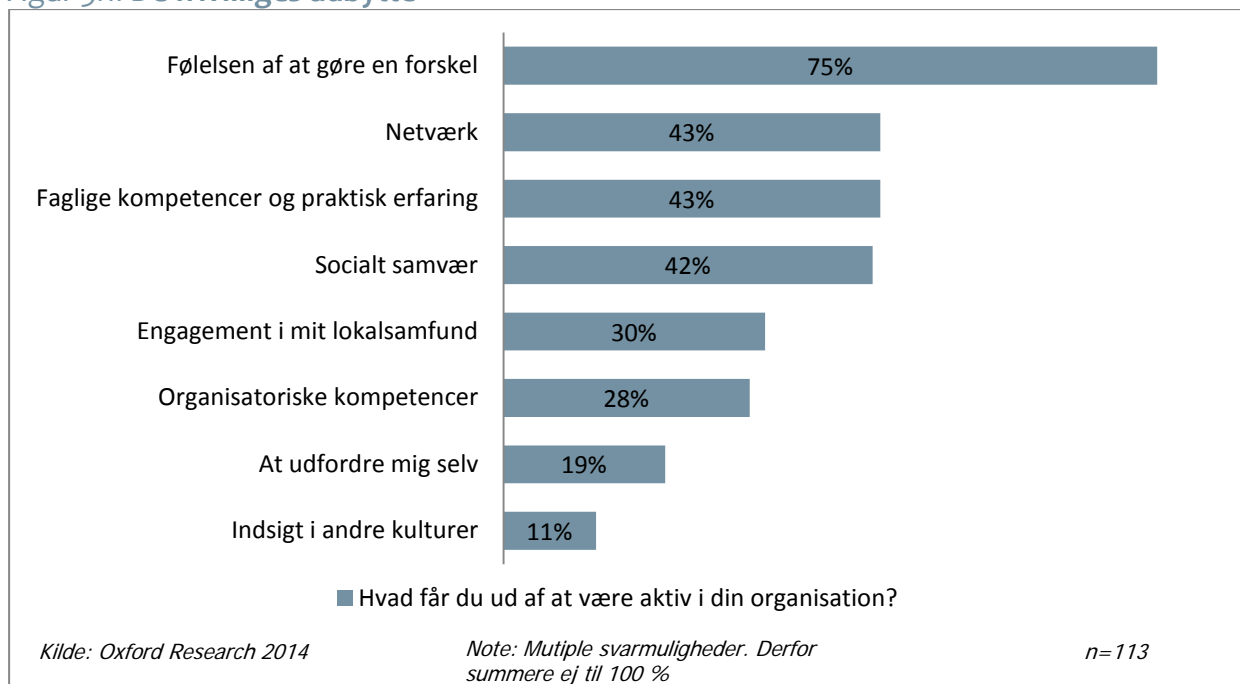
De lokale frivilliges udbytte af deres foreningsarbejde

I surveyen blandt de frivillige, er de frivillige blevet bedt om at vurdere deres udbytte af at være i aktiv i deres organisation.

Figur 3.1 viser, at 75 % af de frivillige påpeger, at de som aktive i deres organisation får følelsen af at gøre en forskel. Derudover svarer 43 % af de frivillige, at de får netværk samt faglige kompetencer.

Fordelingen var lidt anderledes ved midtvejsevalueringen, hvor 51 % svarede, at de fik netværk. Denne udvikling kan skyldes ændringen i foreningerne, der er med i partnerskabet. Dog svarede 76 % ved midtvejsevalueringen, at de fik følelsen af at gøre en forskel, hvormed dette tal ikke har ændret sig fra 2012 til 2013. At gøre en forskel fremstår som helt centralt ved frivilligt arbejde uafhængigt af forening eller type af arbejde.

Figur 3.1. De frivilliges udbytte

Netop følelsen af at gøre noget for andre og netværk fremhæves også som et vigtigt udbytte i surveyens åbne besvarelser med de lokale frivillige:

"Alle de nævnte punkter og især at have et socialt samvær og gøre en god forskel for andre mennesker betyder meget for mig".

"At kunne gøre en forskel er det eneste jeg behøver. Jeg forventer intet tilbage".

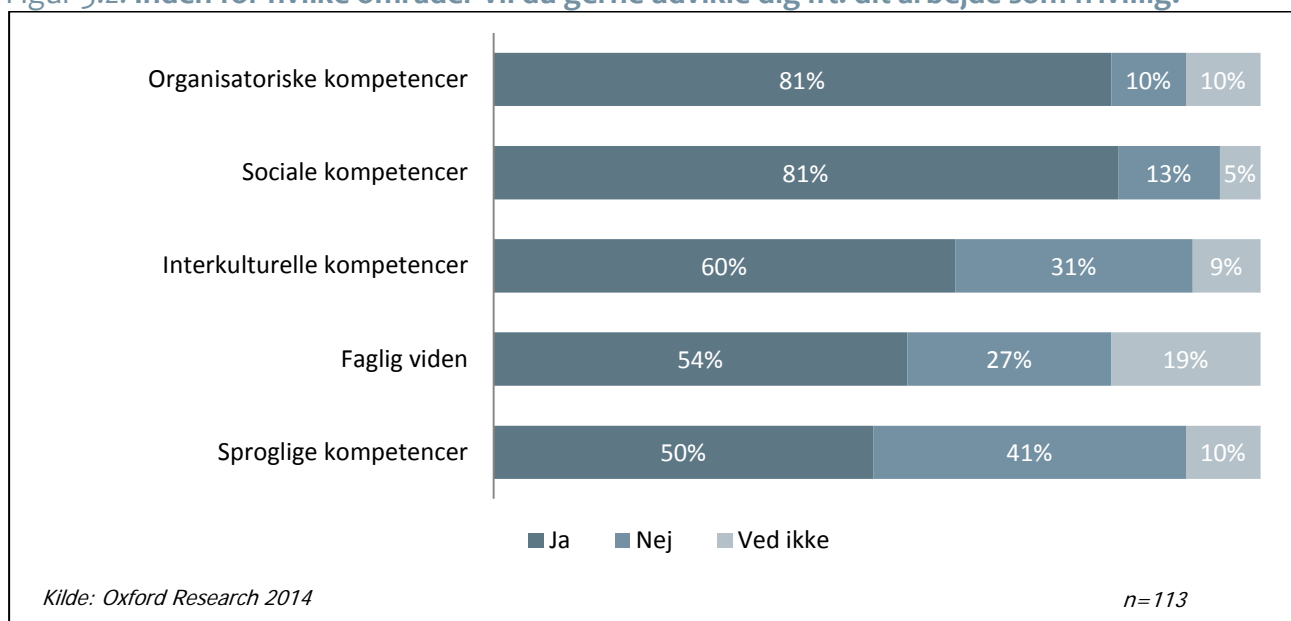
"At være en del af fokus-a er meget givende for mig. At virke støttende for den kurdiske ungdoms samfundsnyttige ageren ved at styrke medborgerskabet og integrationsindsatsen i Danmark, at motivere de unge til at tage en uddannelse og at give dem nyt viden er livsbekræftende og betyder meget for mig. Desuden får jeg mulighed for at udvikle ikke blot mine faglige, sociale og kulturelle kvalifikationer, men også min personlighed".

Desuden fremhæves netværk og fællesskab ligeledes af mange af de frivillige som et vigtigt udbytte. Men også elementet af, at man lærer at tage ansvar ved at være aktiv i de frivillige foreninger fremhæves af de frivillige:

"At tage ansvar af det fællesskab man er en del af. Man begynder at tænke kreativt og er i positioner, hvor man ofte skal løse konflikter eller problemstillinger. Med disse får man god erfaring, kreativitet og diversitet".

De frivillige får således et stort udbytte af at være med i foreningen bl.a. fordi de udvikler sig og får kompetencer ved at være med i foreningen, som det ses af ovenstående. De frivillige vil især gerne udvikle deres sociale og organisatoriske kompetencer, jf. figur 3.2. Det samme mønster tegnede sig ved midtvejsevalueringen.

Figur 3.2. Inden for hvilke områder vil du gerne udvikle dig ift. dit arbejde som frivillig?

3.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien. Partnerskabsprojektet retter sig mod de nationale frivillige i organisationerne og ikke mod organisationernes brugere. Derfor er puljens mål for brugerne ikke direkte mål for projektet. Det er dog stadig værd at kigge på brugernes udbytte af at være i foreningerne.

Afsnittet er baseret på surveyen blandt de frivillige, der er aktive i partnerskabsorganisationerne, og som har vurderet resultaterne for brugerne. Brugernes åbne svar i surveyen inddrages ligeledes som kvalitativt data. Endvidere er afsnittet baseret på fokusgruppeinterviewene blandt de nationale frivillige samt interviewet med DUF's projektleder.

Der er i alt 113 respondenter i surveyen blandt partnerskabsorganisationernes medlemmer. Heraf svarer 58 personer, at de er aktive som bestyrelsesmedlemmer, mens 55 angiver, at de er aktive som frivillig/leder/ansvarlig for de aktiviteter, som afholdes af foreningen.

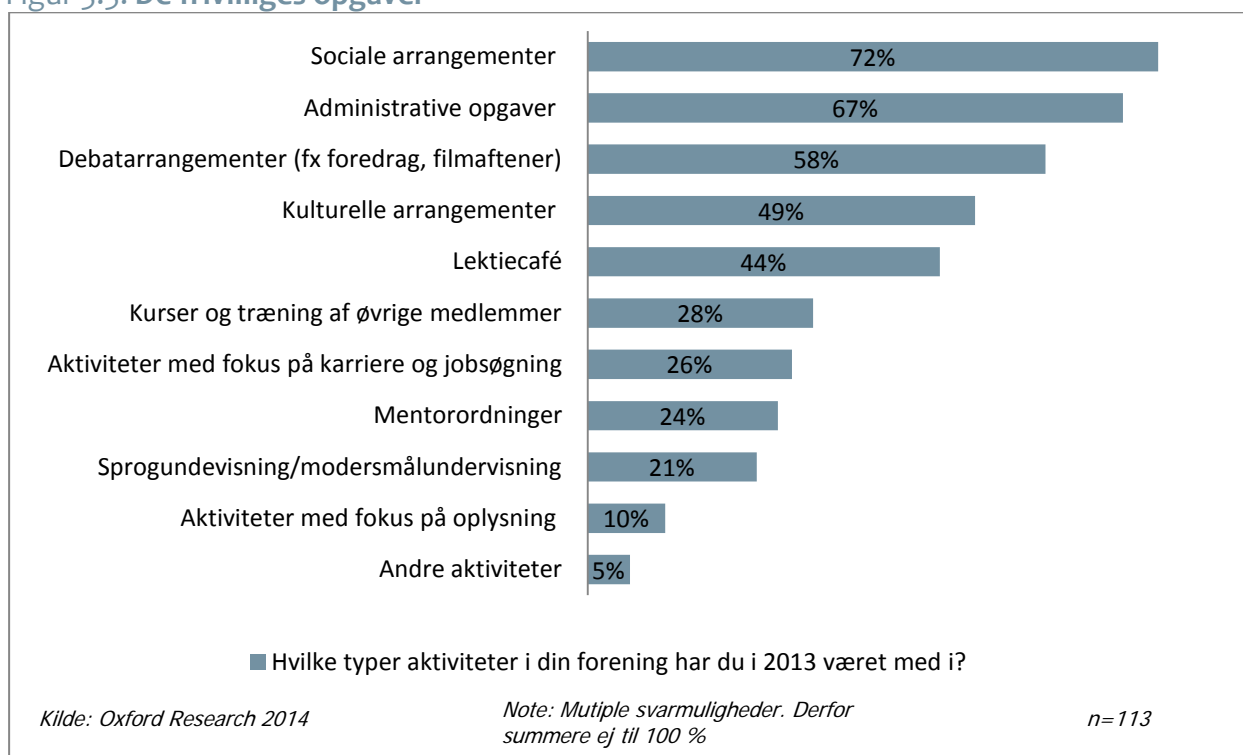
Hovedparten af de frivillige har været aktive i foreningen i et år eller mere. Det gælder for 75 %. 40 % af de frivillige har været aktive i foreningen i 1 til 2 år, mens 28 % har været aktive i foreningen i 3 til 4 år. I be-

tragtning af, at det samlede antal af nationale frivillige ved slutevalueringen er 50, er det evaluators vurdering, at 113 besvarelser fra både nationale og lokale frivillige giver et tilfredsstillende datagrundlag.

Fordelingen mellem mænd og kvinder i besvarelserne er 68 % mænd og 32 % kvinder, hvorved der er en overvægt af mænd. Hvorvidt dette afspejler populationen eller ej, kan evaluator desværre ikke udtale sig om. Størstedelen af de frivillige (65 %), der har besvaret surveyen, er mellem 20 og 29 år. 19 % er mellem 30 og 39 år.

Hovedparten af de frivillige (72 %) angiver, som vist i figur 3.3, at de har deltaget i sociale arrangementer. Derudover svarer 67 %, at de har varetaget administrative opgaver. Fordelingen var omvendt ved midtvejs-evalueringen, hvor 75 % havde varetaget administrative opgaver, og 68 % havde deltaget i sociale arrangementer. Dette er interessant taget i betragtning af, at foreningerne er blevet mere professionaliserede og har involveret flere frivillige i bestyrelsesarbejde. Ligeledes er der også en større andel af besvarelserne, der er fra bestyrelsesmedlemmer ved slutevalueringen end ved midtvejs-evalueringen.

Figur 3.3. De frivilliges opgaver

Partnerskabsorganisationerne har, som nævnt, meget forskellige fokusområder og dermed også aktiviteter. På baggrund af de frivilliges svar, tyder det imidlertid på, at sociale og kulturelle arrangementer sammen med debatarrangementer er nogle af de aktiviteter, som fylder mest i organisationerne.

Dette bekræftes også af fokusgruppeinterviewet med 5 af organisationerne, som fortæller, at de vurderer, at deres hovedformål er, at hjælpe de unge med identitetsudfordringer i forhold til spændingsfeltet mellem den danske kultur og deres oprindelige kultur.

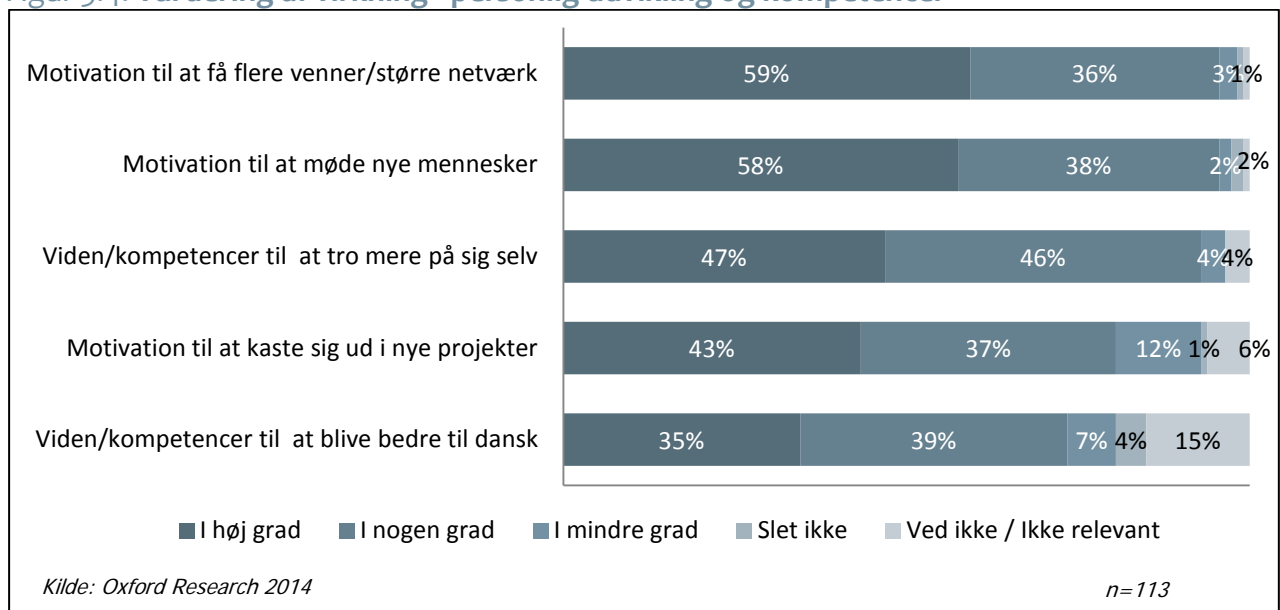
Delresultat - brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringsens datakilder peger på, at brugerne som følge af deres deltagelse i partnerskabsorganisationernes aktiviteter får motivation til at skabe nye sociale bekendtskaber samt får en større tro på sig selv.

Som det fremgår af figur 3.4, svarer hhv. 59 % og 58 % af de frivillige, at brugerne i høj grad får motivation til at få flere venner/større netværk og møde nye mennesker. Ligeledes svarer 47 % af de frivillige at brugerne i høj grad får kompetencer til at tro mere på sig selv, mens 43 % svarer, at brugerne får motivation til at kaste sig ud i nye projekter. Endelig vurderer 35 %, at brugerne bliver bedre til dansk ved at komme i foreningen. Sidstnævnte er ikke et fokuspunkt for DUF, som ligeledes er opmærksomme på, at mange af brugerne i de etniske foreninger er ressourcestærke:

Derfor er det et meget positivt resultat, at 35 % af de frivillige har fået forbedret deres danskkompetencer. Tallet er ligeledes højt sammenlignet med flere af de andre projekter under puljen.

Figur 3.4. Vurdering af virkning - personlig udvikling og kompetencer

Resultaterne fra slutevalueringen viser sig at være mere positive end midtvejsevalueringen, hvor 21 % af de frivillige angav, at brugerne i høj grad var blevet bedre til dansk, mens 33 % svarede i nogen grad. Ydermere svarede 39 %, at brugerne i høj grad var motiveret til at kaste sig ud i nye projekter, mens 51 % mente, at det gjaldt i nogen grad. Til gengæld var det en større andel på 58 %, som i 2012 vurderede at brugerne i høj grad havde fået kompetencer/viden til at tro mere på sig selv, mens 32 % angav i nogen grad.

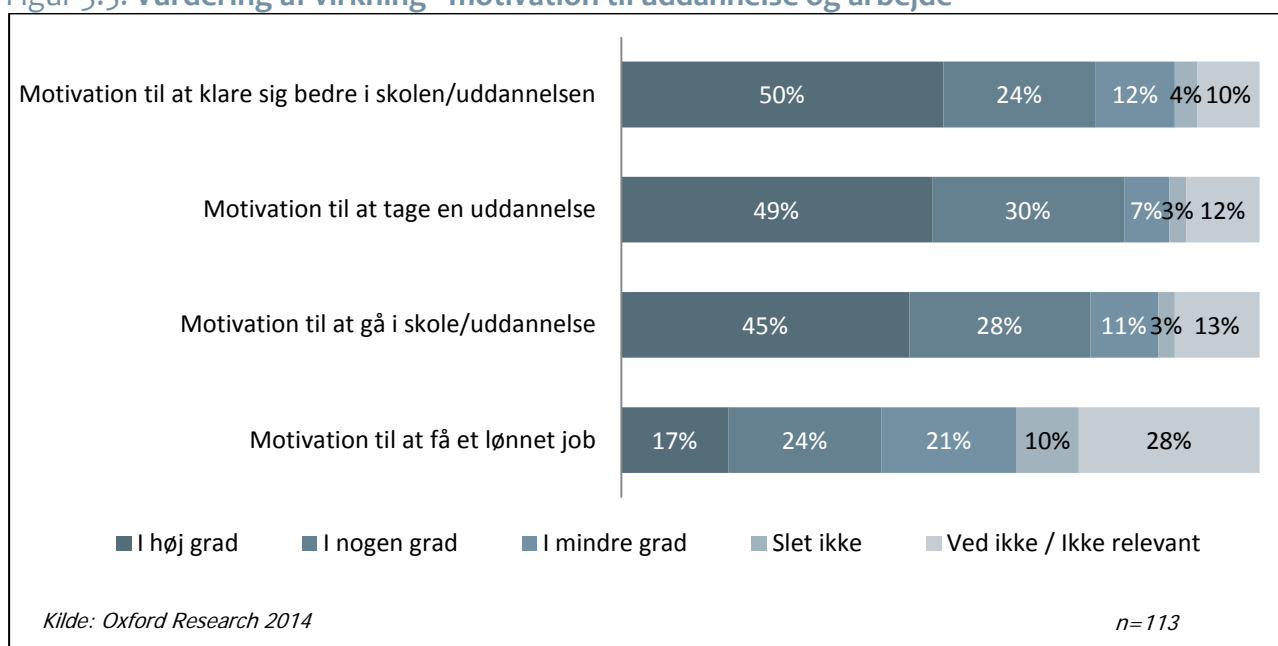
Virkning - Uddannelse og arbejde

Det er et langsigtet mål for puljen, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Mens det at forbedre medlemmernes muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet er et eksplicit mål for en organisation som O.N.E., er det for hovedparten af partnerskabsorganisationerne ikke deres primære formål. Dog har de fleste af organisationerne uddannelsesorienterede aktiviteter. Således vurderer over 70 % af de frivillige også, at brugerne i høj grad eller i nogen grad har øget deres motivation for at gå i skole og til at tage en uddannelse samt at de klarer sig bedre i skolen, jf. figur 3.5. Der er ligeledes en sammenhæng mellem, hvorvidt organisationer tilbyder lektiehjælp og andre uddannelsesorienterede aktiviteter, og i hvor høj grad de frivillige vurderer, at brugerne får øget motivation i forhold til uddannelse.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt brugerne får større motivation til at få et lønnet arbejde, er billedet noget anderledes. Kun 17 % af de frivillige svarer, at brugerne i høj grad får motivation til at søge et lønnet arbejde. Dette kan skyldes, at mange af brugerne er under 30 år og derfor fortsat går i skole/ er under uddannelse.

Figur 3.5. Vurdering af virkning - motivation til uddannelse og arbejde

I de åbne svar i surveyen til brugerne fremhæver flere, at foreningens aktiviteter har hjulpet dem til at få et lønnet arbejde:

”Oplægget ”fra uddannelse til erhverv” har hjulpet med at sætte perspektiv på tingene, således at det er blevet nemmere for mig at vurdere, hvad jeg gerne vil arbejde med i fremtiden/ specialisere mig indenfor, og hvilke muligheder der er at hente i uddannelsessystemet”.

”Jeg har ved mine jobsamtaler fremhævet mit foreningsarbejde, hvilket er blevet taget positivt imod og har været med til at differentiere mig fra andre kandidater”.

Således får nogle af brugerne viden om, hvad foreningslivet kan bruges til i erhvervssammenhænge og dermed hjælp til at få et lønnet job.

Forskellene i organisationernes aktiviteter og fokusområder gør, at det kan være svært at give en entydig vurdering af effekten på medlemmernes forudsætninger i forhold til job og uddannelse. Generelt tyder evalueringens datakilder imidlertid på, at partnerskabsorganisationerne er med til at styrke deres medlemmers kompetencer/viden i forhold til uddannelsessystemet og i nogen grad på arbejdsmarkedet. De positive effekter vurderes at relatere sig dels til aktiviteter direkte rettet imod at forbedre uddannelses- og jobmuligheder, dels til det netværk og de øvrige kompetencer som organisationerne giver de unge.

Virkning – Tilknytning til civilsamfundet

I surveyen til de frivillige i Partnerskabsprojektet er målet om tilknytning til civilsamfundet indkredset ved spørgsmål til de frivillige omkring, hvorvidt medlemmerne har fået kompetencer/viden til at være i kontakt med myndighederne, være med i andre foreninger, stemme ved kommunal- og folketingsvalg samt deltage i samfundet.

Som vist i figur 3.6, er resultaterne af de frivilliges besvarelser i surveyen langt fra entydige i forhold til de parametre, som i undersøgelsen er opsat for tilknytningen til civilsamfundet.

66 % af de frivillige vurderer, at brugerne i høj grad bliver motiverede til at deltage aktivt i samfundet og 49 % at de bliver motiverede til at stemme ved kommunal- og folketingsvalg. Dette er særligt positivt i forhold til målsætningen om at øge deres demokratiforståelse. Ved midtvejsevalueringen svarede kun 25 % af de frivillige, at brugerne i høj grad blev motiveret til at stemme ved kommunal- og regionsvalg. Der er således sket en positiv udvikling.

Resultaterne i forhold til virkningen på tilknytning til civilsamfundet er særligt interessante for Partnerskabsprojektet, idet DUF har fokus på, at udvikle medlemmernes demokratiforståelse. Projektlederen i DUF er derfor også positiv stemt over for disse resultater:

”Vi er meget glade for tallene omkring tilknytning til samfundet (...). Når vi arbejder med foreningsliv går det altid hånd i hånd med demokrati. Det er måske en selvfølge for os, men det er meget rart at se, at det virker. Hvis tallene var anderledes, havde vi helt sikkert noget, vi skulle forholde os til”.

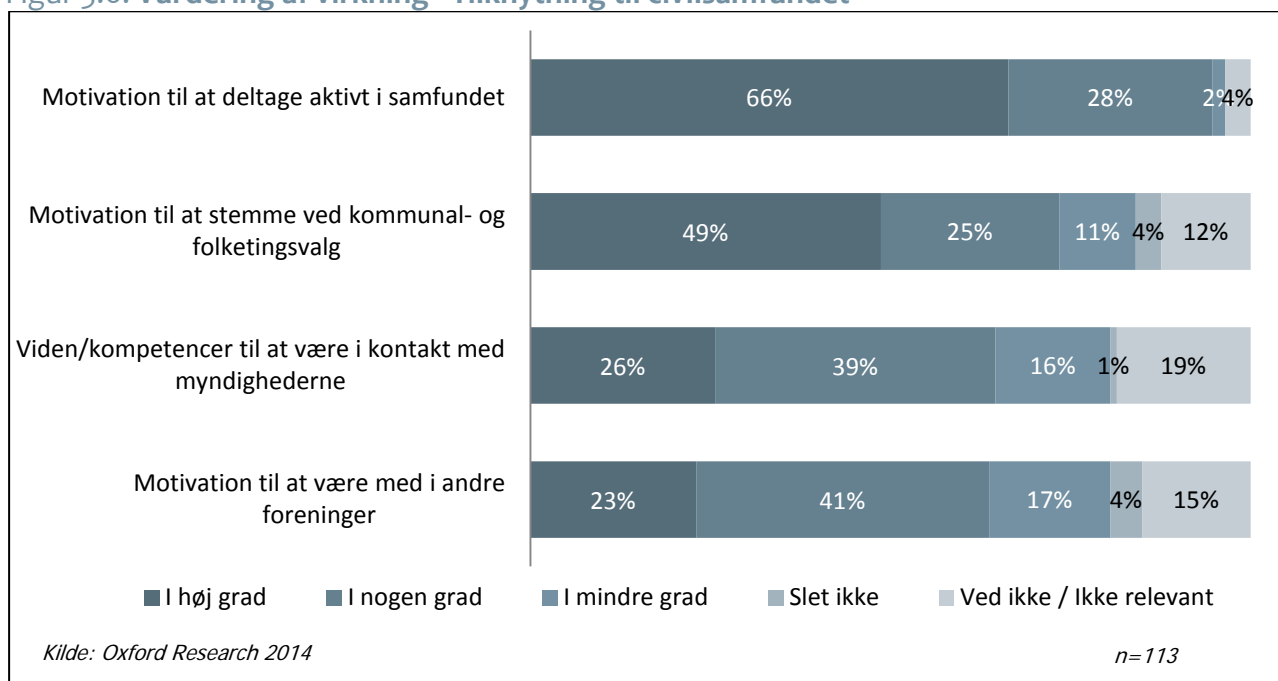
Demokratiforståelsen er ligeledes noget, der fremhæves i fokusgruppeinterviewet med de nationale frivillige:

”En af de bedste måder man kan deltage aktivt i demokratiet på er gennem frivillige foreninger. Foreningslivet bliver et afsæt til en større aktiv deltagelse i det danske demokrati. Vi har to ting, vi fokuserer på. Det ene er at få vores medlemmer til at være aktive i foreningslivet og demokratiet. Den anden er at implementere det etniske element”.

Flere af foreningerne afholder direkte oplæg om demokrati og valg, og brugerne får derfor stor viden herom ved at være aktive i foreningerne. Det fremhæver en af brugerne ligeledes i de åbne svar i surveyen:

”Jeg lærte, at det er godt at deltage aktivt i samfundet som medborger. Og jeg fik også opklaret nogle misforståelser omkring demokrati og i Islam. Så jeg stemte selvfølgelig til både kommunalvalg og regionsvalg. Det jeg har fået mest ud af er nok, at jeg ikke er i en identitetskrise længere. Jeg har lært, hvordan jeg kan kombinere min muslimske identitet med min danske, og faktisk, så har jeg aldrig nogensinde været lykkeligere eller roligere, fordi jeg har fået en fred i mig selv. Jeg tror rigtig mange har det på samme måde”

Figur 3.6. Vurdering af virkning - Tilknytning til civilsamfundet

I forhold til kontakt med myndighederne og motivation for at være med i andre foreninger, er resultaterne ikke helt så positive. 26 % svarer, at brugerne i høj grad får viden om at være i kontakt med myndigheder, og 23 % svarer, at brugerne i høj grad bliver motiverede til at være med i andre foreninger. Resultaterne er dog stadig positive. Sammenlignet med midtvejsevalueringen, var det hhv. 36 % og 19 % af de frivillige som vurderede at brugerne havde fået viden/kompetencer ift. at være i kontakt med myndigheder og motiveret til at være med i andre foreninger.

I forhold til motivation for at deltage i andre foreninger fremhæver én af de frivillige i de åbne svar i surveyen, at der afholdes møder herom:

”Vi har blandt andet afholdt et motivationsmøde, både for at introducere dem for foreningen og de øvrige medlemmer og for at tale med dem om, hvad der kunne motivere dem til at deltage aktivt i vores forening og foreningslivet generelt”.

Overordnet viser resultaterne i forhold til brugernes tilknytning til civilsamfundet, at organisationerne spiller en vigtig rolle i forhold til netop dette mål for puljen. Både i fokusgruppeinterviewene og i de åbne survey-besvarelser kommer såvel frivillige som brugere med eksempler på, at de har fået mere mod på at deltage som aktive medborgere i samfundet, og at foreningerne bidrager hertil.

3.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

Partnerskabsprojektet er et samarbejde mellem Dansk Ungdoms Fællesråd og en række nydanske ungdomsorganisationer. Formålet med projektet er at styrke og udvikle nydanske ungdomsorganisationer gennem coaching, kurser, netværksdannelse og erfaringsudveksling. Herigennem er det målet, at organisationerne på sigt vil kunne inddrage endnu flere børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk i foreningslivet og demokratiforståelsen.

Der er ved slutevalueringen 7 nydanske ungdomsorganisationer med i projektet. De udgør en blanding imellem religiøse og kulturelle foreninger samt foreninger med fokus på at forbedre medlemmernes muligheder i forhold til uddannelse og arbejde.

Det er evaluators vurdering, at Partnerskabsprojektet har bidraget positivt til organisationernes samarbejde med kommuner, der mange steder lægger lokaler til foreningernes aktiviteter.

DUF's arbejde er fokuseret på at kapacitetsudvikle organisationerne. Særligt siden midtvejsevalueringen har DUF haft stort fokus på at hjælpe landsorganisationer i deres arbejde med og relation til lokalforeningerne og har derfor i foråret afholdt et kursus i forandringsledelse med stor succes. Kurset har bidraget til, at organisationerne er blevet bevidste om at inddrage medlemmerne mere i foreningen og i udviklingen af foreningen. Ved at skabe forandringsagenter i foreningerne kan kompetenceudviklingen af de frivillige forankres hos organisationerne selv og dermed gøre organisationerne mere bæredygtige. Således har Partnerskabsprojektet betydet, at foreningerne er blevet mere professionelle.

Evalueringen peger på, at Partnerskabsprojektet har haft en stor betydning i forhold til at gøre organisationerne mere professionelle i deres opbygning og det strategiske fokus har ligeledes haft en positiv indflydelse på aktiviteterne, som er blevet målrettet foreningernes formål mere.

Organisationerne vurderes at have udviklet sig meget på det organisatoriske niveau og har fået en bedre forståelse af forskellen på landsorganisationens arbejde og lokalafdelingernes. Denne udvikling tilskrives DUF's støtte i forhold til og kurser i organisationsopbygning.

Evalueringen viser, at de frivillige får følelsen af at gøre en forskel ved at være aktive i deres foreninger. Derudover skaber de netværk og får faglige kompetencer, men vil gerne udvikle sig mere i forhold til deres sociale og organisatoriske kompetencer.

Endvidere viser evalueringen, at de frivillige deltager i sociale arrangementer og varetager administrative opgaver. Fordelingen var omvendt ved midtvejsevalueringen, hvilket er interessant taget i betragtning af, at foreningerne er blevet mere professionaliserede og har involveret flere frivillige i bestyrelsesarbejde. Der er således fortsat rum for at udbrede mere af det administrative arbejde i foreningerne til flere frivillige.

Evalueringen peger desuden på, at brugerne som følge af deres deltagelse i partnerskabsorganisationernes aktiviteter får motivation til at skabe nye sociale bekendtskaber samt får en større tro på sig selv. Endelig vurderer 35 % af de frivillige ligeledes, at brugerne bliver bedre til dansk ved at komme i foreningen.

Det er et langsigtet mål for puljen, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet. Det vurderes, at brugerne i høj grad får øget deres motivation for at gå i skole og til at tage en uddannelse, samt at de klarer sig bedre i skolen. Brugernes vurderes imidlertid ikke i særlig høj grad at blive motiverede til at søge at lønnet job. Mange af brugerne er dog også under 30 år, hvorfor det måske ikke er så aktuelt for dem, fordi de stadig går i skole /er under uddannelse.

Brugerne bliver desuden motiverede til at deltage aktivt i samfundet og for at stemme ved kommunal- og folketingsvalg. Resultaterne i forhold til virkningen på tilknytning til civilsamfundet er særligt interessant for Partnerskabsprojektet, idet DUF har fokus på at udvikle medlemmernes demokratiforståelse. Overordnet viser resultaterne i forhold til brugernes tilknytning til civilsamfundet, at organisationerne spiller en vigtig rolle i forhold til netop dette mål for puljen.

Anbefalinger til DUF

Fremadrettet vurderer evaluatoren, at Partnerskabsprojektet kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte arbejdet med at fremme organisationernes bæredygtighed og forankringen af den rådgivning og sparring, som DUF yder til organisationerne.** Evaluatoren anbefaler, at det i denne sammenhæng vurderes, hvilke kurser der tilbydes i forhold til at sikre organisationernes bæredygtighed.
- **At sætte øget fokus på organisationernes fokus på fastholdelse og kompetenceudvikling af de frivillige.** Organisationernes størrelse og anciennitet vurderes at gøre organisationerne særligt følsomme for personudskiftninger. Endvidere peger evalueringen på, at partnerskabsorganisationerne kun i begrænset omfang selv igangsætter aktiviteter med fokus på de frivilliges fastholdelse og kompetenceudvikling. Det anbefales derfor, at DUF fortsætter med at tilbyde kurser til frivillige samt kurser om fastholdelse af frivillige for at øge organisationernes bæredygtighed. Herved bliver organisationerne styrket i, hvordan de selv kan arbejde for at fastholde og kompetenceudvikle deres frivillige. Et yderligere led heri er ligeledes at opfordre organisationerne til at erfaringsudveksle med andre frivillige organisationer uden for Partnerskabsprojektet herom.

- **At opstille tydelige kriterier for, hvornår organisationerne har opfyldt de mål, der er sat for projektet.** Det overordnede mål for partnerskabsorganisationerne er, at de skal blive selvkørende organisatorisk og økonomisk. Der er stor forskel på, hvor mange år organisationerne har været med i projektet, og hvor langt de er fra at opfylde dette overordnede mål. Med henblik på at sikre at de organisationer, som er med i projektet, også er de organisationer, som har mest gavn af projektet, anbefaler evaluator at opstille mere præcise kriterier for, hvornår organisationerne opfylder målet om at være organisatorisk og økonomisk selvkørende.

4. Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Inklusion (DGI)

I dette kapitel afdækkes resultater og virkninger af DGI's projekt Idræt+.

Idræt+ har til formål at knytte unge med anden etnisk baggrund end dansk tættere på DGI's idrætsforeninger. Projektets primære målgruppe består af foreningsløse unge i alderen 14-19 år. Endvidere målretter projektet sig mod unge foreningsmedlemmer med anden etnisk baggrund end dansk, som DGI ønsker at give bedre muligheder for at uddanne sig til trænere og ledere. Endelig har Idræt+ til formål at gøre fem af de samlede 16 landsdele, herunder ca. 60 lokale idrætsforeninger på landsplan mere parate til at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey besvaret af både foreningsmedlemmer og foreningsløse.
- Et fokusgruppeinterview med 7 brugere.
- Et kvalitativt interview med projektets to projektledere, der sidder i landssekretariatet for Idræt+ samt projektlederen for region Midtjylland.
- Registreringsdata fra DGI.

Der er endvidere gennemført en survey blandt de frivillige, der er tilknyttet de foreninger, Idræt+ samarbejder med. Der er således ikke som sådan tilknyttet 'frivillige' til Idræt+-projektet. De frivillige er medlemmer af idrætsforeninger, som hjælper til som frivillige ved idræt+ arrangementer. Der er kun modtaget få besvarelser fra denne gruppe, hvorfor besvarelsene kun indgår kvalitativt i datagrundlaget.

4.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Idræt+-aktiviteterne kan inddeles i fire typer: Kompetenceudviklingsforløb, netværksaktiviteter, rekrutteringsaktiviteter og foreningsaktiviteter.

Kompetenceudviklingsforløbene er både rettet imod foreningsløse unge og unge foreningsmedlemmer. Forløbene tilrettelægges af de enkelte DGI landsdele og har derfor forskelligt indhold og varighed. Forløbenes varighed svinger imellem 1 til 18 måneder og har fx fokus på at uddanne flere unge med anden etnisk baggrund end dansk til fodboldtrænere, danseinstruktører og lokale eventmagere. Sidstnævnte uddannes bl.a. igennem street academy-uddannelsen, som har til formål at gøre deltagerne i stand til at opstarte, drive og udvikle streetkulturelle events og derigennem udbrede gadeidrætten til større områder af Danmark. I nogle landsdele afholdes ligeledes såkaldte generalistuddannelser, som ikke har fokus på en bestemt sportsgren, men giver de unge ledelseskompetencer mere bredt. Idræt+ har dermed ikke blot fokus på at skabe øget tilknytning til det etablerede foreningsliv, men også på at skabe nye arenaer, hvor de unge kan mødes og forenes om idrætten. Der er ligeledes i løbet af projektet indført **praktik**, hvor de unge efter endt træneruddannelse har haft mulighed for at være tilknyttet som trænere i en forening i ca. 8 uger. Dette er især blevet praktiseret i Midtjylland

Netværksaktiviteterne består bl.a. af sociale begivenheder og faglige arrangementer, som sker på flere niveauer, herunder blandt projektets primære målgruppe, lokale foreningsledere, trænere, boligsociale medarbejdere og DGI's landsdelsforeninger.

Rekrutteringsaktiviteterne gennemføres i samarbejde med DGI’s lokale idrætsforeninger, boligforeninger, boligsociale indsatser og øvrige lokale aktører på bl.a. uddannelsesinstitutioner og har til formål at identificere og skabe kontakt til unge med etnisk minoritetsbaggrund. Under denne type af indsatser hører bl.a. enkeltstående events som gadefodboldturneringer o.l.

Foreningsaktiviteterne handler bl.a. om undervisning og rådgivning af de lokale idrætsforeninger, så deres frivillige og ledere gears til at modtage og fastholde nye medlemmer.

Status på antal brugere og frivillige

Målet er, at Idræt+ i hele projektperioden er i kontakt med 500-600 foreningsløse unge og 300 unge foreningsmedlemmer. Ved midtvejsevalueringen havde i alt 272 unge deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter i projektet; ved slutevalueringen er dette tal 1104, jf. tabel 4.1. Endvidere har 3376 unge deltaget i endagevents, turneringer i boligområder o.l. i løbet af projektperioden; ved midtvejsevalueringen var dette tal 2408. Således har Idræt+ langt overstøjet deres målsætning i forhold til antallet af brugere.

Ved baselinemålingen i foråret 2011 var der endnu ikke afholdt nogen aktiviteter for målgruppen, og der var på dette tidspunkt derfor heller ingen brugere.

Tabel 4.1 Antal brugere og frivillige i Idræt+ ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	0	0	0
Midtvejs (2012)	272	65	20
Slut (2013)	1104	87	21

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DGI

4.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

Idræt+ er startet op i 2011, og har modtaget 5,25 millioner kr. fra puljen fordelt over tre år med 1,75 millioner kr. årligt.

Idræt+ er forankret i DGI Inklusion, hvor to inklusionskonsulenter udgør landssekretariatet for projektet. På lokalt plan er projektet styret af i alt fem projektledere, som hver har ansvaret for at drive projektet i fem DGI-landsdele; Storkøbenhavn, Nordsjælland, Aarhus, Midtjylland og Sydøstjylland.

Puljen finansierer i alt 10-15 timer om ugen til landssekretariatet og 15-20 timer om ugen til hver af projektlederne i de fem landsdele. Herudover medfinansierer DGI Inklusion selv en række timer.

De lokale projektledere står for at rekruttere unge, opstarte kompetenceudviklingsforløb og klæde de lokale idrætsforeninger på til at modtage og fastholde medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Med henblik på videndeling arrangerer landssekretariatet møder imellem de fem lokale projektledere én gang i kvartalet. Møderne har til formål at sikre koordinering på tværs af de fem landsdele samt give mulighed for sparring og drøftelse af centrale temaer i projektet.

Endvidere deltager de fem lokale projektledere i DGI's generelle kurser med relevans for projektet. Projektlederne har eksempelvis deltaget i et større DGI-seminar med fokus på foreningsudvikling i forhold til inklusion og mangfoldighed. Projektlederne for Idræt+ påpeger, at der på denne måde, er en god synergi imellem Idræt+ og DGI's øvrige projekter og aktiviteter med fokus på inklusion.

Kompetenceudviklingsforløbene varetages dels af frivillige fra foreningerne, dels af betalte undervisere. På tværs af de fem landsdele i projektet har i alt 87 frivillige været involveret i projektet. Ud af de 87 frivillige har 21 en anden etnisk baggrund end dansk. Pga. de få svar i surveyen blandt frivillige er det ikke muligt at fremhæve andre karakteristika ved de frivillige.

Samarbejdsrelationer i projektet

Et centralt mål for projektet har været at etablere en række samarbejdsrelationer til lokale aktører med henblik på dels rekruttering af deltagere til aktiviteterne, dels sikring af den fremtidige forankring.

DGI har gjort en særlig indsats for at etablere samarbejdsrelationer med kommuner. En indsats som ifølge DGI's projektleder har båret frugt og bl.a. ført til medfinansiering fra adskillige kommuner. Endvidere har det betydet, at Aarhus Kommune har besluttet sig for at sætte Idræt+ i drift efter endt projektførelse. Ligeledes er der planer om at føre Idræt+ videre i Nordsjælland.

Idræt+ har etableret samarbejdsrelationer med andre frivillige foreninger, boligforeninger samt afdelinger i kommuner i alle fem landsdele. Endvidere er der i de fleste landsdele desuden skabt samarbejdsrelationer med uddannelsesinstitutioner, etniske minoritetsforeninger og ungdomsklubber/væresteder. Tabel 4.2 viser en oversigt over de fem vigtigste samarbejdspartnere i projektet.

Tabel 4.2. Idræt+ fem vigtigste typer af samarbejdspartnere ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Andre frivillige foreninger	Virksomheder	Uddannelsesinstitutioner	Andre etniske minoritetsforeninger	Afdelinger i kommuner
Baseline (2010)	0	0	3	1	1
Midtvejs (2012)	39	2	13	10	12
Slut (2013)	62	8	23	18	17

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra DGI

Siden baselinemålingen i foråret 2011 er der særligt sket en fremgang i antallet af samarbejdsrelationer med frivillige foreninger. Endvidere er antallet af samarbejdsrelationer med uddannelsesinstitutioner steget fra 3 til 23.

Idræt+ projektleder forklarer, at samarbejdsrelationerne har haft stor betydning for projektets opstart, herunder rekrutteringen af de unge. Dermed havde samarbejdsrelationerne en stor betydning i starten af projektet. Ved slutevalueringen har de fleste af brugerne hørt om Idræt+ gennem venner og familie eller trænere i idrætsforeningerne, jf. figur 4.1. Ved midtvejsevalueringen havde 43 % af respondenterne hørt om Idræt+ gennem skolen enten via opslag på skolen eller fra en lærer. Dette tal er kun 14 % ved slutevalueringen.

Ved fokusgruppe interviewet med brugerne havde de fleste også hørt om Idræt+ gennem deres sportsforening, og 59 % af brugerne, der har besvaret surveyen, angiver, at de dyrkede idræt i en forening inden de startede i Idræt+.

Evaluator vurderer, at dette er et udtryk for, at foreningerne i løbet af projektet har fået øjnene op for, at de unge, der har været igennem en træneruddannelse i Idræt+, kan bidrage med noget positivt til foreningerne. En af de frivillige giver i de åbne svar i surveyen ligeledes udtryk for, at vedkommende synes, at samarbejdet med Idræt+ har styrket foreningen:

”Det var en super positiv oplevelse og en stor nydelse at realisere vores ide om en dansetræneruddannelse i samarbejde med Idræt+. At gøre en stor forskel for de unge, der peger mod fremtiden. Et læringsrigt samarbejde, hvor alle parter har lært noget”.

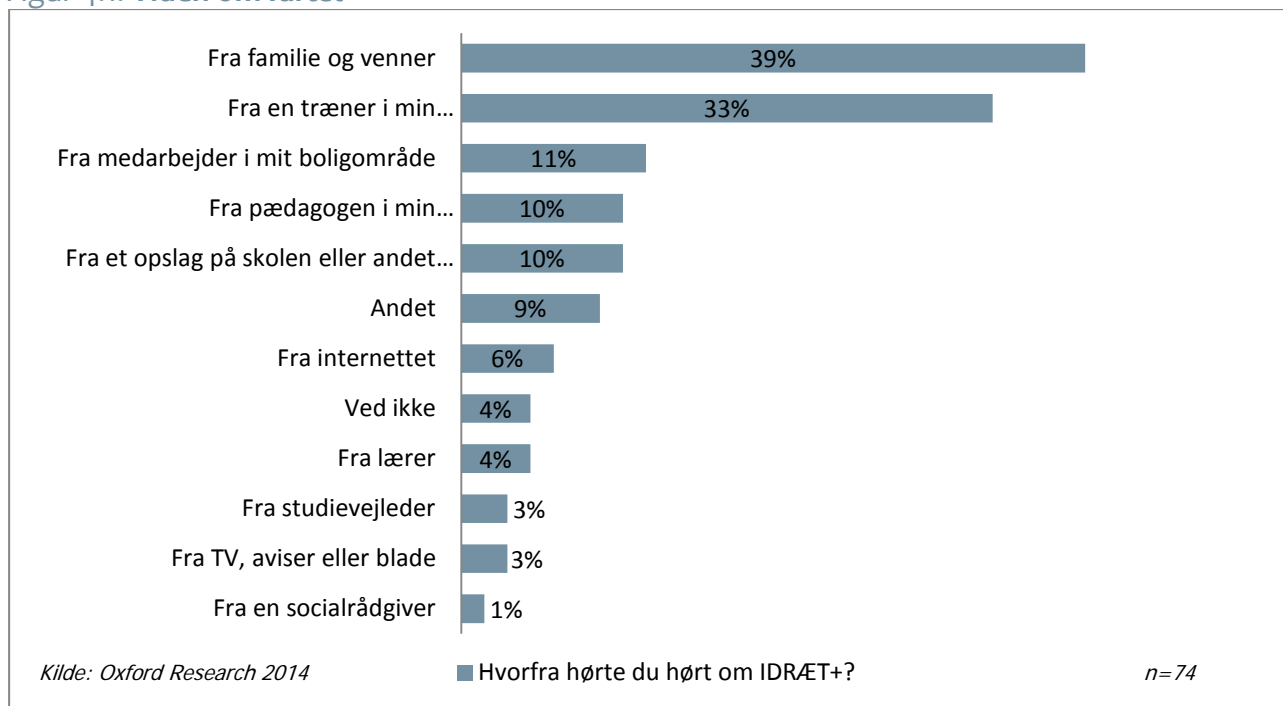
Idræt+ har også særligt i anden del af projektperioden haft stor fokus på at øge samarbejdet med idrætsforeningerne. Et led heri har bl.a. været at indføre praktikforløb, hvor de unge bliver tilknyttet en forening, som trænere efter de har gennemført træneruddannelsen i Idræt+. På den måde får de praktisk erfaring hermed og foreningerne kan prøve at have en træner, der er uddannet gennem Idræt+. Projektlederne vurderer, at dette kan hjælpe foreningerne til at få øjnene op for, hvad de unge kan bidrage med:

”Realiteten er, at man som ung kommer til at se foreningens udvikling under praktikken. Og som forening får man øje for den ressource, de unge kan være”

De unge giver ligeledes udtryk for begejstring over praktikforløbet:

”Bagefter havde vi praktik med et rigtigt hold. Det var fedt. Det varede 2 måneder. Det sluttede i torsdags. Det var der mange børn, der var kede af”.

Figur 4.1. Viden om Idræt+

Samarbejdet med de frivillige foreninger, herunder samarbejdet med DGI's egne foreninger er både en vigtig kontekstfaktor og et vigtigt delmål for projektet. Det er primært de lokale projektledere, som igennem personlig rådgivning og sparring står for kapacitetsopbygningen af DGI's foreninger. Endvidere samarbejder Idræt+ konkret med foreningerne i forbindelse med kompetenceudviklingsforløbene og praktik for de unge. Men det har også været vigtigt for Idræt+, at der er fokus på foreningernes behov. I starten af projektet tog Idræt+ udgangspunkt i at foreningerne skulle udvikles, således at de kunne tage imod unge med anden etnisk baggrund end dansk, men i løbet af projektet blev projektlederne opmærksomme på, at dette skabte modstand. I stedet gik de over til at tage udgangspunkt i foreningernes behov, som også er DGI's sædvanlige metode. Derfor skal ønsket komme fra foreningerne, som skal se fordelene i at bruge de unge med anden etnisk baggrund som en ressource for foreningen.

At mange af brugerne hører om Idræt+ fra sportsforeningerne betyder endvidere også, at mange af de brugere, der benytter sig af Idræt+ aktiviteter allerede er i en forening inden Idræt+, hvorved det ikke rekrutterer flere unge med anden etnisk baggrund til foreningslivet, som er det overordnede formål med projektet. Imidlertid fokuserer brugerne i interviewet på, at de har fået mange af deres venner til at deltage i Idræt+ aktiviteter eller træning i de lokale foreninger. Dette har de gjort efter, at de har fået ledelseskompetencer og lært at tage ansvar gennem deres træneruddannelse i Idræt+.

Samarbejdet med de lokale idrætsforeninger er yderst centralt for at give de unge mulighed for praktik og sikre de unges overgang fra Idræt+ aktiviteter til medlemmer, trænere og frivillige i foreningslivet. Dertil er det

med til at skabe forankring af projektet, idet foreningerne har fået øjnene op for, at de unge med anden etnisk baggrund end dansk kan bruges som en stærk ressource i foreningerne, og desuden kan være med til at rekruttere flere unge til foreningen.

4.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

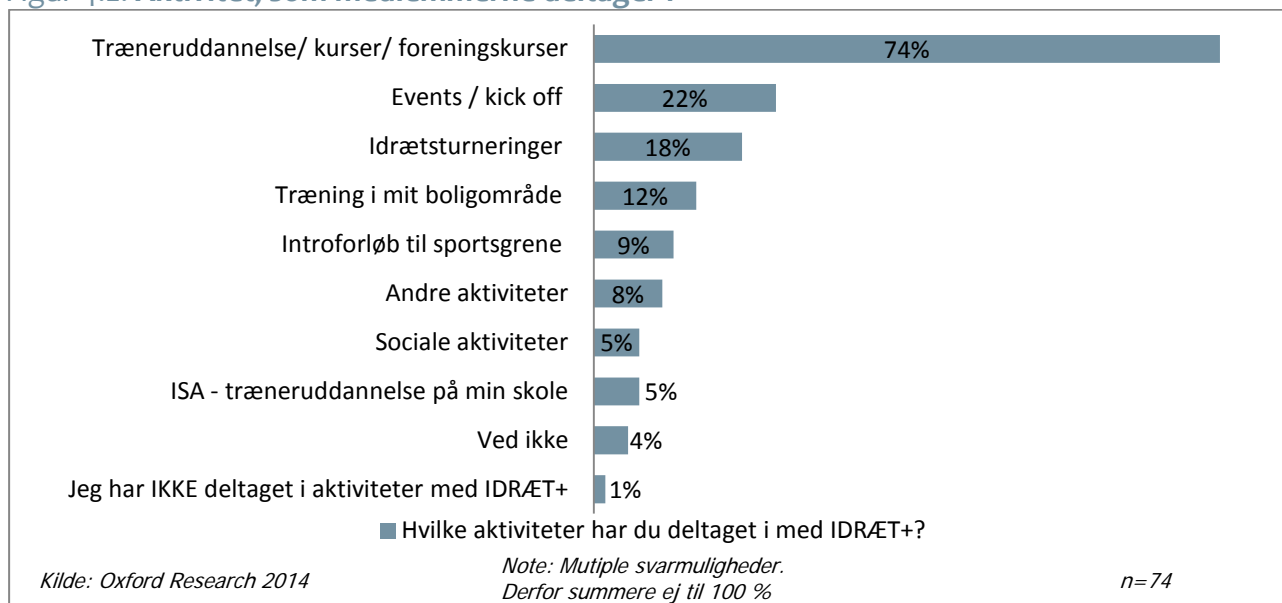
I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne af Idræt+ i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

Afsnittet er primært baseret på surveyen blandt brugerne med i alt 74 besvarelser samt fokusgruppeinterview med brugerne. Som nævnt indledningsvist, er der så få tal i frivilligsurveyen, at det ikke er hensigtsmæssigt at præsentere tal og figurer herfra, men de åbne besvarelser vil indgå som kvalitative data.

Langt de fleste af respondenterne i brugersurveyen er 14-19 år (78 %), mens 14 % er over 19 år og 8 % er under 14 år. Derfor går størstedelen af brugerne i skole eller er i gang med en uddannelse. Dertil er der en overvægt af drenge, som udgør 65 % respondenterne. Ved midtvejsevalueringen udgjorde drengene 61 % af respondenterne. Endvidere taler 46 % af respondenterne både dansk og et andet sprog med deres forældre og 35 % taler kun dansk med deres forældre. Ved midtvejsevalueringen var fordelingen noget anderledes, idet 70 % af respondenterne angav, at de taler både dansk og et andet sprog med deres forældre. Denne forskel vurderes at skyldes tilfældigheder. Evaluatoren vurderer, at ovenstående er repræsentativt for gruppen af brugere i Idræt+.

Hovedparten er de unge, som har besvaret surveyen har, som det fremgår af figur 4.2, deltaget i kompetenceudviklingsforløb såsom træneruddannelser og kurser.

Figur 4.2. Aktivitet, som medlemmerne deltager i

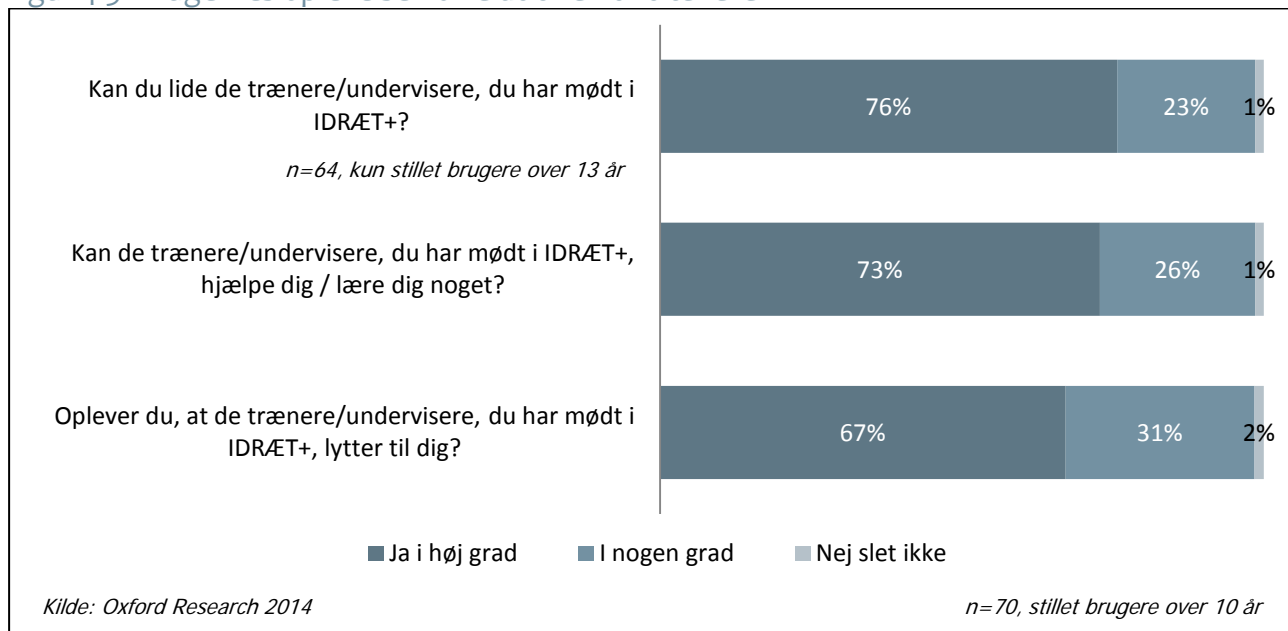
For mange af de unge har kontakten med Idræt+ været forholdsvis begrænset. 37 % af de unge, der har besvaret surveyen, svarer, at de i alt har brugt mellem 1-5 dage på Idræt+ aktiviteter, mens 27 % svarer, at de har brugt mellem 6-10 dage. Og 14 % af respondenterne svarer, at de har brugt mere end 11 dage på Idræt+ aktiviteter. Dette kan skyldes, at unge ikke altid er bevidste om at fx praktik er en Idræt+-aktivitet. Ligeledes er formålet med Idræt+ at være brobyggere til foreningerne ved at give de unge en træneruddannelse, hvorefter de skal overgå til foreningerne.

Delresultat – Relationsopbygningen til trænere og undervisere

Et af det første trin på vejen i forandringsteorien for puljen, er relationsopbygningen til de frivillige. Denne relationsopbygning er særligt vigtig i aktiviteter, der integrerer én til én, men også i fællesskabsorienterede projekter som Idræt+. Målgruppens relation til trænere og undervisere giver en vigtig indikation af udbyttet af aktiviteterne i projektet.

Figur 4.3 viser brugernes vurdering af de trænere og undervisere, som de har mødt igennem Idræt+. Som det fremgår, vurderer respondenterne de trænere/undervisere, de har mødt yderst positivt. 67 % af respondenterne svarer, at de i høj grad oplever, at trænere og undervisere lytter til dem, og 73 % svarer, at de i høj grad har kunnet lære af trænerne og underviserne. Endvidere svarer 76 %, at de i høj grad har kunnet lide trænerne/underviserne.

Figur 4.3. Brugernes oplevelse ift. relationen til trænere i IDRÆT+

Brugernes begejstring for træneuddannelsen fremkommer også af fokusgruppeinterviewet ved slutevalueringen:

”Jeg synes, det er sjovt. Vi lavede alle mulige forskellige ting (...). Så efter et halvt år kørte de uddannelsen igen. Så prøvede jeg det igen. Så nu har jeg prøvet den 2 gange”

”Vores forløb kunne ikke være anderledes. Det var fedt. Vores trænere lærte os at forenkle vores undervisning til f.eks. tre ting, som børnene kunne forstå”.

Således har de interviewede unge, været begejstrede for træneruddannelsen, og én af deltagerne i fokusgruppeinterviewet har ligefrem taget uddannelsen to gange.

Ved midtvejsevalueringen gav de unge under fokusgruppeinterviewet udtryk for, at der var et relativt stort frafald på de træneruddannelser, som de havde deltaget i. Som begrundelser blev bl.a. nævnt manglende interesse blandt de frafaldne deltagere, men også at undervisningen havde været for teoretisk, og at der forud for uddannelsen havde været for lidt information om dens indhold.

Der genfindes ikke samme indtryk fra slutevalueringen, hvor deltagerne er meget positive og synes, at de har fået meget ud af træneruddannelsen. Dog giver en enkel bruger udtryk for i de åbne svar i surveyen, at træneruddannelsen kunne forbedres:

”Sørg for I ved og kender til selve instruktøren i har med at gøre der underviser til uddannelsen, da det gik dårligt til en af dagene, fordi instruktøren ikke helt vidste hvad vedkommende gjorde”.

Evaluators vurderer overordnet, at trænere og undervisere i Idræt+ er gode til at opbygge relationer til deltagerne, som både i surveyen og ved fokusgruppeinterviewet vurderer deres trænere og undervisere positivt. De frivillige vurderer ligeledes træneruddannelserne positivt i de åbne svar i surveyen:

”Et godt tilrettelagt forløb gav de unge mod på at komme i gang som trænere/eventmagere. Motivationen fastholdtes via kombination af ledere, som de kendte i forvejen og som kunne snakke med dem i hverdagen, og input udefra, der signalerede seriøsitet”.

Delresultat – Brugernes personlige udvikling og kompetencer

Som et andet vigtigt delresultat for puljen er i forandringsteorien opstillet en række indikatorer for brugernes personlige udvikling og kompetencer. Disse indikatorer fokuserer på udviklingen i brugernes selvtillid, venner/netværk og dankundskaber.

Som det fremgår af figur 4.4, vurderer surveyrespondenterne, at Idræt+ særligt har haft en positiv betydning for udviklingen af deres selvtillid. Således angiver 80 % af respondenterne, at de enten i høj eller nogen grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt at komme til et tilbud under Idræt+. Ved midtvejsevalueringen svarede 81 % det samme, men af disse svarede kun 16 % i høj grad. Ved slutevalueringen svarer 39 % i høj grad.

I de åbne svar i surveyen fremhæver mange af respondenterne ligeledes selvtillid, som et væsentligt udbytte af Idræt+:

"Jeg har fået mere selvtillid, og så har jeg også fået mere med i forhold til, når der er noget, der er lidt svært".

"Jeg syntes selv, at jeg har fået mere selvtillid af at tage uddannelsen. Man får også en positiv forestilling af den store verden".

Også i fokusgruppeinterviewet med brugerne fremhæves, at de har fået mere selvtillid af at have deltaget i træneruddannelsen:

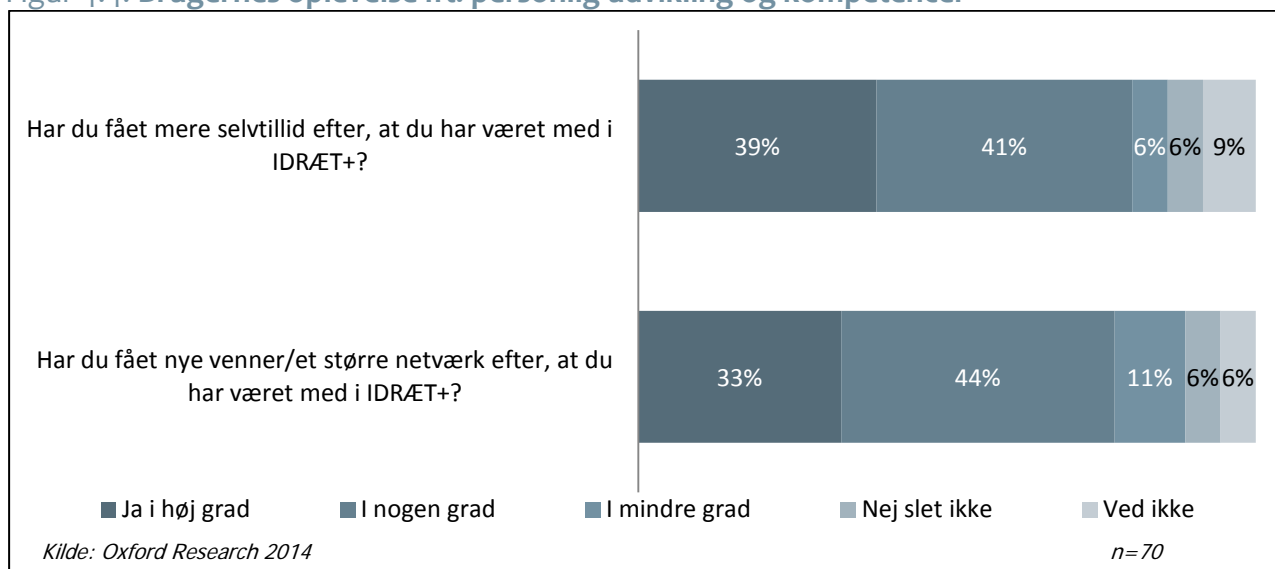
"Det åbner personer op, og man lærer nye mennesker at kende. Man bliver mere social, og så tør man mere. Jeg har f.eks. haft svært ved at tale til en større flok. Jeg bliver tit nervøs (...). Det [træneruddannelsen] udfordrer én til bare at stille sig op og bare snakke".

De frivillige fremhæver ligeledes i de åbne besvarelser i frivilligsurveyen, at brugerne får selvtillid af at være med i Idræt+:

"Der har hele tiden været fokus på selvhård og den gode oplevelse i undervisningsforløbet. Processen har ført til en fantastisk motiveret og sammenknyttet gruppe af unge med sammenhold og kreativitet".

Et væsentligt udbytte af Idræt+ træneruddannelse er således, at de unge får mere selvtillid. I træneruddannelsen er der fokus på at lære de unge at tage ansvar og kunne vejlede og håndtere en flok børn. Derigennem lærer de unge at tage ansvar, og de får selvtillid, idet de oplever, at de er i stand til at håndtere og lede en flok børn.

Figur 4.4. Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Foruden selvtillid vurderer hovedparten af respondenterne desuden at have fået nye venner/et større netværk efter, at de er begyndt at komme hos Idræt+. 77 % af respondenterne vurderer, at de i høj eller nogen grad har fået nye venner/større netværk efter, at de har deltaget i en Idræt+ aktivitet, jf. figur 4.4. Ved midtvejsevalueringen svarede 70 % i høj grad eller i nogen grad til spørgsmålet, men kun 21 % svarede i høj grad. Ved slutevalueringen svarede 33 % i høj grad. Der er således en tendens til at udbytte vurderes en anelse mere positivt ved slutevalueringen end ved midtvejsevalueringen.

Det fremgår ligeledes af fokusgruppeinterviewet med brugerne, at Idræt+ kan føre til nye venner/et større netværk:

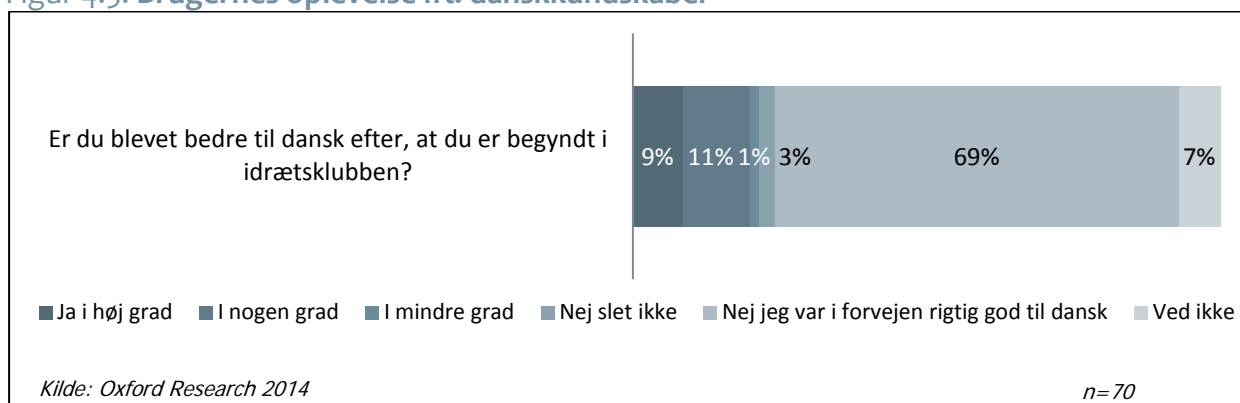
”Det er rigtig fedt. Man lærer alle mulige at kende”.

I forhold til danskkundskaber svarer kun 20 % af respondenterne, at Idræt+ i høj grad eller i nogen grad har forbedret deres danskkundskaber, jf. figur 4.5. Ved midtvejsevalueringen var dette tal 42 %. Det skal dog ses i lyset af, at brugerne i 2012 ikke fik svarmuligheden ”Nej jeg var i forvejen god til dansk”. Der var til gengæld en større andel som svarede ”Nej, slet ikke” (28 %) og ”Ved ikke” (26 %).

Idræt+ træneruddannelse er en praktisk uddannelse, hvor der ikke direkte er fokus på at forbedre deltageres danskkundskaber, desuden er der formentlig mange af brugerne, som er født og opvokset i Danmark og derfor taler flydende dansk. Dette gjorde sig gældende for deltagerne i fokusgruppeinterviewet, som fandt det underligt, at evaluator spurgte, om Idræt+ havde forbedret deres danskkundskaber. En af deltagerne mente dog at have fået forbedret sine danskkundskaber pga. Idræt+:

”Ja, altså, jeg er blevet bedre til dansk og sådan. De brugte jo mange professionelle ord, som ingen forstår. Man lærer i hvert fald en masse nye ord. Det, synes jeg, er fedt. Så kan man gå ud og fyre en masse cool ord af. Det er nice”.

Figur 4.5. Brugernes oplevelse ift. danskkundskaber

Idræt+ har således bidraget til at brugerne har fået øget selvtillid samt flere venner/et større netværk. Nogle brugere har desuden forbedret deres danskkundskaber ved at have deltaget i Idræt+ aktiviteter.

Virkning – Uddannelse og arbejde

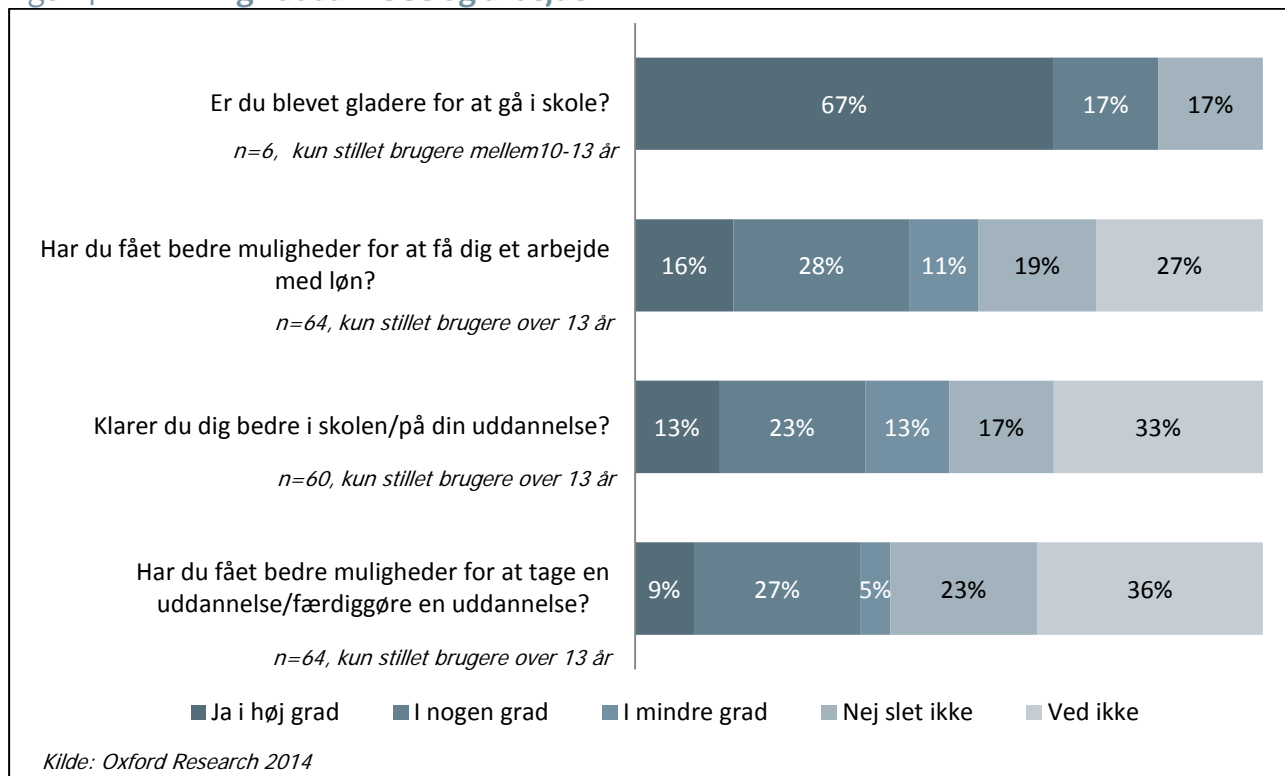
Det er puljens formål, at brugerne på sigt skal forbedre deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Derfor er det en metodisk grundtanke i Idræt+, at aktiviteterne vedrørende kompetenceudvikling og foreningsdeltagelse gavner brugerne i en job- og uddannelsessammenhæng. Der er ingen af aktiviteterne under Idræt+, som direkte har til formål at gøre de unge bedre i skolen eller på arbejdsmarkedet, men som vist i ovenstående afsnit er formålet bl.a. at styrke de unges selvtillid samt lære dem at tage ansvar. Dette vurderes af evaluatoren i høj grad at have en positiv indflydelse på deltagerne job- og uddannelsesmuligheder.

Som det ses af figur 4.6 svarer henholdsvis 36 % og 33 %, at de 'ikke ved', om Idræt+ har forbedret deres muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse eller betydet at de klarer sig bedre i skolen. Dette vurderer evaluatoren kan skyldes, at Idræt+ aktiviteterne ikke er direkte relaterede til brugernes skolefærdigheder.

På trods af, at Idræt+ aktiviteterne ikke er direkte relaterede til skolefærdigheder svarer 36 %, at Idræt+ i høj grad eller i nogen grad har forbedret deres muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse, og i høj grad eller i nogen grad klarer sig bedre i skolen. Ligeledes svarer hele 67 % af respondenterne, at de i høj grad er blevet glattere for at gå i skole efter Idræt+.

Figur 4.6. Virkning - uddannelse og arbejde

Brugerne er ligeledes blevet bedt om at vurdere i hvor høj grad Idræt+ har forbedret deres muligheder for at få et lønnet arbejde. 44 % svarer, at Idræt+ i høj grad eller i nogen grad har bedret deres muligheder for at få et lønnet arbejde.

Ligeledes er der også flere af brugerne, der fremhæver dette i de åbne svar i surveyen, når de bliver bedt om at give eksempler på, hvordan Idræt+ har givet dem bedre muligheder for at få et arbejde:

”Diplomet, vi fik, er et bevis på vores deltagelse i en 'officiel' og stor forening. At man generelt også deltager i sådanne ting, er også med til at styrke modtageren i, at man kan være den rette til stillingen. Det sender et virkelig godt signal”.

”Fordi alle arbejdsmarkeder søger unge, der har prøvet en hel masse forskellige ting”.

De frivillige fremhæver ligeledes diplomet, som et element, der styrker brugernes muligheder for at få et lønnet arbejde:

”Det er tydeligt, at en del af de 13-16-årige går op i at finde et fritidsjob, og de fik lys i øjnene, da snakken faldt på uddannelsesbevisets positive indflydelse på deres cv. Det er ligeledes blevet vægtet meget positivt af de unge, når vi talte om at gøre en forskel for andre, og hvordan de kunne komme til at gøre det igennem events og foreningspraktik”.

Af fokusgruppeinterviewet fremgår det ligeledes, at brugerne er bevidste om, at det styrker deres muligheder på arbejdsmarkedet, at de har deltaget i Idræt+:

”Mit mål er at være skolelærer, så jeg tror godt det [ledelseskompetencer erhvervet gennem træneruddannelsen] vil kunne hjælpe lidt”

”Du har en uddannelse, du har et bevis”.

Det er evaluators vurdering, at særligt kompetenceudviklingsforløbene kan være med til at styrke de kompetencer, som efterspørges i såvel uddannelsessystemet som på arbejdsmarkedet. Brugerne får desuden en viden om, at ledelseskompetencer kan være nyttige både i forhold til uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet. Dog er der også mange af de unge, der har svært ved at vurdere udbyttet af Idræt+ i forhold til disse områder, fordi aktiviteterne under Idræt+ ikke direkte har fokus på at forbedre brugernes skolefærdigheder.

Virkning – Tilknytning til civilsamfundet

Udover tilknytningen til job og uddannelse er det ligeledes puljens formål at øge brugernes tilknytning til civilsamfundet, hvilket er et centralt mål for Idræt+.

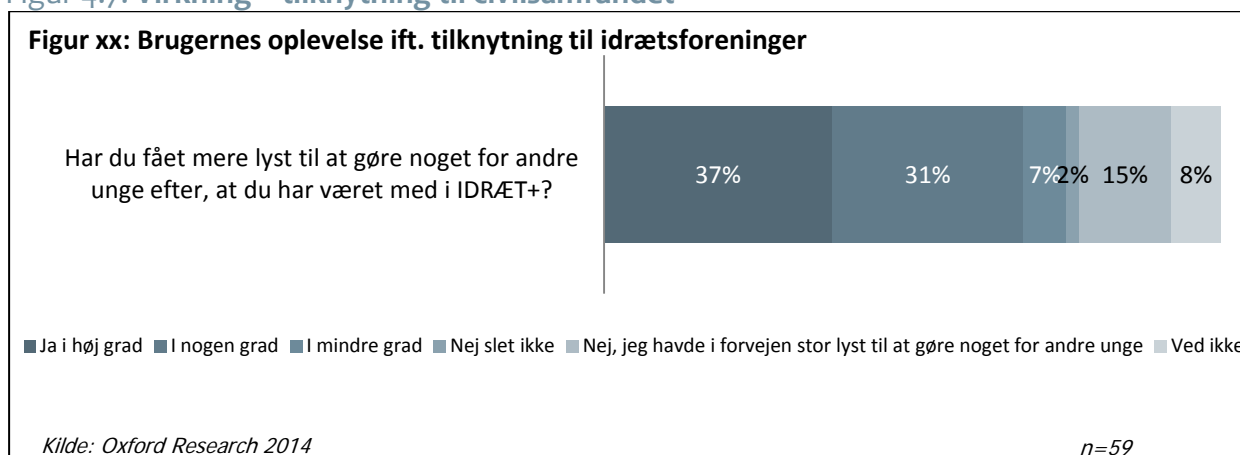
Som indikatorer på brugernes tilknytning til civilsamfundet tager evalueringen af Idræt+ udgangspunkt i virkninger på brugernes lyst til at gøre noget for andre unge samt lyst til at være med i andre foreninger. Derudover er brugerne blevet spurgt, om de er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i det danske samfund, og om de generelt deltager mere aktivt i samfundet. Dog har kun 21 respondenter besvaret dette

spørgsmål, hvorfor de ikke er afrapporteret. Den lave svarprocent skyldes, at det kun er brugere over 18 år, som har fået spørgsmålet stillet.

Endelig ses, som noget særligt for Idræt+, desuden på brugernes tilknytning til idrætsforeninger som enten medlem eller træner/underviser.

Som det fremgår af figur 4.7, har Idræt+ givet 68 % af respondenterne i surveyen lyst til i høj eller nogen grad at gøre noget for andre unge. 66 % har desuden i høj eller i nogen grad fået lyst til at deltage i andre foreninger, jf. figur 4.8.

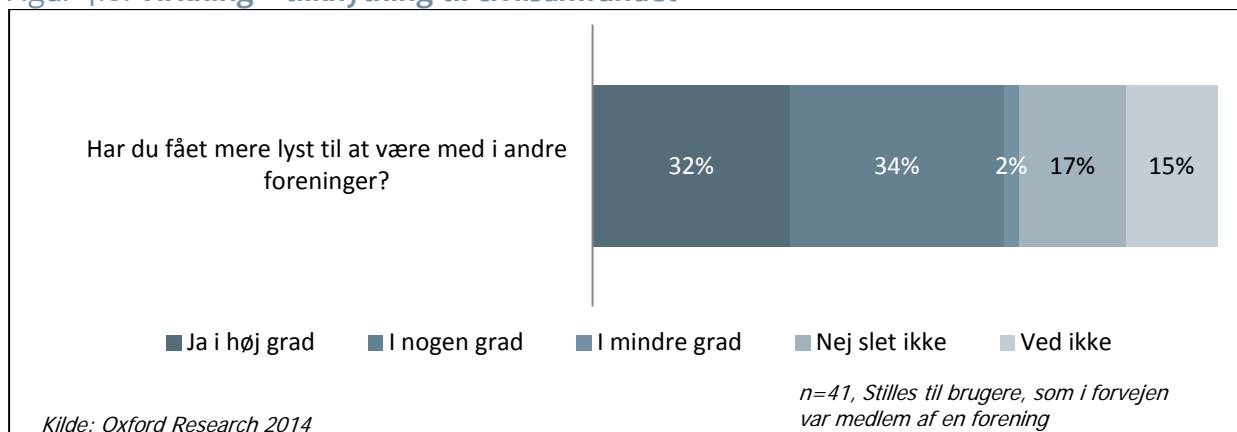
Figur 4.7. Virkning – tilknytning til civilsamfundet

I forhold til brugernes tilknytning til civilsamfundet fremhæver én af brugerne i de åbne besvarelser i surveyen, at vedkommende har fået håb for unge med anden etnisk baggrund end dansk:

”Jeg har fået håb om en bedre fremtid for de unge drenge med anden etnisk baggrund end danske, således at de kan begå sig bedre i det danske samfund”.

Figur 4.8. Virkning – tilknytning til civilsamfundet

Idræt+ har særlig fokus på at klæde brugerne på i forhold til at undervise og igangsætte events eller øvrige initiativer med fokus på mobilisering af unge med anden etnisk baggrund end dansk. Af fokusgruppeinterviewet fremgår det, at Idræt+ har påvirket brugerne til at deltage mere aktivt i samfundet:

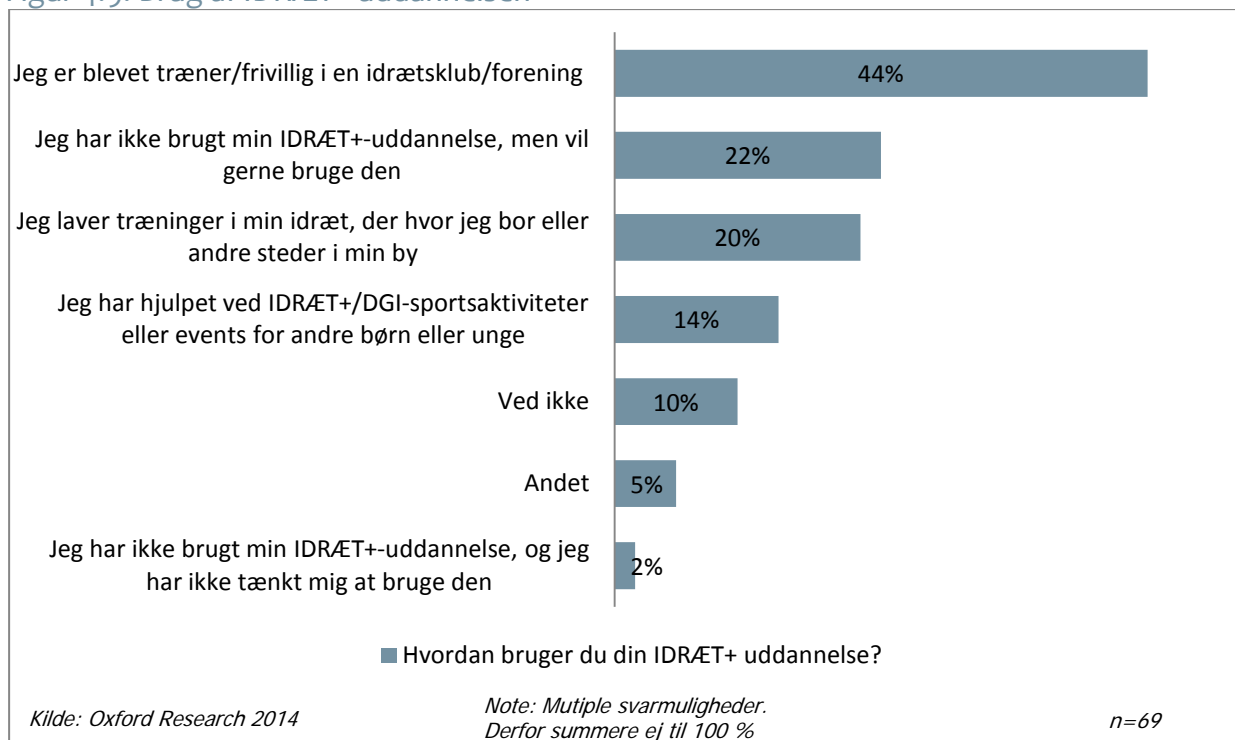
”Jeg blev hjælpefodboldtræner en uge efter jeg blev færdig med min træneruddannelse. Jeg snakkede med træneren, og jeg viste ham mit trænerbevis, og de kunne godt bruge sådan en som mig”

”Vi optræder sammen og på den måde fremstår vi som en reklame. De andre, som deltager, trækker også flere etniske børn ind, og det er jo meget godt”

Som tidligere nævnt er tilknytningen til foreningslivet et helt centralt mål for Idræt+. Uddannelsen af trænere og undervisere med anden etnisk baggrund end dansk har dermed til formål at tiltrække flere etniske unge med minoritetsbaggrund til DGI’s idrætsforeninger. Ligeledes er tanken, at unge tiltrækker flere unge til foreningerne, hvorved der ligeledes er et forankringselement i at få trænere og undervisere med anden etnisk baggrund end dansk ind i foreningerne.

Som vist i figur 4.8 svarer 44 % af surveyrespondenterne, at de er blevet trænere/frivillige i en idrætsforening efter deres deltagelse i et Idræt+. Dette tal var 33 % ved midtvejsevalueringen.

Figur 4.9. Brug af IDRÆT+ uddannelsen

Ved midtvejsevalueringen vurderede projektlederne fra Idræt+, at det var positivt, at ca. en tredjedel af respondenterne angav, at de er blevet trænere i en forening. Imidlertid havde de et ønske om, at denne andel skulle være højere ved slutevalueringen. Udfordringerne med at sikre overgang fra træneruddannelserne til DGI's idrætsforeninger har som tidligere nævnt ført til, at Idræt+ har etableret praktikforløb som led i kompetenceudviklingsforløbene. Som det ses af ovenstående tal lader det til at praktikforløbene har båret frugt, idet 11 procentpoint flere angiver, at de er blevet trænere i en idrætsforening ved slutevalueringen end ved midtvejsevalueringen.

Evaluator vurderer, at Idræt+ bidrager til, at de unge deltager mere aktivt i foreningslivet og civilsamfundet. Ligeledes har Idræt+ også formået at øge forankringen af projektet ved at flere unge med anden etnisk baggrund end dansk er blevet trænere i idrætsforeningerne.

4.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

Idræt+ har til formål at knytte unge med anden etnisk baggrund end dansk tættere på DGI's idrætsforeninger. Projektets primære målgruppe består af foreningsløse unge i alderen 14-19 år. Endvidere målretter projektet sig mod unge foreningsmedlemmer med anden etnisk baggrund end dansk, som DGI ønsker at give bedre muligheder for at uddanne sig til trænere og ledere. Endelig har Idræt+ til formål at gøre fem af de samlede 16 landsdele, herunder ca. 60 lokale idrætsforeninger på landsplan mere parate til at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund end dansk.

Idræt+ aktiviteter kan inddrages i fire typer: **Kompetenceudviklingsforløb**, hvor unge med anden etnisk baggrund end dansk uddannes til fodboldtrænere, danseinstruktører og lokale eventmagere. Ligeledes er der i løbet af projektet indført praktik, hvor de unge efter endt træneruddannelse får mulighed for at være tilknyttet som trænere i en forening i ca. 8 uger. **Netværksaktiviteter**, som dækker over sociale begivenheder og faglige arrangementer. **Rekrutteringsaktiviteter**, hvor DGI's lokale idrætsforeninger, boligforeninger, boligsociale indsatser og øvrige lokale aktører fx uddannelsesinstitutioner samarbejder om at rekruttere unge med etnisk minoritetsbaggrund. **Foreningsaktiviteter**, som bl.a. dækker over undervisning og rådgivning af de lokale idrætsforeninger, så deres frivillige og ledere gears til at modtage og fastholde nye medlemmer.

Målet er, at Idræt+ i hele projektperioden er i kontakt med 500-600 foreningsløse unge og 300 unge foreningsmedlemmer. Ved slutevalueringen havde i alt 1104 unge deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter i projektet. Endvidere har 3376 unge deltaget i endags-events, turneringer i boligområder o.l. i løbet af projektperioden. Således har Idræt+ langt oversteget deres målsætning i forhold til antallet af brugere.

Idræt+ er forankret i DGI Inklusion, hvor to inklusionskonsulenter udgør landssekretariatet for projektet. På lokalt plan er projektet styret af i alt fem projektledere, som hver har ansvaret for at drive projektet i fem DGI-landsdele; Storkøbenhavn, Nordsjælland, Aarhus, Midtjylland og Sydøstjylland. De lokale projektledere står for at rekruttere unge, opstarte kompetenceudviklingsforløb og klæde de lokale idrætsforeninger på til at modtage og fastholde medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk. Kompetenceudviklingsforløbene varetages dels af frivillige fra idrætsforeninger, dels af betalte undervisere. På tværs af de fem landsdele i projektet har i alt 87 frivillige været involveret i projektet. Ud af de 87 frivillige har 21 en anden etnisk baggrund end dansk.

Idræt+ har etableret samarbejdsrelationer med andre frivillige foreninger, boligforeninger samt afdelinger i kommuner i alle fem landsdele. Endvidere er der i de fleste landsdele desuden skabt samarbejdsrelationer med uddannelsesinstitutioner, etniske minoritetsforeninger og ungdomsklubber/væresteder. Det har bl.a. ført til medfinansiering fra adskillige kommuner. Endvidere har det betydet, at Århus Kommune har besluttet at sætte Idræt+ i drift efter endt projektførelse. Ligeledes er der planer om at føre Idræt+ videre i Nordsjælland.

Der er stor begejstring for træneruddannelsen under Idræt+ og brugerne er ligeledes tilfredse med trænere og frivillige. Det er således tydeligt, at trænere og undervisere i Idræt+ er gode til at opbygge relationer til deltagerne.

Idræt+ særligt har haft en positiv betydning for udviklingen af brugernes selvtillid. I træneruddannelsen er der fokus på at lære de unge at tage ansvar og kunne vejlede og håndtere en gruppe af børn. Derigennem lærer de unge at tage ansvar, og de får selvtillid, idet de oplever, at de er i stand til at håndtere og lede en gruppe af børn. Derudover oplever brugerne, at de har fået nye venner/et større netværk efter, at de er begyndt at komme hos Idræt+. Nogle brugere har desuden forbedret deres danskundskaber ved at have deltaget i Idræt+ aktiviteter.

Det er en grundtanke i Idræt+, at aktiviteterne vedrørende kompetenceudvikling og foreningsdeltagelse gavner brugerne i en job- og uddannelsessammenhæng. Der er ingen af aktiviteterne under Idræt+, som direkte har til formål at gøre de unge bedre i skolen eller på arbejdsmarkedet, men evalueringen viser, at ca. 1/3 del af

brugerne vurderer, at Idræt+ har forbedret deres muligheder for at tage/færdiggøre en uddannelse og har betydning, at de klarer sig bedre i skolen. Endvidere oplever endnu flere (67 %), at de er blevet glattere for at gå i skole efter Idræt+.

I forhold til brugernes tilknytning til civilsamfundet viser evalueringen, at brugerne har fået øget lyst til at gøre noget for andre unge samt til at være med i andre foreninger. Derudover vurderer brugerne, at de er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i det danske samfund, samt at de generelt deltager mere aktivt i samfundet.

Lidt under halvdelen er blevet trænere/frivillige i en idrætsforening efter deres deltagelse i et Idræt+. Det har været et centralt mål for Idræt+, at brugerne efterfølgende skulle fungere som trænere/frivillige i idrætsforeninger bl.a. for at sikre forankring. Et led heri har været praktikophold, som har hjulpet til at idrætsforeningerne har fået øjnene op for, at unge med en anden etnisk baggrund end dansk kan være en stor ressource for foreningerne.

Anbefalinger til DGI - Inklusion

Fremadrettet vurderer evaluator, at DGI - Inklusion kan fokusere på følgende forhold:

- **At afklare hvordan Idræt+ aktiviteterne fortsat kan udvikles og forankres fremover.** Idræt+ er en relativ ny indsats set i forhold til flere af de øvrige bevillingsmodtagere. På nuværende tidspunkt har én kommune valgt at viderefører Idræt+. Evaluator vurderer, at DGI Idræt+ med fordel kan arbejde videre med at afklare, hvordan projektet kan videreudvikles og forankres i samspil mellem DGI, foreninger og kommuner.
- **Fortsat at arbejde med at få DGI's idrætsforeninger motiverede for at rekruttere og uddanne unge med anden etnisk baggrund end dansk.** Det er væsentligt, at der tages udgangspunkt i foreningernes behov for trænerhjælp, således at samarbejdet mellem foreningerne og de unge bygger på engagement og motivation i forhold til at udvikle foreningen. Her er praktikforløbene vigtige.
- **Fortsat at arbejde for, at praktik indføres i foreningerne,** da det er med til at skabe overgang til foreninger efter Idræt+ samt kan bidrage til at udvikle idrætsforeningerne og få foreningerne til at få øjnene mere op for mulighederne i unge med anden etnisk baggrund end dansks ressourcer og kompetencer.
- **Lave flere turneringer for at rekruttere unge med anden etnisk baggrund end dansk,** da særligt fodboldturneringer, parkour turneringer skaber opmærksomhed og interesse for idrætsforeningerne.

5. Get2sport

Get2sports grundlæggende idé er, at de frivillige idrætsforeninger er gode til at skabe social integration af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk. I de udsatte boligområder er der imidlertid særlige betingelser for at drive de frivillige idrætsforeninger. Her har mange familier ikke tradition for og ressourcer til at deltage i og aktivt bidrage til de frivillige idrætsforeninger. Eksempelvis er et fodboldhold for børn meget afhængige af, at nogle forældre vil køre børnene til kamp i weekenden. Samtidig er det svært at skaffe sponsorer og frivillige hjælpere. Derfor kræver de frivillige idrætsforeninger en ekstra indsats. Formålet med Get2sport er således, at aflaste idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder, så foreningerne bliver bæredygtige og i stand til at integrere flere vanskeligt stillede børn og unge, herunder med anden etnisk baggrund, i foreningerne.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt brugere (medlemmer) i Get2sport-foreningerne
- En survey blandt frivillige (trænere/ledere) i Get2sport-foreningerne
- Et fokusgruppeinterview blandt 10 børn i alderen 12-15 år
- Kvalitativt interview med Get2sports projektleder
- Registreringsdata fra Get2sport.

Det skal bemærkes, at respondenterne i de to surveys og i fokusgruppeinterviewet ikke direkte vurderer Get2sport (som en samarbejdsmodel bestående af Danmarks Idrætsforbunds repræsentanter, idrætsforeningen og kommunen) - respondenterne forholder sig til, hvad det betyder for dem, at være aktive i netop deres idrætsforening.

5.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Get2sport er et samarbejde mellem Danmarks Idrætsforbund (DIF) og udvalgte kommuner og idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder i Danmark. Get2sports aktiviteter er rettet mod at skabe bæredygtige foreninger, der kan rumme børn og unge, herunder med anden etnisk baggrund end dansk. Det sker konkret gennem følgende hovedtyper af aktiviteter:

Udvikling og vedligeholdelse af partnerskabsorganiseringen: Get2sports to medarbejdere i regi af og betalt af DIF understøtter samarbejdet i de enkelte Get2sport-kommuner. Udover bilaterale møder/kontakter gennemfører Get2sports konsulenter ca. 2 gange årligt landsdækkende Get2sport-arrangementer samt faciliterer regionale erfaringsudvekslingsmøder.

Aflastende medarbejdere i idrætsforeningerne: Aflastende medarbejdere er typisk velkendte profiler i foreningen, som arbejder lønnet i et antal timer om ugen med ad hoc at støtte op om såvel frivillige trænere og ledere som børn og unge i foreningen. Det kan være som hjælpetrænere, praktisk hjælp til kørsel og indkøb af udstyr, håndtering af konflikter og i det hele taget være en lettilgængelig voksen, der kan stå til rådighed for børn og unge i foreningen. De aflastende medarbejdere bliver ofte rekrutteret blandt lokale pædagoger eller lærere. Medarbejderen skal kunne tale med de unge på deres præmisser og samtidig have de pædagogiske kompetencer til at løse konflikter. Fokus for medarbejderen er at frigøre ressourcer for de frivillige, så de kan koncentrere sig om kerneopgaven i foreningerne, som er at skabe gode rammer for at dyrke idræt.

Udvikling af nye idrætstilbud: Der er brug for tilbud, som retter sig særligt mod piger i de udsatte boligområder, da de typisk har en lavere deltagelsesgrad end drenge. Derfor arrangerer Get2sport særlige arrangementer/stævner kun for piger inden for fodbold, dans, kampsport osv. Ligeledes understøtter Get2sport foreningerne i at udvide paletten af aktiviteter, således at der også kan tilbydes andre discipliner end fx fodbold. De øvrige discipliner, som eksisterer i Get2sport-regi er boksning, taekwondo, svømning og volleyball.

Get2sport har i 2013 desuden afholdt 10 såkaldte DBU Get2fodboldskoler i nogle af de mest udsatte boligområder hen over sommeren. Udover at disse er meget attraktive hos områdets børn og unge, har de været en god og attraktiv "frivillig-skole" for Get2sport-klubbernes frivillige ledere og trænere. DBU's Get2fodboldskoler fik i øvrigt Rode-prisen på kr. 100.000 i 2013. I 2014 bliver der afviklet 15 DBU Get2fodboldskoler.

Status på antal brugere og frivillige

Der er sket en øgning i antallet af brugere siden baselinemålingen i 2010 på 2418 personer. Alene i 2013 Get2sports nøgleforeninger samlet vokset med 635 medlemmer, hvoraf 180 er børn og unge under 18 år, jf. tabel 5.1. At medlemsfremgangen fra 2012 til 2013 ikke er større skal ses i lyset af, at Holbæk som var en meget medlemstung forening (912 medlemmer i 2012) ikke længere er med i Get2sport. Endvidere har Get2sport i 2013 igangsat en række "medlemstunge" svømmeprojekter i bl.a. København og Odense, som ikke er medtaget i selve opgørelsen over antal medlemmer i Get2sport, fordi svømmeprojekterne af Get2Sport ikke opleves som særligt opbyggende i forhold til social kapital, da medlemmerne ofte kun svømmer ½ time 1-2 dage om ugen og ikke på samme måde som ved de andre aktiviteter har et fællesskab med de andre medlemmer. Der er dog medtaget nogle få nye mindre foreninger i opgørelsen for 2013.

Andelen af medlemmer med anden etnisk baggrund end dansk i Get2sport er i 2013 blevet markant højere end i 2012. Hvor andelen af børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk i 2012 udgjorde ca. 35 %, udgør den i 2013 ca. 43 %.

I samme periode er der kommet flere frivillige. Der er bl.a. sket en markant vækst i antallet af frivillige ledere og trænere med anden etnisk baggrund end dansk. Hvor andelen af disse frivillige i Get2sport i 2012 udgjorde ca. 24 %, udgør andelen i 2013 39 % (en stigning fra 268 til 449). Dette er en vigtig udvikling for at det frivillige foreningsliv kan vokse og fortsat styrkes i de udsatte boligområder, idet det kræver, at stadig flere lokale med anden etnisk baggrund end dansk engagerer sig i eller opstarter nye lokale foreninger. Frivillige, der er forankret lokalt, vil ofte have et større kendskab til problemstillingerne i det lokale område. Get2sport påpeger, at en væsentlig årsag til stigningen i antallet af frivillige med anden etnisk baggrund end dansk har været opstarten af Ungdommens Get2sport. Ungdommens Get2sport består i dag af 50 særligt udvalgte unge ledere og trænere (17 til 30 år) med primært anden etnisk baggrund, som får en relativ tidskrævende idrætsuddannelse og praksisforløb med særlig support fra både DIF og DBU.

Tabel 5.1 Antal brugere og frivillige i Get2Sport ved baselinemåling, midtvejs- og slutevaluering

Tidspunkt for måling	Antal brugere (Under 18 år)	Antal brugere med anden etnisk baggrund end dansk (Under 18 år)	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	(5347) 6904	(1868)	912	176
Midtvejs (2012)	(6236) 7887* 8687**	(2236)	1139	268
Slutevaluering (2013)	(6416) 9322	(2778)	1154	449

*= ekskl. nye foreninger

**= inkl. nye foreninger

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport 2013

Det bemærkes, at Get2sport ift. målgruppen af brugere opererer med medlemmer og ikke deltagere/gæster. Det vil sige, at der ikke tælles nogle med, som kun har været med en eller få gange, men derimod kun de, som er medlem af foreningerne og deltager fast i foreningens aktiviteter, hvilket typisk sker 2 til 3 gange om ugen.

5.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

Get2sport har eksisteret som projekt siden 2005. I perioden 2010-2013 har Get2sport modtaget 15,2 millioner fra puljen.

DIF har det overordnede ansvar for Get2sport. Der er to konsulenter, der arbejder med Get2sport, og som begge er organisatorisk forankret i og finansieret af DIF. Derudover stiller en række af DIF's specialforbund også deres konsulenter gratis til rådighed. Dette sker eksempelvis i forbindelse med den særlige kursus- og seminarvirksomhed, som foregår i regi af Get2sport.

Ved tidspunktet for slutevalueringen er Get2sport aktive i 13 kommuner, i 15 lokalsamfund og samarbejder med 24 nøgleforeninger. Størstedelen af disse foreninger er placeret i socialt udsatte boligområder. Af tabel 5.2 ses hvilke boligområder Get2sport er aktiv i med hvilke foreninger. At der er tale om sårbare børn og unge, herunder mange med anden etnisk baggrund end dansk, illustreres også ved, at flere Get2sport-foreninger rekrutterer sine medlemmer fra 7 af de 14 folkeskoler, som i 2011 kom på en særlig observationsliste i regi af Undervisningsministeriet som led i ministeriets handlingsplan for styrkelse af tosprogede elevers faglighed⁸.

⁸ Listen omfatter skoler, der opfylder tre ud af følgende fire kriterier: 1. *Overgang til ungdomsuddannelse*: Under 80 pct. af elever med indvandrerbaggrund går på en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter de har taget afgangsprøven i 9. klasse. 2. *Karaktergennemsnit i de bundne fag i afgangsprøverne*: elever med indvandrerbaggrund har under 4,5 i gennemsnit. 3. *Karaktergennemsnit i læsning i afgangsprøven*: elever med indvandrerbaggrund har 3 eller derunder i gennemsnit. 4. *Mindst 10 pct. af de karakterer, som elever med indvandrerbaggrund har fået ved afgangsprøverne er 00 eller -3 svarende til ikke-bestået andre steder i uddannelsessystemet.*

Tabel 5.2 Kommune	Boligområde(r)	Nøgleforeninge(r)
København	Nørrebro	Nørrebro Taekwondo K
	Tingbjerg	Brønshøj BK
	Valby	Fremad Valby
Holbæk	Ikke længere med i get2sport	
Albertslund	Albertslund Nord	BS 72, Albertslund IF
Ishøj	Vejleåparken	SB 50, Ishøj Volleyball Klub, Ishøj bokseklub
Slagelse	Ringparken	Korsør Volley
Høje Taastrup	Taastrupgård	HTI
Århus	Gellerup	ACFC
Odense	Vollmose	B1909, Fjordager IF, PDIF
Kolding	Munkevænget og Skovparken	Munkevænget FI, Skovparken FI, KIF
Herning	Holtbjerg og Gullestrup	Herning Fremad
Haderslev	Varbergparken	Haderslev FK
Esbjerg	Kvaglund og Stengårdsvej	Esbjerg IF 92, Kvaglund IF (+EC)
Aalborg	Ålborg Øst	AAB
Roskilde	Æblehaven/Rønnebærparken	Roskilde (KFUM), Roskilde boksning

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport, pr november 2013

Der er forskellige modeller for organisering af Get2sports 15 lokale samarbejdsrelationer, da de alle er tilpasset den lokale kontekst. Der er dog overordnet tale om en samarbejdsmodel med tre parter bestående af:

- DIF's repræsentanter
- Idrætsforeningen
- Kommunen

Et grundlæggende fællestræk er ansættelse af en såkaldt aflastende medarbejder, som afhængig af behovene kan støtte børn og unge, trænere og ledere og være bindeled til øvrige aktører i boligområdet, herunder skoler, ungdomsklubber og boligforeninger. Den aflastende medarbejder tager sig af konflikter og problemer der måtte opstå. På den måde bliver det muligt for de frivillige trænere og ledere at fokusere på idræt og foreningsarbejde. En frivillig sætter i den åbne besvarelse ord på, hvad den aflastende medarbejder betyder for klubben:

”Det har været tydeligt, at Get2sport har sat sit præg i klubben, idet ressourcemanden i samarbejde med bestyrelsen har løftet klubben betydeligt - herunder også i forbindelse med rekruttering af ledere.”

Den aflastende medarbejder ansættes som oftest af kommunen, der yder medfinansiering og er ansvarlig for ansættelsesforholdet. I enkelte tilfælde ligger ansættelsesforholdet i klubben, såfremt klubben har ressourcer til og ønsker om at påtage sig denne opgave. Midlerne fra puljen, som er genstand for nærværende evaluering, anvendes hovedsagligt til aflønning af aflastende medarbejdere.

Det stærke tillidsbaserede samarbejde

Som det også er beskrevet i organisationsanalysen ”Sammenlignende analyse af frivillighedsindsatsen på integrationsområdet” fra 2010 er det karakteristisk, at Get2sport er organiseret efter en tillidsbaseret og netværksstyret model. Dermed sikres det, at støtten fra Get2sport kan supplere og geare de igangværende aktiviteter i et lokalområde, og at foreningerne oplever, at modtagelse af støtte til at skabe mere rummelige og bæredygtige foreninger ikke er ensbetydende med administrative byrder og papirarbejde.

I midtvejsevalueringen betonede flere samarbejdspartnere ligeledes det ansvarliggørende aspekt i den tillidsbaserede model Get2sport bruger. Det er op til de lokale samarbejdspartnere at fordele Get2sports midler, hvilket er med til at skabe lokalt ejerskab over projektet.

Samarbejdet er i høj grad bygget på tillid mellem alle tre parter i samarbejdet. Det giver muligheder, som ikke er til stede, hvis en højere grad af bureaukrati figurerede. En høj grad af bureaukrati giver en høj kontrol med de midler, der uddeles, og kan således sikre, at midlerne bruges efter hensigten. Til gengæld kan det give problemer i forhold til indsatser rettet mod ikke-dokumenterede indsatsområder. Den lave grad af bureaukrati i Get2sport giver foreningerne, kommunerne og de aflastende medarbejdere mulighed for at bruge midler på indsatser, der er bygget op om lokale erfaringer og tilpasset den lokale kontekst. Samtidig giver det foreningerne mulighed for, at fastholde et fokus på deres kerneopgave, fordi de ikke bliver overbelastet med administrative byrder. Ligeledes betyder det, at de frivillige ikke drukner i papirarbejde, men i stedet kan fokusere på de aktiviteter, som de brænder for.

Evaluatorser det netværksbaserede samarbejde som en klar styrke i Get2sports organisering af det frivillige arbejde. Der er tale om et meget forpligtende samarbejde om indsatsen, som bygger videre på de lokale aktører, der allerede kender og er engagerede i børn og unge fra udsatte boligområder. Evaluator hæfter sig ved, at midlerne fra puljen bliver gearret gennem kommunal medfinansiering - og idet midlerne hovedsageligt anvendes til aflønning af aflastende medarbejdere, bruges de på en meget direkte måde til at støtte foreningerne og deres medlemmer.

Samarbejdsrelationer i projektet

Samarbejdsrelationernes karakter varierer mellem de lokale Get2sport-samarbejdsrelationer, fordi de lokale organiseringer er forskellige. De enkelte projekters opbygning er kontekst- og personafhængig. Samarbejdspartnere identificeres ved at lede efter de aktører i lokalområdet, som har lysten og kapaciteten til at bidrage til at løfte indsatsen.

Tabel 5.3 viser Get2sports fem vigtigste samarbejdspartnere. Som det ses af tabellen er der en lille stigning i antallet af samarbejdsrelationer med afdelinger i kommuner, aktører på statsniveau og virksomheder siden midtvejsevalueringen, mens der er et lille fald, når det gælder boligforeninger og uddannelsesinstitutioner. Get2sport påpeger, at DIF som udgangspunkt ikke blander sig i, hvem de lokale frivillige og kommunale

Get2sport-aktører involverer i en løsning eller forbedring af de lokale, daglige udfordringer. Kommunerne er meget forskellige i deres måder at anskue og angribe problemerne i de udsatte boligområder, hvorfor Get2sport også fremadrettet vil være åbne over for de lokale måder at gøre tingene på. Det er imidlertid en af Get2sports ambitioner at få flere statslige myndigheder til at indgå et mere forpligtende og længerevarende samarbejde omkring de udfordringer, der er i de udsatte boligområder.

Tabel 5.3 Get2Sports fem vigtigste samarbejdspartnere ved slutevalueringen

Tidspunkt for måling	Afdelinger i kommuner	Boligforeninger	Aktører på statsniveau	Uddannelsesinstitutioner	Virksomheder
Baseline (2010)	16	7	4	3	2
Midtvejs (2012)	23	14	17	29	5
Slut (2013)	25	11	18	27	7

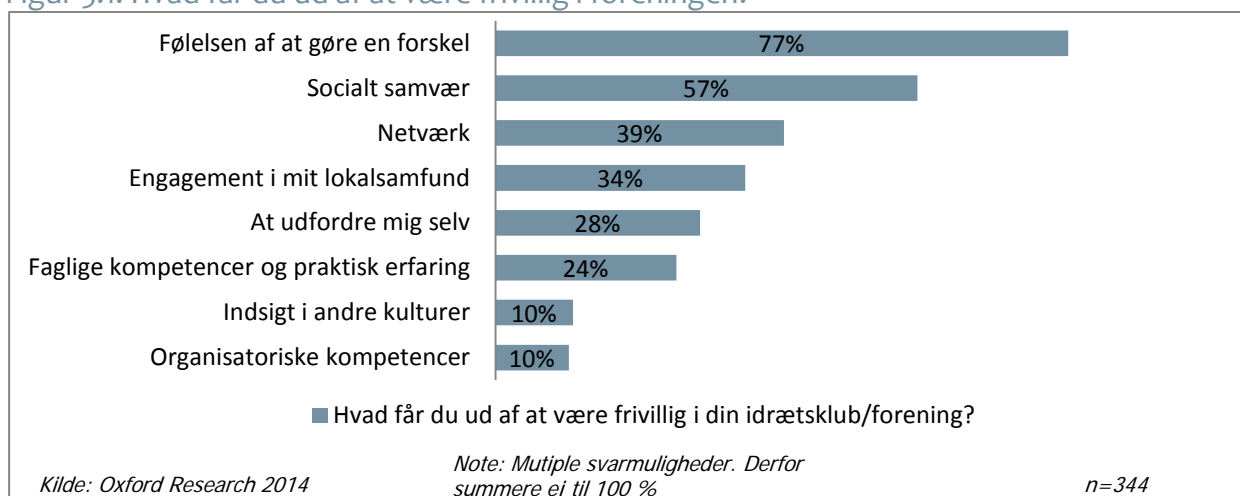
Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Get2sport 2012

De frivilliges udbytte

I surveyen blandt de frivillige, er de frivillige blevet bedt om at vurdere deres udbytte af at være aktive i Get2sports foreninger.

Det er i høj grad følelsen af at gøre en forskel, som driver de frivillige i deres arbejde. Figur 5.1 viser, at de frivillige gennem frivilligarbejdet får personligt udbytte i form af følelsen af at gøre en forskel (77 %), socialt samvær (57 %) og udvidelse af netværk (39 %).

Figur 5.1. Hvad får du ud af at være frivillig i foreningen?

De følgende citater fra surveyens åbne besvarelser giver mere uddybende eksempler på, hvad respondenterne får ud af at være frivillige og viser, at de frivillige ikke blot kan være med til at gøre en forskel for brugerne, men også selv kan få et stort udbytte:

”Det er meningsfuldt, og jeg oplever det som noget ansvarligt og særdeles nødvendigt, for at ændre på den sociale negative arv. Oplevelsen at se det her arbejde bære frugt ind i hele klubbens liv - i forhold til de unges ejerskab til deres klub, loyalitet og ansvarlighed. Og en forståelse af foreningslivets muligheder og styrker i lokalsamfundet.”

”Glæden ved at se, at ”det nytter” samt kompetencer, som kan bruges i mit civile job. Det er en fantastisk motivation at være med til at skabe ringe i vandet, hvor man ser, at folk gerne vil være en del af fællesskabet.”

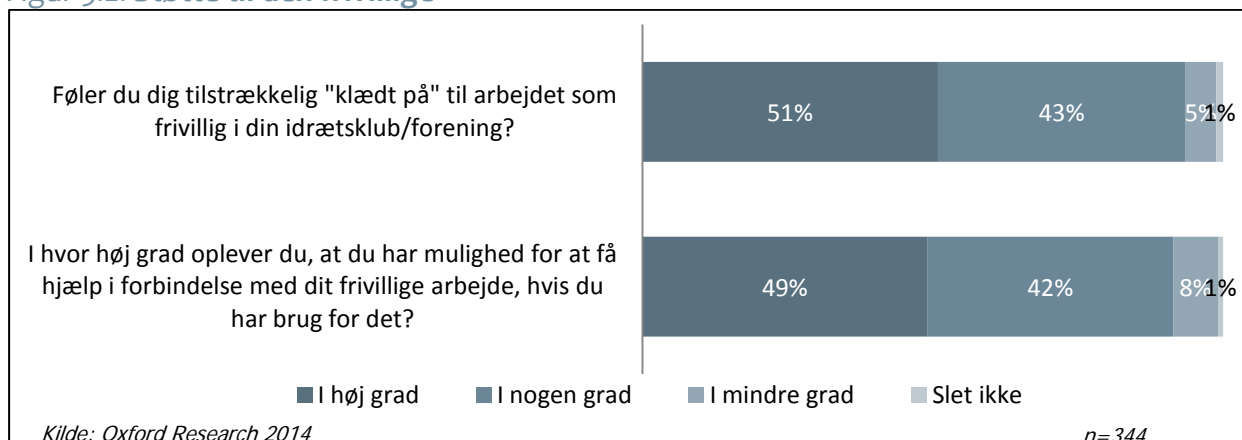
”Jeg udfordrer mig selv, så jeg hele tiden rykker mig i forhold til at udvikle mine kompetencer på givne områder, som aktiviteten tilbyder.”

”Det har været en stor del af mit liv og præget min udvikling: Samværet med andre mennesker i et forpligtigende fællesskab.”

I spørgeskemaets åbne besvarelser fremgår det, at de frivillige i høj grad er drevet af ønsket om at gøre en forskel for foreningens børn og unge. For mange er det ligeledes vigtigt, at de selv føler en glæde ved at være en del af foreningen. For at de frivillige føler, at de får et personligt udbytte af frivilligarbejdet, er det således nødvendigt at lette administrative byrder fra de frivillige, så de i højere grad kan koncentrere sig om aktiviteterne for børnene og de unge. Dette er en vigtig faktor i rekrutteringen og fastholdelsen af de frivillige.

Nedenstående figur viser, hvorvidt de frivillige får den støtte, de har brug for. Her svarer 94 % af de frivillige, at de i høj eller nogen grad føler sig tilstrækkelig ”klædt på” til frivilligarbejdet, mens 91 % svarer, at de i høj eller nogen grad har mulighed for, at få den hjælp de har brug for i forbindelse med deres frivillige arbejde. Dette lægger sig tæt op af resultaterne fra midtvejsevalueringen, hvor 90 % af de frivillige angav, at de i høj grad eller i nogen grad havde mulighed for at få hjælp.

Figur 5.2. Støtte til den frivillige

I de åbne besvarelser er de frivillige blevet spurgt til, hvordan idrætsklubben/foreningen bedre kan støtte dem som frivillige. De kommentarer som går igen er et ønske om mere administrativ hjælp og en tydeligere organisationsstruktur. Flere af de frivillige påpeger desuden, at der er behov for mere oplysning om klubbens opgaver, mål og visioner. Endelig efterspørges generel viden om, hvordan klubben fungerer. I de følgende præsenteres nogle udvalgte forslag til forbedring af støtten til de frivillige:

- *"Hurtigere og nemmere afvikling af udbetaling af udlæg til stævner mm."*
- *"At klubben udleverer materialer med helt klare oplysninger om, hvilke opgaver de forskellige personer skal klare, og hvordan/hvor de skal klares."*
- *"Mere rådgivning, flere trænerkurser."*
- *"Det er vigtigt, at klubben anerkender de indsatsen, vi ledere gør. Det kan bl.a. være ved løbende evaluering af arbejdet. Herudover er det vigtigt, at rammerne og materialerne for at kunne være frivillig er til stede."*
- *"Flere fælles arrangementer: Det højner fællesskabet blandt de frivillige."*
- *"Klarere rammer i forhold til administration, organisering, aflønning mm."*

I frivilligsurveyen er de frivillige desuden kommet med forslag til aktiviteter, som kan styrke foreningerne. I det følgende oplistes nogle af forslagene:

- *Aktiviteter, hvor etnisk danske og tosprogede er fælles om oplevelser.*
- *Alle aktiviteter, der skaber sammenhold uden for banen: Ture, træningslejre, sociale arrangementer.*
- *Bedre introduktionsprogram til nye medlemmer.*

Det fremgår af frivilligsurveyen, at foreningernes rekrutteringsgrundlag for frivillige i høj grad er tidligere brugere. Hele 69 % af de frivillige i surveyen er tidligere brugere af foreningernes tilbud. Ud fra det kan udledes, at der er tale om tilfredse brugere af foreningerne, som er blevet motiverede for at give noget tilbage. Det har således stor betydning for rekrutteringen af nye frivillige, at foreningerne skaber gode rammer og har tilfredse frivillige, som er motiverede for at give brugerne positive oplevelser. Har brugerne først fået et godt indtryk af foreningen, tyder det på, at de er i højere grad motiverede for at bidrage til foreningens videre udvikling.

5.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

I det følgende afsnit gennemgås resultaterne for brugerne af Get2sport i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandrings teorien.

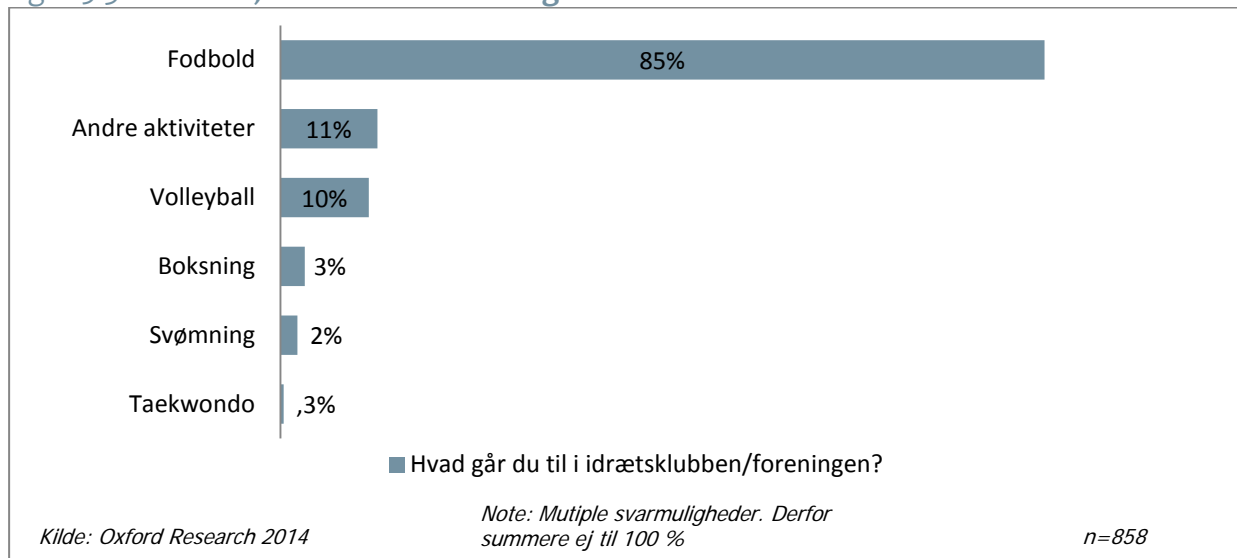
Afsnittet er baseret på to surveys blandt hhv. brugere og frivillige, der er aktive i Get2sport-idrætsforeninger. Det skal her bemærkes, at respondenterne i de to surveys ikke direkte vurderer Get2sport som organisering, men forholder sig til, hvad det betyder for dem at være aktiv i en idrætsforening.

Der er ved slutevalueringen også gennemført et fokusgruppeinterview blandt 10 børn, som er medlemmer af en af Get2sports-idrætsforening samt interview med Get2sports projektleder fra DIF.

Der er i alt 1048 respondenter i surveyen blandt brugerne. 52 % af respondenterne er 13 år eller yngre, 37 % er 14 år-19 år, mens 11 % er over 19 år. Der er en overvægt af drenge blandt respondenterne med 81 % drenge og 19 % piger. Hovedparten er, som det fremgår, af figur 5.3 aktive i en fodboldforening (85 %).

Dette stemmer også godt overens med populationen i øvrigt, hvor fodbold helt klart er den dominerende disciplin i Get2sport-idrætsforeningerne, ifølge Get2sports projektleder.

Figur 5.3. Aktivitet, som medlemmerne går til i idrætsklubben

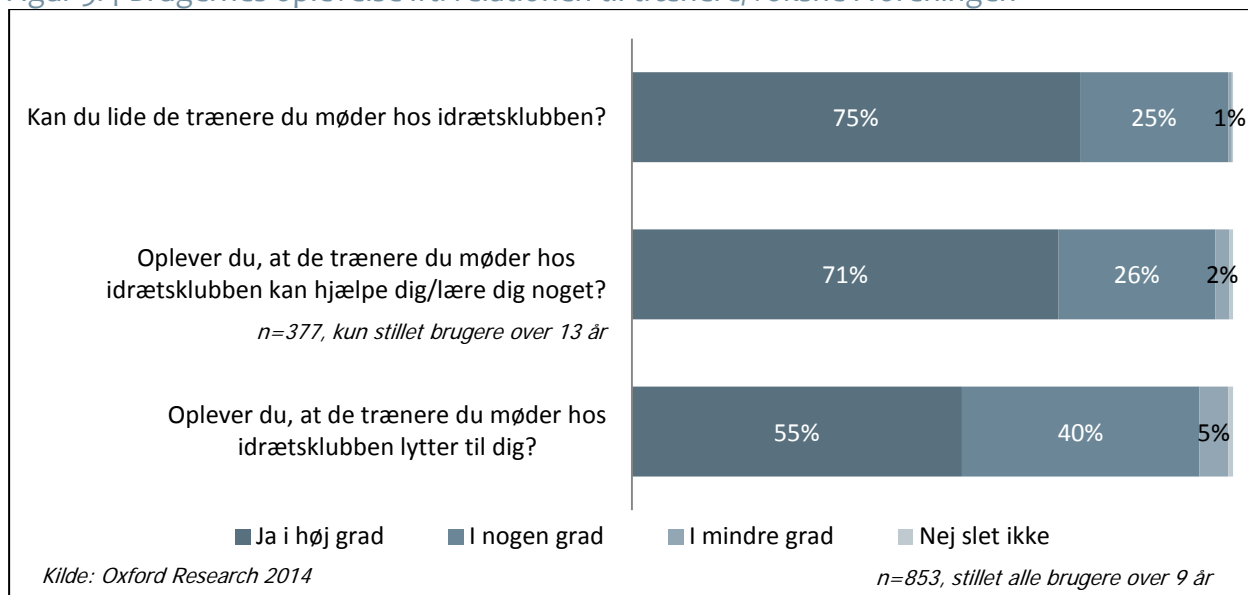
Der er 352 respondenter, som har deltaget i frivilligsurveyen, heriblandt er der otte respondenter, som har været frivillige i under to måneder, hvorfor de er blevet sorteret fra. Blandt disse respondenter er der 13 %, som har været frivillig i 1 år eller mindre; 41 % i 1-4 år; 18 % i 5-10 år og 26 % i over 10 år. Det er bemærkelsesværdigt, at 86 % har været frivillige længere end et år, og at ca. hver fjerde frivillige har beskæftiget sig med frivilligarbejdet i over 10 år. Der er 85 % mænd og 15 % kvinder blandt respondenterne og et flertal på 61 % er mellem 30 og 49 år. Hovedparten på 66 % fungerer som trænere, 44 % har lederopgaver og 36 % holdleder/assistentopgaver. Godt 22 % har dommeropgaver, mens 14 % er involveret i andre aktiviteter, herunder køkken- og caféarbejde samt lektiehjælp.

Proces – opbygning af relationer

Et af det første trin i forandringsteorien for puljen er relationsopbygning, hhv. mellem brugere og frivillige og/eller på tværs i en gruppesammenhæng.

De kvantitative data viser et positivt resultat, når det gælder relationen mellem brugerne og trænerne. Sammenlignet med resultaterne fra midtvejsevalueringen, er brugerne imidlertid ikke i lige så høj grad tilfredse i slutevalueringen, idet andelen der svarede i høj grad på de tre spørgsmål i 2012 varierede fra 63 % til 81 % sammenlignet med en variation mellem 55 % til 75 % i nærværende evaluering. Ingen respondenter angav ”Nej slet ikke” i 2012, mens andelen som svarede i mindre grad lå mellem 1 % og 3 %.

Figur 5.4 Brugernes oplevelse ift. relationen til trænere/voksne i foreningen

I tråd med forandringsteorien er der mange respondenter, som i de åbne svarkategorier nævner, at der er et godt socialt fællesskab forbundet med aktiviteterne. Dette fremhæves som værende af stor betydning for målgruppen og en væsentlig motivationsfaktor for at deltage i aktiviteterne. Brugerne beskriver betydning af det sociale fællesskab på følgende vis i fokusgruppeinterviewet og i de åbne besvarelser:

"Jeg synes, at vi i den her klub har et helt anderledes sammenhold. Det er helt anderledes at komme her, fordi man føler sig velkommen. Man bliver bare så godt taget imod. Der er ikke nogen som udelukker en."

"Klubben giver mig et socialt netværk, som ikke kan smides i vasken, samt fysisk og mental tilfredsstillelse."

"Jeg er blevet rigtig glad for klubben. Klubben gør meget for en både mht. spillernes udvikling og det sociale: Man er ikke kun et hold. Man er mere end et hold."

At brugerne får et stærkt sammenhold og fællesskab fremgår ligeledes i afsnittet: "Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer", hvor kvantitative data fra de gennemførte surveys bekræfter, at brugerne får nye relationer/et større netværk gennem deltagelse i idrætsforeningen.

Udover et godt fællesskab brugerne imellem, har relationen til træneren/de voksne også en afgørende betydning for etableringen af et tillidsfuldt rum med trygge rammer, hvor brugerne kan udfolde sig og tilbringe tid med deres venner. Det fremgår af figur 5.4, at stort set alle respondenter i nogen eller høj grad kan lide de trænere/voksne, som de møder i klubben. Størstedelen vurderer ligeledes, at trænerne/de voksne lytter til dem og kan hjælpe/lære dem noget, hvilket ifølge forandringsteorien er vigtige elementer i opbygningen af re-

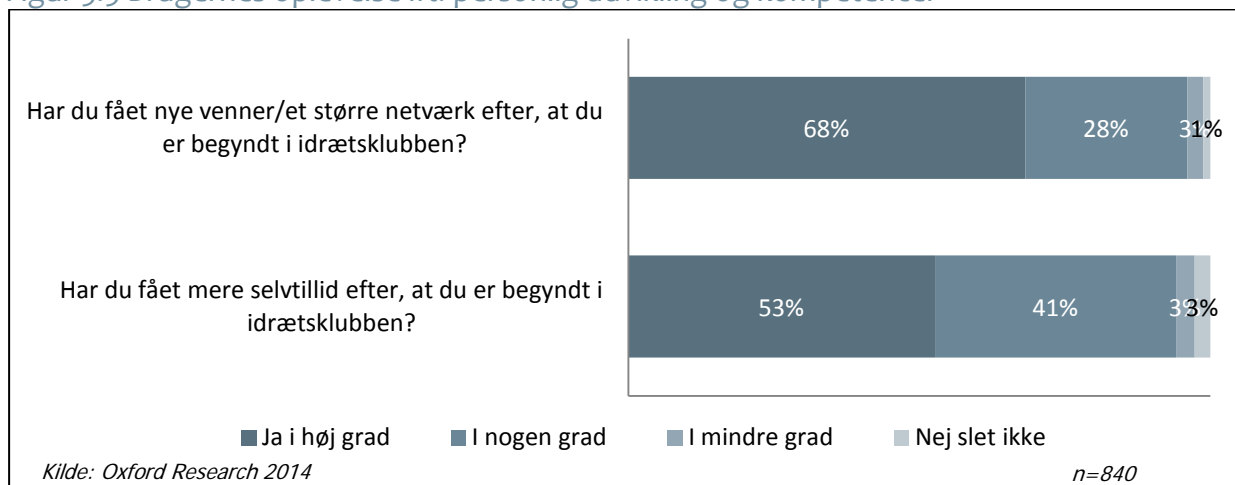
lationer mellem brugere og frivillige. Træneren kan samtidig fungere som en rollemodel, idet brugerne møder en autoritetsperson, som de kan se op til.

Evaluator vurderer på baggrund af ovenstående, at Get2sports brugere via deltagelse i idrætsforeningerne får opbygget gode og tillidsfulde relationer både til hinanden og til trænere/voksne i idrætsforeningen. Netop udvidelsen af vennekreds/netværk og en større tro på sig selv er centralt for fastholdelsen af børnene og de unge i aktiviteterne i tråd med forandringsteorien.

Delresultat – brugernes personlig udvikling og kompetencer

Det fremgår klart af evalueringens datakilder, at børnene og de unge får flere venner/større netværk via deres involvering i idrætsforeninger under Get2sport. Figur 5.5 viser, at 96 % af respondenterne i surveyen svarer, at det sker i høj eller i nogen grad. I surveyen blandt frivillige vurderer 88 % af respondenterne, at målgruppen i høj grad eller i nogen grad får mere motivation ift. at møde nye mennesker. I midtvejsevalueringen svarede 70 % af målgruppen, at de i høj grad havde fået nye venner/et større netværk, mens 26 % svarede i nogen grad.

Figur 5.5 Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Det er en central pointe at, drivkraften for forandringerne hos den enkelte bruger afhænger af, at målgruppen oplever, at være en del af et socialt fællesskab. Foreningerne skaber således et frirum, hvor brugerne kan mødes med andre om fælles interesser og derved styrke netværket. Aktiviteterne kan derigennem forbedre brugernes trivsel. I de åbne besvarelser bliver brugerne spurgt til, hvad de får ud af at være med i idrætsklubben/foreningen. Af besvarelserne fremgår det, at flere brugere vægter det sociale højt. De kommentarer der går igen er, at brugerne oplever et godt fællesskab, synes det er sjovt at være med i aktiviteten og får nye venner. Der er hele 650 åbne besvarelser til spørgsmålet, hvilket tyder på meget engagerede brugere. I det følgende fremgår nogle få udvalgte kommentarer:

”Jeg bliver mere sund fysisk, og jeg har bl.a. fået en større vennekreds, hvorved at jeg bliver mere social og kommer mere ud af huset.”

"Det har betydet meget for mig, at jeg får dyrket noget sport. Jeg har fået mange venner. Jeg har boet i en anden by, så jeg kendte ikke så mange i starten. Nu kan jeg komme her næsten hver dag og træne sammen med mine venner."

I fokusgruppeinterviewet fremhæver informanterne ligeledes betydningen af et godt socialt liv i aktiviteten:

"Det er fedt at vågne op og tænke, man skal til volley den dag, hvis man ikke har noget at lave. Jeg har så mange veninder, og jeg elsker bare at spille volleyball. Vi er også et godt hold, som gør det sjovere at spille på."

"Jeg bruger ikke meget tid på venner uden for volley. Det er mere internt i klubben. Her har jeg alle mine venner. Jeg bliver bedre og bedre, og det bliver sjovere og sjovere at spille på boldet. Grunden til, at jeg kun har venner gennem volleyball, er, fordi vi har noget i mellem os – noget til fælles."

Deltagelse i idrætsforeningen har ligeledes en positiv indflydelse på børnene og de unges selvtillid, hvilket også fremgår af figur 5.6, hvor 94 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad har fået mere selvtillid efter, at de er begyndt i foreningen. Surveyen blandt de frivillige bekræfter billedet ved besvarelsen af spørgsmålet om, i hvor høj grad de oplever, at deres og de andre ledere/frivilliges indsats har givet medlemmerne mere tro på sig selv. 94 % af de frivillige vurderer, at det sker i høj grad eller i nogen grad. Fordelingen i midtvejsevalueringen var en anelse mere positivt, idet 62 % af målgruppen svarede, at de havde fået mere selvtillid, mens 33 % angav i nogen grad.

I de mange åbne besvarelser er der ligeledes nogen, der eksplicit nævner mere selvtillid, som end del af det, de får ud af at være med i foreningen. To respondenter skriver fx:

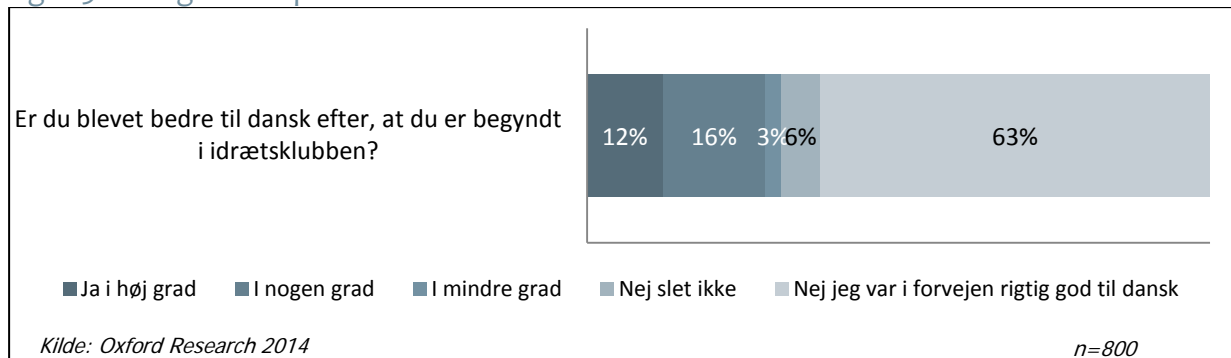
"Jeg får virkelig meget ud af det, eftersom alle er så venlige, søde, smilende og gavmilde. De giver mig selvtillid, og jeg føler i meget højere grad, at jeg er noget værd!"

"At være en del af et idrætsakademi betyder, at jeg udvikler mig personligt og sportsligt. Jeg får mere selvtillid og udvikler selvstændighed, samtidig med at der er et utrolig godt kammeratskab."

Selvtilliden har også betydning for, hvordan brugerne klarer sig i skolen, hvilket fremgår af de åbne besvarelser. En bruger nævner fx: *"Jeg har fået mere generel selvtillid, som udmønter sig i bedre skoleoplevelser, og derved er jeg blevet bedre."* Der er således en sammenhæng mellem det at få mere selvtillid, og det at klare sig bedre i skolen.

Når det kommer til at styrke målgruppens danskundskaber, ser billedet imidlertid lidt anderledes ud. Som det fremgår af figur 5.6 vurderer hovedparten af målgruppen, at de i forvejen var rigtig gode til dansk (63 %). Kun 12 % af respondenterne svarer, at de i høj grad er blevet bedre til dansk, mens 16 % svarer i nogen grad og 9 % i mindre grad eller slet ikke. Dette lægger sig tæt op af resultaterne fra midtvejsevalueringen, hvor 30 % angav, at de i høj grad eller i nogen grad var blevet bedre til dansk, heriblandt svarede 12 % i høj grad.

Figur 5.6 Brugernes oplevelse ift. danskundskaber

Resultaterne fra surveyen med de frivillige er en anelse mere positive ift. spørgsmålet om, hvorvidt den frivillige indsats i foreningerne styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at blive bedre til dansk. Her svarer 19 %, at det sker i høj grad og 43 % svarer i nogen grad. I alt mener 19 %, at det sker i mindre grad eller slet ikke, mens 19 % svarer ved ikke/ikke relevant. I de åbne besvarelser nævner flere brugere imidlertid, at de bliver bedre til dansk gennem deltagelsen i aktiviteterne.

Evaluator vurderer, at den forøgede selvtillid og de sociale kompetencer, som brugerne opnår ved at deltage i aktiviteterne i trygge rammer er grundstenen for at forøge målgruppens tilknytning til uddannelse/arbejdsmarkedet og civilsamfundet. Det sociale fællesskab, som brugerne oplever at blive del i, kan således være med til at bryde isolation, styrke målgruppens netværk og derigennem fremme integrationen.

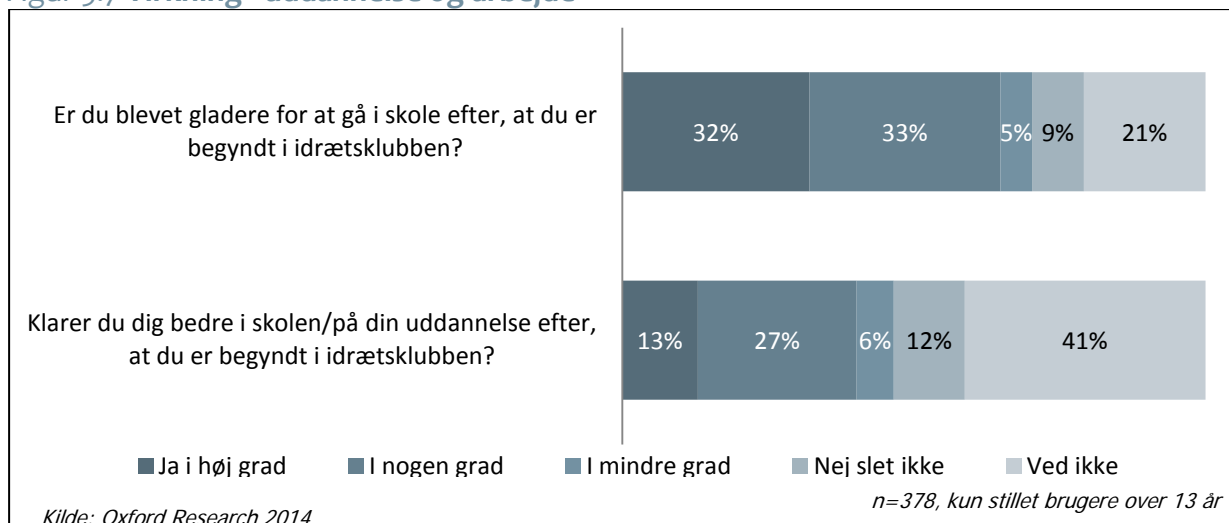
Virkning – uddannelse og arbejde

De ønskede langsigtede effekter af puljen relaterer sig til, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde på sigt forbedrer deres muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Da det netop handler om yngre børn og unge, er det især spørgsmålene omkring deres skole/uddannelse, som respondenterne i evalueringen har forholdt sig til.

Det fremgår af figur 5.7, at hhv. 65 % og 40 % af børnene og de unge i surveyen vurderer, at de er blevet glattere for at gå i skole og klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse. Svarfordelingen i midtvejsevalueringen på spørgsmålet om, hvorvidt brugerne er blevet glattere for at gå i skole, ligger fordelt på nogenlunde samme vis. På spørgsmålet om, hvorvidt brugerne har klaret sig bedre i skolen/uddannelse, var brugerne imidlertid mere positive i midtvejsevalueringen med 29 %, der svarede i høj grad, 30 %, der svarede i nogen grad.

Figur 5.7 Virkning - uddannelse og arbejde

I de åbne besvarelser fremhæver flere, at de generelt er blevet gladere, har fået mere energi og er blevet mere motiveret i hverdagen, hvilket har en positiv indflydelse på deres skolegang. Endvidere nævner flere brugere, at de er blevet bedre til at samarbejde og lære fra sig. I det følgende giver de børn og unge, som vurderer, at de klarer sig bedre i skolen eksempler på, hvad aktiviteten har betydet for den måde, som de klarer sig i skolen på:

"Jeg tænker mere klart og mere kreativt og er mere frisk i skolen."

"Når man er til fodboldtræning, skal man lytte til træneren, så lytter man også mere til lærerne i skolen."

"Jeg har fået bedre selvtillid til at stå frem og tale foran andre."

"Den giver mig et afbræk i hverdagen. Hvis ikke jeg var træner og spiller i klubben, vil jeg have noget sværere ved at motivere mig selv i hverdagen."

"Det øger min læringsproces i form af, at jeg kan tåle længere dage på skolen."

"Jeg er blevet bedre til at samarbejde med mine klassekammerater. Jeg har lært meget om holdånd og samarbejde i foreningen."

"Det hjælper, hvis man rører sig hver dag. Når jeg kommer hjem fra fodboldtræning, har jeg mere overskud til at lave lektioner."

I surveyen blandt de frivillige svarer 58 % af respondenterne, at indsatsen styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre i skolen/uddannelsen. Svarene fordeler sig med 14 %, der svarer i høj

grad, 44 % svarer i nogen grad, 15 % svarer i mindre grad/slet ikke og 28 % har svaret ”ved ikke/ikke relevant”.

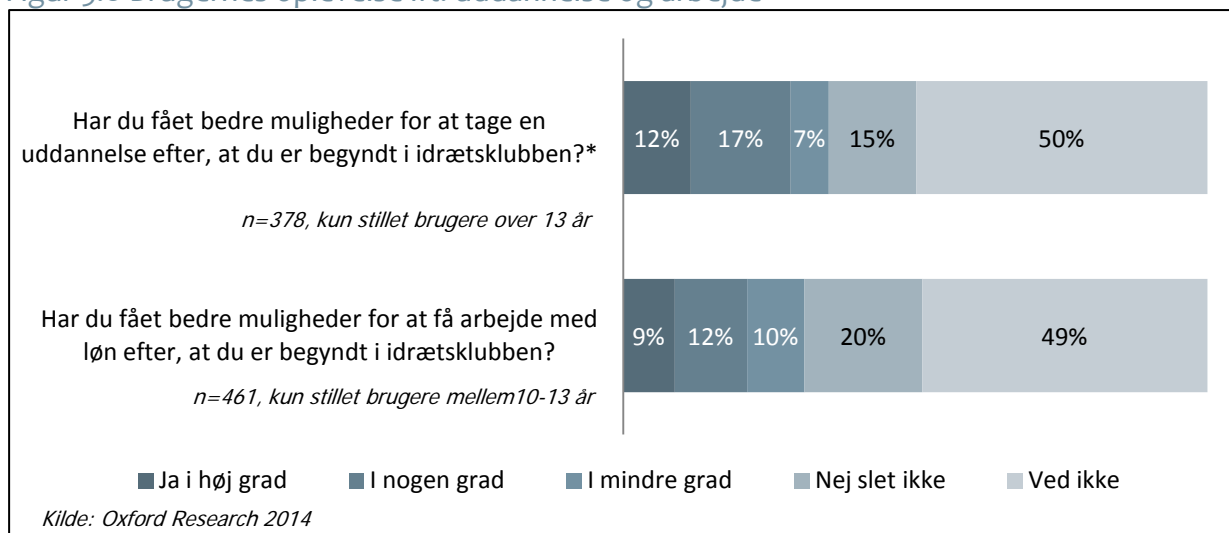
I de åbne besvarelser blandt de frivillige fremgår det ligeledes, at frivilligindsatsen har en positiv effekt på børnenes/de unges skolegang. En frivillig skriver således:

”Jeg er blevet ringet op af en forælder med en anden etnisk baggrund end danske, som var meget stolt over, at hans søn var blevet meget mere interesseret i skolen og volleyball frem for at lave ballade med sine venner. Sønnens skoledage var begyndt at gå godt, og han var samtidig blevet bedre til dansk.”

Figur 5.8 viser også respondenternes besvarelser ift. spørgsmålene om bedre muligheder for hhv. at tage en uddannelse og få et arbejde med løn. Her er svarene knapt så positive og mindre entydige end spørgsmålene om nuværende skolegang/uddannelse. 29 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse, mens halvdelen har svaret ”ved ikke”. 21 % svarer, at de har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn, mens ca. halvdelen svarer ”ved ikke”. Svarfordelingerne i midtvejsevalueringen ligger fordelt på nogenlunde samme vis.

Svarene fra de frivillige ligger på omtrent samme niveau som målgruppens. På spørgsmålet om, hvorvidt målgruppen får kompetencer/viden i forhold til at tage en uddannelse er svarfordelingen, at 11 % svarer i høj grad og 37 % svarer i nogen grad, 18 % svarer i mindre grad/slet ikke og 35 % svarer ved ikke/ikke relevant.

Figur 5.8 Brugernes oplevelse ift. uddannelse og arbejde

Årsagen til at en så stor en andel svarer ved ikke skyldes, at spørgsmålene for mange af brugerne ikke er relevante før længere ude i fremtiden. Det er således lettest at forholde sig til resultater og virkninger på kort sigt, mens det er sværere for børnene og de unge selv såvel som de voksne omkring dem at vurdere de langsigtede effekter af foreningsdeltagelse ift. uddannelse og arbejdsmarkedet. På trods heraf kan det forventes, at sports-

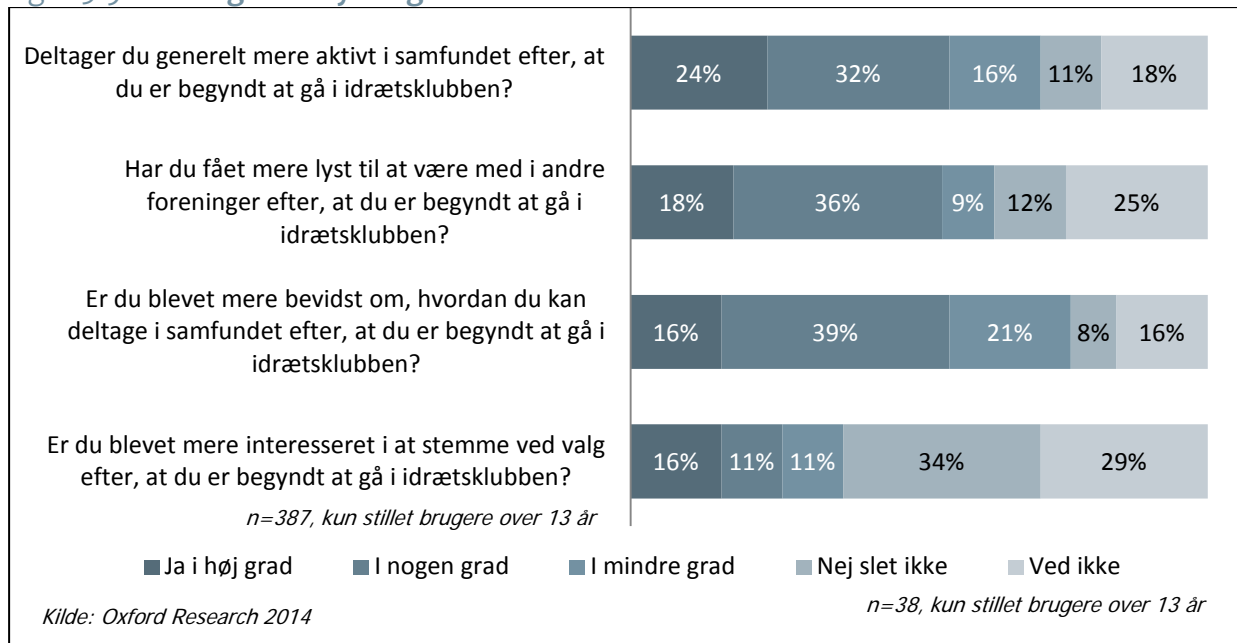
aktiviteter kan være med til at styrke børnenes og de unges disciplin, i form af, at de lærer at møde til tiden, samarbejde med andre og overholde aftaler. Dette understøttes af en bruger i de åbne kommentarer, som påpeger: *"Når jeg skriver i en ansøgning, at jeg også går til sport, kan min arbejdsgiver se, at jeg først og fremmest ikke er en døven type, og at jeg kan møde frisk op på arbejde."* Ligeledes kan de sociale kompetencer, der opnås igennem foreningsdeltagelse være med til at skabe bedre muligheder for at få et job eller gennemføre en uddannelse.

Det er ud fra ovenstående svært at konkludere på de langsigtede effekter, men meget tyder på, at den personlige udvikling og de sociale kompetencer, som målgruppen oplever på kort sigt, giver brugerne styrkede forudsætninger for at klare sig bedre ift. at få en uddannelse og et arbejde på sigt. Foreningsdeltagelse kan lære brugerne at skabe struktur i deres fritid og følge de regler samt værdier, der gælder i den pågældende forening. Disse er kompetencer som målgruppen kan tage med sig i andre sammenhænge. Ligeledes kan aktiviteterne give brugerne gode succesoplevelser, som kan styrke troen på dem selv i andre kontekster.

Virkning – øget tilknytning til civilsamfundet

Endelig er effektmålet om øget tilknytning til civilsamfundet i relation til målgruppen for Get2sport blevet målt på fire forskellige parametre. På spørgsmålet om, hvorvidt de unge har fået mere lyst til at være med i andre foreninger, efter at de er startet i en idrætsforening, svarer 54 %, at de i høj grad eller i nogen grad har fået mere lyst til at være med i andre foreninger, jf. figur 5.9. Svarene var nogenlunde fordelt på samme måde i midtvejsevalueringen. I slutevalueringen er målgruppen yderligere blevet spurgt ind til om, de deltager mere aktivt i samfundet, hvortil 56 % svarer, at det i høj grad eller i nogen grad er tilfældet. 55 % angiver, at de i høj grad eller i nogen grad er blevet mere bevidst om, hvordan de kan deltage i samfundet, mens 27 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad er blevet mere interesserede i at stemme ved valg. Ca. halvdelen af brugerne vurderer således, at de har fået en større tilknytning til civilsamfundet.

Figur 5.9 Virkning – tilknytning til civilsamfundet

De frivillige er blevet spurgt ind til, hvorvidt brugerne er blevet mere motiveret til at være med i andre foreninger. Det viser sig, at de frivillige er lidt mindre positive i deres vurderinger. Her svarer 9 % i høj grad, 24 % svarer i nogen grad, 17 % i mindre grad, 8 % slet ikke og 42 % ved ikke/ikke relevant. Den relativt lave interesse for andre foreninger kan skyldes, at de unge har et ønske om at blive i og bidrage til den forening, som de allerede er knyttet til. Som tidligere beskrevet rekrutteres de frivillige fx i høj grad blandt tidligere brugere. Der er med andre ord en stor loyalitet overfor den forening, man er medlem af.

Indikatorer for øget tilknytning til civilsamfundet har generelt været vanskelige at udforme på tværs i puljeevalueringen og har specifikt ikke samme centrale betydning for Get2sports egne målsætninger og aktiviteter som for nogle af de andre organisationer i puljen, særligt Dansk Ungdoms Fællesråd og dele af indsatsen hos Dansk Flygtningehjælp. I forlængelse heraf er det mindre relevant og ikke muligt for evaluators, at komme med præcise vurderinger af Get2sports indsats i relation til puljens effektmål omkring øget tilknytning til civilsamfundet.

5.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

Get2sport er et samarbejde mellem Danmarks Idrætsforbund (DIF) og udvalgte kommuner og idrætsforeninger i de mest udsatte boligområder i Danmark. Get2sports aktiviteter er rettet mod at skabe bæredygtige foreninger, der kan rumme børn og unge, herunder med anden etnisk baggrund end dansk.

Get2sport har siden baselinemålingen i 2010 fået flere brugere og frivillige, så der i dag er 6416 børn og unge under 18 år og 2778 brugere med anden etnisk baggrund end dansk i Get2sportforeningerne. Inklusiv de nye medlemsforeninger og medlemmer over 18 år er antallet af brugere helt oppe på 9322. Det er en stigning på

26 % i antallet af brugere, mens andelen af frivillige er steget med 21 %. Således følges andelen af brugere og frivillige godt, hvilket er vigtigt for at opretholde kvaliteten i tilbuddene.

Som det også blev beskrevet i midtvejsevalueringen fra 2012 er Get2sport organiseret efter en utraditionel, netværksstyret model. Denne model viser sig i nærværende evaluering fortsat, at være særdeles hensigtsmæssig til at skabe et forpligtende samarbejde mellem idrætsforeninger, kommuner og andre aktører om at skabe social integration i udsatte boligområder. Evalueringen viser således, at der både kvantitativt og kvalitativt er tale om, at samarbejdet er bredt funderet i de lokalsamfund, som Get2sport opererer i.

Evalueringen viser endvidere, at børnene og de unge i høj grad trives i de fællesskaber, som foreningerne danner ramme om, og at deltagelse i foreningerne giver dem nye venner/et større netværk. Ligeledes fremgår det klart, at deltagelse i idrætsforeningen har en positiv indflydelse på børnene og de unges selvtillid. Evaluatoren vurderer, at den forøgede selvtillid og de sociale kompetencer, som brugerne opnår ved at deltage i aktiviteterne i trygge rammer er grundstenen for at øge målgruppens tilknytning til uddannelse/arbejdsmarkedet og civilsamfundet. Det sociale fællesskab, som brugerne oplever at blive en del af, kan således være med til at bryde isolation, styrke målgruppens netværk og derigennem fremme integrationen.

Brugerne vurderer desuden, at de er blevet gladere for at gå i skole og klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse. Brugerne begrundet dette med, at de har fået mere energi og overskud, blevet bedre til at samarbejde med andre og fået mere motivation i hverdagen. Imidlertid har deltagelse i Get2sport-foreninger kun meget begrænset indvirkning på målgruppens danskundskaber. Det vurderes derfor, at det er de socialiserende effekter af foreningsdeltagelse og den øgede selvtillid som bidrager til effekten i relation til uddannelsessystemet.

I forhold til spørgsmålene om bedre muligheder for hhv. at tage en uddannelse og få et arbejde med løn er svarene knapt så positive og mindre entydige end spørgsmålene omkring nuværende skolegang/uddannelse. 29 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse og 21 % svarer, at de har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn. Dette skyldes formentlig, at de fleste af brugerne er skoleelever, som har forholdsvis lange udsigter til at skulle gennemføre en uddannelse eller indgå på arbejdsmarkedet, hvorfor de har svært ved at relatere sig hertil og se sammenhængen til Get2Sports aktiviteter.

De langsigtede effekter er således sværere at vurdere for brugerne, men på baggrund af de kortsigtede effekter som øget selvtillid og netværk foruden større glæde ved at gå i skole vurderer evaluator, at Get2sports målgruppe har styrket deres forudsætninger for at klare sig bedre ift. at få en uddannelse og et arbejde på sigt.

Anbefalinger til Get2sport

Fremadrettet vurderer evaluator, at Get2sport kan fokusere på følgende forhold:

- **Fortsætte arbejdet med aktiv understøttelse af den netværksbaserede organiseringsmodel.** Det anbefales, at DIF's konsulenter fortsat efter behov understøtter foreninger og kommuner i den netværksbaserede organiseringsmodel. Derved plejes og vedligeholdes de eksisterende netværk og viden kan rejse på tværs af lokale Get2Sport afdelinger.

- **Udvidelse af samarbejdsrelationer med folkeskoler.** Den nye folkeskolereform, som træder i kraft i august 2014 medfører ændringer af folkeskolens hidtidige struktur og rammerne for børnenes fritidsliv og medfører et øget krav om motion og bevægelse i skoledagen. Det anbefales derfor, at Get2sport overvejer at etablere et endnu tættere samarbejde med folkeskoler end det er tilfældet på nuværende tidspunkt med hensigt på at indgå som en aktiv del af den nye reform ved at tilbyde idrætsaktiviteter, som kan fremme bevægelsen i skolen. En tæt samarbejdsrelation med folkeskolerne vil i større omfang integrere børnenes foreningsliv i skolens rammer, hvorved flere børn og unge kan blive motiverede for at deltage i foreningslivet.
- **Større fokus på aktiviteter, som også er målrettet piger.** Det anbefales, at der udvikles og tilbydes flere aktiviteter målrettet piger i Get2sport regi for at tiltrække flere piger til foreningerne.
- **Forsat fokus på aktivering af forældrene.** En tæt dialog mellem forældrene og frivillige kan give forældrene en forståelse for betydningen af de frivilliges arbejde og motivere forældrene til selv at deltage i foreningslivet samt motivere deres børn. Get2sport bør således fortsat afholde arrangementer, hvor forældrene inviteres. I den kontekst er det nødvendigt at have for øje, at kontakten til de unge og familierne må ske på deres præmisser, og at forældre med anden etnisk baggrund i højere grad kan have brug for hjælp og støtte til at blive ført ind i foreningslivet.

6. KVINFO's mentornetværk

KVINFOs mentornetværk startede i 2002 som et pilotprojekt, der skulle etablere en mentorordning for kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Dermed kunne KVINFO skabe synergier mellem de ofte højtuddannede, eksisterende brugere af KVINFO og etniske minoritetskvinder med brug for forskellige former for støtte til at realisere deres potentiale på arbejdsmarkedet og komme videre med deres liv i Danmark.

I dag spænder KVINFO's målgruppe mere bredt over etniske minoritetskvinder både med og uden eksisterende uddannelser og med meget varierende eksisterende ressourcer.

I dette kapitel afdækkes resultater og virkninger af KVINFOs mentornetværk.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt brugere ('mentees') i KVINFOs mentornetværk
- En survey blandt frivillige ('mentorer') i KVINFOs mentornetværk
- Et fokusgruppinterview blandt 8 mentees fra KVINFOs afdeling i København
- Kvalitativt interview med projektlederen for KVINFOs mentornetværk
- Registreringsdata fra KVINFO, herunder statusrapport.

6.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Målgruppen for KVINFOs mentornetværk (i det følgende bruges også blot KVINFO som betegnelse for KVINFOs mentornetværk) er voksne kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Målgruppen kan kategoriseres i to undergrupper:

- Etniske minoritetskvinder med eksisterende uddannelser og relativt mange eksisterende ressourcer, men som alligevel oplever at have svært ved at bringe deres kompetencer i spil på det danske arbejdsmarked. Det er typisk grupper, som opfattes som ressourcestærke, hvilket de også er isoleret set i forhold til deres faglige kompetencer. Fælles gælder imidlertid, at kvinderne står uden faglige netværk og mangler viden om det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem. Mange føler sig socialt isolerede, har svært ved at finde et job, - og især et job, som svarer til deres uddannelsesmæssige og faglige baggrund - og mangler det sidste skub for at komme videre med deres liv.
- Etniske minoritetskvinder med begrænsede eksisterende ressourcer og komplekse problemstillinger. Disse kvinder er langt fra arbejdsmarkedet, hvilket typisk betyder, at kvinderne har andre problemer end ledighed, som f.eks. begrænsede danskundskaber, manglende sociale netværk, fysisk og psykiske lidelser samt manglende viden om regler og rettigheder.

Mentornetværkets mål er på længere sigt at bidrage til integration af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i det danske samfund og på det danske arbejdsmarked. Ligeledes er det et mål at fremme målgruppens aktive deltagelse og inklusion på alle samfundsniveauer.

Som et trin på vejen mod disse langsigtede mål ønsker KVINFO på kort sigt at styrke den enkelte mentee's selvtilid i forhold til egne ressourcer. Samtidig er det et mål at styrke den frivillige integrationsindsats ved at mobilisere velforankrede kvinder i civilsamfundet til mentorarbejdet. Gennem aktiviteterne ønsker KVINFO

at skabe dialog og erfaringsudveksling, som bidrager til, at mentees og mentorer får en større forståelse for og viden om hinanden.

Mentornetværkets hovedaktivitet er mentoring – en én til én relation baseret på mentees ønsker og behov, og på mentors ønsker om, hvad hun kan bidrage med i mentorprocessen. En mentee kan eksempelvis ønske at blive matchet med en mentor med samme uddannelsesmæssige baggrund, som menteen selv. Mentorer kan ligeledes ønske mentees, der eksempelvis har brug for støtte til at komme igennem sin uddannelse. Derudover foretages en forventningsafstemning blandt både mentee og mentor om, hvad man kan forvente af relationen og af hinanden. I forbindelse med matchningen af mentee og mentor indgås en mentoraftale, hvori konkrete mål for forløbet aftales. Mentoraftalen indtastes elektronisk, og ved endt mentorforløb evaluerer både mentee og mentor ved brug af spørgeskema på udbyttet af mentorforløbet. Matchene gælder ét år ad gangen, med mulighed for at fortsætte relationen, hvis begge ønsker det. KVINFOs Mentornetværk har udviklet en database, som gør det muligt at håndtere det store antal deltagere i KVINFOs Mentornetværk herunder monitorere det enkelte mentorforløb, matchning af nye par og udtræk af data på deltagerne (fx oprindelsesland, civilstatus, uddannelse mv.).

Mentorforløbene er hovedsagligt baseret på fysiske møder mellem mentorer og mentees imellem, men som noget nyt har KVINFO fra januar 2012 med støtte fra Arbejdsmarkedsstyrelsen afprøvet e-mentoring med henblik på at støtte unge mænd og kvinder med anden etnisk baggrund. Projektet muliggør, at mentorpar kan mødes online på tværs af landet, således at tilbuddet om mentoring kan tilbydes bredere ud i landet til mentorer og mentees uden for de store byer. Ifølge projektlederen appellerer e-mentoring især de unge mænd, som tiltales af den strukturerede, distancerede og professionelle relation til deres mentor. Denne nye type for mentoring giver således mulighed for mere fleksible mentorforløb.

Matchning af mentor og mentee foretages af lønnede medarbejdere i KVINFO, som gennemfører samtaler med både mentorer og mentees med henblik på de mest optimale matches, men KVINFO arbejder frem imod i højere grad at inddrage de frivillige i matchningsprocesserne, så de på lang sigt kan være med til at gennemføre interview og foretage matches.

Siden midtvejsevalueringen har KVINFO desuden arbejdet på at effektivisere matchningsprocessen ved at afholde speedinterview, hvor alle mentees bliver samlet på en aften og får en fælles introduktion. I løbet af aftenen bliver alle interviewet, så medarbejderne allerede i den kommende uge kan gå i gang med at lave nye matches. Projektlederen påpeger, at processen har vist sig, at fungere fint og effektivt, uden at det har været på bekostning med kvaliteten:

”Vi inviterer mange mentees ind og laver fælles introduktion, og så kan man i løbet af en aften nå at interviewe rigtig mange, så det gik hurtigt. Allerede i den kommende uge, kunne man så begynde at lave matches. Nogle var kritiske over for det, men det fungerer helt fint. Det har været rigtig positivt.”

Foruden mentorordningen arrangerer KVINFOs mentornetværk ligeledes netværksaktiviteter og kurser, som typisk mere gruppebaserede aktiviteter. Disse inkluderer workshop over en eller flere dage, ERFA-møder, foredrag, paneldebatter og lignende. Ofte vil det også være de frivillige, som stiller op til diverse foredrag og workshops.

Status på antal brugere og frivillige

I løbet af 2013 har der været 966 brugere (mentees) og 861 frivillige (mentorer), der har været aktive i mentornetværket. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr.1. november yderligere 2270 tilknyttede brugere og frivillige, der tilbydes at deltage i arrangementer og lignende. Der er i alt 445 aktive mentorpar, heraf er 282 blevet matchet i 2013.

Ud af den samlede gruppe af brugere, er *aktive* mentees og mentorer således den gruppe brugere, som aktuelt er matchet i et mentorpar eller står på venteliste til at blive matchet. Som det fremgår af tabel 6.1, er der kommet en del flere brugere og frivillige med i mentornetværket siden midtvejsevalueringen.

Netværksdeltagere dækker både over tidligere mentees, mentorer og andre, som ikke er nogen af delene, men som alligevel har ønsket at have tilknytning til mentornetværket. Netværksdeltagere bidrager bl.a. med at sende efterlysninger ud i deres netværk efter nye mentorer, og nogle netværksdeltagere stiller op som foredragsholdere ved workshop og kursus. Antallet af netværksdeltagere ligeledes steget en smule siden midtvejsevalueringen.

Tabel 6.1 Antal mentees og mentorer i KVINFO ved baselinemåling, midtvejs- og slutevaluering

Tidspunkt for måling	Antal aktive mentees (pr 1.november 2013)	Antal aktive mentorer (pr 1.november 2013)	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk	Mentorpar	Antal netværksdeltagere
Baseline (2010)	669 ¹	1411 ²	Ca. 200		
Midtvejs (2012)	661 ¹	683 ¹	143 ³	402	2121
Slut (2013)	966 ¹	861 ¹	146	445	2270

¹ Ekskl. netværksdeltagere

² Udregnet som 'antallet af mentorer siden 2002' minus 'antallet af udmeldte mentorer pr 1.6. 2010'. Der er ikke tal for aktive mentorer i 2010

³ Udregnet ud af alle mentorer tilknyttet mentornetværket pr 1.11.2013 (853 mentorer)

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra KVINFO

Som det fremgår af tabel 6.1 er antallet af mentorer umiddelbart reduceret fra baselinemålingen til midtvejsevalueringen. Faldet i antal mentorer skyldes dog i høj grad en ”oprydning” i registreringerne hos KVINFO i 2012. Faldet er altså ikke et udtryk for et reelt fald i antal mentorer, men at der i midtvejs- og slutevalueringen alene medtages mentorer, som er *aktive*⁹. Dette forklarer ligeledes faldet i antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk.

Det skal bemærkes, at KVINFOs bevilling fra satspuljen er faldet fra 5 millioner kr. årligt i 2010 og 2011 til 4 millioner kr. årligt i årene 2012 og 2013. KVINFO har imidlertid været i stand til at fastholde omtrent samme aktivitetsniveau siden med færre midler både i 2012 og 2013.

⁹ Ud af den samlede gruppe af brugere, er *aktive* mentees og mentorer den gruppe brugere, som aktuelt er matchet i et mentorpar eller står på venteliste til at blive matchet.

6.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

KVINFO blev oprettet under Kulturministeriet i 1987 og er et selvejende videns- og forskningscenter for køn, ligestilling og etnicitet. Organisationens primære opgave er at initiere og formidle forskning samt medvirke til ligestilling i Danmark.

KVINFOs mentornetværk er tildelt i alt 18 millioner kr. fra puljen fordelt over fire år.

Mentornetværket har ved slutevalueringen 2 medarbejdere ansat i fuldtidsstillinger, men har planer om at ansætte en ekstra medarbejder.

Afdelingen i København åbnede som den første i 2004. En afdeling i Aarhus fulgte efter i 2005, mens afdelinger i Esbjerg og Odense åbnede i henholdsvis 2005 og 2006. I 2009 startede et pilotprojekt i Tingbjerg i Københavns Kommune med midler fra Integrationsministeriet og Københavns Kommune.

I forbindelse med ansøgningen til puljemidlerne i 2010 besluttede KVINFOs mentornetværk at nedlægge afdelingerne i Tingbjerg, Aarhus og Esbjerg som selvstændige netværksafdelinger. Tingbjergafdelingen fungerer nu som en del af afdelingen i København, mens afdelingerne i Aarhus og Esbjerg understøttes via en samarbejdsaftale, men det er uden økonomi og uden driftstilskud via satspuljemidlerne.

Siden midtvejsevalueringen i 2012, er afdelingen i Odense ligeledes blevet nedlagt, men KVINFO kører fortsat et samarbejde med Odense kommune vedr. et pilotprojekt. Nedlægningen af afdelingen i Odense betyder, at KVINFO i dag udelukkende opererer fra afdelingen i København, som stadig er omfattet af støtte fra puljen om videreførelse af den frivillige integrationsindsats. Afdelingen står for en række tværgående opgaver i relation til administration, koordination samt videnopsamlings- og formidlingsopgaver.

Hos KVINFO er det de lønnede medarbejdere, som står for at rekruttere; interviewe og matche mentees og mentorer; opfølge og supervisere samt evaluere mentorforløbene. Yderligere står de for at arrangere og facilitere fælles netværksarrangementer, kurser for de frivillige samt undervisning/uddannelse af mentorer. Det er imidlertid planen, at de frivillige løbende skal inddrages mere i matchningsprocessen. Endvidere støtter medarbejderne op omkring eventuelle spørgsmål eller problemer, som mentorer eller mentees får i mentorforløbet.

I København har der fra primo 2012 til ultimo 2013 som tidligere nævnt kørt et pilotprojekt vedr. e-mentoring for unge mellem 16-24 år med støtte fra Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Samarbejdsrelationer i projektet

Det er et særskilt effektmål i puljeevalueringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 6.2 viser udviklingen i antallet af samarbejdsrelationer blandt de fem vigtigste typer af samarbejdspartnere for KVINFOs mentornetværk fra baselinemålingen i 2010 til slutevalueringen i 2013.

Tabel 6.2 KVINFOs fem vigtigste samarbejdspartnere ved slutevalueringen

Tidspunkt for måling	Øvrige samarbejdspartnere	Uddannelsesinstitutioner	Andre frivillige foreninger	Afdelinger i kommuner	Etniske minoritetsforeninger
Baseline (2010)*	19 ¹ 12 ²	5	0	8 ³	0
Midtvejs (2012)	15	10	5	5	4
Slut (2013)	19	16	6	9	6

¹ Inkl. udenlandske partnere

² Ekskl. udenlandske partnere

³ Tallet er ekskl. 3 kommunale afdelinger i Esbjerg og Vardø

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra KVINFO

Som det fremgår af tabellen er der overordnet tale om en stigning i antallet af og samarbejdspartnere. Mentornetværket har inden for de seneste år indledt nye samarbejdsrelationer inden for tabellens fem kategorier. Der er også indledt nye samarbejdsrelationer med boligforeningen ”International Kvindebazar, Vollsmose Kulturhus” og med to aktører på statsniveau: ”Viden der Virker” (Socialstyrelsen) samt Undervisningsministeriet, Gymnasiekontoret.

Antallet af samarbejdsrelationer med afdelinger i kommunen er næsten fordoblet, hvilket er positivt. De tre kommuner, hvis afdelinger KVINFO indgår i samarbejde med er følgende: Københavns kommune, Odense kommune og Vejle kommune. De nye samarbejdspartnere i kommunerne består bl.a. af: Børne- og familiecentret på Nørrebro; Jobcenter på Skelbækgade samt Videnscenter for Integration i Vejle Kommune.

KVINFO er desuden indgået i et nyt samarbejde med Odense kommune, hvor de får en konsulentrolle ift. at matche borgere henvist af kommunen med mentorer fra KVINFOs mentorkorps. Udfordringen bliver at kombinere det frivillige engagement fra mentorerne med borgere, som fx bliver henvist på baggrund af deres status som modtagere af sociale ydelser.

Endvidere har KVINFO fået to nye samarbejdsrelationer inden for expatområdet. Det drejer sig om International Community i Odense og DTUs Spouse Career Workshop på Danmarks Tekniske Universitet.

Evaluator vurderer, at det er positivt, at KVINFO siden midtvejsevaluering har øget antallet af samarbejdspartnere og er kommet i dialog med de kommunale beskæftigelsesafdelinger om at få de målgrupper, som de er fælles om, tættere på og/eller ind på arbejdsmarkedet.

De frivilliges udbytte af projektet

Der er i alt 205 besvarelser fra frivillige i KVINFOs mentornetværk. Ud af de 205 respondenter, er der 33 respondenter, som ikke har deltaget i aktiviteter i KVINFOs mentornetværk. Profilen på respondenterne af fri-

villigsurveyen viser, at størstedelen er kvinder, der er tilknyttet arbejdsmarkedet. Således er 66 % i arbejde, 17 % pensionister, 4 % studerende og 4 % arbejdssøgende.

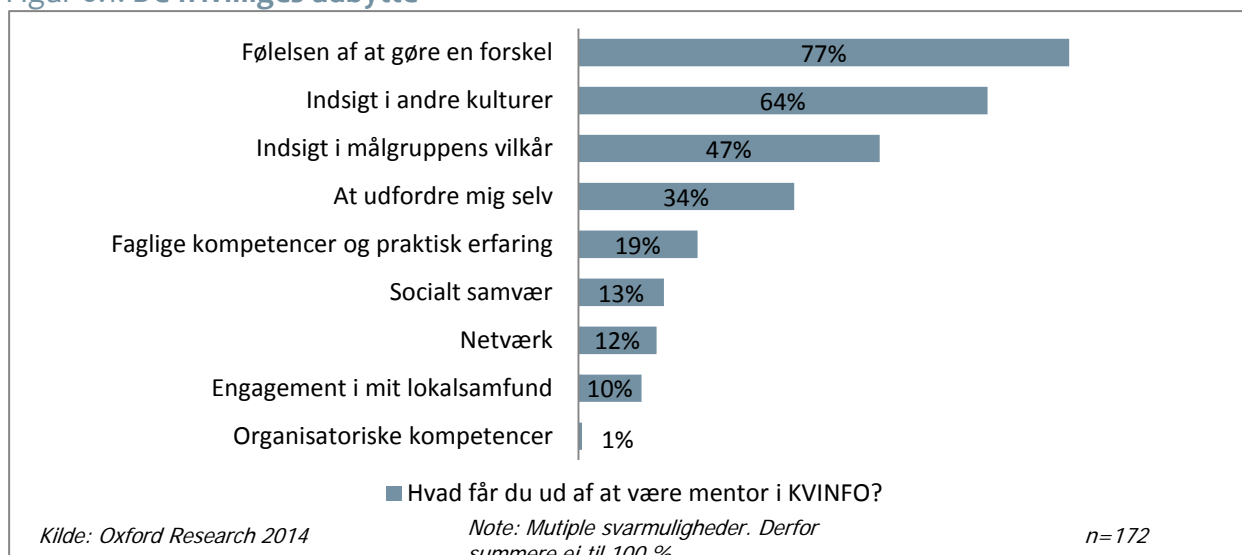
7 % er mellem 20-29 år, 24 % er mellem 30-39 år, mens hhv. 20 % og 23 % er mellem 40-49 år og 50-59 år. Den største gruppe af frivillige er over 60 år, nemlig 26 %. Hovedparten er tilknyttet KVINFOs afdeling i København (81 %), mens de resterende er tilknyttet afdelingen i Vollsmose, Odense.

Når stikprøven fra surveyen sammenholdes med populationsdata fra KVINFO fremgår det, at de ældre frivillige 60 år+ især er overrepræsenteret i surveyen, mens gruppen af 40-49-årige er underrepræsenteret. Udtræk fra Mentornetværkets database efterår 2013 viser, at 14 % af de frivillige er ældre end 60 år, mens 28 % af de mellem 40-49 år. Den høje andel af ældre frivillige i surveyen skyldes formentligt, at det er den gruppe, som bedst har mulighed for at afsætte tid til at besvare surveyen. Endvidere er mentorerne i Odense en smule overrepræsenteret i surveyen (19 %), mens der er 15 % af de frivillige, som befinder sig i Odense ifølge KVINFOs egne data.

I alt 68 % af respondenterne bruger 1-5 timer om måneden på mentorarbejdet, 20 % bruger 6-10 timer og 10 % bruger mere end 10 timer.

Når det gælder de frivilliges udbytte ift. mentorarbejdet, har billedet ikke ændret sig synderligt meget siden midtvejsevalueringen. Som det fremgår af figur 6.1, er følelsen af at gøre en forskel et meget væsentligt udbytte for mentorerne hos KVINFO. Samtidig angiver lidt over to-tredjedele af respondenterne at indsigt i andre kulturer er et personligt udbytte af mentorarbejdet.

Figur 6.1: De frivilliges udbytte

Betydningen af at kunne gøre en forskel og få indsigt i andre kulturer og målgruppens vilkår fremhæves i de åbne besvarelser:

”At være mentor er noget af det absolut mest meningsfulde jeg beskæftiger mig med. Det er helt fantastisk berigende at møde stærke, ressourcefulde kvinder, der indgår så åbent og positivt i en mentor-mentee relation. At jeg er blevet nære venner med mine mentees efterfølgende og har kontakt med en hel del af de mentees, jeg har rådgivet ved siden af - det siger det hele. Kvinder, der hjælper hinanden er stort.”

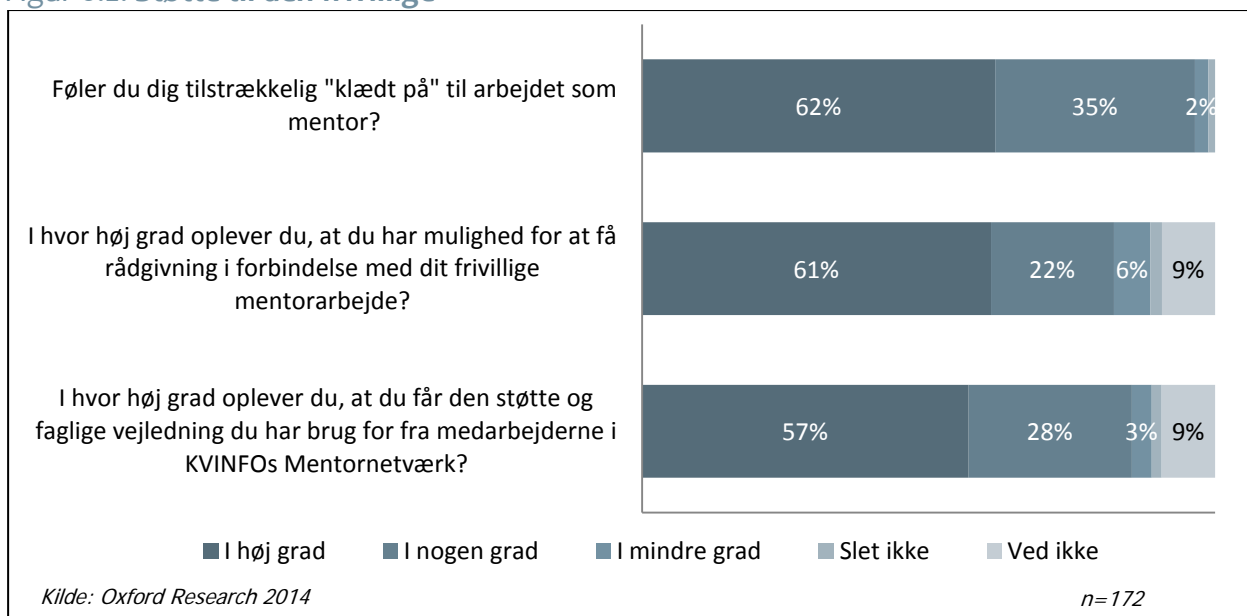
”At være mentor i KVINFOs Mentornetværk har givet mig en ny indsigt i menneskers vilkår. Det har givet mig venskab med mine mentees, som hurtigt er blevet meget dybe venskaber, omend af en lidt anden karakter end dem jeg har med mine danske veninder. Når man er mentor giver man noget af sig selv, men man får også meget igen, når man fornemmer at man har hjulpet et andet menneske til at gå i en retning, som viser sig at være rigtig for det menneske - det har faktisk overrasket mig, hvor stor en ting, det bliver i ens liv.”

”Jeg har fået øget kendskab til andre kulturer, og hvordan kultur påvirker det dagligt levede liv i en familie med anden etnisk baggrund. Jeg har fået indblik i hvordan danskere og Danmark ses med andre øjne – en unik viden jeg ellers ikke ville have fået.”

Gennem aktiviteterne skabes der således dialog og venskaber, som medvirker til at mentees og mentorer får en større forståelse for hinanden og en større viden i andre kulturer.

Det fremgår også af nedenstående figur 6.2, at mentorerne er godt tilfredse med den støtte og rådgivning, som de får fra KVINFO og føler sig godt klædt på til at varetage mentorarbejdet.

Figur 6.2: Støtte til den frivillige

Figuren viser, at 97 % i nogen eller høj grad føler sig tilstrækkeligt klædt på til arbejdet som mentor, mens hhv. 83 % og 85 % i nogen eller høj grad oplever, at de har mulighed for at få rådgivning og den støtte samt faglige vejledning, som de har brug for.

Der er generelt stor tilfredshed med støtten og rådgivningen fra KVINFO blandt mentorerne, hvilket afspejles i de åbne besvarelser. Flere udtrykker tilfredshed med mængden af kurser, som de har fået tilbudt og føler, at medarbejderne hos KVINFO er imødekommende og hjælpsomme. En respondent udtrykker det således:

”I Mentornetværket har de været usædvanligt lydhøre, fleksible og effektive og en kæmpe hjælp med de ekstra rådgivnings- og kursusaktiviteter jeg har afholdt. Som mentor har jeg fået al den støtte og opmærksomhed jeg har haft brug for.”

Det som efterspørges hos nogle af mentorerne er bedre opfølgning fra KVINFO’s side undervejs i forløbet og mere sparring, fx i form af en linje som mentorerne kan ringe til, når der føler at, der er barrierer, som gør at de ikke kan nå ind til deres mentee. Derudover er der nogle mentorer som savner flere erfaringsudvekslingsmøder og fælles arrangementer for mentorer og mentees.

6.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

I det følgende afsnit gennemgås resultater og virkninger for brugerne af KVINFOs mentornetværk i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

Afsnittet er baseret på de to surveys blandt hhv. brugere og frivillige, der er aktive i KVINFOs mentornetværk og fokusgruppeinterviewet blandt 8 kvinder fra KVINFOs afdeling i København samt et interview med mentornetværkets projektleder.

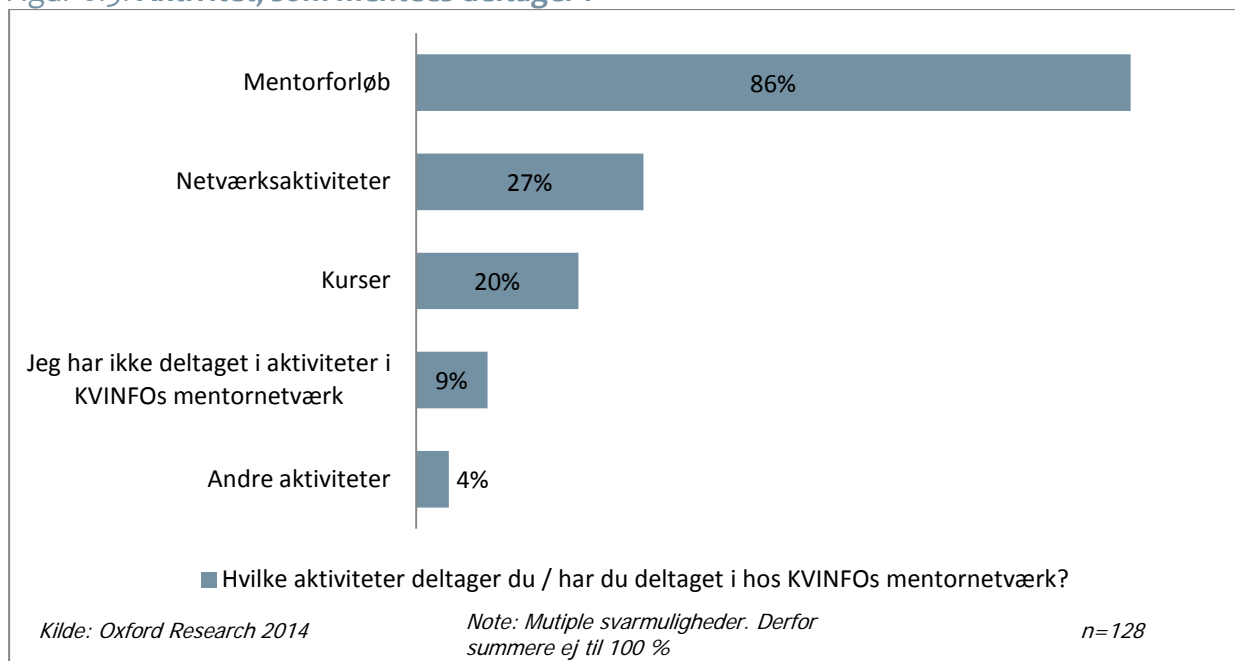
128 mentees har deltaget i surveyen, heriblandt er der 11 respondenter som ikke har deltaget i KVINFOs aktiviteter. 21 % af mentornetværkets mentees er mellem 20-29 år, 45 % er mellem 30-39 år, 27 % er mellem 40-49 år og 6 % er mellem 50-59 år. 99 % af respondenterne er kvinder.

Respondenterne i surveyen har generelt et højt uddannelsesniveau. 50 % angiver, at have færdiggjort en lang videregående uddannelse, mens hhv. 20 % og 7 % har gennemført en mellemlang eller kort videregående uddannelse. Blot 6 % har ingen eller højst en grundskoleuddannelse. Disse fordelinger stemmer godt overens med populationen i mentornetværket. Ifølge KVINFOs egne registreringer i statusrapporten 2013 har hhv. 43 % og 20 % har en lang eller en mellemlang videregående uddannelse, mens 10 % maksimalt har en folkeskoleuddannelse.

På trods af at en stor andel af mentornetværkets mentees er veluddannede, kan de stadig have brug for støtte i form af en mentor, som kan give dem den nødsagede viden til, at bringe deres uddannelsesmæssige kvalifikationer i spil i en dansk kontekst. Der kan også være forhold, som betyder, at den enkelte mentees har behov for en anden form for støtte, end blot den professionelle vejledning.

Figur 6.3 viser, at KVINFOs mentees hovedsagligt deltager i mentorforløb. Dette gør sig gældende for 86 % af mentornetværkets mentees. Herudover deltager KVINFOs mentees også i netværksaktiviteter og kurser.

Figur 6.3: Aktivitet, som mentees deltager i

Ikke overraskende er mentorforløb den aktivitet, som flest brugere deltager eller har deltaget i. Disse forløb strækker sig typisk over flere år og brugersurveyen viser, at 60 % af respondenterne har været en del af netværket i mere end 1 år. Omtrent fjerdedel har været med i mere end 2 år. Det viser sig også, at næsten halvdelen af mentornetværkets mentees har haft deres mentor i over 1 år (48 %), mens 29 % har haft deres mentor i mellem 7 og 12 måneder.

På trods af mentorforløbene ofte er længerevarende forløb, er der ikke nødvendigvis altid tæt kontakt mellem mentor og mentee undervejs i forløbet. 39 % af respondenterne har kontakt med deres mentor mindre end én gang månedligt, og for 47 % er kontakten 1-2 gange månedligt. Kun 10 % af respondenterne mødes mindst én gang ugentligt med sin mentor. Dette skal imidlertid ses i lyset af, at en stor andel af mentorerne kan forventes at have en høj faglig status, hvorfor der kan være begrænsninger i hvor meget tid mentoren kan afsætte til det frivillige arbejde. Andre gange kan det være mentornetværkets mentees som ikke har tid til at mødes jævnligt. En af informanterne i fokusgrupperne påpeger:

”Vi (mentee og mentoren) har mødtes 3-4 gange, men det har mest været mig, der har haft travlt. Min mentor har gerne villet mødes hver gang jeg har kontaktet hende, selvom hun kommer fra Helsingør.”

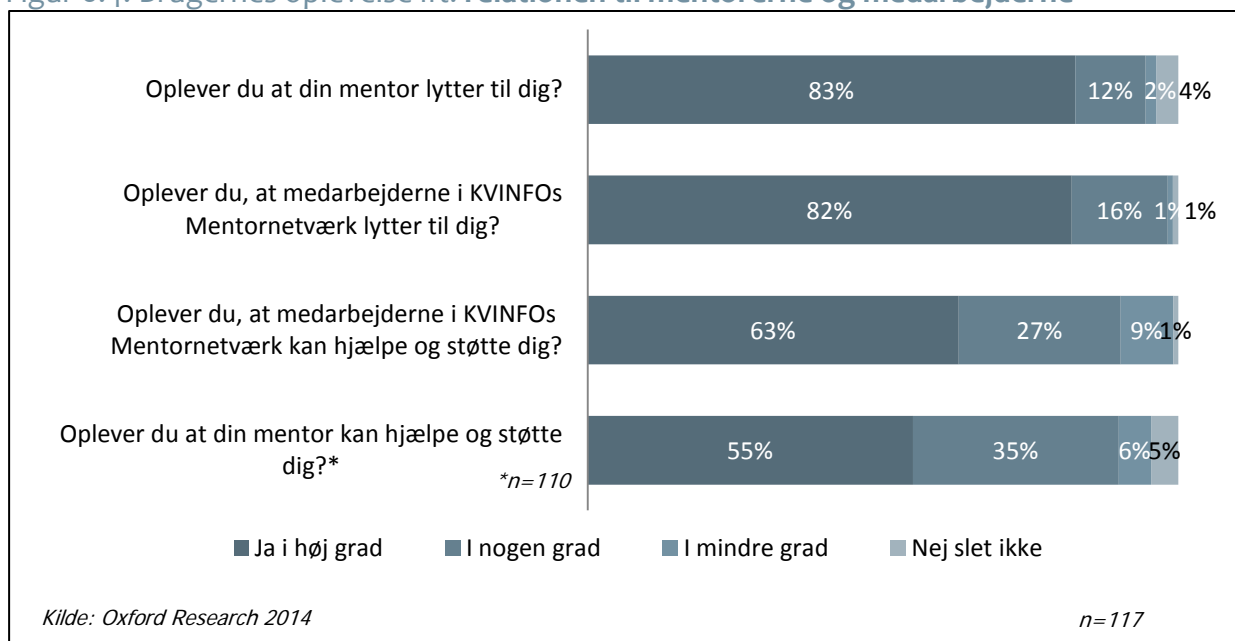
Der er således variation i hvilke forventninger, der er til mentor-mentee relationen fra begge parter. I den henseende kan det være en fordel for KVINFO, at udvide e-mentoring konceptet til at omfatte mentorforløb orienteret mod etniske minoritetskvinder, for at gøre møderne mere fleksible for begge parter.

Proces – opbygning af relationer

Relationen mellem mentor og mentee er det essentielle i mentornetværket. En tillidsfuld relation skaber grobund for menteens motivation og videreudvikling, derfor er det positivt, at brugersurveyen i høj grad viser, at brugerne i vid udstrækning har en god relation til deres mentor hos KVINFO.

Som det fremgår af figur 6.4 har 83 % af respondenterne i brugersurveyen svaret, at deres mentor i høj grad lytter til dem, mens 55 % angiver, at mentoren i høj grad kan hjælpe og støtte dem. Dette resultat er en anelse mere positivt end i midtvejsevalueringen, hvor 79 % oplevede at deres mentor i høj grad lyttede til dem, mens 55 % i høj grad oplevede at deres mentor kunne hjælpe dem.

Figur 6.4: Brugernes oplevelse ift. relationen til mentorerne og medarbejderne

Resultaterne viser, at brugerne i høj grad føler, at de bliver lyttet til. Der er dog en væsentlig mindre andel, der føler, at de i høj grad kan få den støtte og hjælp, som de har brug for. Alligevel skal det nævnes, at det er flot, at et overvejende flertal føler, at de får hjælp og støtte i nogen eller høj grad. Det beviser, at det er lykkedes KVINFO at skabe nogle succesfulde matches, hvor mentorparrene har kunnet skabe nogle gode relationer. Dette er en vigtig forudsætning, for at menteen kan udvikle sine personlige kompetencer, få en forståelse for det danske samfund og en øget tilknytning til arbejdsmarkedet

Det er interessant, at brugerne føler, at medarbejderne i KVINFO i højere grad kan hjælpe og støtte dem end mentorerne er i stand til. Det skyldes formentlig, at der er tale om forskellige typer af støtte og hjælp, som de kan få hos hhv. mentorer og medarbejderne i KVINFO. Mens KVINFOs medarbejdere kan hjælpe med administrative opgaver, som fx at matche en mentee med en mentor, kan mentoren i højere grad hjælpe på et professionelt eller personligt niveau.

Resultaterne i slutevalueringen er her ligeledes mere positive sammenlignet med midtvejsevalueringen, hvor 72 % i høj grad følte at medarbejderne lyttede til dem, mens 52 % i høj grad oplevede at medarbejderne kunne hjælpe dem.

Som nævnt i afsnit 1.1 (aktiviteter og målgrupper) har brugerne mange forskellige be væggrunde for, at melde sig til KVINFO. Der er dels mentees, der tilmelder sig med et ønske om, at få støtte til at finde job eller igangsætte/gennemføre et uddannelsesforløb, og dels mentees, som leder efter et ”socialt match”, hvor de i højere grad har brug for en mentor, som lytter til dem, viser forståelse for deres situation og støtter dem i det daglige. En informant fra fokusgruppeinterviewet beskriver relationen til sin mentor således:

”Hvis jeg har nogle hemmeligheder, kan jeg dele det med hende, ligesom hvis hun var min søster. Jeg snakker med hende om alt. Jeg kan dele alle mine tanker med hende.”

Det personlige tætte forhold er der flere mentees, der kan genkende i de åbne besvarelser. Her udtrykker en mentee det på følgende måde:

”Min mentor fungerer som en veninde end 'mentor'. Jeg nyder at mødes og snakke med hende om mit og hendes liv. Jeg har ikke mange danske venner, og derfor er jeg glad for at få en veninde via KVINFOs mentornetværk, som betød at jeg blev glad for at være i Danmark.”

For andre mentees er det den professionelle vejledning, som de søger efter hos en mentor:

”Det var vigtigt for mig, at finde en dansk kvinde, som kunne forstå mig og som havde erfaring med samfundet og min branche. Hun hjalp mig med at se, hvordan jeg kunne matche mine kompetencer med de behov, som de danske arbejdspladser har. Jeg skulle afklare hvad mine kompetencer var og lægge en plan. Hun har også hjulpet med mit CV. Det var svært for mig, at forstå hvad andre forventede af mig, så jeg vidste ikke, hvordan jeg kunne sælge mig selv bedst. Hun var god til at understrege de vigtigste punkter og kvaliteter.”

Mentornetværkets mentees har således forskellige behov og søger støtte inden for flere områder. Mens nogle ser deres mentor som en fortrolig, som de kan finde støtte og venskab hos, betragter andre deres mentor som en professionel sparringspartner, som kan introducere dem til det danske arbejdsmarked og hjælpe dem med at få en fod indenfor. Det kan således være en fordel for KVINFO at målrette deres indsats og gøre sig klar på, hvilken støtte de ønsker at tilbyde, og dermed hvor deres fokus skal ligge.

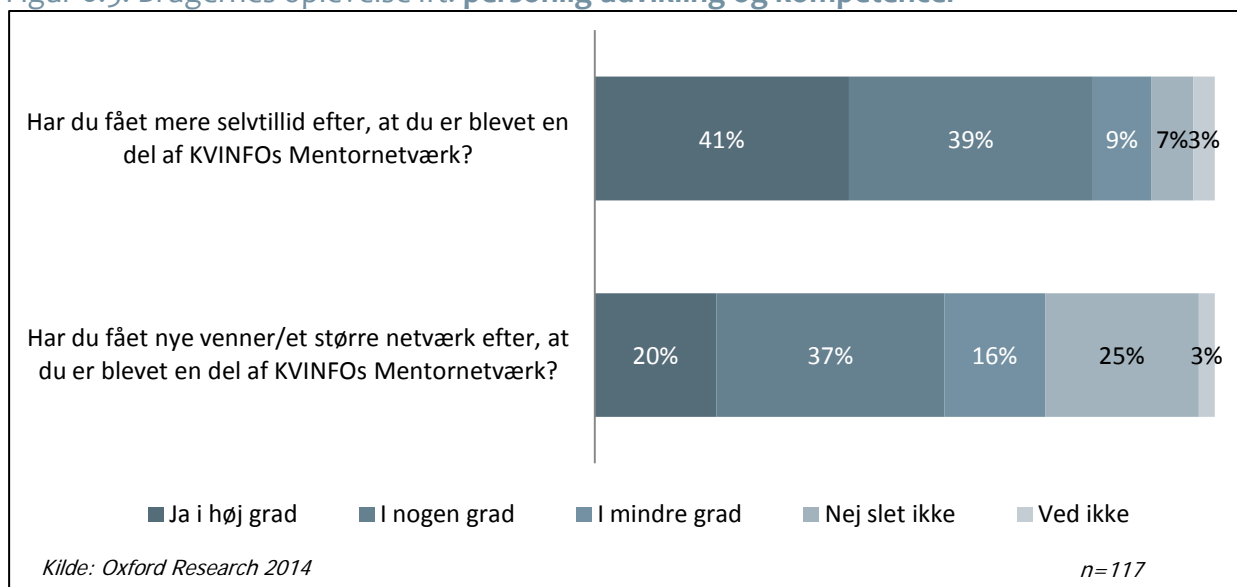
I fokusgruppeinterviewet med de otte mentees fra København træder det frem, at det ikke blot er mentoren som kan hjælpe de tilknyttede mentees, tværtimod kan mentornetværkets mentees også kan give noget værdifuldt til mentorerne. Som tidligere nævnt føler mentorerne, at de får udbytte af mentorforløbet bl.a. ved at få indsigt i andre kulturer og målgruppens vilkår samt gennem følelsen af at gøre en forskel. Det fremgår yderligere af interviewet, at mentornetværkets mentees også kan støtte mentorerne i andre sammenhænge. En mentee nævner, at hendes mentor oprindeligt er fra Jylland, hvorfor hun føler sig ensom i København. Gennem mentorforløbet har de været i stand til at ”integrere” sig sammen. En anden mentee fortæller, at hendes mentor ligeledes var jobsøgende og interesseret i et job i et internationalt firma. Menteeen præsenterede derfor

mentoren for sine kontakter, så mentoren kunne udvide sit internationale netværk. Der er således tale om et gensidigt forhold, hvor begge parter kan udvikle sig gennem relationen.

Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringen viser, at mentorforløbene er med til at styrke de tilknyttede mentees’ selvtillid. Som vist i figur 6.5 angiver 80 % af respondenterne i surveyen, at de i nogen eller høj grad har fået mere selvtillid efter at være blevet en del af netværket. Det er en stigning på 6 procentpoint fra midtvejsevalueringen i 2012. Når det gælder udvidelsen af vennekredsen/netværket, er der tale om en stigning på 4 procentpoint sammenlignet med 2012.

Figur 6.5: Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

En mentee fortæller om, hvordan KVINFO har givet hende bedre selvtillid i de åbne besvarelser:

”I KVINFO er de dybt interesseret i dig, i din succes. ”Vores mål at gøre, at du føler dig hjemme i Danmark” - det var det første jeg hørte, da jeg kom til KVINFO. Det lyder ret banalt. Alle siger det, men i KVINFO mener man det virkelig. Ved selve mentorforløbet og de forskellige netværksarrangementer får jeg en bedre selvtillid og bliver inspireret af de andre.”

Udover at give brugerne en større tro på sig selv, nævner en mentee også, at KVINFO kan hjælpe med at udvide sit netværk:

”Jeg begynder at se flere muligheder for mig i det danske samfund, både fagligt og socialt. Mit netværk er blevet større, og jeg tror mere på mig selv, fordi jeg bedre kan udtrykke mig på dansk.”

”Jeg oplever, at dét, at have et netværk, som man kan støtte sig til i høj grad hjælper mig, ved at give flere muligheder, bredder socialt og professionelt netværk. De sociale forbindelser betyder endnu mere, når der er tale om Danmark, danskere og det danske arbejdsmarked. I et homogent samfund som det danske er det ret svært at falde til, og dét at have en mentor både inspirerer, giver mod samt troen på ens selv og holder én kørende. Udover at støtte mig og lytte til mig, hjalp min mentor mig at afklare, hvad det er, jeg skal sætte som et mål. Hun har i høj grad brugt sit eget netværk for at hjælpe mig på vej op. Jeg ved, at det er ret svært at få et job i Danmark, der svarer til mine kompetencer; jeg søgte længe og på et tidspunkt så det hele bare sort ud. Dét, at jeg formår at bevare mod, er jeg taknemmelig til min mentor for.”

Brugersurveyen viser imidlertid, mentornetværket i højere grad giver brugerne større selvtilid end en udvidelse af vennekredsen/netværket. Dette skal imidlertid ses i lyset af, at udvidelse af netværket ikke nødvendigvis er en målsætning for alle brugere. Som tidligere nævnt kan det være meget forskelligt, hvad KVINFOs mentees har af forventninger til mentornetværket. Endvidere er KVINFO hovedsageligt båret af én til énaktivitet, som er bygget på den personlige relation, hvorfor det kan forventes, at mentoring i højere grad styrker selvtilid end venskaber/netværk. På lang sigt kan man dog have en formodning om at en øget selvtilid vil kunne øge menteens tilknytning til arbejdsmarkedet.

De frivillige er endnu mere positive i deres vurdering af mentorarbejdets betydning for brugernes selvtilid. Hele 92 % af respondenterne i frivilligsurveyen angiver, at mentorarbejdet i høj eller nogen grad har givet brugernes øget viden/kompetencer til at tro mere på sig selv. En lavere andel, 65 %, vurderer at mentorarbejdet i høj eller nogen grad har givet brugernes øget viden/kompetencer til at få flere venner/større netværk.

Styrkelse af danskkundskaber

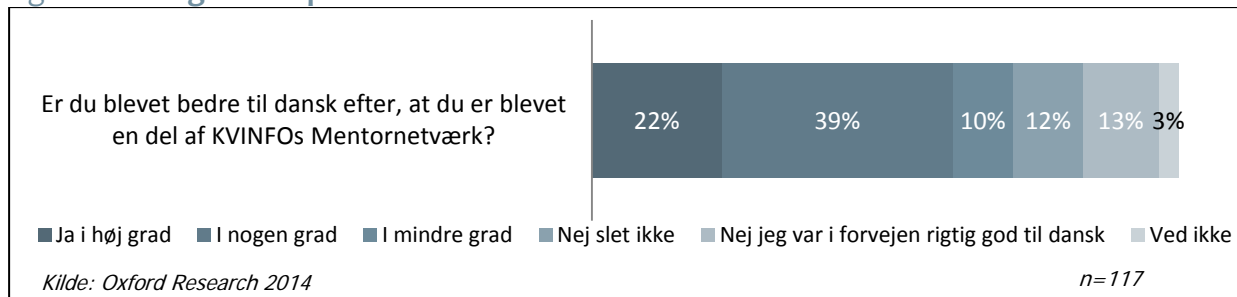
Et af målene som indgår i puljeevalueringen er en forbedring af brugernes danskkundskaber. 37 % af mentornetværkets mentees i frivilligsurveyen angiver, at de er flydende på dansk, 56 % angiver at de kan gøre sig forståelig og forstår det meste på dansk. De sidste 7 % forstår kun lidt dansk.

Blandt brugerne, som har deltaget i surveyen, oplever 61 %, at deres danskkundskaber er forbedret, mens 22 % i mindre grad eller slet ikke er blevet bedre til dansk. 13 % var i forvejen rigtig god til dansk, da de blev tilknyttet netværket. Andelen som i høj grad er blevet bedre til dansk er steget med 6 procentpoint siden 2012.

Følgende citat fra fokusgruppeinterviewet viser, hvordan en mentee gennem mentorforløbet har fået øjnene op for, at det har været nødvendigt for hende, at forbedre sine danskkundskaber:

”Mine veninder har altid sagt at jeg taler godt dansk. Min mentor var den første der sagde, at jeg skulle blive bedre til dansk. Hun er altid er ærlig for mig. Hun er god til at vise mig, hvad der er vigtigt at fokusere på.”

Figur 6.6: Brugernes oplevelse ift. danskkundskaber

Analysen af datamaterialet viser, at 87 % af de respondenter med et specifikt mål om at blive bedre til dansk har forbedret deres danskkundskaber. Denne gruppe respondenter er i langt højere grad blevet bedre til dansk, sammenlignet med andre respondenter, efter at være blevet en del af KVINFOs mentornetværk. Motivationen har således også en stor betydning for, hvilke resultater der opnås. Dette mønster gjorde sig også gældende i midtvejsevalueringen.

De frivillige er igen mere positive i deres vurdering af brugernes sproglige forbedringer, idet 80 % af respondenterne vurderer, at brugerne i høj eller i nogen grad er blevet bedre til dansk.

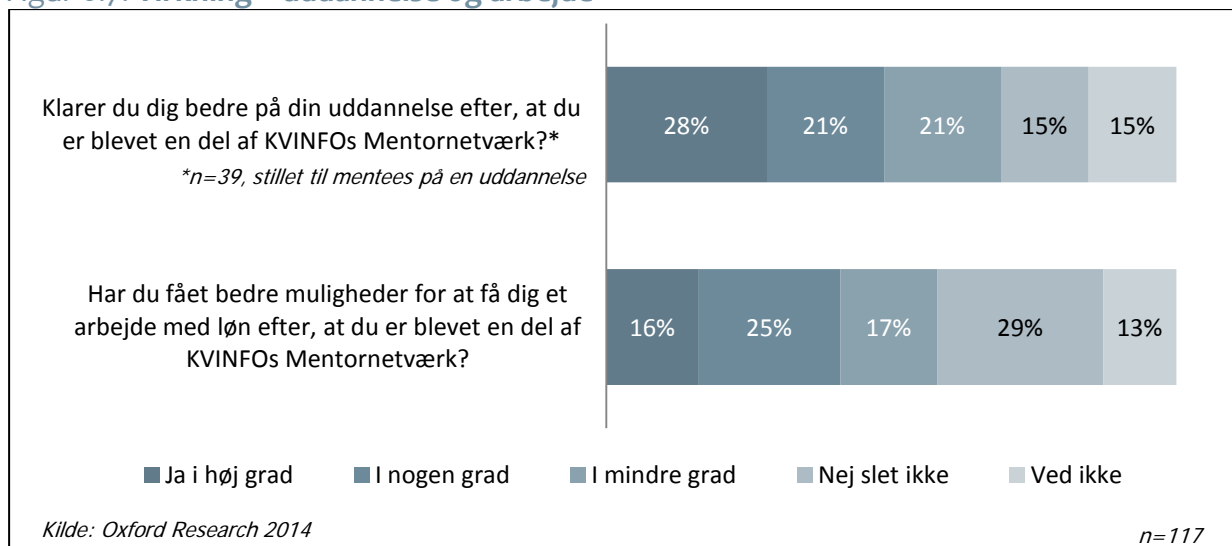
Virkning – uddannelse og arbejde

I dette afsnit belyses effekterne af det frivillige integrationsarbejde, og hvorvidt det har forbedret brugernes muligheder i forhold til uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Det fremgår af figur 6.7, at af de 39 respondenter, der er under uddannelse, angiver 49 %, at de klarer sig bedre på deres uddannelse efter at have fået en mentor. Det er et lille fald fra midtvejsevalueringen på 6 procentpoint. 21 % klarer sig kun i mindre grad bedre på uddannelsen, mens 15 % slet ikke klarer sig bedre. Det skal dog nævnes, at der er tale om en lille populationsstørrelse, på baggrund af hvilken, det kan være svært, at udlede konklusioner. Der er desuden kun to respondenter, som ikke har en uddannelse, hvorfor det ikke har været muligt, at sige noget om, hvorvidt mentornetværket giver de tilknyttede mentees bedre muligheder for at tage en uddannelse.

Resultaterne fra surveyen blandt de frivillige viser, at de frivilliges vurderinger ligger højere end brugernes. Her svarer 64 % af respondenterne, at mentorarbejdet styrker målgruppens kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre på uddannelsen. Svarene fordeler sig med 33 %, der svarer i høj grad, 31 % svarer i nogen grad, 12 % svarer i mindre grad/slet ikke og 25 % har svaret ”ved ikke”.

Figur 6.7: Virkning – uddannelse og arbejde

16 % af respondenterne i surveyen vurderer, at de i høj grad har fået bedre muligheder for at få et arbejde med løn efter at være startet hos KVINFO. 25 % mener i nogen grad at have fået bedre muligheder, mens 29 % vurderer, at deres muligheder for at få et lønnet arbejde slet ikke er forbedrede.

Mentorerne er her igen mere positive i deres vurdering af det arbejdsrelaterede spørgsmål. I alt 74 % af respondenterne i surveyen blandt frivillige vurderer, at brugerne i høj eller i nogen grad har fået bedre muligheder for et lønnet arbejde. Der er således en diskrepans mellem brugernes og de frivilliges vurdering.

Når det gælder muligheden for at få et arbejde med løn, er der sket betydelige forbedringer siden 2012. 29 % vurderede i midtvejsevalueringen, at de havde fået bedre muligheder for at få lønnet arbejde, mens andelen ligger på 41 % i år.

Brugerne er i år også blevet spurgt om, om de har fået et arbejde, efter de har været en del af KVINFOs mentornetværk. Her viser resultaterne, at 38 % af mentornetværkets mentees er kommet i arbejde. Dette stemmer meget godt overens med KVINFOs egne undersøgelser, som viser, at 31 % af dem, som ønsker et arbejde, har fået et arbejde. Af disse undersøgelser fremgår det endvidere, at 22 % svarer, at ”Jeg har fundet et job svarende til mine kvalifikationer” og 24 % svarer ”Jeg har fundet en praktikplads”.

NB: KVINFOs egne opgørelser er baseret på spørgeskemaundersøgelser blandt mentees efter afslutning af deres forløb, mens Oxford Researchs evaluering er baseret på svar fra mentees, hvoraf 4 % har været i netværket i under 6 måneder, 35 % i 6-12 måneder, 33 % i 1-2 år og 27 % i mere end 2 år.

Det må betragtes, at være et godt resultat, at over en tredjedel af brugerne er kommet i job ifølge brugersurveyen, på trods af de udfordringer der kan være på det danske arbejdsmarked for etniske minoriteter med eksterne uddannelser taget i andre lande (fx udfordringer ift. overførsel eller anvendelse af uddannelserne). Det kan imidlertid være svært at identificere de direkte årsager til de tilknyttede mentees' indtræden på ar-

bejdsmarkedet, idet det kan skyldes andre faktorer, som fx at brugerne har fået arbejde gennem deres eget netværk eller at der er større sandsynlighed for at få job, jo længere tid mentornetværkets mentees har boet i Danmark.

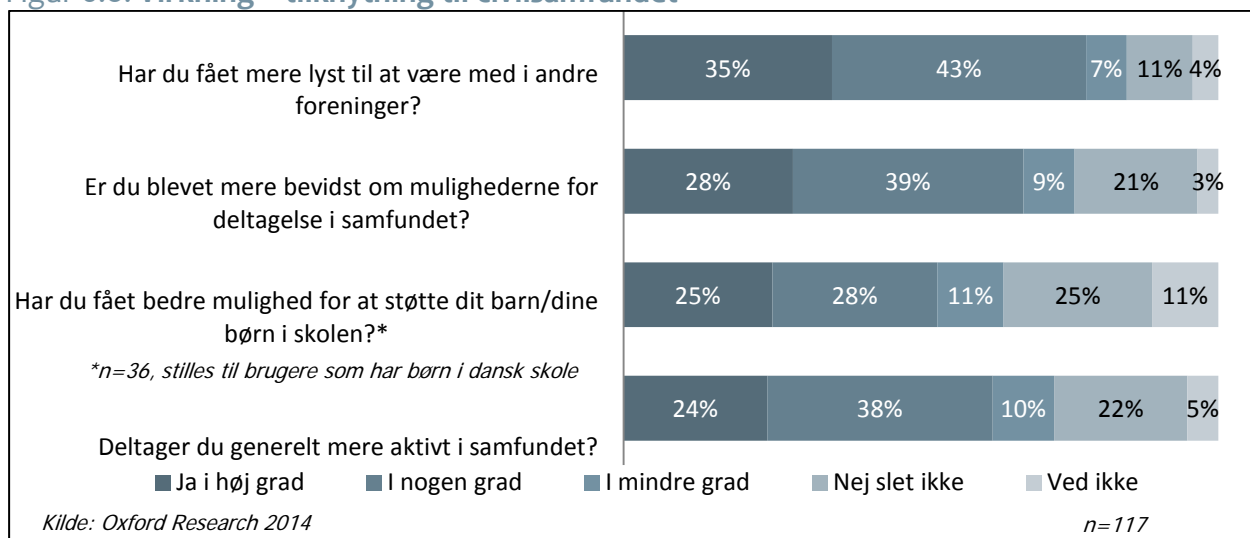
For at forbedre jobmulighederne for KVINFOs mentees ydermere, kan KVINFO overveje, at afholde brancherettede netværksaktiviteter. Flere brugere i fokusgruppeinterviewet samt i de åbne besvarelser efterspørger erhvervsnetværksarrangementer, hvor de kan møde fagprofessionelle inden for deres respektive brancher. Dette vil forbedre brugerens mulighed, for at udvide deres netværk og komme i kontakt med potentielle arbejdsgivere eller kollegaer. I fokusgruppeinterviewet giver informanterne desuden udtryk for, at de godt kunne tænke sig selv at være mere involveret i matchningsprocesserne, så de kan få en mentor inden for beslægtede faglige områder, som gør det muligt, at trække på hinandens netværk. Dette kunne være en måde, at sikre mere målrettede matches, for de mentees hvis hovedformål er at komme på arbejdsmarkedet.

Virkning – tilknytning til civilsamfundet

Større tilknytning til civilsamfundet indgår også som et af effektmålene i puljeevalueringen. I slutevalueringen er brugerne blevet stillet syv spørgsmål vedr. deres tilknytning til civilsamfundet, som det ses på afsnittets to figurer.

Det fremgår af den første figur, at 78 % af respondenterne har fået større lyst til at være med i andre foreninger. Der er tale om en stigning fra 2012, hvor andelen lå på 66 %. Brugerne er i slutevalueringen også blevet spurgt om de er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet. Til det svarer 28 % i høj grad og 39 % i nogen grad. Blandt brugere, som har et eller flere børn i skole i Danmark, svarer 53 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad fået bedre mulighed for at støtte deres børn i skolen. Det er en stigning på 8 procentpoint sammenlignet med midtvejsevalueringen. Det viser sig desuden, at 62 % af brugerne deltager mere aktivt i samfundet, efter at have blevet en del af KVINFOs mentornetværk.

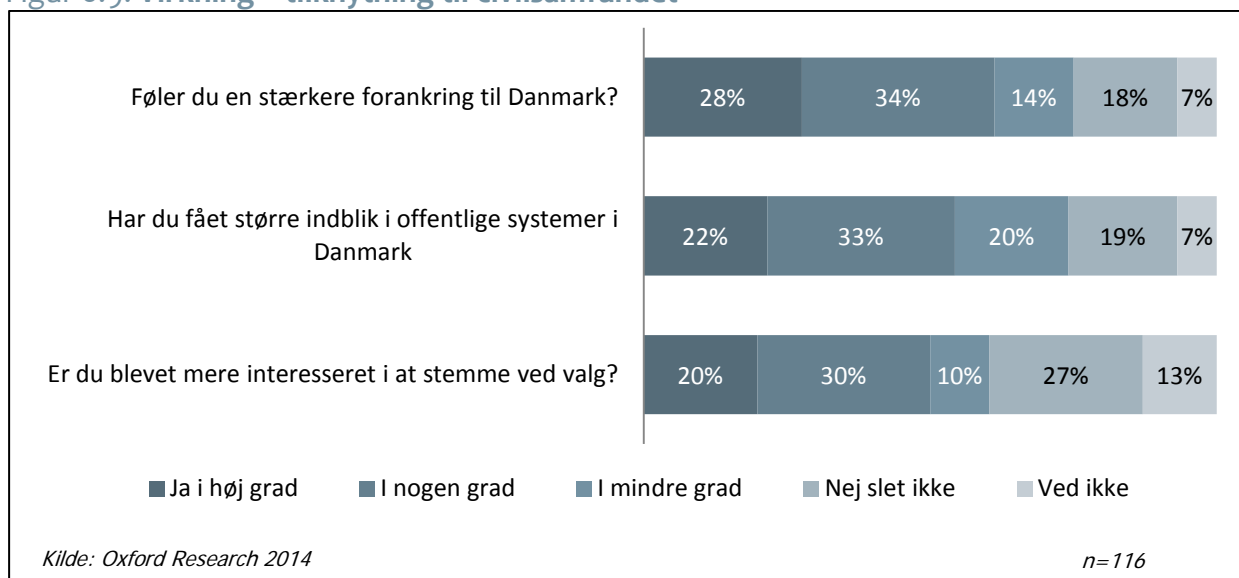
Figur 6.8: Virkning – tilknytning til civilsamfundet

Når det gælder de frivilliges vurdering af brugernes tilknytning til civilsamfundet, ser fordelingen imidlertid lidt anderledes ud. Her mener blot 13 %, at brugerne i høj grad er blevet mere motiveret til at være med i andre foreninger, men 19 % angiver i nogen grad. På spørgsmålet om, hvorvidt de frivillige vurderer, at brugerne er motiveret til at deltage aktivt i samfundet, stemmer tallene mere overens med brugersurveyen. Her vurderer 23 %, at det gælder i nogen grad, mens 36 % angiver i høj grad.

Brugerne er i slutevalueringen desuden blevet spurgt om, hvorvidt de føler en stærkere forankring til Danmark; har fået et større indblik i offentlige systemer i Danmark og er blevet mere interesseret i at stemme ved valg (jf. figur 6.9). På de spørgsmål svarer mellem 20 % til 28 % af respondenterne 'i høj grad', mens størstedelen af respondenterne placerer sig i kategorierne 'i nogen grad' (30 % til 34 %).

Figur 6.9: Virkning – tilknytning til civilsamfundet

De frivillige vurderer igen mindre positivt, når det kommer til, hvorvidt brugerne er blevet mere motiveret til at stemme ved valg. Her svarer 15 % i nogen eller høj grad. Det skal dog nævnes, at størstedelen angiver 'ved ikke' (67 %). Den høje andel af "ved ikke"-besvarelser skyldes muligvis, at det ikke er et emne, som mentorparrene har diskuteret på deres møder, og mentorerne derfor har svært ved at vurdere, hvilken effekt forløbet har haft på mentornetværkets mentees' motivation til at stemme. Derudover er det ikke nødvendigvis alle mentees, som har mulighed for at stemme, hvorfor spørgsmålet ikke er relevant. På spørgsmålene om hvorvidt de frivillige vurderer, at brugerne har fået viden/kompetencer til at få en stærkere forankring i Danmark og få større indblik i offentlige systemer er de frivillige imidlertid lidt mere positive. 28 % angiver, at brugerne i høj grad har fået en stærkere forankring, mens 42 % angiver i nogen grad. 22 % vurderer, at brugerne i høj grad har fået større indblik i offentlige systemer, mens 38 % svarer i nogen grad.

Afslutningsvis viser KVINFOs egne undersøgelser, at 71 % har fået en større viden om Danmark og det danske samfund, hvilket er en høj andel på et spørgsmål, som er et vigtigt parameter, når det gælder tilknytning til civilsamfundet.

Ud fra resultaterne vurderer evaluator, at mentornetværket har øget brugernes tilknytning til civilsamfundet på flere parametre. Der er endvidere sket en øget tilknytning sammenlignet med midtvejsevalueringen.

6.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

KVINFOs mentornetværk har til formål at bidrage til integration af kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, herunder integration på arbejdsmarkedet. Endvidere er det ønsket, at mentorer og mentees gensidigt får en større forståelse for og viden om hinanden.

Hovedaktiviteten i mentornetværket er at matche mentorer og mentees, hvilket sker af professionelle medarbejdere i KVINFOs afdelinger. I løbet af 2013 har der været 966 brugere (mentees), der har været aktive i et mentorforløb og 861 frivillige (mentorer), der har været aktive i et mentorforløb. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr. 1. november yderligere 2270 tilknyttede brugere og frivillige, der tilbydes at deltage i arrangementer og lignende. Der er pr. 1. oktober i alt 445 aktive mentorpar, heraf 282 er blevet matchet i 2013. Antallet af brugere, frivillige og netværksdeltagere er steget siden midtvejsevalueringen.

Der er ligeledes sket en udvikling i antallet af samarbejdsrelationer, herunder er der kommet samarbejdspartnere inden for expatområdet og kommunale afdelinger, hvilket vurderes som positivt og i tråd med puljens formål.

Slutevalueringen viser – i forhold til resultater og virkninger for brugerne – at der er sket en forbedring på mange parametre sammenlignet med midtvejsevalueringen. Dette gælder især, når det kommer til brugernes mulighed for at få et arbejde med løn, hvor andelen der vurderer at have fået bedre muligheder for lønnet arbejde er steget fra 29 % til 41 %.

Det fremgår af evalueringen, at mentorforløbene bygger på gode og tillidsfulde relationer mellem mentor og mentee, som er givtige for begge parter. Tilknytningen til KVINFOs mentornetværk styrker desuden brugernes tro på sig selv. I tråd med forandringsteorien er det også forventeligt, at netop en tæt relation baseret på tillid og anerkendelse kan styrke brugernes selvtillid. Brugernes netværk/vennekreds udvides imidlertid ikke i tilsvarende grad gennem mentornetværket. Her er det lidt over halvdelen, som vurderer at de i høj eller nogen grad får nye venner/større netværk.

I relation til forbedring af dansk kundskaber viser evalueringen, at 61 % af respondenterne generelt set er blevet bedre til dansk. Kigger man isoleret på de brugere, som har dansk som mål for mentor-mentee-relationen, er der hele 87 %, som har forbedret deres dansk kundskaber.

En vigtig målsætning for KVINFO er at støtte de etniske minoritetskvinder, som kan have svært ved at bringe deres kompetencer i spil på det danske arbejdsmarked eller som har brug for støtte til at gennemføre deres uddannelse. Ca. halvdelen vurderer i den sammenhæng, at de i nogen grad eller i høj grad klarer sig bedre på uddannelsen efter, at de er blevet en del af KVINFOs mentornetværk. Når det gælder tilknytning til arbejds-

markedet, angiver 41 %, at de i nogen eller høj grad har fået bedre muligheder for at få et lønnet arbejde. Brugersurveyen viser desuden, at 38 % er kommet i arbejde efter, at de er blevet en del af KVINFO's mentornetværk. Det er imidlertid svært at konkludere, hvor stor en betydning mentornetværket har for de tilknyttede mentees' indtræden på arbejdsmarkedet, da der kan være andre faktorer, som har spillet ind.

Endelig viser resultaterne, at KVINFOs brugere – i tråd med puljens målsætning - oplever en øget tilknytning til civilsamfundet på flere parametre. KVINFOs egne undersøgelser viser bl.a., at 71 % har fået en større viden om Danmark og det danske samfund.

Anbefalinger til KVINFOs mentornetværk

Fremadrettet vurderer evaluator, at KVINFO's mentornetværk kan fokusere på følgende forhold:

- **Arbejde videre med udbredelsen af e-mentoring.** E-mentoring giver mulighed for at brede mentornetværket ud og få mentees med fra dele af landet, hvor der tidligere ikke har været mulighed for, at køre mentorforløb. Evaluator anbefaler, at KVINFO fortsat arbejder med at udbrede e-mentoring som et supplement til det øvrige mentornetværk, således at flere med anden etnisk baggrund i de mindre byer får mulighed for at indgå i mentornetværket.
- **At KVINFO fortsætter konceptet speedmatchning.** Metoden bidrager til at matchningen foregår mere effektivt, og således at den tidsperiode, der går fra brugerne tilmelder sig til at de bliver matchet bliver reduceret. Endvidere reduceres omkostningerne forbundet med matchningsprocessen.
- **Fortsætte arbejdet med at styrke formaliseret samarbejde med kommuner.** Via et tættere samarbejde med flere kommuner kan indsatsen styrkes set i forhold til såvel samspil omkring målgruppen og økonomisk støtte til den frivillige integrationsindsats.

7. Team Succes

Team Succes er en frivillig forening, der har til formål at styrke unge mellem 15 og 25 år i gennemførelsen af en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse. Projektet er opstartet i Vejle, hvor konceptet bag Team Succes er blevet udviklet af fem folkeskoleelever, der oplevede, at der var brug for en anderledes indsats end de frivillige tilbud, der ellers var tilgængelige på området. Foreningens medlemmer betaler et kontingent på 250 kr. om måneden, som går til afholdelsen af lektiecaféer, kurser i personlig udvikling og sociale aktiviteter. Konceptet henter tydelig inspiration fra erhvervslivet med vægt på målstyring, professionelle rammer og titler til de af foreningens unge, som hjælper til med at opbygge og drive Team Succes.

Team Succes startede op i Vejle i 2007 og blev i 2010 en del af puljen. Midlerne fra puljen går til at etablere seks foreninger på landsplan. Siden 2010 har projektet haft fokus på at opbygge samarbejdsrelationer til bl.a. kommuner og at rekruttere samt uddanne ca. 20 såkaldte ’ildsjæle’, som kan opstarte de lokale foreninger.

Kapitlet evaluerer Team Succes’ aktiviteter samt organisering og etablering af samarbejdsrelationer. Endvidere præsenteres projektets resultater for brugerne.

Kapitlet er baseret på følgende datagrundlag:

- En survey blandt Teams Succes’s brugere
- En survey blandt frivillige
- Et fokusgruppeinterview med 4 frivillige fra lokalforeningen i Vejle. Formanden samt næstformanden for landforeningen er blandt deltagerne, mens de resterende er hhv. såkaldt afdelingsleder og kasserer i lokalforeningen i Vejle.
- Kvalitativt interview med den ansvarlige projektleder fra Team Succes
- Registreringsdata fra Team Succes

Foreningen anvender ikke selv betegnelserne frivillige og brugere, da alle er medlemmer. Betegnelsen ’frivillige’ skal i forbindelse med Team Succes forstås som de af foreningens medlemmer, der står for gennemførelsen af foreningens aktiviteter og tager del i det organisatoriske arbejde. Team Succes’ projektleder forklarer, at foreningens medlemmer typisk overgår fra at være brugere til med tiden at tage del i afholdelsen af lektiecaféer osv. Det er således relevant at stille medlemmerne spørgsmål, som både bruger og som frivillig. I de to surveys er der mulighed for, at den samme person kan svare på spørgsmål fra både brugersurveyen og fra frivilligsurveyen. I fokusgruppeinterviewet er deltagerne ligeledes blevet spurgt både om deres tid som brugere og frivillige.

7.1 AKTIVITETER OG MÅLGRUPPER

Team Succes’ aktiviteter for brugerne kan inddeles i fire hovedgrupper: Faglig udvikling, Personlig udvikling, Jobtræning og Sociale aktiviteter.

Aktiviteter med fokus på brugernes faglige udvikling drejer sig om lektiecaféer, faglige kurser og eksamens-træning. I lektiecaféen kan brugerne få hjælp af gymnasieelever og universitetsstuderende, der udover at hjælpe med lektier også motiverer brugerne til at klare sig godt i skolen. De faglige kurser omfatter kurser i fx dansk/engelsk grammatik, ligninger, geometri m.m. Endelig arrangeres der prøveeksamener, hvor forenin-

gens brugere lærer at disponere tiden til skriftlige eksamener samt at håndtere problemer i forbindelse med opgaveløsningen.

Aktiviteter med fokus på brugernes personlige udvikling omfatter et 15 timers undervisnings- og kursusforløb i kommunikation, samarbejde, disciplin, konflikthåndtering m.m. Desuden tilbydes aktiviteten Open scene som dækker over bl.a. inspirationsoplæg, filmaftener og debataftener. Endelig afholdes studieture for, at brugerne kommer væk fra deres vante omgivelser og dermed mulighed for at reflektere over deres fremtidsdrømme og mål.

Derudover tilbydes brugerne træning i jobsøgning. Her kan de få hjælp til at skrive jobansøgninger og CV, således at de nemmere kan få et job.

Der afholdes ligeledes sociale aktiviteter som fx bowlingture, filmaftener, overnatning og fællesspisning. De sociale aktiviteter har til formål at udvikle brugernes sociale kompetencer samt at skabe fællesskab.

Status på antallet af brugere og frivillige

Målsætningen for Team Succes var, at de ved endt projektperiode skulle have etableret 5 foreninger på landsplan foruden en overordnet landsorganisation. Ved projektafslutning er der etableret 8 foreninger på landsplan og oprettet en landsorganisation, hvorved Team Succes har nået mere end målsætningen.

Der er etableret foreninger i Odense, København, Århus, Holbæk, Fredensborg, Greve og Roskilde foruden Vejle.

Alle foreningerne vurderes at klare sig godt af projektlederen for Team Succes. Særligt er Vejle og Odense meget succesfulde og langt i processen, fordi de er etableret først. Men også de andre foreninger vurderes at klare sig godt. Der er dog få problemer i København, hvor det har vist sig svært at rekruttere medlemmer. Projektlederen vurderer, at dette skyldes, at de potentielle medlemmer i København er vant til projekter, hvor de ikke skal betale for medlemskab samt at der er mange konkurrerende tilbud i København.

Tanken bag medlemskontingentet på 250 kr. om måneden er, at medlemmerne i så fald værdsætter indsatsen mere og er mere seriøse i forhold til at bruge foreningens tilbud:

"Folk skal gøre sig fortjent til de ting, de får. Det giver større værdi, fordi man værdsætter det mere, når man skal knokle og betale for det" (Interview med projektleder).

Hver forening har dog 10 'fripladser' for medlemmer, der ikke har råd til kontingentet, da foreningen er målrettet ressourcetsvage unge og ikke ønsker at udelukke nogen. Både projektleder og frivillige vurderer, at det er positivt med kontingentet, idet det ofte er med til at involvere og engagere brugernes forældre, og at de ikke oplever, at det udelukker nogle brugere. Ligeledes har de medlemmer, som er sponsorer, idet de betaler kontingent, men ikke benytter sig af Team Succes' aktiviteter længere:

"Så har vi også en del medlemmer, som bare er sponsorer (...) på grund af den tilknytning de har haft fra starten af. Man opbygger sådan en slags loyalitet. Ligesom hvis man er spejder, så er man altid spejder" (Interview med frivillige).

Tabel 7.1 viser antallet af brugere og frivillige ved baseline-, midtvejs- og slutmålingen. Antallet af brugere og frivillige i foreningen i Vejle er ikke talt med ved baselinemålingen, idet foreningen i Vejle oprindeligt ikke indgik som en del af evalueringen. Det skyldes, at projektets fokus var opstarten af de fem nye lokalafdelinger.

Det er efterfølgende blevet besluttet sammen med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, at foreningen i Vejle indgår i evalueringen, da konceptet for Vejle er det samme som i de nye lokalforeninger. Tallene i tabel 7.1 ved midtvejs- og slutevaluering afspejler således det samlede antal brugere i alle Team Succes’ lokalafdelinger inkl. Vejle. De ca. 500-550 brugere og 82 frivillige, som er angivet ved slutevalueringen, er det samlede antal af brugere og frivillige siden projektstart i 2010. Der er således tale om akkumulerede tal.

Som det ses af tabellen, er der sket en stor udvikling i antallet af brugere fra 2012-2013 i takt med, at Team Succes har etableret flere lokalafdelinger. Ligeledes ses det, at langt hovedparten af de frivillige er af anden etnisk baggrund end dansk. Foreningen henvender sig både til etniske danskere og unge med en anden etnisk baggrund end dansk. På trods heraf har de fleste af foreningens medlemmer og frivillige end anden etnisk baggrund end dansk. Dette skyldes ifølge de frivillige dels at foreningen er stiftet af personer med anden etnisk baggrund end dansk samt at unge med anden etnisk baggrund end dansk oftere har brug for lektiehjælp, fordi deres forældre grundet sproglige udfordringer har svært ved at hjælpe dem.

Tabel 7.1 Antal brugere og frivillige i Team Succes ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Antal brugere	Antal frivillige	Antal frivillige med anden etnisk baggrund end dansk
Baseline (2010)	0	2	2
Midtvejs (2012)	140	60	59
Slut (2013)	500-550	82	81

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Team Succes

7.2 ORGANISERING AF DET FRIVILLIGE INTEGRATIONSARBEJDE

Team Succes har, som nævnt, eksisteret siden 2007. I alt tildeles Team Succes over fire år fra 2010 til 2013 tre millioner kr. fra puljen.

Team Succes er på landsplan styret af én fuldtidsansat projektleder, som har det overordnede ansvar for foreningen og opstarten af de nye foreninger. Udover de otte lokalforeninger er der i 2012 etableret en landsorganisation, som har til formål at formulere foreningens værdier, vedtægter og koncept samt det fremtidige virke for landsbestyrelsens arbejde. Ved midtvejsevalueringen i 2012 fortalte projektlederen, at den langsigtede plan for landsorganisationen var, at den skulle blive et sekretariat med ansatte. Ved slutevalueringen i janu-

ar 2014 har Team Succes fået professionaliseret landsforeningen og har formaliseret foreningen ved bl.a. at benytte en revisor til at gennemgå økonomien, og der er blevet udarbejdet en forretningsorden af professionelle konsulenter:

”Vi er gået fra at være en græsrodsorganisation til at bevæge os meget mere hen i mod at være en professionel organisation. Vi er blevet skubbet fra at være en man-driven organisation til at lægge et skelet, der gør, at vi kan være en bæredygtig og professionel organisation, også når jeg siger farvel en dag” (Interview med projektleder).

Team Succes har fået hjælp til denne professionaliseringsproces af en konsulent i Dansk Flygtningehjælp finansieret af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Konsulenten har været tilknyttet Team Succes i ca. 1 år og har særligt hjulpet med kapacitetsopbygning og professionalisering ved omlægning af regnskaber samt arbejdsprocesser. Team Succes’ projektleder har fundet dette samarbejde yderst udbytterigt. For ham er professionaliseringen af foreningen meget vigtig, idet foreningen skal kunne fortsætte uafhængigt af de enkelte personer og ’ildsjæle’, og det kræver en professionalisering af foreningen. Desuden vurderer projektlederen, at frivillige foreninger er skrøbelige, hvis de kun baserer sig på frivillige kræfter, hvorfor målsætningen er, at ansætte en fast medarbejder i hver lokalforening, som kan stå for det administrative arbejde, som bestyrelserne foretager på nuværende tidspunkt.

”Frivilligt arbejde har begrænsninger, derfor er fremtiden for Team Succes, at der skal være en fast medarbejder i hver lokalafdeling. Det er nødvendigt for overlevelse og for at de kan udvikle sig. Så kan de udvikle sig vanvittigt for så er det nærmest kun dem selv, der sætter grænsen for hvor mange unge, de vil have” (Interview med projektleder).

Evaluator vurderer, at Team Succes’ samarbejde med Dansk Flygtningehjælp har været yderst gavnligt i forhold til opstarten af de nye lokalforeninger samt professionaliseringen af foreningen. Det anses som positivt, at Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har været opmærksomme på denne problemstilling og har taget initiativ til at tilføre foreningen ressourcer til det organisatoriske arbejde.

I et forankringsperspektiv er det ligeledes væsentligt, at Team Succes er opmærksomme på, hvordan de vil fordele det arbejde, der lige nu hviler på skuldrene af Team Succes’ projektleder, ved at ansætte en administrativ medarbejder i hver lokalafdeling.

Samarbejdsrelationer i projektet

Det er et særskilt effektmål i puljevaleringen, at de frivillige organisationer får styrket deres samarbejdsrelationer til relevante samarbejdspartnere.

Tabel 7.2 viser udviklingen i antallet af foreningens samarbejdsrelationer inden for fem typer af samarbejdspartnere. Team Succes havde i 2010 kun én samarbejdspartner, nemlig Egmontfonden. Antallet af samarbejdspartnere er således frem til 2012 steget betydeligt, hvor foreningen særligt havde mange samarbejdspartnere inden for uddannelsesinstitutioner. Dette tal er faldet frem mod seneste måling, hvor Team Succes samarbejdede med 33 uddannelsesinstitutioner. Særligt har Team Succes samarbejde med mange folkeskoler, som udgør 25 af de 33 samarbejdspartnere på uddannelsesområdet. Foreningen har dog siden midtvejsevalueringen fået etableret et væsentligt antal samarbejdsrelationer med andre frivillige foreninger, virksomheder og afdelinger i kommuner. Grunden til faldet i antallet af samarbejdsrelationer med uddannelsesinstitutioner skyldes

des, at Team Succes siden midtvejsevalueringen primært har haft fokus på at iværksætte aktiviteter og sikre driften heraf og mindre fokus på at etablere nye samarbejdspartnere.

Særligt afdelinger i kommunerne har projektlederen arbejdet målrettet på at etablere samarbejdsaftaler med og har samarbejdsaftaler med samtlige kommuner, hvor foreningen har lokalafdelinger, og der er nedsat lokale styregrupper. Desuden har Team Succes formået at få to kommuner til at stille lokaler gratis til rådighed for foreningen og har fået medfinansiering fra de fleste af kommunerne.

Endvidere har en af disse kommuner stillet sig positive over for at finansiere en aflønnet administrativ medarbejder til lokalforeningen.

Tabel 7.2. Team Succes’ fem vigtigste typer af samarbejdspartnere ved baselinemåling, midtvejsevaluering og slutevaluering.

Tidspunkt for måling	Uddannelsesinstitutioner	Virksomheder	Andre frivillige foreninger	Andre etniske minoritetsforeninger	Afdelinger i kommuner
Baseline (2010)	0	0	0	0	0
Midtvejs (2012)	50	13	15	7	11
Slut (2013)	33	21	19	12	14

Kilde: Oxford Research baseret på opgørelser fra Team Succes

Der har siden baselinemålingen været en stor mediebevågenhed omkring Team Succes som følge af, at foreningen har modtaget en række integrationspriser. Team Succes’ projektleder påpeger, at denne bevågenhed har været en vigtig døråbner i forhold til at skabe kontakt til diverse samarbejdspartnere. Desuden har projektlederen været opmærksom på at lave samarbejdskontrakter med kommunerne fra starten af projektet og har vist, at Team Succes kunne leve op til aftalerne:

”Og jeg tror, at de har haft megen respekt for, at vi har levet op til vores ord. Vi har ikke lovet noget, som vi ikke kunne leve op til. Når Fredensborg kommune står og kigger nu, tre år efter vi indgik aftale, så ser de en forening med engagerede unge og aktiviteter. Det tror jeg, folk har respekt for”.

Der er sket en udvikling i antallet af Team Succes’ samarbejdsrelationer. Evaluator vurderer, at især kommunerne har vist sig at være vigtig for den lokale forankring og rent praktisk i forhold til at få stillet lokaler til rådighed.

De frivilliges udbytte af projektet

I dette afsnit præsenteres de frivilliges udbytte af at være medlemmer i foreningen. Der inddrages dels resultater fra den survey, de frivillige har besvaret, dels fund fra interviewene med henholdsvis Team Succes’ projektleder og de frivillige.

Surveyresultaterne er baseret på 50 besvarelser, hvoraf 93 % er mellem 15-24 år og 60 % er mænd. Desuden er der flest besvarelser fra Vejle lokalforening (52 % af besvarelserne).

Gør det attraktivt at lave frivilligt arbejde

De frivillige i Team Succes er fortrinsvis gymnasieelever eller universitetsstuderende, som selv har været brugere af foreningens aktiviteter. De er fortsat medlemmer og betaler derfor fortsat et kontingent på 250 kr. om måneden. Det ligger i Team Succes' koncept, at brugerne bliver frivillige, hvilket der lægges op til fra de starter i foreningen. Der er derfor forskellige prestigeelementer, som gør det attraktivt at blive frivillig. Bl.a. har de frivillige skjorter på med Team Succes logo, når de arbejder i foreningen, de modtager kurser i arbejdet, og de frivilliges billeder bliver hængt op i lokalerne, som medarbejdere i en virksomhed. Dertil italesættes det, at det er vigtigt, at brugerne giver igen:

"Så vi lærer dem rigtig meget om, hvor værdifuldt det er at lave frivilligt arbejde. Vi har aldrig været ude og rekruttere frivillige. Det er dem i vores organisation, der tager et ansvar. Vi siger: Nu er der nogen, der har løftet det hertil, hvad med jer? Vil I være egoister og tage alt det I har fået og gå eller vil I give det videre?" (Interview med projektleder).

"Folk kommer ikke bare ind for at lave frivilligt arbejde. Hvis de gjorde det, ville de ikke have den samme tilknytning. Den personlige udvikling forpligter også uofficielt. Vi slutter af med at sige, at der er folk, som har brugt tid på, at de kan få en bedre livskvalitet og blive bedre fagligt. Og vi synes, du skal give igen. Så du skal forpligte dig på at gøre en forskel for én person i dit liv. Og så er du ikke i gæld til os mere" (Interview med projektleder).

Således er det indlejret i foreningens kultur, at brugerne efterfølgende bliver frivillige for at give noget igen.

Evaluators vurderer, at det er nyttige redskaber Team Succes benytter til at rekruttere og fastholde frivillige: dels at skabe prestige i det at være frivillig, dels at 'opdrage' brugerne til at give noget igen, idet mange frivillige foreninger har problemer med at rekruttere og fastholde frivillige. Og det har Team Succes ikke udfordringer med.

Det ses også af surveybesvarelserne. 73 % af de frivillige, der har besvaret spørgeskemaet, angiver, at de tidligere har været brugere af foreningen. De frivillige angiver desuden, at hovedparten (53 %) bruger mellem 6 og 15 timer om måneden på frivilligt arbejde i Team Succes, mens 37 % bruger mere end 15 timer og 10 % bruger mindre end 6 timer.

Følelsen af at gøre en forskel

Som det fremgår af figur 7.1, er følelsen af at gøre en forskel ligesom i de øvrige organisationer et væsentligt udbytte for de frivillige i Team Succes.

De interviewede frivillige udtrykker det således:

"Jeg har ikke planer om at stoppe, for det er en rar følelse, man får, når man føler, at man kan hjælpe andre. Jeg synes, det er rart, at man kan give noget videre, så man kan redde så mange som muligt".

”Nu har jeg fået så meget, så jeg giver selv igen. Mit mål er, at jeg bare skal redde et menneske, ligesom jeg er blevet reddet. Nu er jeg her endelig for at bidrage og give igen, ligeså meget som jeg har fået”.

Det er således tydeligt, at det er følelsen af at gøre en forskel, der fylder meget, når unge vælger at lave frivilligt arbejde. Udover denne følelse er der også en større andel af de frivillige i Team Succes, som har opnået faglige kompetencer og praktisk erfaring, samt er blevet bedre til at udfordre sig selv sammenlignet med de øvrige organisationer. Dette kan skyldes, at hovedparten af de frivillige i Team Succes selv har været brugere før de blev frivillige. Derudover fokuserer Team Succes meget på, at medlemmerne; brugere såvel som frivillige konstant udvikler sig.

Figur 7.1: De frivilliges udbytte

De interviewede frivillige fokuserer ligeledes meget på, at de har fået et stort udbytte af at være med i foreningen og pointerer, at det særligt handler om koblingen mellem det personlige udviklingskursus og den faglige lektiehjælp, som giver et stort udbytte:

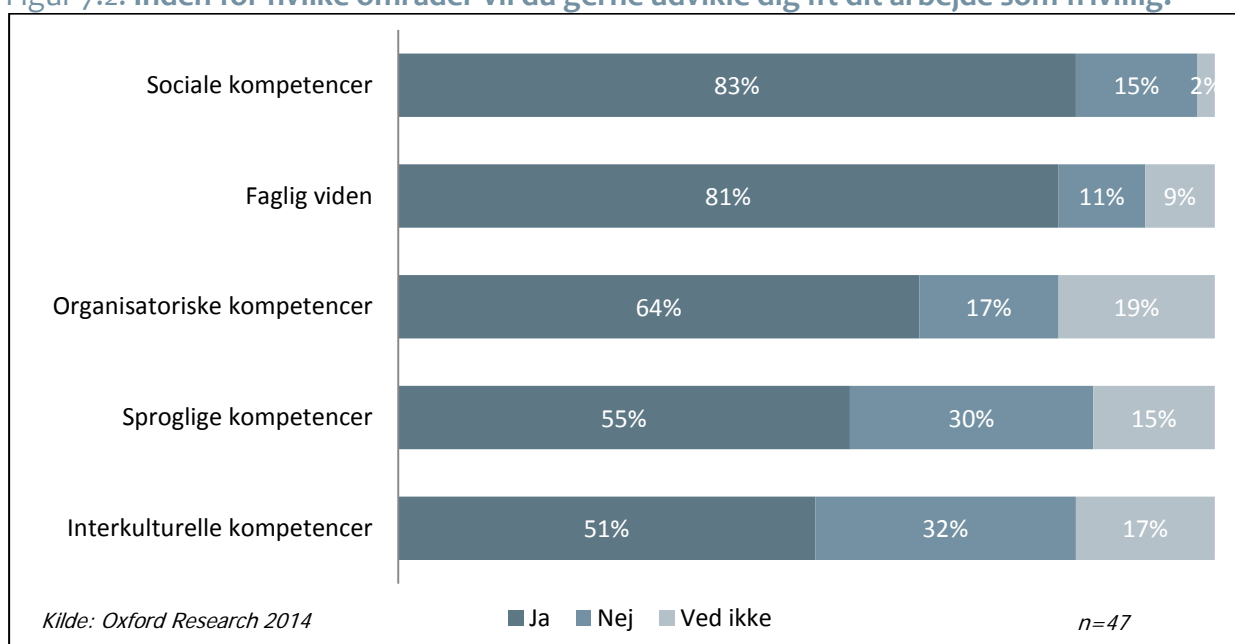
”Det er en kombination. Når man kommer her, kommer man i lektiecafeen. Men nogen gange er det ikke nok. Man har brug for noget mere til at motivere én. Der har vi vores udviklingsundervisning til at motivere de unge: ’Nu har du lige fået at vide, hvad der skal til for at blive succesfuld’ Så har vi lektiecafeen, hvor vi giver dem værktøjerne til det”

Hvis der sammenlignes med midtvejsevalueringen var der ligeledes fokus på de samme emner for de frivillige.

Ønsker udvikling af både sociale og faglige kompetencer

De frivillige er ligeledes blevet spurgt, hvilke områder de gerne vil udvikle sig inden for i deres arbejde som frivillige. Som det ses af figur 7.2, ønsker hovedparten af de frivillige at udvikle deres faglige viden samt sociale kompetencer (hhv. 83 % og 81 %). Ligeledes svarer 64 %, at de ønsker at udvikle deres organisatoriske kompetencer og over halvdelen af respondenterne ønsker at udvikle deres sproglige og interkulturelle kompetencer.

Figur 7.2: Inden for hvilke områder vil du gerne udvikle dig ift dit arbejde som frivillig?

Overstående billede underbygges ligeledes af, at de interviewede frivillige fortæller, at de både har fået socialt og fagligt udbytte af at være frivillig i foreningen:

"Jeg får noget ud af det sociale. Men udover det sociale har jeg fået en del viden og erfaring i forhold til foreningsarbejde og jobsøgning (...). Så det er et samspil mellem det sociale, det personlige og det faglige"

I de åbne besvarelser i surveyen udtrykker de fleste af de frivillige, at de er meget tilfredse med den opbakning og støtte de modtager fra foreningen, og 57 % angiver, at de i høj grad føler sig tilstrækkelig klædt på til at arbejde som frivillig, mens 43 % svarer i nogen grad. Der er også enkelte, som i de åbne besvarelser, efterspørger mere rådgivning og flere kurser særligt med henblik på udvikling af ledelseskompeterer. Dette blev ligeledes efterspurgt af de frivillige ved midtvejsevalueringen.

Team Succes giver deres lokalbestyrelser kurser i administrativt arbejde og ønsker at oprette kurser i pædagogik for de frivillige i lektiecafeen, således at de sikrer kvalitet i de frivilliges arbejde.

7.3 RESULTATER OG VIRKNINGER FOR BRUGERNE

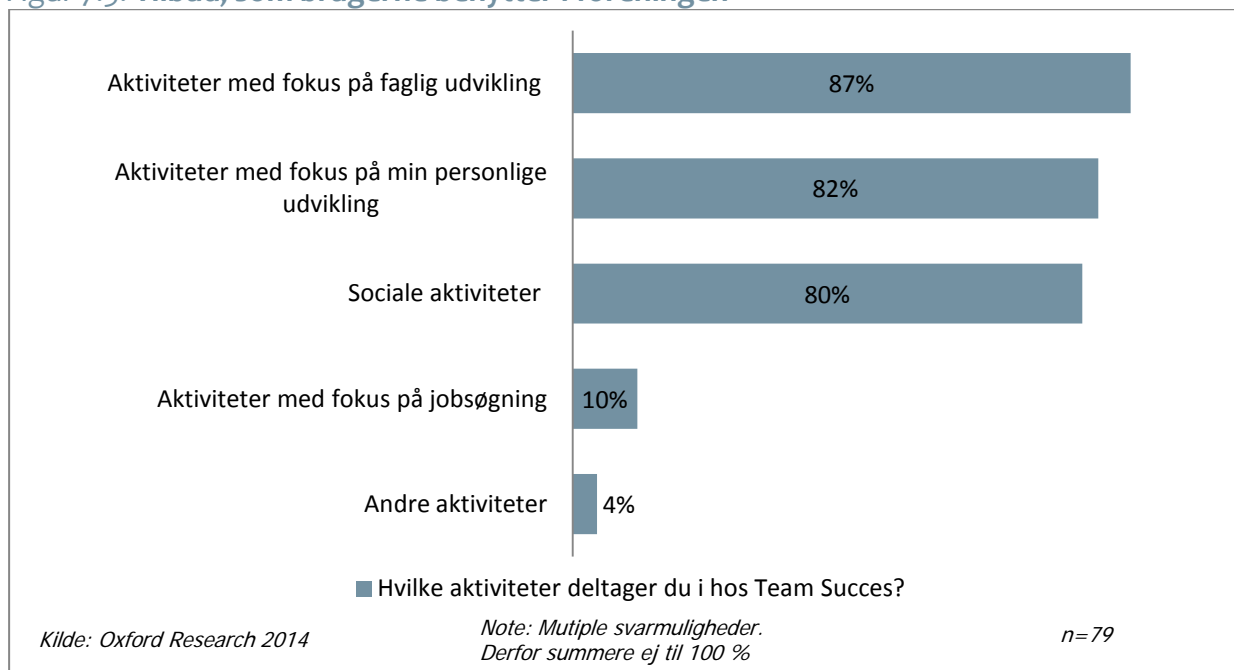
I det følgende gennemgås resultater og virkninger for brugerne af Team Succes i relation til de mål, som er opsat for puljen, jf. forandringsteorien.

Der inddrages dels resultater fra den survey, de frivillige har besvaret, dels surveyen blandt brugerne. Desuden inddrages fund fra interviewet med de frivillige.

Der foreligger 79 besvarelser fra brugerne, heraf er 20 også frivillige. 61 % af brugerne, der har besvaret surveyen går i grundskole, mens 26 % går i gymnasiet/ungdomsskole og 13 % på en videregående uddannelse. 68 % af respondenterne er mellem 13-16 år.

58 % af respondenterne kommer i foreningen mere end to gange om ugen, og som det fremgår af figur 7.3, har hovedparten af brugerne, der har besvaret surveyen, deltaget i aktiviteter med fokus på deres faglige, personlige samt sociale udvikling.

Figur 7.3: Tilbud, som brugerne benytter i foreningen

Team Succes rekrutterer primært deres brugere gennem netværk og mund-til-mund, hvilket også ses af brugersurveyen, hvor 95 % af respondenterne har angivet, at de har hørt om Team Succes fra venner og familie.

Team Succes afholder dog også åbent hus arrangementer for at rekruttere brugere. I forhold til at Team Succes har samarbejde med et stort antal uddannelsesinstitutioner, kan det umiddelbart undre, at ikke flere af brugerne har hørt om Team Succes igennem deres lærer eller en studievejleder.

Proces – opbygning af relationer

Et af de første trin i forandringsteorien, er relationsopbygning, henholdsvis mellem brugere og frivillige og på tværs i gruppesammenhænge.

Team Succes er en af de organisationer, som har vægt på begge dele. Deres aktiviteter involverer fx tilbud om lektiehjælp, som er én til én relation mellem de frivillige og brugerne, men aktiviteterne involverer også sociale aktiviteter og studieture, som er mere fællesskabsorienterede og skaber grundlag for relationsopbygning i en gruppesammenhæng. Team Succes udgør således en hybrid imellem de sociale organisationer, der har fokus på at hjælpe brugerne igennem én til én relationer og de folkeoplysende organisationer, der styrker individet igennem mere fællesskabsorienterede aktiviteter.

Teams Succes's projektleder og frivillige påpeger især vigtigheden af det fællesskab, som foreningen inviterer brugerne ind i. De understreger, at det er et fællesskab, hvor der er vægt på at anerkende præstationer og på den måde motivere hinanden til at yde sit bedste. En af de frivillige formulerer det således:

”Man føler, at man deltager i et fællesskab. Du kommer ikke bare for at få lektiehjælp, men man føler, at man fungerer som en helhed. Den anerkendelse man har fået til at starte med var også med til at påvirke ens personlighed. Man bliver anerkendt for at have gjort et godt stykke arbejde, eller man har fået en god karakter, så man får lyst til at gøre det godt igen og igen”.

Projektlederen pointerer endvidere, at de vil tilbyde et fællesskab, hvor der fokuseres på de unges moral og manerer:

”Når vi siger uddannelse, så mener vi ikke bare faglighed. Det er kun den ene halvdel. Den anden del er, at du som menneske vokser, at man bliver bevidst om, hvem man er som menneske, og hvad det betyder at tage hensyn til sine medmennesker. Vi rører ved noget morale, og hvor grænserne går (...). En af vores værdier er manerer. At du respekterer dine medmennesker, som du ønsker at blive respekteret. Men det arbejder man ikke særlig meget med i folkeskolen (...). Så på den måde har vi en anden kultur”.

Men for Team Succes er en del af fællesskabet også, at medlemmerne forpligter sig på hinanden. Dette lægger de frivillige vægt på i interviewet:

”Kombinationen [af faglig og personlig udvikling] er forpligtende i fællesskabet og gør, at vi holder fast i hinanden og sørger for, at de [brugerne] dukker op. De motiveres til at arbejde ekstra meget”

”Vi tør stille krav. Vi har en bestemt stemning og nogle faste regler, der skal overholdes (...). Man kan ikke bare komme og gå. Der er en seriøs arbejdsatmosfære. Det er med til at højne den faglige energi i lektiecafeen”.

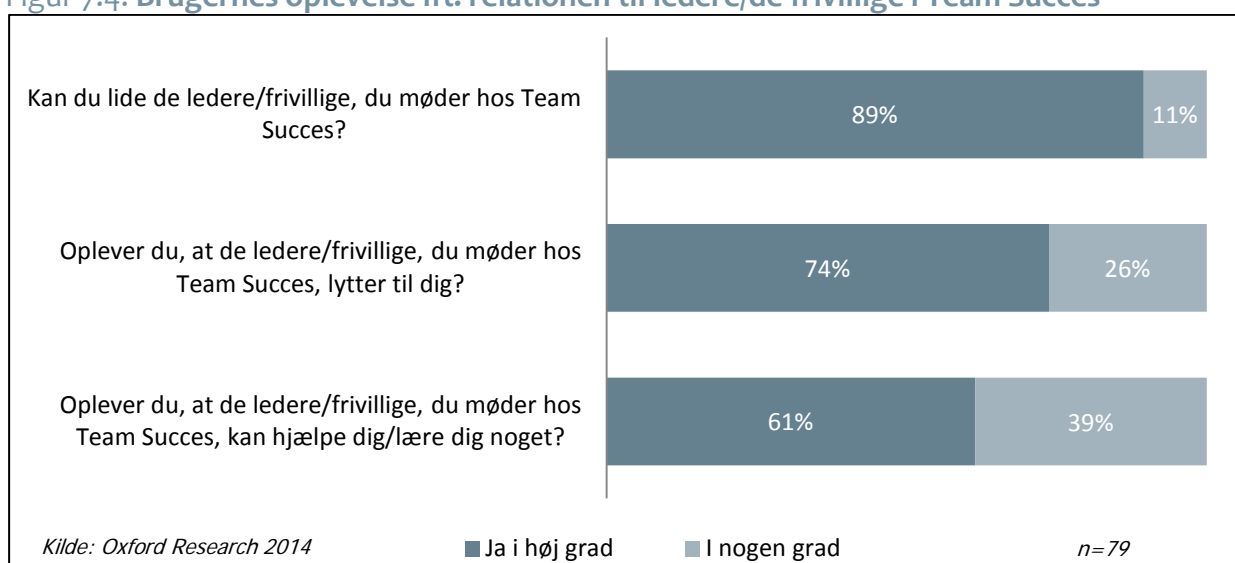
De frivillige vurderer således, at disse elementer er med til at skabe nogle relationer, der er fordrende for brugerne i forhold til deres faglige, personlige og sociale udvikling.

Brugerne er i surveyen blevet spurgt ind til, hvordan de oplever relationerne til de frivillige og/eller fællesskabet i Team Succes. Som det fremgår af figur 7.4, svarer langt størstedelen af respondenterne positivt på

spørgsmålene. 89 % kan i høj grad lide de ledere/frivillige, som de møder i foreningen, og 74 % oplever, at de frivillige lytter til dem. Endelig vurderer 61 % af respondenterne, at de frivillige kan hjælpe/lære dem noget. Sammenlignet med midtvejsevalueringen lå svarprocenten på de tre spørgsmål på hhv. 76 %, 72 % og 63 %.

Stort set samme svarfordeling på disse spørgsmål gjorde sig gældende ved midtvejsevalueringen.

Figur 7.4: Brugernes oplevelse ift. relationen til ledere/de frivillige i Team Succes

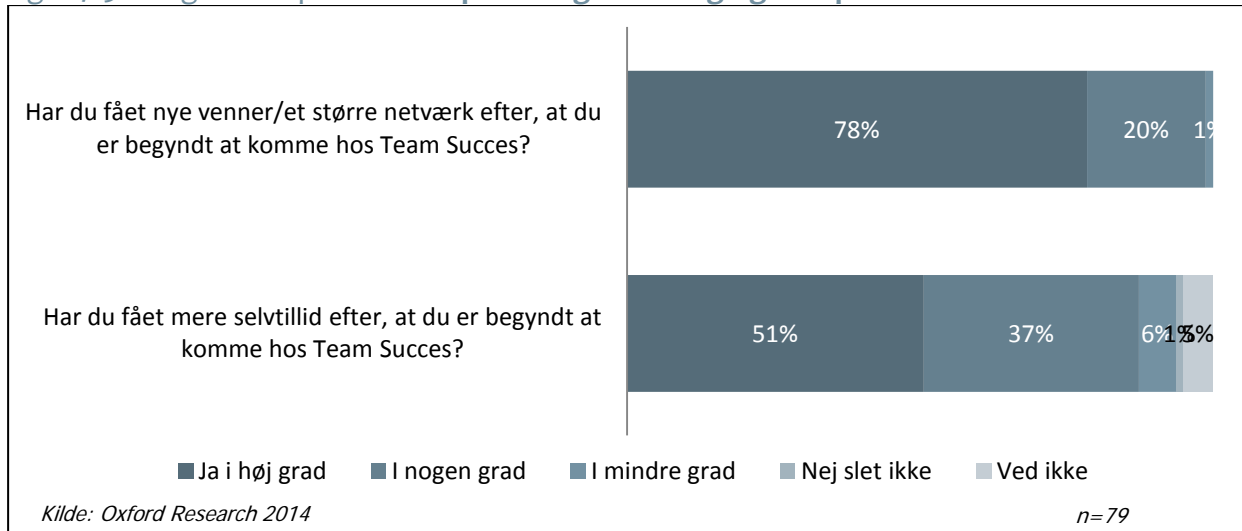
Delresultat – brugernes personlige udvikling og kompetencer

Evalueringen viser, at brugerne af Team Succes har fået et stort udbytte af at være medlemmer af foreningen.

Som det ses af figur 7.5, har 99 % respondenterne i brugersurveyen i høj eller nogen grad fået nye venner/et større netværk ved at komme i Team Succes. Ved midtvejsevalueringen var dette tal 91 %. Det fællesskab de frivillige fremhæver som noget særligt ved Team Succes, understøttes således af brugernes besvarelser.

Tabellen viser ligeledes, at 88 % af respondenterne i høj grad eller i nogen grad har fået mere selvtillid ved at komme i foreningen. Samme positive resultat fremkom ved midtvejsevalueringen, hvor 84 % svarede, at de i høj eller nogen grad havde fået mere selvtillid efter, at de var begyndt at komme i Team Succes.

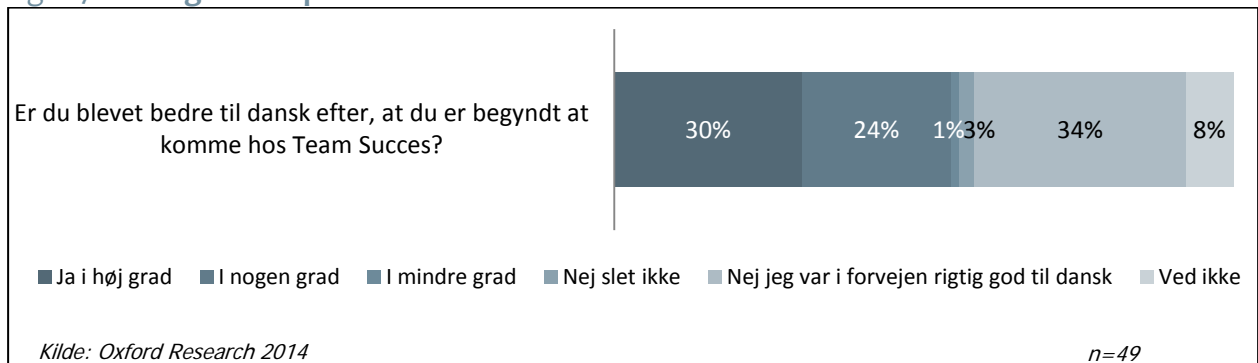
Figur 7.5: Brugernes oplevelse ift. personlig udvikling og kompetencer

Et flertal af brugerne (54 %) mener desuden, at Team Succes i høj eller nogen grad har gjort dem bedre til dansk, jf. figur 7.6. Ved midtvejsevalueringen var dette tal 67 %. Denne forskel kan muligvis skyldes, at en større del af brugerne, der har besvaret surveyen ved slutevalueringen, går på en videregående uddannelse, end det var tilfældet ved midtvejsevalueringen. Der findes ingen forskel i forhold til, hvor mange, der taler dansk med deres forældre.

Team Succes er én af de få organisationer, som både opnår yderst positive resultater i forhold til brugernes udbytte, når det gælder venner/netværk, og når det gælder udvikling af danskundskaber. Evaluator vurderer, at dette skyldes, at foreningen udgør en hybrid imellem de sociale og de folkeoplysende organisationer og således både har vægt på aktiviteter såsom lektiehjælp, der ofte er med til at styrke danskundskaber (og andre faglige kompetencer), og sociale arrangementer, som giver brugerne nye venner/større netværk.

Figur 7.6: Brugernes oplevelse ift. danskundskaber

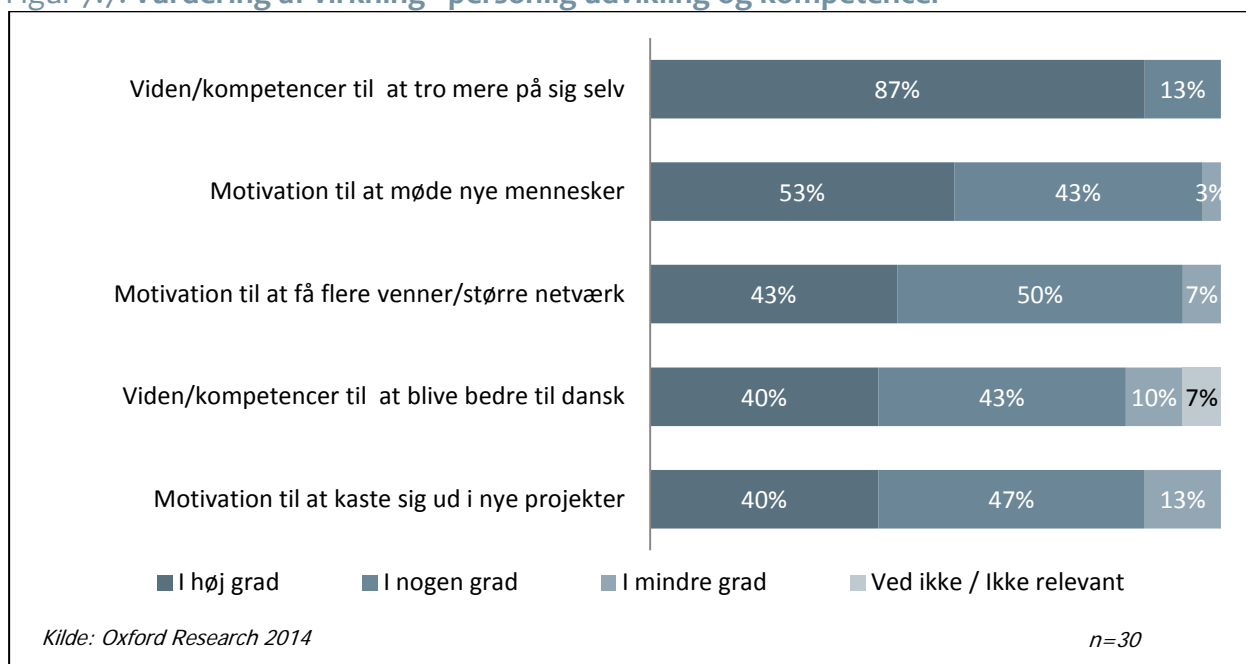

De frivillige spørges ligeledes om deres udbytte, da de var brugere af Team Succes. Som det ses af figur 7.7 svarer 83 % af de frivillige, at de i høj grad eller i nogen grad har fået viden/kompetencer til at blive bedre til dansk, og 93 % svarer, at de i høj grad eller i nogen grad har fået motivation til at få flere venner/større netværk. Besvarelserne viser ligeledes, hvor stor en betydning Team Succes’ kursus om personlig udvikling har for brugerne, idet 87 % af de frivillige vurderer, at de har fået viden/kompetencer til at tro mere på sig selv.

Projektlederen beskriver ligeledes dette i interviewet, hvor han fortæller om en bruger, der skulle præsentere sig selv på sit nye studie:

”Så han brugte de teknikker, som han havde lært, og han fik en kæmpe klapsalve. Han har fået meget mere selvtillid og kunne se, hvor meget han havde udviklet sig. Det oplevede jeg også med den første generation [af brugere], der begyndte på uni. Vi er mere strukturerede, velformulerede og organiserede. De er meget mere selvsikre. Og det var de slet ikke klar over, at de var blevet. Når de så møder nogen på samme alder, kan de se, at der er sket noget”.

Figur 7.7: Vurdering af virkning - personlig udvikling og kompetencer

Virkning - uddannelse og arbejde

De ønskede langsigtede effekter af puljen relaterer sig til, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde på sigt forbedrer deres muligheder i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Evalueringen viser, at brugerne vurderer, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse/færdiggøre en uddannelse. Som det ses af figur 7.8, svarer 79 % af respondenterne i brugersurveyen, at de har fået bedre muligheder for at tage en uddannelse/færdiggøre deres uddannelse, efter de er begyndt at

komme hos Team Succes. Ligeledes vurderer 90 % af respondenterne, at de klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes. Der er tale om en stigning på hhv. 9 og 7 procentpoint sammenlignet med midtvejsevalueringen.

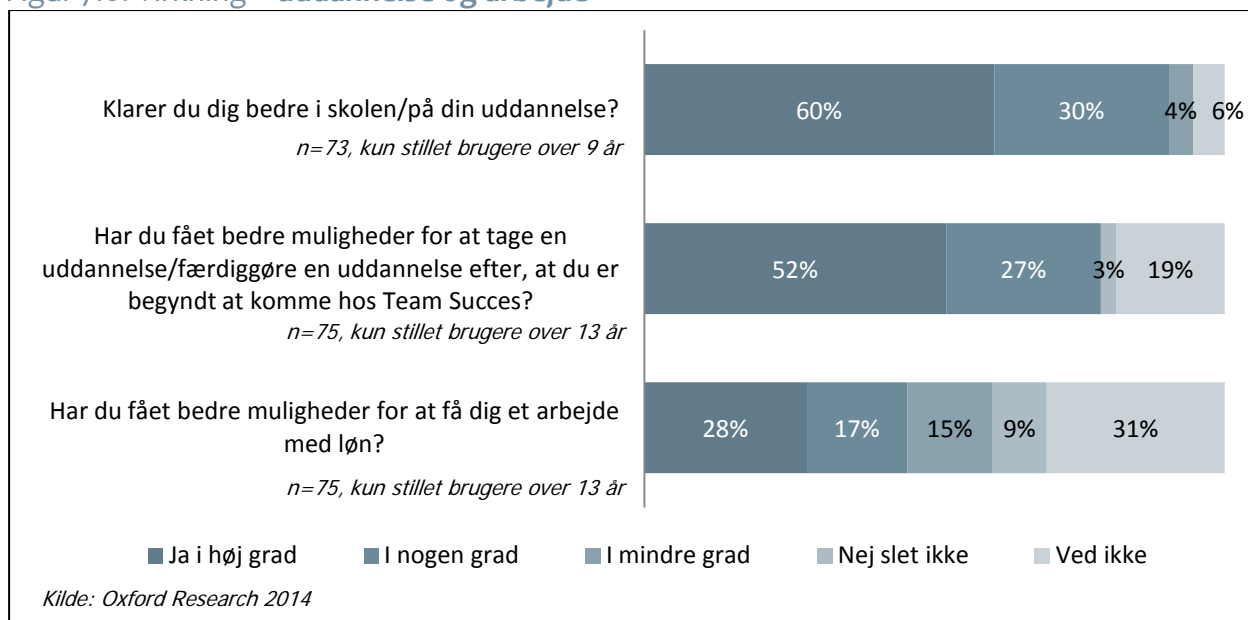
Lidt under halvdelen af respondenterne (45 %) vurderer, at de i høj eller nogen grad har fået bedre muligheder for at få sig et arbejde med løn. Denne andel lå på 47 % i 2012. Hele 31 % angiver, at de ikke ved, hvilken betydning foreningen har fået for deres muligheder for at få et arbejde med løn. Team Succes tilbyder hjælp til jobsøgning, men langt størstedelen af respondenterne er mellem 13 og 16 år, hvorfor de ikke har fået hjælp til jobsøgning og har svært ved at forholde sig til, hvilken betydning deres forbedrede kompetencer kan have i forhold til arbejdsmarkedet. Kun 10 % af respondenterne angiver at have fået hjælp til jobsøgning.

Af de frivillige, der har besvaret frivilligsurveyen, svarer 53 %, at de i høj grad eller i nogen grad har fået viden/kompetencer til at få et lønnet job. 13 % svarer ved ikke. De frivillige er ældre end brugerne, men mange af de frivillige er stadig under uddannelse og har derfor endnu ikke benyttet jobsøgningshjælpen i særlig høj grad. Kun 16 % af respondenterne har fået hjælp til jobsøgning.

I interviewet med de frivillige fremhæves værdien i Team Succes' jobsøgningshjælp imidlertid:

"Jeg var lige blevet færdig som tandlæge, da jeg kom ind i foreningen, så jeg skulle søge job. Og der hjalp foreningen mig også en del med at skrive en god ansøgning og CV. Det var en af årsagerne til, at jeg kunne få et job relativt hurtigt".

Figur 7.8: Virkning – uddannelse og arbejde

Team Succes’ brugere har ligeledes i surveyen givet eksempler på, hvad foreningen har betydet for, hvordan de klarer sig i skolen. Flere af respondenterne skriver, at Team Succes har haft betydning for deres lyst til at gå i skole, at de er kommet til at tro mere på sig selv og derfor deltager mere aktivt i timerne. Desuden er der flere, der skriver, at de har fået højere karakterer samt ambitioner i forhold til uddannelse i fremtiden. Nedenstående citater viser en række illustrative eksempler på, hvad brugerne konkret har skrevet:

’Personlig udviklingsundervisningen har gjort, at jeg tør stille mig frem for et større publikum, og dermed har jeg deltaget mere i undervisningen samt har jeg klaret mine fremlæggelser bedre’.

’Det har gjort jeg er mere koncentreret og har lyst til at lære mere fordi jeg ved jeg kan få hjælp hvis jeg har brug for det’.

’Jeg gik fra at være en umoden og "hård" dreng i 8. klasse, til at være en af klassens klogeste i 9. klasse’.

’Team succes, har åbnet mine øjne op. De har fået mig til at indse hvor vigtigt uddannelse er, og hvor vigtigt det er at bidrage/deltage i samfundet’.

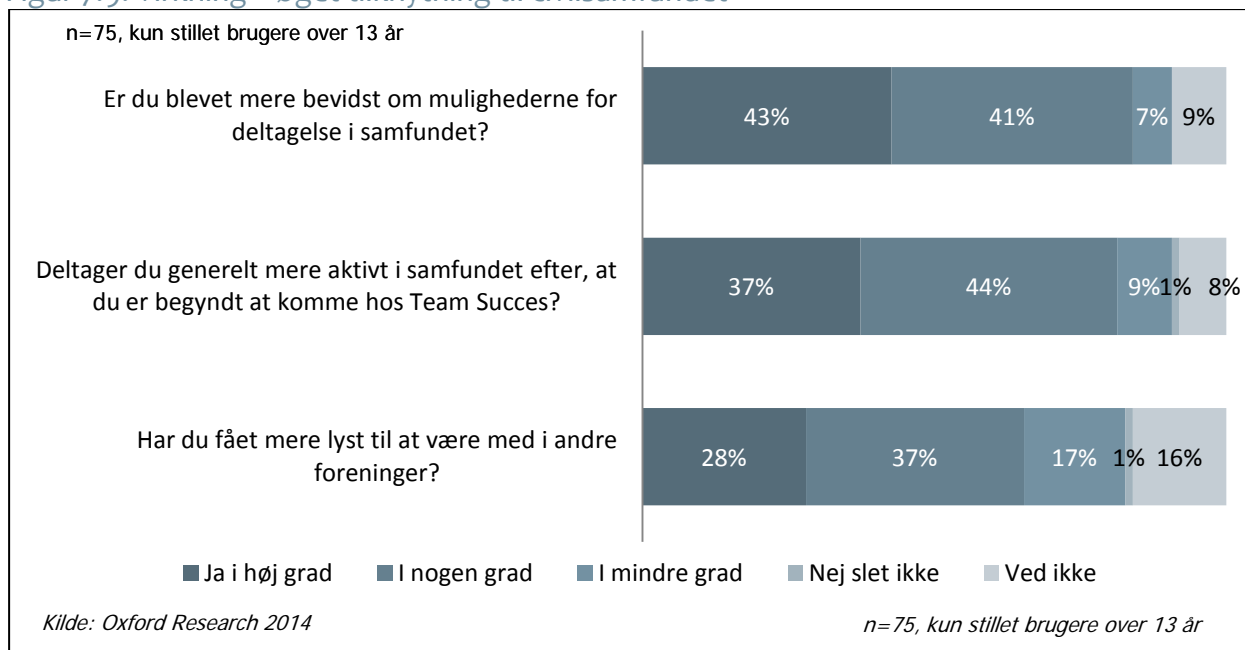
De positive resultater for Team Succes’ betydning for brugernes forudsætninger i forhold til uddannelsessystemet, bekræftes af surveyen blandt de frivillige. Her vurderer hele 90 % af respondenterne, at de som brugere i høj grad har fået kompetencer/viden i forhold til at klare sig bedre i skolen eller på uddannelsen. Ligeledes svarer 67 % af respondenterne, at de som brugere af Team Succes i høj grad har fået viden/kompetencer til at tage en uddannelse, mens 23 % svarer i nogen grad.

Virkning – Tilknnytning til civilsamfundet

På lang sigt er det desuden en ønsket effekt af puljen, at brugerne via det frivillige integrationsarbejde øger deres tilknnytning til civilsamfundet. Dette effektmål er i surveyen til brugerne i Team Succes indkredset ved spørgsmål om brugernes bevidsthed om mulighederne for deltagelse i samfundet samt deres faktiske deltagelse i samfundet og lyst til at deltage i foreningslivet.

Som det fremgår af figur 7.9 svarer 84 % af respondenterne, at de i høj eller i nogen grad er blevet mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet. 81 % af brugerne svarer desuden, at de enten i høj eller nogen grad deltager mere aktivt i samfundet. Samtidig vurderer 65 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad har fået mere lyst til at være med i andre foreninger efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes. Svarfordelingen i midtvejsevalueringen ligger fordelt på nogenlunde samme vis.

Figur 7.9: Virkning – øget tilknytning til civilsamfundet

Team Succes' betydning for brugernes motivation for deltagelse i samfundet bekræftes desuden af resultaterne fra surveyen blandt de frivillige. 73 % af de frivillige i surveyen mener, at Team Succes i høj grad eller nogen grad har givet dem motivation til at deltage aktivt i samfundet. Dette tal var 90 % ved midtvejsevalueringen. Evaluator har ingen forklaring på denne forskel og vurderer derfor, at den må tilskrives, udsvingninger i forhold til, hvem der har besvaret survey ved hhv. midtvejs- og slutevalueringen.

43 % af de frivillige vurderer, at de fik motivation til at deltage i andre foreninger.

Team Succes' projektleder forklarede ved midtvejsevalueringen, at det har været et vigtigt mål, at foreningens medlemmer bliver motiverede til at deltage mere aktivt i foreningslivet. Samtidig havde han forståelse for, at medlemmerne ikke har overskud til at melde sig ind i andre foreninger, mens de er en del af Team Succes, fordi det kræver meget at være med i Team Succes. Af surveyresultaterne ved både midtvejs- og slutevalueringen ses det også, at de fleste af de frivillige bruger 6-20 timer om måneden i Team Succes.

7.4 OPSAMLING OG ANBEFALINGER

Team Succes er en frivillig forening, der har til formål at styrke unge mellem 15 og 25 år i gennemførelsen af en ungdomsuddannelse og/eller en videregående uddannelse. Foreningens medlemmer betaler et kontingent på 250 kr. om måneden, som går til afholdelsen af lektiecaféer, kurser i personlig udvikling, jobsøgningshjælp og sociale aktiviteter. Konceptet henter tydelig inspiration fra erhvervslivet med vægt på målstyring, professionelle rammer og titler til de af foreningens unge, som hjælper til med at opbygge og drive Team Succes.

Ved projektafslutning er der etableret 8 foreninger på landsplan og oprettet en landsorganisation, hvorved Team Succes har nået mere end målsætningen på 5 lokalforeninger og en landsforening. Der er etableret foreninger i Odense, København, Århus, Holbæk, Fredensborg, Greve og Roskilde foruden Vejle.

Evaluator vurderer, at medlemskontingentet på 250 kr. om måneden betyder, at medlemmerne værdsætter indsatsen mere og er mere seriøse i forhold til at bruge foreningens tilbud. Ligeledes kan det betyde, at forældre engagerer sig, fordi det ofte er dem, der betaler kontingentet. Hver lokalforening har dog 10 ’fripladser’ for medlemmer, der ikke har råd til kontingentet, da foreningen er målrettet resourcesvage unge og ikke ønsker at udelukke nogen.

Ved slutevalueringen har ca. 500-550 brugere og 82 frivillige været tilknyttet foreningen i løbet af projektperioden. Hovedparten af foreningens medlemmer og frivillige har en anden etnisk baggrund end dansk.

Team Succes er på landsplan styret af én fuldtidsansat projektleder, som har det overordnede ansvar for foreningen og opstarten af de nye foreninger. Udover de otte lokalforeninger er der i 2012 etableret en landsorganisation. Foreningen er det seneste år blevet professionaliseret og den fremtidige målsætning er, at ansætte en fast medarbejder i hver lokalforening, som kan stå for administrativt arbejde.

Team Succes har mange samarbejdspartnere særligt inden for uddannelsesinstitutioner. Desuden er der i forbindelse med samarbejdet med kommuner nedsat lokale styregrupper to kommuner stiller lokaler gratis til rådighed for foreningen. Desuden har en af disse kommuner stillet sig positive over for at finansiere en aflønnet administrativ medarbejder til lokalforeningen.

De frivillige i Team Succes er fortrinsvis gymnasieelever eller universitetsstuderende, som selv har været brugere af foreningens aktiviteter. Det ligger i Team Succes’ koncept, at brugerne bliver frivillige, hvilket der lægges op til fra de starter i foreningen. Team Succes bruger nyttige redskaber til at rekruttere og fastholde frivillige: dels at skabe prestige i det at være frivillig, dels at ’opdrage’ brugerne til at give noget igen, idet mange frivillige foreninger har problemer med at rekruttere og fastholde frivillige. Og det har Team Succes ikke udfordringer med.

Et væsentligt udbytte for de frivillige i Team Succes er følelsen af at gøre en forskel ligesom i de øvrige organisationer. Men de frivillige i Team Succes’ får ligeledes øget deres faglige kompetencer, får praktisk erfaring samt er blevet bedre til at udfordre sig selv. Kombinationen mellem det personlige udviklingskursus og den faglige lektiehjælp er baggrunden for Team Succes’ gode resultater. Men de sociale elementer betyder ligeledes noget for sammenholdet og loyaliteten i foreningen, som er med til at fastholde de frivillige.

Team Succes’ kombination mellem at være en social og en faglig opbyggende organisation, hvor der både er fokus på sociale og faglige aktiviteter betyder, at medlemmerne både får udvidet deres vennekreds/skabt et større netværk og får forbedret deres faglige kompetencer, herunder deres danskkompetencer. Desuden betyder foreningens personlige udviklingskurser, at medlemmerne får øget deres selvtillid ved at komme i foreningen og dermed præsterer bedre i uddannelsessammenhænge.

Evalueringen viser derfor også, at medlemmerne får bedre muligheder for at tage/ færdiggøre en uddannelse, og at de klarer sig bedre i skolen/på deres uddannelse efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes. Grundet Team Succes' målgruppe (15-25 år) er der ikke mange af medlemmerne, der benytter sig af jobsøgningshjælpen, som ellers vurderes at kunne hjælpe medlemmerne med at få fritidsjob eller job efter endt uddannelse.

Endelig viser evalueringen, at Team Succes bidrager til, at medlemmerne bliver mere bevidste om mulighederne for deltagelse i samfundet samt deltager direkte mere aktivt i samfundet. Desuden har 65 % af medlemmerne fået lyst til at være med i andre foreninger efter, at de er begyndt at komme hos Team Succes.

Anbefalinger til Team Succes

Fremadrettet vurderer evaluator, at Team Succes kan fokusere på følgende forhold:

- **At fortsætte sit arbejde med at professionalisere foreningen** ved bl.a. at udbygge landsforeningen og ansætte aflønnede, administrative medarbejdere i lokalforeningerne, som bl.a. kan aflaste Team Succes's projektleder og gøre foreningen bæredygtig. I et forankringsperspektiv vil det være væsentlig for at sikre, at de visioner og de værdier, som ligger til grund for Team Succes, bæres videre og ikke forsvinder med enkelte stærke personer i foreningen.
- **Fortsat at aktivere samarbejdsrelationer i forhold til rekruttering af medlemmer.** Evalueringen peger på, at langt hovedparten af Team Succes's brugere har hørt om foreningen igennem familie og venner, mens kun en ganske lille andel har hørt om foreningen igennem fx en lærer. Med henblik på at rekruttere medlemmer, vurderer evaluator, at Team Succes fortsat skal have fokus på at aktivere samarbejdsrelationer til ikke mindst skoler og boligforeninger. Dog kan det tænkes at samarbejdet skal nytænkes for at få uddannelsesinstitutionerne til i højere grad at fortælle om Team Succes. Det anbefales derfor, at Team Succes er i dialog med uddannelsesinstitutionerne for at få flere medlemmer gennem den kanal.
- **Fortsat at samarbejde med kommunerne.** Kommunerne har vist sig at være særlig vigtige i et forankringsperspektiv, idet de kan bistå med gratis lokaler og måske finansiering af aflønnede, administrative medarbejdere i lokalforeningerne. Derfor bør Team Succes fortsat arbejde med at styrke samarbejdet med kommunerne.

8. Metode

I dette kapitel beskrives de metoder og dataindsamlingselementer, som ligger til grund for Oxford Researchs slutevaluering af puljen for ”Forpligtende samarbejde for videreførelse af det frivillige integrationsarbejde”.

De enkelte dataindsamlingselementer, som Oxford Research har anvendt i forbindelse med slutevalueringen, omfatter:

- Registreringsdata fra organisationerne
- Elektronisk survey blandt brugere
- Elektronisk survey blandt frivillige
- Kvalitative interview med projektledere i de seks organisationer
- Fokusgruppeinterview blandt brugere

8.1 REGISTRERINGSDATA FRA ORGANISATIONERNE

Der er i forbindelse med både baselinemålingen, midtvejsevalueringen og slutevalueringen indsamlet registreringsdata fra de seks organisationer. Formålet med registreringsdataene er at gøre det muligt i kvantitative mål at følge organisationernes udvikling i forhold til antal brugere, frivillige og samarbejdsrelationer.

Oxford Research har bedt organisationerne om at registrere antallet af samarbejdsrelationer med følgende typer af aktører:

- Frivillige foreninger
- Uddannelsesinstitutioner
- Virksomheder
- Etniske minoritetsforeninger
- Afdelinger i kommuner
- Aktører på regionsniveau
- Aktører på statsniveau
- Boligforeninger
- Øvrige samarbejdspartnere

For de organisationer, der har lokalafdelinger, er registreringsdataene sammensat af opgørelser for antal brugere, frivillige og samarbejdsrelationer for hver af lokalafdelingerne.

8.2 ELEKTRONISK SURVEY BLANDT BRUGERE

I forbindelse med slutevalueringen er der gennemført surveys blandt brugerne i de seks organisationer. Formålet med dette metodeelement er at skabe kvantitativ og generaliserbar viden om puljens opstillede resultat- og effektmål set fra brugernes synsvinkel.

Spørgsmaalsformulering

Spørgsmålene i surveyen blandt brugerne er formuleret med henblik på at opstille ensartede spørgsmål, som relaterer sig til forandringsteorien, og som samtidig virker relevante og genkendelige for de enkelte brugere. For at imødekomme dette er der ved flere spørgsmål angivet konkrete organisationsspecifikke eksempler i parentes, ligesom begreber og svarkategorier er tilpasset hver organisation.

Da slutevalueringen tager sit udgangspunkt i integrationsarbejdet i 2013, er spørgsmålene i surveyen målrettet aktiviteter i 2013.

Spørgsmålene til brugerne falder inden for følgende overordnede temaer:

- Baggrundsoplysninger
- Deltagelse i aktiviteter hos organisationen
- Relationsopbygning
- Delresultater - Personlige kompetence og udvikling
- Virkning - Uddannelse og arbejde
- Virkning - Tilknytning til civilsamfundet

For at give mulighed for kvalitative input, der kan eksemplificere og uddybe de kvantitative resultater, har nogle spørgsmål været suppleret af åbne tekstfelter.

Praktisk gennemførelse af survey

Størstedelen af spørgeskemaundersøgelserne er blevet gennemført elektronisk over en seks ugers periode med start i november 2013. For Dansk Flygtningehjælp og DGI (Idræt+) har surveyen været åben i hhv. 9 og 10 uger med start i oktober 2013. Respondenterne har fået adgang til spørgeskemaerne via unikke links, der er sendt direkte til brugernes mailadresser eller via et åbent link, der giver adgang til spørgeskemaet.

Dansk Flygtningehjælp, DGI (Idræt+) og Get2sport har modtaget et åbent link med henblik på at højne antallet af besvarelser. Det åbne link er blevet distribueret til brugerne via repræsentanter fra organisationerne og organisationernes hjemmesider.

Dansk Flygtningehjælp og Get2Sport har ikke mailadresser på deres brugere, og besvarelserne fra brugerne i disse organisationer er derfor indhentet udelukkende gennem åbne links, som er sendt til repræsentanter fra organisationen. For Dansk Flygtningehjælp er det åbne link til spørgeskemaet blevet sendt i en mail til frivillige, som har videresendt linket til brugerne. Dansk Flygtningehjælp har i forbindelse med dataindsamlingen yderligere ansat 6 studentermedarbejder i 1½-2 måneder, som har været landet rundt for at indsamle data til brugersurveyen. For at højne antallet af besvarelser har Oxford Research over de uger, hvor surveyen har været åben, udsendt en ekstra opfordring om at besvare spørgeskemaet.

Vurdering af datamateriale

Det har ikke været muligt at beregne en svarprocent for besvarelsen af spørgeskemaerne. Dette skyldes, at det er uvist, hvor mange brugere, som reelt har fået tilbudt at svare på undersøgelsen via de åbne links.

I vurderingen af datamaterialets kvalitet ses derfor i stedet på antallet af besvarelser, som desuden sammenholdes med den anslåede population hos organisationerne. Tabel 8.1 viser antallet af besvarelser og den estimerede population for hver af de seks organisationer i surveyen blandt brugerne.

Tabel 8.1 Antal besvarelser af brugersurvey og svarprocent

Organisation	Antal besvarelser fra brugere (n)	Estimeret population (N)
DANSK FLYGTNINGEHJÆLP	536	17.983
DGI (Idræt+)	74	1104*
DUF	49	2195 **
Get2Sport	1048	9322
KVINFO	128	966***
Team Succes	57	500-550

*Tallet dækker over unge, der har deltaget i kurser, uddannelser og øvrige kerneaktiviteter. Derudover har 3376 unge deltaget i endagsvents, turneringer i boligområder o.l.

**Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUF's partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere

***Tallene dækker over 966 brugere (mentees), der har været aktive i mentornetværket i 2013. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr. 1. november yderligere 2270 netværksdeltagere, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign. Der er pr. 1. oktober 2013 i alt 445 mentorforløb, heraf er 282 blevet matchet i 2012. Siden baseline har der været 3758 mentees tilknyttet netværket.

Datamaterialet fra surveyen blandt brugerne i Dansk Flygtningehjælp, Get2Sport, KVINFO og Team Succes anses for at være validt ud fra en række forskellige betragtninger. For især de tre sidstnævnte organisationer gælder det, at det afgivne antal besvarelser anses for rimeligt set i forhold til den anslåede populations størrelse. Endvidere vurderes antallet af besvarelser fra brugere i Dansk Flygtningehjælp og Get2Sport i sig selv at bidrage til datamaterialets validitet.

For KVINFO bliver stikprøven i surveyen yderligere valideret af, at respondenternes uddannelsesniveau stemmer overens med uddannelsesniveaut for hele populationen, jf. populationsdata fra KVINFO.

Datamaterialet fra surveyen blandt brugerne i DGI (Idræt+) indgår i rapporten, men må tolkes med forbehold for eventuelle skævheder i stikprøven grundet det relativt lave antal besvarelser numerisk og set i forhold til populationen. Ligeledes er der besvarelser både fra foreningsmedlemmer og foreningsløse. Det lave antal

besvarelser gør, at det ikke er muligt at sondre mellem foreningsmedlemmer og foreningsløse brugere i resultaterne.

Som det fremgår af tabel 8.1, er antallet af besvarelser fra brugerne i DUF yderst begrænset i forhold til den samlede population. Oxford Research har på denne baggrund vurderet, at de kvantitative surveysvar fra brugerne for DUF ikke er tilstrækkelig valide til at indgå som en del af evalueringens datagrundlag. Imidlertid inddrages de åbne besvarelser kvalitativt i evalueringen.

Databehandling

I databehandlingen af resultaterne er svarkategorien 'ved ikke' i reglen medtaget. Alle procentberegninger indeholder derved alle respondenters besvarelser, medmindre andet er angivet. Dette valg er truffet, fordi et stort antal respondenter svarer 'ved ikke' og 'ikke relevant' særligt på de spørgsmål, som relaterer sig til de mere langsigtede virkninger i forhold til uddannelse, arbejde og tilknytningen til civilsamfundet. Den høje andel af brugere, som har svaret 'ved ikke' og 'ikke relevant' på netop disse spørgsmål vurderes at udgøre en selvstændig information.

Med henblik på at undersøge mulige sammenhænge mellem bestemte karakteristika for brugerne og deres svar i forhold til evalueringens resultat- og effektmål, er enkelte spørgsmål fra surveyen blevet krydset med baggrundsvariablene for brugerne. Der er lavet krydstabuleringer i datamaterialet fra Dansk Flygtningehjælp. De enkelte kryds, der nævnes i evalueringen, er statistisk signifikante i et 95 % konfidensinterval ved en χ^2 -test. Det betyder, at der rent statistisk kan argumenteres for, at forskellen mellem grupperne ikke er et udtryk for en tilfældig variation, men en reel forskel mellem gruppernes besvarelser på spørgsmålet.

8.3 ELEKTRONISK SURVEY BLANDT FRIVILLIGE

I forbindelse med slutevalueringen er der ligeledes gennemført surveys blandt de frivillige i de seks organisationer. Formålet med surveyene blandt de frivillige har primært været at afdække de trin i forandringsteorien, som relaterer sig til fastholdelse af de frivillige og til kapacitetsopbygning af organisationerne. Endvidere har surveyene haft fokus på at afdække de frivilliges vurderinger af resultater og virkninger for brugerne og dermed give mulighed for metodetriangulering i forhold til bl.a. brugersurveyen.

Spørgsmålsformulering

Spørgsmålene til de frivillige falder inden for følgende overordnede temaer:

- Baggrundsoplysninger
- Involvering i aktiviteter hos organisationen
- Vurdering af delresultater og virkninger for brugerne
- Organisering og udvikling af det frivillige integrationsarbejde
- Tilfredshed med og udbytte af det frivillige integrationsarbejde

I spørgsmålene vedrørende de frivilliges vurdering af delresultater og virkninger for brugerne har det været efterstræbt at formulere spørgsmål, der er umiddelbart sammenlignelige med brugernes delresultat- og virkningsspørgsmål. De frivillige har desuden haft mulighed for at uddybe nogle af svarene i åbne tekstfelter.

Praktisk gennemførelse af survey

Surveyen er blevet gennemført elektronisk over den samme periode fra ultimo 2013 til primo 2014 som brugersurveyen. Respondenterne har ligeledes fået adgang til spørgeskemaerne via unikke links sendt til de frivilliges mailadresser eller via åbne links sendt til repræsentanter fra organisationerne.

Organisationerne har i langt højere grad mailadresser på de frivillige end på brugere. Kun Get2Sport har ikke mailadresser på frivillige, og de frivillige i Get2Sport har derfor udelukkende kunnet besvare surveyen via et åbent link.

For at højne antallet af besvarelser har Oxford Research over den periode, hvor surveyen har været åben, udsendt en ekstra opfordring om at besvare spørgeskemaet.

Vurdering af datamateriale

Ligesom i brugersurveyen har det i surveyen blandt de frivillige ikke været muligt at beregne en svarprocent. Dette skyldes, som i brugersurveyen, at det er uvist, hvor mange frivillige, som reelt har fået tilbudt at svare på surveyen via de åbne links. I vurderingen af datamaterialets kvalitet ses derfor i stedet på antallet af besvarelser, som desuden sammenholdes med den anslåede population hos organisationerne.

Tabel 8.2 viser antallet af besvarelser og den estimerede population for hver af de seks organisationer i surveyen blandt de frivillige.

Organisation	Antal besvarelser fra frivillige (n)	Estimeret population (N)
DANSK FLYGTNINGEHJÆLP	738	5.160
DGI (Idræt+)	17	87
DUF	113	2195*
Get2Sport	352	1154
KVINFO	205	861**
Team Succes	50	82

**Tallet dækker over det samlede antal medlemmer i DUF's partnerskabsforeninger, og der skelnes ikke mellem frivillige og brugere*
***Tallene dækker over 861 frivillige (mentorer), der har været aktive i mentornetværket i 2013. Derudover har KVINFOs mentornetværk pr.1. november yderligere 2270 netværksdeltagere, der tilbydes at deltage i arrangementer og lign. Der er pr. 1. oktober 2013 i alt 445 mentorforløb, heraf er 282 blevet matchet i 2012. Siden baseline har der været 2753 mentorer tilknyttet netværket.*

Datamaterialet fra surveys blandt de frivillige i henholdsvis Dansk Flygtningehjælp, DUF, Get2sport, KVINFO og Team Succes anses for at være validt ud fra en række forskellige betragtninger. For alle fem organisationer anses det afgivne antal besvarelser for rimeligt set i forhold til den anslåede populations størrelse. I relation til Dansk Flygtningehjælp, Get2Sport og KVINFO tæller det høje antal besvarelser desuden med i vurderingen af datamaterialets kvalitet.

Som det fremgår af tabel 8.2 har kun 17 respondenter besvaret surveyen blandt de frivillige i DGI (Idræt+). Det lave antal besvarelser skyldes formentlig flere faktorer. For det første har DGI (Idræt+) en relativ lille populationen på 87 frivillige. For det andet har DGI (Idræt+) mange midlertidige frivillige, som deltager i de enkelte aktiviteter. Det kan således være en udfordring at indsamle e-mailadresser på disse. Grundet de få besvarelser, indgår de kvantitative surveysvar fra de frivillige i DGI (Idræt+) ikke som en del af datagrundlaget for evalueringen. Imidlertid inddrages de åbne besvarelser kvalitativt i evalueringen.

Databehandling

I tråd med brugersurveyen er svarkategorierne 'ved ikke' og 'ikke relevant' medtaget i databehandlingen af frivilligsurveyen. Dette valg er truffet, fordi et stort antal respondenter ligesom i brugersurveyen svarer 'ved ikke' og 'ikke relevant' på spørgsmål relateret til resultat- og effektmål for brugerne, hvilket vurderes at udgøre en selvstændig information.

Med henblik på at undersøge mulige sammenhænge mellem bestemte karakteristika for de frivillige og deres svar i forhold til evalueringens resultat- og effektmål, er enkelte spørgsmål fra surveyen blevet krydset med baggrundsvariablene for de frivillige.

8.4 KVALITATIVE PROJEKTLEDERINTERVIEWS

Som et centralt metodeelement er der gennemført kvalitative interviews med projektledere fra de seks organisationer ved samtlige målinger.

Ved alle tre målinger har interviewet sat fokus på organisationernes tidsplan og status i forhold til aktiviteter, målgrupper, etablering af samarbejdsrelationer samt konkrete mål for organisationen. Der har desuden været fokus på at afdække eventuelle ændringer og barrierer i relation til organisationernes aktiviteter.

Ved baselinemålingen blev der i forbindelse med interviewene endvidere sparet med organisationerne om deres rolle i forhold til det videre evalueringsforløb, herunder hvad de kunne gøre for at sikre flest mulige svar fra frivillige og brugere i surveyene. Herved har det været hensigten at forberede organisationerne bedst muligt på gennemførelsen af de to surveys.

Ved midtvejs- og slutevalueringen blev interviewet med projektlederne gennemført ved slutningen af dataindsamlingen med henblik på at give organisationerne mulighed for medfortolkning af resultaterne af registerdata, surveys og interviews. Desuden har interviewene ved midtvejs- og slutevalueringen haft fokus på projekt-

ledernes vurdering af resultater og virkninger for brugerne samt at skabe rum for refleksion i forhold til organisationens frivillige integrationsindsats fremadrettet.

8.5 FOKUSGRUPPEINTERVIEW BLANDT BRUGERE

Der er i forbindelse med slutevalueringen gennemført fokusgruppeinterview med brugere fra DGI, Dansk Flygtningehjælp, KVINFO og Get2Sport. I Team Succes og DUF's partnerskabsprojekt, hvor der ikke sondres imellem frivillige og brugere, er der gennemført et interview med medlemmer, der udover at deltage i foreningernes aktiviteter (som brugere) selv er aktive i forhold til det organisatoriske arbejde i foreningen (som frivillige).

Formålet med fokusgruppeinterviewene blandt brugerne har været at gå i dybden med brugernes eget perspektiv på resultaterne af organisationernes aktiviteter. Med henblik på at metodetriangulere i forhold til surveyen har fokusgruppeinterviewet ligeledes forsøgt at afdække resultaterne i relation til de mål, som er opsat i forandringsteorien. Der er i interviewene således spurgt ind til relationerne til de frivillige, resultater i forhold til selvtillid, venner/netværk, danskkundskaber, uddannelse, arbejde og deltagelse i samfundet generelt.

Deltagerantallet til fokusgruppeinterviewene varierer mellem 4-10 deltagere.

DANMARK

Oxford Research A/S
Falkoner Allé 20
2000 Frederiksberg
Danmark
Tel: (+45) 3369 1369
office@oxfordresearch.dk

NORGE

Oxford Research AS
Østre Strandgate 1
4610 Kristiansand
Norge
Tel: (+47) 4000 5793
post@oxford.no

SVERIGE

Oxford Research AB
Norrländsgatan 11
103 93 Stockholm
Sverige
Tel: (+46) 08 240 700
office@oxfordresearch.se

FINLAND

Oxford Research Oy
Helsinki:
Fredrikinkatu 61a, 6krs.
00100 Helsinki, Suomi
www.oxfordresearch.fi
office@oxfordresearch.fi

BRUXELLES

Oxford Research
C/o ENSR
5. Rue Archimède
Box 4, 1000 Brussels
www.oxfordresearch.eu
office@oxfordresearch.eu